

Decembrie 2015

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Fondurilor Europene

DOCUMENTUL CADRU DE IMPLEMENTARE A
PROGRAMULUI OPERAȚIONAL SECTORIAL
DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE
2007 – 2013

Versiunea 11

Anexă la Ordinul ministrului fondurilor europene nr. 4385/21.12.2015

CUPRINS

ABREVIERI	3
I. INTRODUCERE	4
A. <i>SINTEZA POSDRU</i>	4
B. <i>TEME ȘI OBIECTIVE ORIZONTALE</i>	6
C. <i>DIMENSIUNEA FINANȚĂRII ACORDATE</i>	8
II. DESCRIEREA DOMENIILOR MAJORE DE INTERVENȚIE	11
II.1. AXA PRIORITARĂ 1 – EDUCAȚIA ȘI FORMAREA PROFESIONALĂ ÎN SPRIJINUL CREȘTERII ECONOMICE ȘI DEZVOLTĂRII SOCIETĂȚII BAZATE PE CUNOAȘTERE	11
II.1.1. <i>Domeniul Major de Intervenție 1.1 – Acces la educație și formare profesională inițială de calitate</i>	11
II.1.2. <i>Domeniul Major de Intervenție 1.2 - Calitate în învățământul superior</i>	24
II.1.3. <i>Domeniul Major de Intervenție 1.3 - Dezvoltarea resurselor umane din educație și formare profesională</i>	36
II.1.4. <i>Domeniul Major de Intervenție 1.4 – Calitate în formarea profesională continuă</i>	47
II.2. AXA PRIORITARĂ 2 – CORELAREA ÎNVĂȚĂRII PE TOT PARCURSUL VIEȚII CU PIAȚA MUNCII	68
II.2.1. <i>Domeniul Major de Intervenție 2.1 – Tranziția de la școală la viața activă</i>	68
II.2.2. <i>Domeniul Major de Intervenție 2.2 – Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii</i>	79
II.2.3. <i>Domeniul Major de Intervenție 2.3 – Acces și participare la FPC</i>	90
II.3. AXA PRIORITARĂ 3 – CREȘTEREA ADAPTABILITĂȚII LUCRĂTORILOR ȘI A ÎNTREPRINDERILOR	100
II.3.1. <i>Domeniul Major de Intervenție 3.1 – Promovarea culturii antreprenoriale</i>	101
II.3.2. <i>Domeniul Major de Intervenție 3.2 – Formare și sprijin pentru întreprinderi și angajați pentru promovarea adaptabilității</i>	111
II.3.3. <i>Domeniul Major de Intervenție 3.3 – Dezvoltarea parteneriatelor și încurajarea inițiativelor pentru partenerii sociali și societatea civilă</i>	124
II.4. AXA PRIORITARĂ 4 – MODERNIZAREA SERVICIULUI PUBLIC DE OCUPARE	134
II.4.1. <i>Domeniul Major de Intervenție 4.1 – Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare</i>	134
II.4.2. <i>Domeniul Major de Intervenție 4.2 – Formarea personalului propriu al SPO</i>	144
II.5. AXA PRIORITARĂ 5 – PROMOVAREA MĂSURILOR ACTIVE DE OCUPARE	152
II.5.1. <i>Domeniul Major de Intervenție 5.1 – Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare</i>	152
II.5.2. <i>Domeniul Major de Intervenție 5.2 – Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă</i>	164
II.6. AXA PRIORITARĂ 6 – PROMOVAREA INCLUZIUNII SOCIALE	177
II.6.1. <i>Domeniul Major de Intervenție 6.1 – Dezvoltarea economiei sociale</i>	178
II.6.2. <i>Domeniul Major de Intervenție 6.2 – Îmbunătățirea accesului și a participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii</i>	190
II.6.3. <i>Domeniul Major de Intervenție 6.3 – Promovarea egalității de șanse pe piața muncii</i>	203
II.6.4. <i>Domeniul Major de Intervenție 6.4 – Inițiative transnaționale pentru o piață inclusivă a muncii</i>	214
II.7. AXA PRIORITARĂ 7 – ASISTENȚĂ TEHNICĂ	222
II.7.1. <i>Domeniul major de intervenție 7.1 – Sprijin pentru implementarea, managementul general și evaluarea POS DRU</i>	222
II.7.2. <i>Domeniul Major de Intervenție 7.2 – Sprijin pentru promovare și comunicare POS DRU</i>	228
III. PLANUL FINANCIAR	233
IV. ASPECTE PRIVIND IMPLEMENTAREA	239
IV.1. CADRUL GENERAL PENTRU IMPLEMENTAREA POSDRU	239
IV.2. PRINCIPII PRIVIND TRANSMITEREA, EVALUAREA ȘI SELECȚIA PROIECTELOR	241
IV.3. PROCEDURA DE MODIFICARE A DOCUMENTULUI CADRU DE IMPLEMENTARE A POSDRU	241

Abrevieri

DG CIPRU	Direcția Generală de Coordonare Implementare Programe Resurse Umane
AM	Autoritatea de Management
AMPOSDRU	Autoritatea de Management Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane
ANOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
AP	Axă Prioritară
CD	Cercetare-Dezvoltare
CDI	Cercetare, Dezvoltare și Inovare
CDL	Curriculum în Dezvoltare Locală
CE	Comisia Europeană
CES	Cerințe Educaționale Speciale
CNC	Cadrul Național al Calificărilor
CNCIS	Cadrul Național al Calificărilor în Învățământul Superior
ANC	Autoritatea Națională pentru Calificări
CNFPÎP	Centrul Național de Formare a Personalului din Învățământul Preuniversitar
DMI	Domeniu Major de Intervenție
DRU	Dezvoltarea Resurselor Umane
EFP	Educație și Formare Profesională
FC	Fondul de Coeziune
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FPC	Formare Profesională Continuă
FSE	Fondul Social European
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
IPT	Învățământ Profesional și Tehnic
ISCO	Clasificare Internațională Standard a Ocupațiilor
MAO	Măsuri Active de Ocupare
MEN	Ministerul Educației Naționale
MTS	Ministerul Tineretului și Sportului
MFE	Ministerul Fondurilor Europene
MECMA	Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri
MMFPSPV	Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
OI	Organism Intermediar
ONG	Organizație Non-Guvernamentală
PLAI	Planul Local de Acțiune privind Învățământul Profesional și Tehnic
PO	Program Operațional
POS	Programul Operațional Sectorial
POSCCE	Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice
POSDRU	Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane
PRAI	Planul Regional de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământul Profesional și Tehnic
RU	Resurse Umane
SLD	Șomaj de lungă durată
SPO	Serviciul Public de Ocupare
TI	Tehnologia Informației
TIC	Tehnologia Informației și Comunicațiilor
UE	Uniunea Europeană

I. INTRODUCERE

Documentul Cadru de Implementare a Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POSDRU) aferent perioadei de programare 2007-2013 reprezintă un document elaborat de către Autoritatea de Management în colaborare cu Organismele Intermediare, ce cuprinde:

- descrierea detaliată a domeniilor majore de intervenție pentru fiecare Axă Prioritară;
- operațiunile orientative;
- activitățile eligibile;
- categorii de cheltuieli eligibile;
- aspecte generale privind criteriile de eligibilitate și de selecție a proiectelor și beneficiarilor;
- tipuri de cereri de propuneri de proiecte;
- alocări financiare orientative;
- categorii de beneficiari și grupuri țintă eligibile;
- indicatori de monitorizare și evaluare;
- teme orizontale.

Structura acestui document este alcătuită astfel încât potențialii beneficiari (ministere, agenții guvernamentale, instituții publice, parteneri sociali, societatea civilă, alte entități relevante, precum și parteneri din alte State Membre și cetățeni) să aibă acces la informațiile necesare în ceea ce privește implementarea obiectivelor POSDRU.

A. SINTEZA POSDRU

Prioritatea tematică a Cadrului Strategic Național de Referință 2007-2013 – “Dezvoltarea și utilizarea mai eficientă a capitalului uman din România” este transpusă în POSDRU.

POSDRU este un document propus de România și aprobat de Comisia Europeană, care definește strategia de dezvoltare, intervenția Fondului Social European sprijinind atingerea obiectivelor în domeniul dezvoltării resurselor umane.

POSDRU a fost elaborat în conformitate cu prevederile Orientărilor Strategice Comunitare privind Coeziunea, cu Strategia Lisabona privind ocuparea și locurile de muncă, ținându-se cont de Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006 privind stabilirea dispozițiilor generale pentru Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1081/2006 privind Fondul Social European și Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1828/2006 stabilind regulile pentru implementarea Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1083/2006 privind stabilirea dispozițiilor generale pentru Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune.

Obiectivul general al POSDRU îl constituie dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității, prin corelarea educației și învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii și asigurarea de oportunități sporite pentru participarea viitoare pe o piață a muncii modernă, flexibilă și inclusivă a 1.650.000 de persoane.

Obiectivul general al POSDRU poate fi împărțit într-o serie de obiective specifice:

- Promovarea educației și formării inițiale și continue de calitate, inclusiv educația superioară și cercetarea;

- Promovarea culturii antreprenoriale și creșterea calității și productivității muncii;
- Facilitarea inserției tinerilor și a șomerilor de lungă durată pe piața muncii;
- Dezvoltarea unei piețe a muncii moderne, flexibile și inclusive;
- Promovarea inserției/reinserției pe piața muncii a persoanelor inactive, inclusiv din zonele rurale;
- Îmbunătățirea serviciilor publice de ocupare;
- Facilitarea accesului grupurilor vulnerabile la educație și pe piața muncii.

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane este structurat pe **7 Axe Prioritare** și **21 Domenii Majore de Intervenție**:

Axe Prioritare	Domenii Majore de Intervenție
1. EDUCAȚIA ȘI FORMAREA PROFESIONALĂ ÎN SPRIJINUL CREȘTERII ECONOMICE ȘI DEZVOLTĂRII SOCIETĂȚII BAZATE PE CUNOAȘTERE	1. Acces la educație și formare profesională inițială de calitate; 2. Calitate în învățământul superior; 3. Dezvoltarea resurselor umane în educație și formare profesională; 4. Calitate în FPC; 5. Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării.
2. CORELAREA ÎNVĂȚĂRII PE TOT PARCURSUL VIEȚII CU PIAȚA MUNCII	1. Tranziția de la școală la viața activă; 2. Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii; 3. Acces și participare la FPC.
3. CREȘTEREA ADAPTABILITĂȚII LUCRĂTORILOR ȘI A ÎNTREPRINDERILOR	1. Promovarea culturii antreprenoriale; 2. Formare și sprijin pentru întreprinderi și angajați pentru promovarea adaptabilității; 3. Dezvoltarea parteneriatelor și încurajarea inițiativelor partenerilor sociali și societății civile.
4. MODERNIZAREA SERVICIULUI PUBLIC DE OCUPARE	1. Întărirea capacității Serviciului Public de Ocupare pentru furnizarea serviciilor de ocupare; 2. Formarea personalului propriu al Serviciului Public de Ocupare.
5. PROMOVAREA MĂSURILOR ACTIVE DE OCUPARE	1. Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare; 2. Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă.
6. PROMOVAREA INCLUZIUNII SOCIALE	1. Dezvoltarea economiei sociale; 2. Îmbunătățirea accesului și a participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii; 3. Promovarea egalității de șanse pe piața muncii; 4. Inițiative trans-naționale pentru o piață inclusivă a muncii.
7. ASISTENȚĂ TEHNICĂ	1. Sprijin pentru implementarea, managementul general și evaluarea POS DRU; 2. Sprijin pentru promovare și comunicare POS DRU.

B. TEME ȘI OBIECTIVE ORIZONTALE

În conformitate cu Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006 și cu Regulamentul Parlamentului și Consiliului nr. 1081/2006, POSDRU asigură respectarea temelor orizontale privind *egalitatea de șanse și dezvoltarea durabilă*. De asemenea, *dezvoltarea și utilizarea TIC, inovarea, abordarea trans-națională și interregională și îmbătrânirea activă* au fost avute în vedere ca obiective orizontale la stabilirea operațiunilor indicative care vor fi implementate în cadrul fiecărui DMI al Axelor Prioritare.

CE a stabilit ca egalitatea de gen să fie inclusă în toate politicile fundamentale de dezvoltare, ceea ce presupune adoptarea de măsuri specifice de promovare a femeilor și de dezvoltare a rolului lor în viața politică, economică și socială. În ciuda progresului semnificativ pe care l-a realizat lumea modernă, în multe societăți, atât în curs de dezvoltare, cât și industrializate, există încă diferite forme și practici de discriminare.

Principiile *egalității de șanse, de gen și nediscriminării* sunt integrate în POSDRU în scopul facilitării incluziunii sociale și combaterii excluziunii, atât a grupurilor vulnerabile, cât și a femeilor, pe piața muncii. Fiecare AP a fost elaborată luându-se în considerare aceste principii prin stabilirea unor obiective specifice și acțiuni pozitive care trebuie implementate pentru a asigura participarea acestor grupuri țintă la activitățile finanțate prin FSE.

FSE finanțează proiecte care promovează *egalitatea de șanse, nediscriminarea și incluziunea socială*. În acest sens, AMPOSDRU se va asigura că implementarea proiectelor finanțate din POSDRU contribuie la promovarea egalității și la eliminarea inegalității dintre femei și bărbați. Abordarea integrată a egalității de gen trebuie să fie combinată cu acțiuni specifice pentru creșterea participării durabile și progresului femeilor în activitatea profesională.

AMPOSDRU va sprijini abordarea integrată a principiului egalității de șanse în Ghidul Solicitantului și în documentația ulterioară privind cererile de propuneri de proiecte pentru a asigura un nivel ridicat al calității proiectelor și a activităților adresate grupurilor vulnerabile și femeilor.

În conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1083/2006, art. 11.1 (c) și 17, AMPOSDRU a elaborat în parteneriat strategia pentru POSDRU, asigurând principiul egalității de șanse între bărbați și femei și al dezvoltării durabile pe întreaga perioadă a diferitelor stadii de implementare a POSDRU (programare, implementare, monitorizare și evaluare).

Art. 6 din Regulamentul Consiliului nr. 1081/2006, Directiva 2000/78/EC și Directiva 76/207/EEC au fost luate în considerare de AMPOSDRU la elaborarea strategiei în vederea asigurării egalității de șanse pentru toți și a egalității de gen, pe perioada diferitelor stadii de implementare a POS DRU (programare, implementare, monitorizare și evaluare).

Fiecare axă prioritară ia în considerare conceptul de *dezvoltare durabilă* în sensul promovării unor măsuri specifice care vor trebui implementate pentru a crea un echilibru între nevoile economice, sociale și cele din domeniul protecției mediului înconjurător, asigurând prosperitate pentru generațiile actuale și viitoare. Dezvoltarea durabilă este recunoașterea faptului că obiectivele economice, sociale și de mediu nu pot fi realizate separat.

AMPOSDRU va asigura pe perioada implementării POSDRU promovarea conceptului de dezvoltare durabilă, protecția mediului și utilizarea rațională a resurselor pentru a satisface nevoile actuale fără a compromite resursele necesare generațiilor viitoare.

Principiul dezvoltării durabile este abordat din perspectiva protecției și îmbunătățirii mediului înconjurător. În particular, activitățile specifice vor fi sprijinite în scopul dezvoltării IMM-urilor în sectoarele de protecție a mediului, turism și servicii culturale; pentru dezvoltarea bunelor practici pentru IMM-uri în relație cu managementul eficient al protecției mediului, adoptarea și folosirea tehnologiilor de prevenire a poluării, integrarea tehnologiilor de producție nepoluante; pentru susținerea campaniilor de informare și de creștere a conștientizării privind promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor și pentru asigurarea participării active a cetățenilor la protecția mediului și controlul poluării.

Proiectele din domeniul educației și formării profesionale vor promova principiul dezvoltării durabile, având astfel o contribuție semnificativă pentru realizarea obiectivelor principale ale strategiei Uniunii Europene și se așteaptă ca ele să primească sprijin total din partea FSE. Obiectivul general al acestor proiecte este de a avea cetățeni mai bine pregătiți care să facă față provocărilor din prezent și din viitor și capabili să acționeze în mod responsabil pentru generațiile viitoare. În acest scop, inițiativele trebuie să promoveze învățarea în toate domeniile fundamentale: a învăța pentru a cunoaște, a învăța pentru a acționa, a învăța pentru a fi, a învăța pentru a conviețui și a învăța pentru a te schimba pe tine însuși și societatea.

De asemenea, implementarea principiului dezvoltării durabile va oferi tinerei generații oportunitatea de a integra conținutul cultural cu valorile etice și sociale. Activitățile proiectelor finanțate vor urmări principiile dezvoltării durabile pe parcursul diverselor etape de implementare, astfel încât să se asigure protecția mediului, a resurselor și a bio-diversității. În acest context se va promova formarea profesională pentru dezvoltarea competențelor de management al mediului și tehnologiilor de mediu. Toate programele de formare profesională dezvoltate și furnizate vor include module privind principiul dezvoltării durabile, prevenirea poluării, conștientizarea problemelor de mediu etc. Dezvoltarea durabilă înseamnă: dezvoltare economică echilibrată și echitabilă; nivele înalte de ocupare, coeziune socială și incluziune; un înalt nivel de protecție a mediului și o utilizare responsabilă a resurselor naturale; o politică coerentă care generează un sistem politic deschis, transparent și justificabil; cooperare internațională efectivă în vederea promovării dezvoltării durabile globale.

Economia bazată pe cunoaștere va fi abordată prin promovarea și creșterea accesului la educație și formare profesională inițială și continuă de calitate. Mai mult, vor fi sprijinite programele doctorale și post-doctorale în domeniul cercetării și al creării rețelelor între întreprinderi, universități și centre de cercetare. România va contribui la construirea unei Europe mai competitive prin sprijinirea acțiunilor îndreptate spre promovarea spiritului antreprenorial și eficientizarea serviciilor publice. Va fi sprijinită consolidarea culturii și spiritului antreprenorial, pentru ca antreprenoriatul să devină o opțiune de carieră pentru fiecare, ca soluție importantă pentru contrabalansarea efectelor negative ale ajustărilor structurale și ale procesului de restructurare industrială, generând astfel crearea unor noi alternative economice și sociale și beneficiind de oportunitățile create de dezvoltarea economică.

POSDRU va contribui la creșterea competitivității resurselor umane prin încurajarea *inovării* și a economiei bazate pe cunoaștere, inclusiv a *tehnologiei informației și comunicațiilor*. În implementarea obiectivelor și priorităților specifice, FSE va sprijini promovarea și abordarea integrată a activităților inovatoare întreprinse în cadrul proiectelor. În POSDRU, provocarea tehnologică este abordată atât ca o acțiune specifică, cât și ca o prioritate orizontală privind accesul tuturor, indiferent de categoria socială, la societatea informațională. Astfel, proiectele finanțate din POS DRU vor urmări promovarea unui factor important pentru îmbunătățirea competitivității și pentru crearea de noi locuri de muncă și pentru întărirea potențialului de îmbunătățire a calității vieții. POSDRU finanțează proiecte care contribuie la dezvoltarea

societății informaționale, o societate în care informația și TIC se utilizează la scară largă și la costuri reduse, dezvoltarea societății bazate pe cunoaștere, pentru a sublinia faptul că cea mai valoroasă achiziție este investiția în capitalul intangibil uman și social și că factorii cheie sunt cunoașterea și creativitatea. Această nouă societate prezintă mari oportunități: poate însemna noi oportunități ocupaționale, mai multe locuri de muncă menite să împlinească ființa umană, noi instrumente în educație și formare, acces mai ușor la serviciile publice, creșterea incluziunii sociale a persoanelor dezavantajate.

Având în vedere creșterea numărului persoanelor vârstnice și rolul lor în societate, necesitatea promovării unor inițiative eficiente de promovare a *îmbătrânirii active* și asigurarea diferitelor oportunități pentru forța de muncă vârstnică devine din ce în ce mai relevantă. În acest context, POSDRU va finanța proiecte care contribuie la promovarea îmbătrânirii active. Promovarea și susținerea acestui obiectiv orizontal prezintă beneficii și pentru angajatori, prin: implicarea în echipe mixte a persoanelor cu vârste diferite, care combină avantajele competențelor diferitelor grupe de vârstă – în acest sens, studiile de caz indică creșterea bunăstării, atitudini mai pozitive privind munca și creșterea capacității de ocupare a persoanelor vârstnice. În plus, există un impact pozitiv asupra tuturor angajaților în ceea ce privește relațiile dintre generații și asupra cunoașterii și atitudinilor față de colegii mai vârstnici.

Scopul *cooperării trans-naționale și inter-regionale* este de a contribui la creșterea calității în politica de ocupare și la implementarea unor reforme importante folosind experiența altor țări prin activități comune ale persoanelor, administrațiilor, partenerilor sociali, ONG-urilor și ale altor organizații cu atribuții în domeniul ocupării, incluziunii sociale și formării profesionale. Schimbul de experiență, de bune practici și activitățile desfășurate în comun pentru găsirea unor soluții general valabile într-un mediu multicultural are un efect multiplicator: întărirea capacității de inovare, modernizarea și adaptarea instituțiilor la noile provocări economice și sociale, identificarea și evaluarea problemelor și soluțiilor necesare reformei în domeniul politicilor și aplicarea acestora pentru a atinge obiectivele Strategiei Lisabona și pentru a îmbunătăți calitatea guvernării.

C. DIMENSIUNEA FINANȚĂRII ACORDATE

Intervențiile POS DRU sunt finanțate pe baza nevoilor identificate și a obiectivelor vizate în anumite sectoare sau zone (local, regional, multi-regional, național).

Astfel, în vederea atingerii indicatorilor de program și a obiectivelor stabilite pentru fiecare DMI, pot fi lansate următoarele tipuri de cereri de propuneri de proiecte:

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țintelor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective.
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea

Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate

- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial.
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local.

Valoarea eligibilă a proiectelor *	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sistemice
	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective
	Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice
	Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant

Dat fiind dimensiunea proiectelor sistemice și caracterul lor non-competitiv (fiind concentrate la nivelul entităților publice care au responsabilitatea gestionării domeniului de politică publică sau a sectorului vizat prin respectiva cerere de propuneri de proiecte), beneficiarul eligibil unic va trebui să justifice necesitatea finanțării, anterior lansării cererii de propuneri de proiecte. În acest sens, acesta va trebui să furnizeze către AM POS DRU informații clare privind:

- Principalele nevoi vizate, în strânsă corelare cu obligațiile legale/strategice asumate de România în respectivul sector;
- Obiectivul general al intervenției, care trebuie să fie legat de politicile și strategiile naționale și trebuie să se concentreze asupra elementelor cheie care se doresc a fi dezvoltate pe termen lung;
- Obiectivele specifice vizate, care trebuie să fie legate de politicile și strategiile naționale și trebuie să fie SMART;
- O analiză preliminară a implicațiilor financiare (costuri) pentru intervențiile propuse;
- Grupul țintă vizat, care trebuie cuantificat;
- Durata intervenției;
- Rezultatele așteptate în urma intervenției, care trebuie corelate cu nevoile și cu obiectivele propuse;
- Sustenabilitatea rezultatelor obținute după finalizarea intervenției.

În urma analizei informațiilor furnizate de entitatea publică responsabilă, AM POS DRU va fundamenta lansarea unei cereri de propuneri de proiecte sistemice. În procesul de evaluare și selecție a proiectelor sistemice vor fi respectate aceleași criterii de selecție aplicabile proiectelor strategice și de grant, așa cum au fost acestea aprobate de către Comitetul de Monitorizare POSDRU.

Proiecte retrospective

Dat fiind particularitățile proiectelor retrospective și caracterul lor non-competitiv (fiind

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

atribuite entităților publice care au responsabilitatea gestionării domeniului de politică publică sau a sectorului în cauză, care au finanțat din bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale intervenții care răspund obiectivelor de convergență, obiectivelor POSDRU și activităților orientative declarate la nivelul axelor prioritare și care prin tipul de măsuri susținute au contribuit direct sau indirect la obiectivele asumate prin strategiile naționale și POSDRU) beneficiarul unic eligibil, în logica asistenței retrospective din partea UE va trebui să justifice necesitatea finanțării ulterior implementării măsurilor respective.

În acest sens, Beneficiarul va trebui să furnizeze către AM POS DRU informații clare privind:

- Principalele nevoi la care intervenția a răspuns, în strânsă corelare cu obligațiile legale/strategice asumate de România în respectivul sector;
- Obiectivul general al intervenției care trebuie să fie legat de politicile și strategiile naționale și trebuie să se concentreze asupra elementelor cheie care se doresc a fi dezvoltate pe termen lung;
- Obiectivele specifice urmărite care trebuie să fie legate de politicile și strategiile naționale;
- Analiză implicațiilor financiare (costuri) pentru intervențiile susținute;
- Grupul țintă care a fost susținut;
- Durata intervenției;
- Rezultatele obținute în urma intervenției, care trebuie corelate cu nevoile și cu obiectivele propuse;
- Sustenabilitatea rezultatelor obținute după finalizarea intervenției.

În procesul de evaluare și selecție a proiectelor retrospective vor fi respectate aceleași criterii de selecție aplicabile proiectelor sistemice, strategice și de grant, așa cum au fost acestea aprobate de către Comitetul de Monitorizare POSDRU.

În funcție de specificul intervențiilor care se doresc a fi finanțate, AM POS DRU poate lansa și:

- scheme de ajutor de stat pentru formare profesională generală și specifică, în condițiile regulamentelor europene și legislației naționale aplicabile;
- scheme de ajutor de stat pentru ocuparea forței de muncă, în condițiile regulamentelor europene și legislației naționale aplicabile;
- scheme de ajutor de minimis, în condițiile regulamentelor europene și legislației naționale aplicabile.

Posibilitatea lansării unor scheme de ajutor de stat sau de minimis este specificată în prezentul document pentru acele domenii majore de intervenții unde este justificat acest tip de sprijin.

II. DESCRIEREA DOMENIILOR MAJORE DE INTERVENȚIE

II.1. AXA PRIORITARĂ 1 – Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere

AP 1 urmărește să sprijine dezvoltarea unor traiectorii flexibile de învățare pe tot parcursul vieții și să îmbunătățească accesul la educație și formare profesională prin furnizarea de educație și formare inițială și continuă modernă și de calitate, incluzând învățământul superior și cercetarea.

Sistemele de educație și formare vor fi abordate la nivel național în ceea ce privește dezvoltarea de standarde și instrumente specifice în domeniul managementului și asigurării calității (atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor de educație și formare), asigurarea coerenței între diferitele contexte de învățare și forme de educație, asigurarea elementelor de bază în vederea dezvoltării rutelor flexibile de învățare pe tot parcursul vieții, dezvoltarea ofertelor de educație și formare, dezvoltarea unui corp de cadre didactice, formatori, absolvenți și cercetători bine pregătiți care să vină în sprijinul creșterii și competitivității economice. Activitățile avute în vedere pentru creșterea flexibilității și diversificarea modalităților de furnizare a educației și formării profesionale, vor completa activitățile avute în vedere pentru dezvoltarea și modernizarea sistemului de educație și formare profesională inițială și continuă.

Domeniile majore de intervenție ale acestei AP sunt:

1. Acces la educație și formare profesională inițială de calitate;
2. Calitate în învățământul superior;
3. Dezvoltarea resurselor umane din educație și formare profesională;
4. Calitate în formarea profesională continuă;
5. Programe doctorale și postdoctorale în sprijinul cercetării.

II.1.1. Domeniul Major de Intervenție 1.1 – Acces la educație și formare profesională inițială de calitate

II.1.1.1. Descriere

Acest DMI sprijină activitățile destinate restructurării și îmbunătățirii învățământului preuniversitar (în conformitate cu structura sistemului de educație în vigoare), în vederea creșterii accesului la educație de calitate și asigurării de competențe cheie și competențe profesionale pentru toți.

Pentru perioada de programare 2007-2013, principalele obiective specifice identificate în cadrul POSDRU pentru restructurarea și îmbunătățirea sistemului de învățământ preuniversitar sunt:

- dezvoltarea și implementarea unui sistem eficient de asigurare a calității în învățământul preuniversitar;
- planificarea și îmbunătățirea managementului educațional în învățământul preuniversitar;
- îmbunătățirea ofertelor din învățământul profesional și tehnic și învățământul postliceal (învățământ terțiar non-universitar); o mai bună corelare a ofertei cu nevoile pieței muncii și ale societății bazate pe cunoaștere prin îmbunătățirea procesului de planificare în educație, prin furnizarea de competențe și educație mai bună;

- sprijin pentru dobândirea competențelor cheie și profesionale pentru toți, cu accent pe dezvoltarea abilităților personale prin dezvoltarea și furnizarea de programe/oferte de educație și formare profesională inițială;
- sprijin pentru creșterea accesului și participării la educație, în special în învățământul secundar superior, o atenție deosebită fiind acordată elevilor din mediul rural, celor provenind din comunitatea romă și altor grupuri vulnerabile, prin crearea de mecanisme, instrumente și servicii specifice;
- promovarea culturii antreprenoriale și a cetățeniei active pentru elevii din învățământul preuniversitar.

În ceea ce privește planificarea și managementul educațional preuniversitar, asigurarea calității în educație, sistemele de evaluare și examinare, intervențiile FSE se vor adresa atât sistemului, cât și furnizorilor de educație și formare profesională inițială (ISCED 0-4). Astfel, sprijinul acordat **la nivel de sistem** pentru dezvoltarea de instrumente specifice (ex. metodologii, proceduri, standarde), va fi completat prin sprijinul acordat pentru transpunerea eficientă a acestor instrumente, **la nivel de furnizor** de educație și formare profesională inițială.

În vederea asigurării unei mai bune adaptări a educației și formării profesionale inițiale la nevoile pieței muncii și nevoilor individuale de învățare, intervențiile se vor concretiza în acțiuni de dezvoltare de curriculum (curriculum-ul național, precum și curriculum la decizia școlii, auxiliare curriculare etc), corelate cu tehnici de predare centrate pe elev, moduri flexibile de furnizare a educației, inclusiv integrarea și extinderea utilizării TIC în aceste activități și procese.

De asemenea, în cadrul învățământului preuniversitar, programul va finanța, la nivelul învățământului profesional și tehnic, dezvoltarea și actualizarea calificărilor și standardelor de pregătire profesională, dezvoltarea de curriculum pentru noile ocupații, flexibilizarea modurilor de furnizare a formării profesionale inițiale, în special prin crearea și consolidarea parteneriatelor, realizarea de analize care să susțină îmbunătățirea proceselor de planificare și management. Învățământul terțiar non-universitar (învățământul postliceal) va constitui o prioritate de finanțare din perspectiva asigurării accesului la furnizarea acestui tip de educație.

Pentru a răspunde nevoii de a construi și de a structura un sistem de educație și formare profesională inițială incluziv, vor fi eligibile pentru finanțare FSE activitățile destinate integrării practicilor educaționale incluzive, dezvoltarea de sisteme pentru validarea învățării anterioare și pentru dezvoltarea curriculară și evaluarea adecvată a acumulării de competențe cheie¹ și a rezultatelor de învățare, dezvoltarea mecanismelor care să susțină creșterea ratei de tranziție către nivelele superioare de educație – în special în învățământul secundar superior.

În ceea ce privește creșterea participării la educație, vor fi sprijinite, la nivel de sistem, dezvoltarea de mecanisme, elaborarea unor pachete de facilități și stimulente și dezvoltarea de programe destinate elevilor provenind din comunitatea romă, din mediul rural, persoane cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile.

În cadrul acestui DMI, vor fi susținute activitățile destinate îmbunătățirii accesului la servicii de calitate furnizate în școală, fiind vizate, în mod special, serviciile de orientare și consiliere, mediere școlară și alte servicii conexe. Aceste servicii susțin realizarea obiectivului de

---

¹ Competențe cheie, așa cum sunt definite în documentul elaborat de Grupul de lucru B al Comisiei Europene „Competențele cheie pentru Educația pe tot parcursul vieții, cadru european de referință, noiembrie 2004” (Key Competences For Lifelong Learning A European Reference Framework November 2004”).

creștere a participării la educație și îmbunătățirea performanțelor școlare contribuind astfel pe termen lung la îmbunătățirea nivelului de educație al populației.

Se are în vedere, de asemenea, menținerea echilibrului între sprijinul acordat la nivel de sistem (în mod special în ceea ce privește dezvoltarea și implementarea de noi instrumente, proceduri, metodologii și mecanisme) și sprijinul acordat unităților de învățământ preuniversitar și la nivel local (în special în ceea ce privește transpunerea procedurilor și metodologiilor existente la nivel de sistem, îmbunătățirea ofertelor de educație și a serviciilor alternative furnizate, dezvoltarea, transpunerea și implementarea efectivă a reformelor promovate în educație și formare profesională inițială).

Intervențiile FSE vor viza și creșterea capacității școlilor de a furniza programe flexibile de educație pentru adulți (în calitate de părinți/tutori ai elevilor), pentru comunități și grupuri dezavantajate, precum și programe de formare a competențelor și abilităților necesare unor ocupații noi.

Programe specifice de promovare a regulilor elementare de igienă (ex. educația pentru sănătate furnizată în școli, campanii de conștientizare derulate în școlile și comunitățile țintă, activități extracurriculare etc.) vor fi dezvoltate și adaptate pentru populația roma și pentru persoanele din mediul rural, categoriile cele mai afectate de sărăcie, cu o stare de sănătate și condiții de viață precare. Astfel de programe vor conduce la îmbunătățirea stării de sănătate a viitoarei forțe de muncă.

Dezvoltarea spiritului antreprenorial și a cetățeniei active poate contribui, de asemenea, la creșterea ratei de ocupare și la o mai bună guvernare. Cu cât aceste atitudini sunt dezvoltate mai devreme și devin parte a procesului de dezvoltare a individului, cu atât impactul acestor acțiuni va fi mai mare. Prin promovarea culturii antreprenoriale în educație, elevii vor beneficia de instrumente de bază pentru inițierea unor activități cu caracter antreprenorial la momentul inserției pe piața muncii. În cadrul acestui domeniu major de intervenție vor fi sprijinite proiecte care vizează dezvoltarea abilităților antreprenoriale și de cetățenie activă, în particular prin activități extracurriculare.

În vederea asigurării eficacității intervențiilor finanțate din FSE, în cadrul proiectelor care vizează restructurarea și îmbunătățirea învățământului pre-universitar, va fi încurajată o abordare integrată a intervențiilor, formarea și perfecționarea personalului și a actorilor cheie implicați în aceste activități și procese, precum și analiza progreselor/stagnărilor înregistrate prin studii, sondaje, monitorizarea participării la educație, absenteismului și absolvirii studiilor.

Pentru dezvoltarea și îmbunătățirea învățământului preuniversitar sunt încurajate inovarea și activitățile cu dimensiune transnațională.

Principalele *obiective operaționale* ale acestui DMI sunt:

- Îmbunătățirea și restructurarea sistemului de învățământ preuniversitar, inclusiv asigurarea calității, perfecționarea personalului și promovarea inovării;
- Îmbunătățirea managementului și capacității unităților de învățământ și furnizorilor de educație și formare profesională inițială de a asigura calificări relevante pentru nevoile pieței muncii;
- Dezvoltarea de mecanisme și instrumente pentru asigurarea accesului la educație de calitate și la competențe cheie și profesionale pentru toți;
- Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere școlară, mediere școlară și a altor

servicii și instrumente alternative care să sprijine creșterea participării la educație și formare profesională precum și îmbunătățirea performanțelor școlare;

- Promovarea în procesul de educație a spiritului antreprenorial și a cetățeniei active.

II.1.1.2. Operațiuni orientative

1. Dezvoltarea și implementarea de instrumente și mecanisme de îmbunătățire a învățământului preuniversitar, inclusiv acțiuni inovatoare și transnaționale, sprijin pentru furnizorii de educație și pentru dezvoltarea personalului;
2. Dezvoltarea și implementarea sistemului de asigurare a calității în învățământul preuniversitar, inclusiv perfecționarea personalului și acțiuni inovatoare;
3. Sprijin pentru dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere în scopul creșterii performanțelor școlare și a ratelor de tranziție către nivele superioare de educație;
4. Sprijin pentru dezvoltarea și diversificarea ofertelor educaționale și de formare profesională inițială;
5. Sprijin pentru inovare și pentru dezvoltarea instrumentelor și mecanismelor pentru îmbunătățirea accesului la educație și formare profesională inițială pentru toți;
6. Sprijin pentru dezvoltarea educației antreprenoriale și a cetățeniei active.

II.1.1.3. Activități eligibile

1. Elaborarea/actualizarea/revizuirea/testarea/implementarea de metodologii, instrumente și proceduri pentru managementul și asigurarea calității, managementul educațional, evaluare și acreditare, descentralizare, examinarea și evaluarea elevilor, inspecție școlară, inclusiv construcția/actualizarea și implementarea de sisteme de indicatori de referință etc.;
2. Elaborarea/actualizarea/revizuirea/testarea/implementarea documentelor de planificare în educație și formarea profesională inițială (cum ar fi: PRAI, PLAI, Planuri de Acțiune ale Școlii, etc);
3. Elaborarea/ actualizarea/ revizuirea/ testarea/ implementarea instrumentelor, metodologiilor și sistemelor pentru recunoașterea/ validarea/ certificarea învățării anterioare pentru dezvoltarea de curricule în sprijinul achizițiilor de competențe cheie inclusiv pentru evaluarea achizițiilor de competențe cheie și profesionale;
4. Dezvoltarea/implementarea/integrarea instrumentelor și practicilor de educație incluzivă, crearea/dezvoltarea de mecanisme care să sprijine creșterea accesului și participării la educația și formarea profesională inițială;
5. Elaborarea/dezvoltarea/actualizarea/revizuirea/testarea și implementarea de calificări și standarde de pregătire profesională în învățământul profesional și tehnic;
6. Dezvoltarea/actualizarea/îmbunătățirea/testarea și implementarea instrumentelor de orientare și consiliere, precum și servicii conexe;
7. Îmbunătățirea/furnizarea serviciilor de orientare și consiliere în învățământul preuniversitar;
8. Îmbunătățirea/furnizarea serviciilor de mediere școlară, servicii de sprijin și servicii conexe pentru elevi cu dizabilități, elevi de etnie romă și din mediul rural, persoane aparținând altor grupuri vulnerabile;
9. Formarea și perfecționarea persoanelor aparținând grupurilor țintă (cu excepția grupului țintă „elevi”) în vederea elaborării/ actualizării/ revizuirii/ testării/

- implementării de metodologii, instrumente și proceduri;
10. Dezvoltarea/actualizarea/îmbunătățirea/testarea și implementarea standardelor de pregătire profesională și a curriculei (inclusiv revizuire planuri de învățământ, programe școlare, elaborare/revizuire auxiliare curriculare, elaborare material didactic etc.) și, după caz, dezvoltarea/actualizarea/îmbunătățirea/testarea și implementarea standardelor de pregătire profesională;
  11. Activități extracurriculare (doar în ceea ce privește educația nonformală și informală, în sprijinul achizițiilor de competențe cheie), inclusiv acțiuni inovatoare;
  12. Campanii de conștientizare în vederea creșterii participării la educație și formare profesională inițială, promovării normelor elementare de igienă și menținere a sănătății, inclusiv respectarea diversității;
  13. Introducerea și extinderea utilizării TIC în activitățile de predare și învățare, management și planificare în învățământul preuniversitar;
  14. Dezvoltarea și implementarea soluțiilor/instrumentelor software pentru îmbunătățirea proceselor și activităților educaționale;
  15. Dezvoltare, actualizare și management de baze de date în vederea asigurării și managementului calității în învățământul preuniversitar, inclusiv pentru corelarea ofertei de pregătire cu cerințele pieței muncii și monitorizarea participării la educație, corelarea și conectarea cu alte baze de date relevante;
  16. Realizarea de studii și analize în sprijinul dezvoltării și implementării instrumentelor/mecanismelor/serviciilor pentru managementul și asigurarea calității, managementul educațional, evaluare și acreditare, examinarea și evaluarea elevilor, inspecție școlară, dezvoltare de curricule, adaptarea la nevoi de formare ale grupurilor țintă;
  17. Înființarea, dezvoltarea și consolidarea de rețele și parteneriate, rețele virtuale și comunități de practică pentru îmbunătățirea educației și formării profesionale inițiale, inclusiv schimbul de bune practici și integrarea acestora, vizite de studiu, organizarea de seminarii, conferințe;
  18. Organizarea de evenimente pentru informarea, conștientizarea, valorificarea și diseminarea informațiilor privind proiectul și rezultatele acestuia;
  19. Introducerea unor sesiuni/module specifice de formare care au ca tematică egalitatea de gen, egalitatea de șanse, nediscriminarea și respectul pentru diversitate destinate grupurilor țintă;
  20. Integrarea principiului dezvoltării durabile în instrumentele și metodologiile, procesele de predare și instruire și activitățile dezvoltate, în vederea creșterii gradului de conștientizare asupra problemelor de mediu, prevenirea poluării etc.;
  21. Activități inovatoare, interregionale și transnaționale

II.1.1.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;

- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.1.1.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resursei FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 10% din finanțarea alocată pentru această AP.

II.1.1.6. Alocare financiară orientativă

Euro

An	TOTAL	Contribuție UE (FSE)	Contribuția publică națională*				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Buget local	Alte surse publice	Total	
2007	8.084.700	5.933.519	1.889.454	261.727	0	2.151.181	0
2008	12.532.515	9.197.856	2.928.942	405.717	0	3.334.659	0
2009	17.180.573	12.609.157	4.015.227	556.189	0	4.571.416	0
2010	20.439.325	15.000.818	4.776.822	661.685	0	5.438.507	0
2011	22.609.328	16.593.425	5.283.968	731.935	0	6.015.903	0
2012	25.302.728	18.570.164	5.913.435	819.129	0	6.732.564	0
2013	25.808.783	18.941.568	6.031.704	835.511	0	6.867.215	0
TOTAL	131.957.952	96.846.507	30.839.552	4.271.893	0	35.111.445	0

Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.1.1.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țărilor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective.
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate
- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial.
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local.

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică

Valoarea eligibilă a proiectelor *	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sisteme. Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective. Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile	75% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 98% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. 95% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile	25% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 2% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. 5% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 77,35% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoanele juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

	<p>integral din bugetele acestora 22,65% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoanele juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
--	---

II.1.1.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. Ministerul Educației Naționale ;
2. Ministerul Tineretului și Sportului;
3. Agenții, structuri, și alte organisme aflate în subordinea/coordonarea MEN și alte organisme publice cu atribuții în domeniul educației și formării profesionale, inclusiv asigurarea calității în învățământul preuniversitar;
4. Inspectorate școlare județene și instituții afiliate/subordonate/coordonate;
5. Institute/centre de cercetare-dezvoltare în domeniul educației și formării profesionale acreditate;
6. Instituții de învățământ (ISCED 0-4) acreditate, publice și private, din rețeaua școlară națională;
7. Furnizori de servicii de orientare, consiliere, mediere școlară și servicii alternative, publici și privați;
8. Parteneri sociali din învățământul preuniversitar (ex. organizații sindicale);
9. ONG-uri ;
10. Consorții cu relevanță în domeniul educației și formării profesionale.

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Solicitanții pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.1.1.9. Grupuri țintă

1. Experți în evaluare și acreditare din sistemul de asigurare a calității în învățământul preuniversitar;
2. Personal cu funcții de conducere, monitorizare, evaluare și control din inspectoratele școlare, structuri centrale și locale ale MEN sau aflate în coordonarea/subordinea acestuia;
3. Personal din sistemul național de examinare, evaluare și curriculum în învățământul preuniversitar;
4. Directori și membri ai consiliilor de administrație ale unităților de învățământ;
5. Membri ai comisiilor de evaluare și asigurare a calității din unitățile de învățământ preuniversitar;
6. Membri ai consorțiilor regionale și ai partenerilor sociali în educație;
7. Personalul și membrii comitetelor sectoriale;

8. Personal din centrele de asistență psiho-pedagogică și din centrele de resurse educaționale;
9. Consilieri școlari;
10. Personal implicat în furnizarea de servicii alternative în educație;
11. Preșcolari/elevi (din învățământul preuniversitar, ISCED 0-4), inclusiv absolvenți de liceu necertificați la examenul de bacalaureat în anii 2011 și 2012 și părinți/tutori ai acestora.

II.1.1.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008-2014.

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.1.1.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului.

II.1.1.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

- Solicitantul trebuie să fie o organizație, cu personalitate juridică, legal constituită în România,
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului (Condiții generale și Specifice).
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art 93(1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament;
- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:
  - obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
  - obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul are responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Partenerii desfășoară activități relevante în cadrul proiectului și au în obiectul de activitate al instituției pe care o reprezintă și activitatea/activitățile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri ;
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională.

Criterii de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI;

- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte;
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte;
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare;
- Proiectul este implementat în România în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului.
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea;

Criteria de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia
- Sustenabilitatea
- Cost-eficiența

II.1.1.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 to tal
Indicatori de realizare imediată (output)											
Numărul unităților școlare sprijinite	272	2005-2006	0	0	500	1.500	3.500	4.500	6.000	6.500	6.500
Personal din educație și formare instruit/perfecționat**	-	-	0	4.000	7.200	9.200	11.200	13.200	14.700	15.000	15.000
Indicatori de rezultat (result)											
Ponderea unităților școlare sprijinite care au primit acreditare prin prisma noilor standarde de asigurare a calității (%)	-	-	-	-	80	80	80	80	80	80	80
Rata personalului din educație și formare pregătit care a fost certificat (%)	-	-	-	97	97	97	97	97	97	97	97

** se referă la persoanele din grupul țintă (altele decât profesorii), care sunt formate și perfecționate

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de resurse (input)											
Alocări financiare, din care (%):	-	-	-								
• Proiecte strategice				90	80	60	50	40	30	20	20
• Proiecte de tip grant				10	20	40	50	60	70	80	80
Numărul de proiecte cofinanțate pentru asigurarea/îmbunătățirea											

accesului la educație și formare profesională inițială de calitate, din care:											
<i>a. după tip:</i>											
Proiecte strategice			-	6	16	24	31	38	45	50	52
Proiecte de grant			-	15	300	500	800	1.000	1.500	2.000	2.000
<i>b. după conținut (numai pentru proiecte strategice):</i>											
– pentru dezvoltarea, îmbunătățirea planificării și managementului în educație și EFP inițială			-	2	3	4	5	6	7	8	8
– pentru dezvoltarea și implementarea sistemelor de asigurare a calității			-	1	3	5	7	8	9	10	10
– pentru dezvoltarea curriculum-ului			-	-	3	4	5	7	8	9	9
– pentru îmbunătățirea accesului la educație și îmbunătățirea serviciilor conexe			-	-	2	4	5	6	7	8	8
– acțiuni inovatoare/proiecte pentru îmbunătățirea educației și EFP inițiale			-	1	2	3	4	5	6	7	8
– altele			-	2	3	4	5	6	7	8	9
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr de fumizori de formare profesională asistați – învățământ preuniversitar			-	-	500	1.500	3.500	4.500	6.000	6.500	6.500
Număr de participanți la instruire – învățământ preuniversitar				4.000	7.200	9.200	11.200	13.200	14.200	15.000	15.000
Număr de participanți FSE – femei				2.200	3.850	4.950	6.050	7.150	7.975	8.250	8.250
Număr de persoane care beneficiază de servicii de orientare/consiliere – învățământ preuniversitar			-	-	50.000	100.000	150.000	250.000	350.000	400.000	500.000
Număr de standarde/proceduri/alte documente strategice relevante actualizate/ dezvoltate - învățământ preuniversitar			-	30	75	100	150	175	200	225	250
Număr de elevi implicați în programe de cetățenie activă și educație antreprenorială			-	3	5	5	5	8	8	8	8
Număr de calificări dezvoltate/actualizate în învățământul profesional și tehnic											
Număr de participanți la alte servicii de educație (educație extracurriculară, TIC,											

pilotări de servicii noi etc.) – învățământ preuniversitar											
Indicatori de rezultat (result)											
Număr de furnizori de formare acreditați conform standardelor de calitate – învățământ preuniversitar				500	1.500	3.500	4.500	6.000	6.500	6.500	
Număr de participanți la instruire certificați - învățământ preuniversitar			4.000	7.000	9.000	11.000	13.000	14.500	15.000	15.000	
Numărul de standarde/proceduri/alte documente strategice relevante care au fost validate/ implementate – învățământ preuniversitar											
Ponderele elevilor care și-au îmbunătățit performanțele școlare ca urmare a serviciilor de orientare/ consiliere - învățământ preuniversitar (%)			-	-	60	70	75	75	75	75	75
Număr de unități școlare acreditate conform standarde de calitate - învățământ preuniversitar											
Parteneri transnaționali implicați în proiect - învățământ preuniversitar											
Număr de calificări validate în învățământul profesional și tehnic											
Număr de servicii educaționale noi implementate/validate – învățământ preuniversitar											

II.1.1.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Această temă este abordată, în cadrul acestui DMI, prin obiectivele urmărite, tipurile de proiecte și activitățile finanțate. Astfel, acest DMI urmărește crearea, la nivel sistemului de educație și formare profesională inițială, a condițiilor necesare pentru asigurarea accesului egal la competențele cheie și profesionale și la educație de calitate pentru toți. Pentru atingerea eficientă a acestor obiective, activitățile avute în vedere, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizori de educație și EFP inițială, vor consta în: dezvoltarea și implementarea instrumentelor specifice educației incluzive și cetățeniei active, îmbunătățirea serviciilor de orientare și consiliere (inclusiv îmbunătățirea accesului la aceste servicii), campanii de conștientizare, dezvoltarea curriculum-ului în scopul asigurării/furnizării competențelor cheie și a abilităților de dezvoltare personală pentru toți elevii. Curriculum-ul dezvoltat cu finanțare FSE va avea o abordare incluzivă (egalitatea de gen, nediscriminarea, egalitatea de șanse). La nivel de sistem, pentru combaterea discriminării și segregării în educație și pentru

generalizarea practicilor și atitudinilor incluzive, sesiunile/modulele de formare specifică vor include componente specifice referitoare la egalitatea de gen, egalitatea de șanse, nediscriminare și respectul pentru diversitate.

- **Dezvoltarea durabilă**

DMI răspunde acestei teme orizontale, în special prin activități eligibile cum ar fi: dezvoltarea curriculum-ului, campanii de conștientizare, formare specifică care vor include principiile dezvoltării durabile. Proiectele care urmăresc promovarea cetățeniei active vor contribui, de asemenea, la integrarea principiilor dezvoltării durabile în educație și formare profesională inițială, prin creșterea gradului de conștientizare asupra protecției mediului.

II.1.1.15. Ajutorul de stat

Nu este cazul.

II.1.1.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
72	Dezvoltarea, introducerea și implementarea reformelor în sistemele de educație și formare în scopul dezvoltării capacității de ocupare, creșterea relevanței educației și EFP inițiale pe piața muncii, îmbunătățirea abilităților formatorilor în scopul susținerii inovării și economiei bazate pe cunoaștere

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.1.1.17. Organismul Intermediar

Organismul Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane – Ministerul Educației Naționale.

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismului Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane - Ministerul Educației Naționale privind implementarea proiectelor de grant/strategice sunt stabilite prin Acordul de delegare de funcții semnat între părți, aprobat prin Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

II.1.1.18. Organismul responsabil de efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.1.2. Domeniul Major de Intervenție 1.2 - Calitate în învățământul superior

II.1.2.1. Descriere

Acest DMI va sprijini acțiuni destinate restructurării și îmbunătățirii sistemului de învățământ superior. Activitățile preconizate vor viza atât sistemul, cât și instituțiile de învățământ superior în vederea asigurării calității, adaptării programelor de studii la cerințele pieței muncii și dezvoltării mecanismelor de creștere a accesului la învățământ superior.

Prioritățile identificate în POSDRU pentru restructurarea și modernizarea învățământului superior, pentru această perioadă de programare, sunt:

- dezvoltarea și implementarea sistemului național de calificări
- asigurarea calității în învățământul superior;
- îmbunătățirea managementului universitar;
- creșterea relevanței învățământului superior pentru piața muncii și pentru societatea bazată pe cunoaștere, prin programe de studii universitare mai bune.

Principala prioritate în ceea ce privește restructurarea și îmbunătățirea învățământului universitar o reprezintă crearea și dezvoltarea unui sistem național al calificărilor în învățământul superior, care va consta în dezvoltarea și implementarea Cadrului Național al Calificărilor în Învățământul Superior.

În ceea ce privește dezvoltarea și implementarea unui sistem eficient de asigurare și management al calității în învățământul superior și dezvoltarea unui sistem național al calificărilor în învățământul superior, intervențiile FSE se vor adresa atât la nivel de sistem, cât și la nivelul instituțiilor de învățământ superior.

Planificarea ofertelor și managementul educațional în învățământul superior sunt susținute prin intervenții FSE pentru dezvoltarea unor sisteme eficiente de management și administrare a învățământului superior, inclusiv prin schimburi de bune practici etc.

Sprijinul care va fi acordat, **la nivel de sistem**, pentru dezvoltarea calificărilor, instrumentelor de asigurare a calității, evaluare și acreditare, management universitar, (ex. metodologii, proceduri, standarde, sisteme de referință), va fi completat de activitățile întreprinse, **la nivel de instituție de învățământ superior**, în vederea transunerii eficiente a acestor standarde, metodologii (ex. dezvoltarea de standarde, metodologii și proceduri interne de asigurare și management al calității; adaptarea programelor de studii universitare la Cadrul Național al Calificărilor în Învățământul Superior, inclusiv dezvoltarea de curriculum, validarea învățării anterioare corespunzătoare învățământului superior și completarea studiilor cu programe flexibile finalizate cu certificări etc.).

Procesul Bologna, sistemul de calificări, noile metodologii de acreditare și evaluare, importanța acordată sistemelor interne de asigurare a calității reprezintă provocări cărora managementul universităților trebuie să le facă față. Astfel, îmbunătățirea managementului universitar este obiectivul avut în vedere în cadrul acestui DMI, și va fi abordat în strânsă legătură cu managementul eficient al resurselor și cunoștințelor, precum și cu planificarea ofertelor universitare.

În cadrul acestui DMI se are în vedere menținerea echilibrului între sprijinul acordat la nivel de sistem (în mod special în ceea ce privește dezvoltarea și implementarea de noi instrumente,

proceduri, metodologii și mecanisme) și sprijinul acordat unităților de învățământ superior (în special în ceea ce privește transpunerea procedurilor și metodologiilor existente la nivel de sistem, transpunerea/implementarea efectivă a reformelor promovate în învățământul superior).

În vederea asigurării eficacității intervențiilor finanțate din FSE, în cadrul proiectelor care vizează restructurarea și îmbunătățirea învățământului superior, va fi încurajată o abordare integrată care presupune atât dezvoltarea, testarea/pilotarea și implementarea instrumentelor, procedurilor, metodologiilor și mecanismelor, cât și formarea și perfecționarea personalului și a actorilor cheie implicați în aceste activități și procese.

În vederea unei mai bune adaptări a ofertelor de învățământ superior la nevoile pieței muncii și ale societății bazate pe cunoaștere, intervențiile FSE vor viza dezvoltarea și îmbunătățirea programelor și a ofertelor de studii universitare de licență și masterat, în concordanță cu sistemul de calificări, dezvoltarea de curriculum, creșterea gradului de implicare/participare a comunității de afaceri și a actorilor cheie relevanți în activitățile și procesele de definire a competențelor și a programelor de studii universitare. Se are în vedere, de asemenea, dezvoltarea de programe și activități care să promoveze cultura antreprenorială, dezvoltarea aptitudinilor de dezvoltare profesională și personală ale studenților.

În ceea ce privește programele de studii universitare, sprijinul FSE va viza ciclurile de licență și masterat și programele de studii postuniversitare, cu excepția ciclului de doctorat și a programelor postdoctorale care vor beneficia de sprijin FSE în cadrul DMI 1.5.

Activitățile finanțate vor urmări, de asemenea, extinderea oportunităților de învățare (ex. susținerea învățământului la distanță, dezvoltarea și implementarea de mecanisme de creștere a accesului la învățământ superior pentru grupurile vulnerabile și studenți non-tradiționali (ex: studenți proveniți din medii defavorizate economic), inclusiv instrumente de tip „credite de studii”, îmbunătățirea instrumentelor/serviciilor de documentare științifică și bibliotecă și acces la acestea, îmbunătățirea interacțiunii universităților românești cu mediul de afaceri și cercetarea. În cadrul acestui DMI vor fi sprijinite proiectele care au în vedere elaborarea și/sau implementarea de planuri de acțiune, studii, măsuri, rețele, instrumente de îmbunătățire/consolidare a relației dintre universități/sistemul de învățământ superior și mediul economic și social în vederea îmbunătățirii capacității învățământului superior de a susține dezvoltarea economică și socială.

Inovarea și activitățile cu dimensiune interregională și transnațională sunt încurajate în vederea dezvoltării și îmbunătățirii învățământului superior în România.

Principalele *obiective operaționale* ale acestui DMI sunt:

- dezvoltarea și implementarea sistemului național de calificări în învățământul superior;
- îmbunătățirea managementului universitar și creșterea capacității instituțiilor de învățământ superior de a furniza calificări superioare adaptate cerințelor în schimbare ale pieței muncii;
- îmbunătățirea programelor de licență și masterat în conformitate cu Cadrul Național al Calificărilor în Învățământul Superior, inclusiv prin validarea și certificarea învățării anterioare corespunzătoare învățământului superior și completarea studiilor cu programe flexibile finalizate cu certificări;
- extinderea oportunităților de învățare și promovarea inovării în învățământul superior;
- consolidarea inovării, cooperării și a rețelelor între universități, mediul de afaceri și

centrele de cercetare.

II.1.2.2. Operațiuni orientative

1. Dezvoltarea și implementarea instrumentelor și mecanismelor pentru îmbunătățirea învățământului superior, inclusiv sprijin pentru dezvoltarea sistemului național al calificărilor în învățământul superior, acțiuni inovatoare și sprijin pentru furnizori;
2. Dezvoltarea și implementarea sistemului de asigurare a calității în universități, inclusiv dezvoltarea personalului;
3. Creșterea accesului la educația universitară;
4. Dezvoltarea învățământului superior bazat pe competențe (programe de licență și masterat);
5. Sprijin pentru dezvoltarea rețelelor între universități, institute de cercetare și companii, pentru dezvoltarea învățământului superior, promovarea antreprenoriatului, formarea continuă a cercetătorilor, stimularea și dezvoltarea carierei în cercetare.

II.1.2.3. Activități eligibile

1. Elaborarea/ revizuirea/ testarea/ implementarea metodologiilor, instrumentelor, sistemelor de indicatori de referință, procedurilor și mecanismelor de asigurare și management al calității, management universitar, evaluare și acreditare etc.;
2. Dezvoltarea, actualizarea și managementul bazelor de date în vederea asigurării și managementului calității în învățământul superior, inclusiv corelarea și conectarea cu alte baze de date relevante;
3. Schimbul de bune practici, vizite de studiu, organizarea de seminarii, conferințe în vederea asigurării și managementului calității în învățământul superior;
4. Elaborarea/ revizuirea/ implementarea/ validarea și certificarea calificărilor în învățământul superior, inclusiv elaborarea/revizuirea/testarea/implementarea standardelor ocupaționale și dezvoltarea programelor de studii aferente cu elementele componente ale acestora;
5. Elaborarea/ revizuirea/ testarea/ implementarea procedurilor privind dezvoltarea și implementarea Cadrului Național al Calificărilor în Învățământul Superior, la nivel de sistem și de instituție de învățământ superior;
6. Dezvoltarea, îmbunătățirea și adaptarea, acreditarea și implementarea programelor de studii universitare de licență și masterat avându-se în vedere CNCIS, inclusiv a programelor flexibile de studii dezvoltate în urma validării și certificării învățării anterioare corespunzătoare învățământului superior;
7. Dezvoltarea de curriculum, inclusiv dezvoltarea de materiale și instrumente didactice și de învățare;
8. Realizarea de studii și analize în vederea definirii programelor de studii și a unei mai bune corelări cu nevoile pieței muncii și ale societății bazate pe cunoaștere;
9. Organizarea de activități în vederea creșterii accesului la învățământul superior și o mai bună corelare a învățământului superior cu piața muncii (ex: activități de tipul „zilele porților deschise”, „zilele carierei” etc);
10. Îmbunătățirea serviciilor de documentare științifică și bibliotecă în instituțiile de învățământ superior;
11. Dezvoltarea și furnizarea programelor de formare și de perfecționare pentru persoanele din grupul țintă (cu excepția grupului țintă „studenți”);

12. Acțiuni pentru extinderea oportunităților de învățare și facilitarea accesului la învățământul superior, inclusiv acțiuni inovatoare;
13. Dezvoltarea, îmbunătățirea și promovarea programelor de studii universitare care susțin dezvoltarea culturii antreprenoriale;
14. Introducerea/extinderea utilizării TIC în activitățile de predare/învățare, management și planificare în învățământul superior, inclusiv e-learning;
15. Dezvoltarea și implementarea soluțiilor/instrumentelor software pentru îmbunătățirea proceselor și activităților educaționale;
16. Introducerea unor module/sesiuni specifice de instruire în cadrul tuturor programelor de formare dezvoltate și furnizate privind egalitatea de gen, egalitatea de șanse și nediscriminarea pentru grupurile țintă specifice acestui DMI;
17. Elaborarea/ revizuirea/ implementarea în cadrul instituțiilor de învățământ superior a metodologiilor și procedurilor pentru validarea/ recunoașterea învățării anterioare pentru ocupații care solicită studii superioare;
18. Elaborarea, implementarea și evaluarea de modele de parteneriat și de rețele între universități, întreprinderi, centre de cercetare, inclusiv acorduri de colaborare, transfer de informații, crearea și utilizarea de baze de date, etc.;
19. Înființarea, dezvoltarea și consolidarea de rețele, inclusiv rețele virtuale, parteneriate și acorduri de cooperare între universități, întreprinderi, centre de cercetare, la nivel regional, național și transnațional, inclusiv comunități de practică pentru dezvoltarea învățământului superior, promovarea antreprenoriatului;
20. Integrarea principiului dezvoltării durabile la nivelul instrumentelor, metodologiilor, activităților și proceselor din învățământul superior;
21. Activități inovatoare interregionale și transnaționale pentru asigurarea calității în învățământul superior

II.1.2.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.1.2.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 10% din finanțarea alocată pentru această AP.

II.1.2.6. Alocare financiară orientativă

Euro

An	TOTAL	Contribuție UE (FSE)	Contribuția națională publică*				Contribuție privată
			Buget de stat	Buget local	Alte surse publice	Total	
2007	13.608.241	10.689.161	2.919.080	0	0	2.919.080	0
2008	21.094.842	16.569.824	4.525.018	0	0	4.525.018	0
2009	28.918.497	22.715.240	6.203.257	0	0	6.203.257	0
2010	34.403.657	27.023.788	7.379.869	0	0	7.379.869	0
2011	38.056.226	29.892.851	8.163.375	0	0	8.163.375	0
2012	42.589.782	33.453.922	9.135.860	0	0	9.135.860	0
2013	43.441.578	34.123.001	9.318.577	0	0	9.318.577	0
TOTAL	222.112.823	174.467.787	47.645.036	0	0	47.645.036	0

Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.1.2.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țintelor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;
- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial;
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local;

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sistemice. Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective. Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice. Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant.

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile	<p>77% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat sau ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>98% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>95% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile	<p>23% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>2% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>5% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	<p>100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>77% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoanele juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor

	<p>fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>23% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale, - persoanele juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
--	---

II.1.2.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. Ministerul Educației Naționale;
2. Ministerul Tineretului și Sportului;
3. Agenții, structuri aflate în coordonarea/subordonarea MEN și alte organisme publice cu atribuții în domeniul învățământului superior, inclusiv în asigurarea și managementul calității și a Cadrului Național al Calificărilor în Învățământul Superior;
4. Instituții de învățământ superior acreditate, publice și private;
5. Parteneri sociali din învățământul superior (ex. organizații sindicale);
6. ONG-uri, inclusiv asociațiile studențești.

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Potențialii beneficiari pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.1.2.9. Grupuri țintă

1. Personal implicat în elaborarea politicilor în învățământul superior;
2. Personal cu funcții de conducere, monitorizare, evaluare și control în învățământul superior;
3. Experți în evaluare și acreditare din comisiile de asigurare a calității în învățământul superior, la nivel național;
4. Personal implicat în dezvoltarea și managementul calificărilor și Cadrului Național al Calificărilor în Învățământul Superior, la nivel de sistem;
5. Membri ai comisiilor/structurilor de conducere din universități și facultăți;
6. Membri ai comisiilor de asigurare a calității la nivel de universitate/facultate;
7. Personal implicat în dezvoltarea și managementul calificărilor la nivel de universitate/facultate;
8. Personal implicat în dezvoltarea programelor de studii universitare;
9. Membri ai partenerilor sociali în educație;
10. Personal și membri ai comitetelor sectoriale;
11. Studenți, inclusiv studenți non-tradiționali.

II.1.2.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008 – 2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.1.2.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului

II.1.2.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor:

- Solicitantul trebuie să fie o organizație cu personalitate juridică legal constituită în România
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului (Condiții generale și Specifice).
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art 93 (1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament;
- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:
  - obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
  - obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul are responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Partenerii desfășoară activități relevante în cadrul proiectului și au în obiectul de activitate al instituției pe care o reprezintă și activitatea/activitățile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională.

Criterii de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI.
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv

plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.

- Proiectul este implementat în România în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea;

Criteria de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia
- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.1.2.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015** total
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr de universități sprijinite	56	2006	-	10	20	30	40	50	60	70	70
Indicatori de rezultat (result)											
Ponderea universităților sprijinite care au primit acreditare prin prisma noilor standarde de asigurare a calității (%)	-	-	-	90	90	90	90	90	90	90	90

*Valorile sunt cumulative la nivel de axă prioritară

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015** total
Indicatori de resurse (input)											
Valoarea asistenței financiare, din care a. proiecte strategice (%)				80	60	50	40	30	20	20	20
b. proiecte de grant (%)				20	40	50	60	70	80	80	80
Număr de proiecte sprijinite din care:	-	-		37	62	91	120	147	174	200	200
Proiecte strategice	-	-		7	12	16	20	22	24	25	25
Proiecte de grant				30	50	75	100	125	150	175	175
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr de calificări dezvoltate/actualizate – învățământul superior				15	35	72	-	-	-	-	72
Număr de participanți la instruire –				200	300	500	-	-	-	-	500

Învățământ superior Număr de programe de licență/ masterat dezvoltate/adaptate conform CNCIS- în învățământ superior				40	100	160	320	380	400	425	425	
Număr de documente strategice relevante actualizate/ dezvoltate – în învățământ superior												
Număr de participanți la alte servicii de educație (organizare oportunități noi de învățare, TIC, pilotări de servicii/programe analitice noi etc) – în învățământ superior												
Indicatori de rezultat (result)												
Număr de calificări validate				15	35	22	-	-	-	-	72	
Pondere a programelor de studii desfășurate conform CNCIS (%)				100	100	100	100	100	100	100	100	
Număr de studenți care au beneficiat de operațiunile finanțate la nivelul instituțiilor de învățământ superior				-	-	50.000	100.000	125.000	150.000	175.000	200.000	200.000
Număr de programe de licență/ masterat conform CNCIS implementate - în învățământ superior												
Număr de universități acreditate conform standardelor de calitate - în învățământ superior												
Parteneri transnaționali implicați în proiect – învățământ superior												
Număr de documente strategice relevante validate/implementate – în învățământ												

superior										
Număr de servicii educaționale noi implementate/validate (organizare oportunități noi de învățare, TIC, pilotări de servicii/programe analitice noi etc) – învățământ superior)										

** Valorile sunt cumulative la nivel de axă prioritară

II.1.2.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Această temă este abordată în cadrul acestui DMI prin activitățile implementate în cadrul proiectelor finanțate. Sesiunile/modulele de formare specifice, furnizate grupurilor țintă, care abordează egalitatea de gen, egalitatea de șanse, nediscriminare și respectarea diversității răspund acestei teme orizontale. De asemenea, sunt eligibile proiectele care urmăresc să sprijine abordarea specifică acestei teme orizontale la nivelul politicilor și instituțiilor de învățământ superior.

- **Dezvoltarea durabilă**

Acest DMI promovează dezvoltarea durabilă, în special prin activitățile eligibile și tipurile de proiecte susținute. Sesiunile/modulele de formare destinate grupurilor țintă privind prevenirea poluării, aspectele legate de mediu, integrarea principiilor de dezvoltare durabilă la nivelul instrumentelor și metodologiilor dezvoltate răspund acestei teme orizontale. De asemenea, sunt eligibile proiectele care urmăresc să sprijine abordarea specifică dezvoltării durabile la nivelul politicilor și instituțiilor de învățământ superior.

II.1.2.15. Ajutorul de stat

Nu este cazul.

II.1.2.16 Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
72	Elaborarea, introducerea și implementarea reformelor în sistemele de educație și formare în scopul dezvoltării capacității de ocupare, creșterea relevanței educației și formării profesionale inițiale pe piața muncii, îmbunătățirea abilităților formatorilor în scopul susținerii inovării și economiei bazate pe cunoaștere

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.1.2.17. Organismul Intermediar

Organismul Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane – Ministerul Educației Naționale

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismului Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane - Ministerul Educației Naționale

privind implementarea proiectelor de grant/strategice sunt stabilite prin Acordul de delegare de funcții semnat între părți, aprobat prin Ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice.

II.1.2.18. Organismul responsabil de efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.1.3. Domeniul Major de Intervenție 1.3 - Dezvoltarea resurselor umane din educație și formare profesională

II.1.3.1. Descriere

Activitățile finanțate vor urmări îmbunătățirea formării inițiale și continue și a calificărilor personalului didactic și formatorilor

Vor fi susținute activitățile de creștere a accesului și participării cadrelor didactice la programele de masterat, în special masteratele pedagogice și transdisciplinare pentru profesori, dezvoltarea și furnizarea de programe de formare inițială pentru cadre didactice și formatori, inclusiv masterate pedagogice și transdisciplinare.

Activitățile destinate asigurării calității, restructurării sistemului de formare profesională și îmbunătățirii oportunităților de carieră pentru personalul didactic (ex. portofolii de formare, certificarea și acordarea de credite profesionale transferabile, mentoratul de inserție și mentoratul de dezvoltare profesională a profesorilor, dezvoltarea de standarde ocupaționale și profesionale în domeniul formării inițiale și continue a personalului didactic și formatorilor etc.) vor beneficia de sprijinul FSE.

O atenție deosebită va fi acordată acțiunilor care urmăresc recrutarea, inserția și menținerea în cariera didactică a absolvenților de universitate cu rezultate deosebite, precum și programelor de formare care să sprijine dezvoltarea de noi profesii în educație (ex. experți în dezvoltarea de materiale didactice de învățare, testare și evaluare, asistenți educaționali pentru copii cu cerințe educaționale speciale etc.).

Categoriile vizate în cadrul acestui DMI sunt formatorii, cadrele didactice, personalul didactic cu funcții de consiliere și de terapie educațională, de documentare și informare, de inovare-dezvoltare, precum și alte categorii de personal care furnizează servicii în sistemul de educație și formare (ex.: mentori școlari – mentorii de inserție profesională și mentorii de dezvoltare profesională a profesorilor, mediatori școlari). Sunt eligibile pentru finanțare conferințele, seminariile, cursurile modulare și alte forme de pregătire și instruire a personalului didactic și formatorilor, inclusiv formarea în parteneriat cu companii, pentru personalul din sistemul de formare profesională inițială și continuă.

În ceea ce privește personalul didactic, în cadrul acestui DMI pot beneficia de sprijin FSE proiecte care vizează dezvoltarea, acreditarea și furnizarea de programe de formare continuă, perfecționare și programe postuniversitare de perfecționare/specializare în specialitate și/sau domenii complementare specialității, inclusiv dezvoltarea de curriculum.

O atenție deosebită va fi acordată programelor de formare destinate îmbunătățirii capacității personalului didactic de a utiliza metode interactive de predare-învățare/predarea centrată pe elev/student și de a dezvolta și implementa curricule noi bazate pe dezvoltarea de competențe. În vederea extinderii nivelului de utilizare a TIC în procesul și activitățile de predare, toate programele de formare pentru profesori și formatori vor include obligatoriu un modul destinat dezvoltării competențelor digitale și abilităților de utilizare TIC. De asemenea, temele care abordează dezvoltarea durabilă și egalitatea de șanse vor fi finanțate, atât ca programe de pregătire complete, cât și ca module în cadrul programelor de formare furnizate.

Pentru a răspunde provocărilor legate de tendințele demografice negative la nivelul populației școlare, vor fi avute în vedere programe de tutorat și reconversie a profesorilor către activități de orientare și consiliere și activități extracurriculare. De asemenea, pentru a diminua efectul deficitului de personal didactic calificat în anumite domenii, vor fi încurajate programele de formare a cadrelor didactice și formatorilor în domenii cerute pe piața muncii și în cele legate de noile ocupații. Pentru a extinde accesul la educație, vor fi sprijinite programe de mobilitate ocupațională a profesorilor, acordându-se o atenție deosebită celor care își desfășoară activitatea în comunitățile rurale și de romi și pot fi acordate stimulente financiare pentru reconversie, dezvoltarea carierei, transport, documentare pentru personalul didactic din mediul rural și pentru personalul din învățământul profesional și tehnic care predă discipline specifice noilor calificări.

În cadrul acestui DMI se are în vedere menținerea echilibrului între sprijinul acordat la nivel de sistem, pentru îmbunătățirea formării inițiale și continue și a oportunităților de carieră pentru cadrele didactice și formatori, și sprijinul acordat pentru dezvoltarea și furnizarea de programe de formare pentru profesori și formatori.

În vederea dezvoltării resurselor umane din educație și formare profesională inițială și continuă sunt încurajate inovarea și activitățile cu dimensiune interregională și transnațională.

Principalele *obiective operaționale* ale acestui DMI sunt:

- îmbunătățirea calificării cadrelor didactice, formatorilor și a altor categorii de personal din educație și formare profesională;
- dezvoltarea oportunităților de carieră și sprijin pentru profesori în vederea asigurării unui înalt nivel de calificare a cadrelor didactice.

II.1.3.2. Operațiuni orientative

1. Formarea inițială și continuă a cadrelor didactice și a resurselor umane din educație și formare profesională inițială, inclusiv formare în parteneriat cu companii;
2. Formarea și perfecționarea profesorilor instructori și formatorilor în FPC;
3. Sprijin pentru programe integrate de mobilitate și reconversie a profesorilor către activități nedidactice;
4. Sprijin pentru debutul în carieră și dezvoltarea carierei didactice.

II.1.3.3. Activități eligibile

1. Elaborarea/actualizarea/revizuirea/testarea/implementarea metodologiilor și a procedurilor pentru creditele profesionale transferabile în formarea continuă a profesorilor și formatorilor, inclusiv pentru noile profesii în educație și formare;
2. Elaborarea/actualizarea/revizuirea/testarea/implementarea de standarde profesionale și ocupaționale pentru cadrele didactice, formatori și alte categorii de personal din educație și formare;
3. Elaborarea/actualizarea/revizuirea/testarea/implementarea metodologiilor, a procedurilor și a modelelor/rutelor de carieră pentru cadrele didactice, a modelelor și a politicilor de recrutare/insertie/formare continuă a personalului didactic și formatorilor (ex. modele și sisteme de recrutare și promovare, evaluare, flexibilitate etc.);
4. Elaborarea/actualizarea/revizuirea/testarea/implementarea metodologiilor, a procedurilor de asigurare a calității, inclusiv acreditarea și managementul programelor de formare a cadrelor/personalului didactic și a formatorilor;

5. Dezvoltarea, acreditarea și furnizarea de programe de formare care să sprijine dezvoltarea de noi profesii în educație;
6. Dezvoltarea, acreditarea/autorizarea și furnizarea de programe de formare și de perfecționare pentru persoanele din grupurile țintă, inclusiv formare la distanță;
7. Dezvoltarea și furnizarea de programe de formare în parteneriat cu companiile pentru persoanele din grupurile țintă;
8. Dezvoltarea, acreditarea/autorizarea și furnizarea de formare inițială pentru cadre didactice și formatori, inclusiv masterate pedagogice și transdisciplinare;
9. Formarea la locul de muncă și mentorat pentru absolvenții de universitate debutanți în cariera didactică, inclusiv monitorizarea și evaluarea acestor activități;
10. Dezvoltarea curriculumului pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice, formatorilor, consilierilor, mentorilor și a altor resurse umane din educație, inclusiv dezvoltarea curriculumului pentru noi profesii;
11. Introducerea/extinderea utilizării TIC în formarea personalului didactic, didactic auxiliar și a formatorilor, inclusiv e-learning;
12. Dezvoltarea și implementarea soluțiilor/instrumentelor software pentru îmbunătățirea formării personalului didactic, didactic auxiliar și a formatorilor ;
13. Dezvoltare, actualizare și management de baze de date în vederea îmbunătățirii managementului resurselor umane din educație și formare profesională, inclusiv corelarea și conectarea cu alte baze de date relevante;
14. Realizarea de studii și analize în vederea definirii programelor de formare dedicate grupurilor țintă și a unei mai bune corelări cu nevoile pieței muncii și ale societății bazate pe cunoaștere;
15. Înființarea, dezvoltarea și consolidarea de rețele, parteneriate, inclusiv comunități de practică, parteneriate și rețele virtuale, destinate dezvoltării resurselor umane din educație și formare profesională, inclusiv elaborarea de proceduri specifice de colaborare, transfer de informații, crearea și utilizarea de baze de date, definirea activităților comune, extinderea rețelelor etc.;
16. Schimb de bune practici, vizite de studiu, organizarea de seminarii, conferințe;
17. Dezvoltarea sistemelor de stimulente și de sprijin financiar pentru debutul și dezvoltarea carierei didactice;
18. Introducerea unor sesiuni specifice de formare care au ca tematică egalitatea de gen, egalitatea de șanse și nediscriminarea și respectarea diversității, dezvoltarea durabilă și protecția mediului, pentru persoanele din grupurile țintă;
19. Activități inovatoare, interregionale și transnaționale.

II.1.3.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;

- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.1.3.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 10% din finanțarea alocată pentru această AP.

II.1.3.6 Alocare financiară orientativă

An	TOTAL	Contribuție UE (FSE)	Contribuția națională publică*				Contribuție privată
			Buget de stat	Buget local	Alte surse publice	Total	
2007	16.032.842	12.652.733	2.910.150	376.128	0	3.286.278	93.831
2008	24.853.342	19.613.660	4.511.175	583.056	0	5.094.231	145.451
2009	34.070.951	26.887.974	6.184.280	799.300	0	6.983.580	199.397
2010	40.533.409	31.987.990	7.357.293	950.908	0	8.308.201	237.218
2011	44.836.763	35.384.094	8.138.402	1.051.864	0	9.190.266	262.403
2012	50.178.072	39.599.325	9.107.913	1.177.171	0	10.285.084	293.663
2013	51.181.633	40.391.312	9.290.071	1.200.714	0	10.490.785	299.536
TOTAL	261.687.012	206.517.088	47.499.284	6.139.141	0	53.638.425	1.531.499

Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.1.3.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țăntelor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;
- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial;
- proiecte de grant – proiecte, care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local;

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică

Valoarea eligibilă a proiectelor *	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sisteme. Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective. Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile	79% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 98% pentru: - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. 95% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile	21% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 2% pentru: - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. 5% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 80,95% pentru: - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale;

* Valoarea eligibilă a proiectelor–reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

	<ul style="list-style-type: none"> - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	<p>0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>19,05% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale, - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.

II.1.3.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. Ministerul Educației Naționale;
2. Agenții, structuri subordonate sau aflate în coordonarea MEN și alte organisme publice cu atribuții în formarea cadrelor didactice și a formatorilor, asigurarea calității și acreditare;
3. Inspectorate școlare județene și instituții afiliate/subordonate/coordonate;
4. Autoritatea Națională pentru Calificări;
5. Parteneri sociali din educație și formare profesională;
6. Centre/furnizori publici și privați care furnizează programe de formare acreditate CNFPÎP/autorizate ANC pentru formarea personalului didactic și a formatorilor;
7. Unități de învățământ (ISCED 0-6) acreditate, publice și private, din rețeaua școlară națională de învățământ;

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Potențialii beneficiari pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.1.3.9. Grupuri țintă

1. Cadre didactice/personal didactic din învățământ (ISCED 0-6);
2. Personal didactic și didactic auxiliar cu funcții de conducere, monitorizare, evaluare și control în învățământ (ISCED 0-6);

3. Formatori – pentru FPC și educație și formare profesională inițială;
4. Mentori școlari – mentorii de inserție profesională și mentorii de dezvoltare profesională a profesorilor;
5. Mediatori școlari,
6. Consilieri școlari;
7. Experți în elaborarea/revizuirea de standarde de formare profesională;
8. Experți în elaborarea/revizuirea curriculei;
9. Experți în crearea de materiale didactice de învățare, testare și evaluare,
10. Asistenți educaționali pentru elevii cu cerințe educaționale speciale;
11. Personal didactic auxiliar (ISCED 0-6);
12. Alte categorii de personal asociate noilor profesii din educație și formare profesională;
13. Personal implicat în dezvoltarea și managementul programelor de formare continuă a personalului didactic și formatorilor;
14. Tineri absolvenți sub 35 de ani debutanți în cariera didactică.

II.1.3.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008 – 2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.1.3.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului;

II.1.3.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor:

- Solicitantul trebuie să fie o organizație cu personalitate juridică legal constituită în România.
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului. (Condiții generale și Specifice).
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art 93 (1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament;
- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:
  - obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
  - obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul are responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;

- Partenerii desfășoară activități relevante în cadrul proiectului și au în obiectul de activitate al instituției pe care o reprezintă și activitatea/activitățile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională.

Criteria de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI.
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.
- Proiectul este implementat în România în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea;

Criteria de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia
- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.1.3.13. Indicatorii de evaluare și monitorizare

Indicatori de program

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 ^{***} total
Indicatori de realizare imediată (output)											
Personal din educație și formare instruit/perfecționat	37.300	2006	-	5.000	15.000	25.000	35.000	45.000	55.000	60.000	60.000 ¹
Numărul unităților școlare sprijinite	272	2005-2006	0	0	500	1.500	3.500	4.500	6.000	6.500	6.500
Număr de universități sprijinite	56	2006	-	10	20	30	40	50	60	70	70
Indicatori de rezultat (result)											
Rata personalului din educație și formare pregătit care a fost certificat(%)	95	2006	-	97	97	97	97	97	97	97	97

¹ Ținta PO este de 75.000 distribuiți după cum urmează: 15.000 cadre formate sub DMI 1.1 și 60.000 profesori și formatori pregătiți/recalificați în cadrul DMI 1.3.

** Valorile sunt cumulative la nivel de axă prioritară

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 Total
Indicatori de resurse (input)											
Valoarea asistenței financiare, din care:											
- proiecte strategice (%)				100	70	50	50	50	40	30	20
- proiecte de grant (%)				-	30	50	50	50	60	70	80
Număr de proiecte cofinanțate, din care:	-	-	-	26	65	110	160	200	245	300	300
-proiecte strategice	-	-	-	16	25	30	35	40	45	50	50
-proiecte de grant	-	-	-	10	40	80	125	160	200	250	250
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr de participanți la instruire, - formare profesională continuă	37.300	2006	-	5.000	15.000	25.000	35.000	45.000	55.000	60.000	60.000 ²
Număr de participanți FSE – femei	-	-	-	2.750	8.250	13.750	19.250	24.750	30.250	33.000	33.000
Număr de participanți FSE din mediul rural	-	-	-	2.000	6.000	10.000	14.000	18.000	22.000	24.000	24.000
Număr de persoane asistate la debutul în cariera didactică - formare profesională continuă	-	-	-	-	500	1.500	2.500	3.500	4.500	5.000	5.000
•Număr de participanți FSE – femei	-	-	-	-	275	825	1.375	1.925	2.475	2.750	2.750
•Număr de participanți FSE din mediul rural	-	-	-	-	200	600	1.000	1.400	1.800	2.000	2.000
Număr de documente strategice relevante actualizate/dezvoltate											
Indicatori de rezultat (result)											
Număr de participanți la instruire certificați - formare profesională continuă, din care:											
După gen:											
• Femei	-	-	-	2.667	8.000	13.337	18.672	24.000	29.340	32.010	32.010
După medii:											
• Rural	-	-	-	1.940	5.820	9.700	13.580	17.460	21.340	23.280	23.280
Parteneri transnaționali implicați în proiect – formare profesională continuă											
Număr de documente strategice relevante validate/implementate											

² Ținta POS DRU este de 75.000 distribuți după cum urmează: 15.000 cadre formate sub DMI 1.1 și 60.000 profesori și formatori pregătiți/recalificați în cadrul DMI 1.3

II.1.3.14. Temele orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Această temă este abordată în cadrul acestui DMI prin activitățile implementate în cadrul proiectelor finanțate. Dezvoltarea resurselor umane implicate în furnizarea de asistență educațională și servicii suport/de acompaniere (formarea și perfecționarea asistenților educaționali, profesori itineranți) pentru studenții cu cerințe educaționale speciale va sprijini atingerea obiectivelor egalității de șanse și accesului la educație pentru toți. Dezvoltarea, prin formare și specializare, a atitudinilor și abilităților profesorilor și formatorilor pentru folosirea unor abordări incluzive și predarea centrată pe elev susține, de asemenea, realizarea obiectivelor egalității de șanse. Sesiunile/modulele de formare specifice, furnizate grupurilor țintă, care abordează egalitatea de gen, egalitatea de șanse, nediscriminare și respectarea diversității răspund acestei teme orizontale. De asemenea, sunt eligibile proiectele care urmăresc să sprijine abordarea specifică acestei teme orizontale la nivelul politicilor și instituțiilor de învățământ.

- **Dezvoltarea durabilă**

Acest DMI abordează această temă orizontală, în particular, prin activitățile eligibile și tipurile de proiecte finanțate. Programele de formare dezvoltate și furnizate vor include module privind principiul dezvoltării durabile, prevenirea poluării, conștientizarea problemelor de mediu etc., inclusiv modalitățile de integrare a acestor aspecte în activitățile de predare/formare. De asemenea, proiectele care vizează, în mod direct, formarea și perfecționarea profesorilor, în scopul dezvoltării atitudinilor și comportamentului civic activ al elevilor și studenților în sprijinul acestei dimensiuni, precum creșterea nivelului de conștientizare asupra problemelor de mediu, dezvoltarea de atitudini și deprinderi specifice etc., sunt eligibile și sprijină această temă orizontală.

II.1.3.15. Ajutorul de stat

Nu este cazul.

II.1.3.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
72	Elaborarea, introducerea și implementarea reformelor în sistemele de educație și formare în scopul dezvoltării capacității de ocupare, creșterea relevanței educației și formării profesionale inițiale pe piața muncii, îmbunătățirea abilităților formatorilor în scopul susținerii inovării și economiei bazate pe cunoaștere
Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă
Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.1.3.17. Organismul intermediar

Organismul Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane – Ministerul Educației Naționale

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismului Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane - Ministerul Educației, Cercetării,

Tineretului și Sportului privind implementarea proiectelor de grant/strategice sunt stabilite prin Acordul de delegare de funcții semnat între părți, aprobat prin Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

II.1.3.18. Organismul responsabil de efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.1.4. Domeniul Major de Intervenție 1.4 – Calitate în formarea profesională continuă

II.1.4.1. Descriere

Acest DMI urmărește creșterea capacității sistemului și furnizorilor publici și privați de FPC de a furniza programe de formare profesională de calitate în scopul creării premiselor pentru creșterea participării la FPC. Finanțarea FSE se adresează atât sistemului de FPC, cât și furnizorilor de FPC, sprijinind următoarele priorități:

- asigurarea și managementul calității la nivelul sistemului de FPC și al furnizorilor de FPC;
- dezvoltarea Cadrului Național al Calificărilor, inclusiv îmbunătățirea sistemului de validare a calificărilor profesionale;
- structurarea și îmbunătățirea sistemului de certificare a învățării anterioare.

La nivel de sistem, activitățile finanțate vor urmări dezvoltarea și implementarea Cadrului Național al Calificărilor (cu excepția sistemului calificărilor din învățământul superior și din educația și formarea profesională inițială) prin dezvoltarea competențelor și calificărilor profesionale (la nivel național și sectorial), îmbunătățirea mecanismelor și capacității de evaluare a competențelor și calificărilor etc. De asemenea, va fi acordat sprijin în vederea dezvoltării de instrumente, metodologii și proceduri pentru asigurarea și managementul calității, inclusiv îmbunătățirea procesului de autorizare pentru furnizarea programelor de formare profesională, o atenție specială fiind acordată provocărilor pe care le ridică învățarea în contexte nonformale și informale. Activitățile implementate la nivel de sistem vor fi completate cu susținerea furnizorilor de FPC în implementarea sistemelor de asigurare și management al calității.

În vederea asigurării eficacității intervențiilor finanțate din FSE, în cadrul acestui DMI va fi încurajată o abordare integrată care presupune atât dezvoltarea, testarea/pilotarea și implementarea instrumentelor, procedurilor, metodologiilor și mecanismelor, cât și formarea și perfecționarea personalului și a actorilor cheie implicați în aceste activități și procese.

În strânsă legătură cu dezvoltarea unei abordări de tipul „pe tot parcursul vieții” în educație și formare vor fi sprijinite, de asemenea, activitățile de dezvoltare și de construcție instituțională pentru centrele de validare/certificare a învățării anterioare. Promovarea învățării pe tot parcursul vieții devine un element fundamental pentru susținerea competitivității, atât a indivizilor, cât și a regiunilor și economiilor naționale. În acest context, elaborarea și implementarea, la nivel regional, sectorial și național, a unor politici adecvate care susțin învățarea pe tot parcursul vieții devin esențiale în fundamentarea competitivității regionale și naționale. În cadrul acestui DMI, intervențiile FSE vor sprijini proiectele destinate elaborării și implementării unor politici/strategii/sisteme de FPC și promovării ”regiunilor de învățare”⁴.

Vor fi finanțate, de asemenea, intervenții destinate furnizării de informații, cantitative și calitative, referitoare la noile calificări solicitate pe piața muncii și la cererea de formare profesională continuă. Acțiunile de dezvoltare, la nivel de sistem, a modalităților de echivalare a competențelor profesionale obținute prin participarea la programe de FPC în credite profesionale transferabile sunt acțiuni eligibile pentru sprijin FSE.

⁴ Așa cum sunt definite de Comisia Europeană “Brussels, 21.11.2001 “Communication from the Commission Making a European Area of Lifelong Learning a Reality”

În vederea asigurării calității în FPC sunt încurajate inovarea și activitățile cu dimensiune transnațională și interregională.

Principalele *obiective operaționale* ale acestui DMI sunt:

- Dezvoltarea și implementarea CNC;
- Dezvoltarea și implementarea sistemelor de asigurare a calității în FPC;
- Susținerea abordării de tip „pe tot parcursul vieții” în educație și formare.

II.1.4.2. Operațiuni orientative

1. Dezvoltarea și implementarea Cadrului Național al Calificărilor, inclusiv sprijin pentru Comitetele Sectoriale;
2. Implementarea sistemului de asigurare și management al calității în FPC, la nivel de sistem și de furnizor în concordanță cu Cadrul European de Asigurare a Calității;
3. Dezvoltarea capacității instituționale a structurilor implicate în validarea învățării anterioare;
4. Elaborarea de studii, analize, cercetări care să furnizeze informații de calitate și date relevante și suficiente pentru dezvoltarea FPC și schimb de bune practici;
5. Dezvoltarea de rețele și parteneriate pentru promovarea unor medii de lucru care stimulează învățarea și „regiunile de învățare”.

II.1.4.3. Activități eligibile

1. Elaborarea/actualizarea/descrierea/validarea/implementarea calificărilor profesionale în FPC și a competențelor la nivel național și sectorial, inclusiv elaborarea și actualizarea termenilor de referință pentru definirea calificărilor, a standardelor și profilelor ocupaționale, precum și a procedurilor pentru validarea acestora;
2. Elaborarea/actualizarea/revizuirea/testarea/implementarea procedurilor, metodologiilor și mecanismelor pentru formarea, evaluarea și certificarea competențelor și calificărilor;
3. Dezvoltarea/actualizarea/îmbunătățirea/testarea/implementarea instrumentelor pentru managementul CNC;
4. Sprijin pentru comitetele sectoriale, inclusiv formarea membrilor acestora, în vederea consolidării capacității acestora de a se implica activ în asigurarea calității în FPC;
5. Elaborarea/actualizarea/revizuirea/testarea/implementarea la nivel de instituție, inclusiv autorizarea acestora, a metodologiilor și procedurilor pentru validarea/recunoașterea și certificarea învățării anterioare;
6. Realizarea analizelor ocupaționale și integrarea/transferarea acestora în standardele ocupaționale, în vederea asigurării relevanței calificărilor;
7. Elaborarea/actualizarea/revizuirea/testarea/implementarea standardelor ocupaționale/standardelor de pregătire profesională, cu excepția celor asigurate prin învățământul profesional și tehnic și prin învățământul superior;
8. Sprijin pentru dezvoltarea capacității instituționale a centrelor de validare a achizițiilor de învățare anterioare dobândite în contexte nonformale și informale de învățare, inclusiv dezvoltarea personalului acestora;
9. Elaborarea/actualizarea/revizuirea/testarea/implementarea metodologiilor și procedurilor pentru evaluarea externă și autorizarea furnizorilor și programelor de FPC;

10. Elaborarea/actualizarea/revizuirea/testarea/implementarea metodologiilor și procedurilor pentru transpunerea sistemelor de asigurare a calității la nivel de furnizor de FPC;
11. Formarea și perfecționarea persoanelor din grupurile țintă în vederea asigurării calității în FPC;
12. Realizarea de studii, cercetări și analize pentru îmbunătățirea FPC;
13. Dezvoltarea, actualizarea și întreținerea de baze de date pentru asigurarea și managementul calității în FPC, inclusiv privind cererea de FPC și calificările solicitate pe piața muncii;
14. Înființarea, dezvoltarea și consolidarea de rețele, parteneriate, inclusiv comunități de practică, parteneriate și rețele virtuale, destinate asigurării calității și dezvoltării FPC, inclusiv elaborarea de proceduri specifice de colaborare, transfer de informații, crearea și utilizarea de baze de date, definirea activităților comune, extinderea rețelelor etc.;
15. Elaborarea/actualizarea/revizuirea/testarea/implementarea de politici/strategii/sisteme de FPC și promovarea ”regiunilor de învățare”;
16. Schimbul de bune practici și aplicarea pe scară largă a acestora, vizite de studiu, organizarea de seminarii, conferințe în domeniul asigurării calității în FPC;
17. Integrarea principiilor privind egalitatea de gen, egalitatea de șanse, nediscriminarea și respectarea diversității și dezvoltarea durabilă în activitățile și procesele dezvoltate;
18. Activități inovatoare, interregionale și transnaționale pentru asigurarea calității în FPC.
19. Acreditarea/autorizarea programelor de formare/educație destinate persoanelor din categoriile de grupuri țintă;

II.1.4.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.1.4.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 10% din finanțarea alocată pentru această AP.

II.1.4.6. Alocare financiară orientativă

Euro

An	TOTAL	Contribuție UE (FSE)	Contribuția națională publică*				Contribuție privată
			Buget de stat	Buget local	Alte surse publice	Total	
2007	3.130.218	2.146.967	448.634	0	0	448.634	534.617
2008	4.852.314	3.328.125	695.452	0	0	695.452	828.737
2009	6.651.939	4.562.459	953.381	0	0	953.381	1.136.099
2010	7.913.656	5.427.851	1.134.215	0	0	1.134.215	1.351.590
2011	8.753.833	6.004.115	1.254.632	0	0	1.254.632	1.495.086
2012	9.796.658	6.719.372	1.404.094	0	0	1.404.094	1.673.192
2013	9.992.591	6.853.760	1.432.175	0	0	1.432.175	1.706.656
TOTAL	51.091.209	35.042.649	7.322.583	0	0	7.322.583	8.725.977

Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.1.4.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țărilor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operațional sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;
- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial;
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local;

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sistemice. Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective. Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile	<p>81% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>98% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>95% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile	<p>19% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>2% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>5% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	<p>100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>81% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	<p>0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în</p>

	<p>coordonare finanțate integral din bugetele acestora 19% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale, - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
--	---

II.1.4.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. Ministerul Educației Naționale;;
2. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice;
3. Agenții, structuri subordonate sau aflate în coordonarea MEN/MMFPSPV și alte organisme publice cu atribuții în domeniul formării profesionale continue, inclusiv asigurarea calității și CNC;
4. Autoritatea Națională pentru Calificări;
5. Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic;
6. Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică;
7. Organizații sindicale;
8. Patronate;
9. Asociații profesionale;
10. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și structurile teritoriale ale acesteia cu personalitate juridică;
11. Centre publice sau private de validare/certificare a învățării anterioare;
12. Furnizori de FPC autorizați, publici și privați⁵.

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Potențialii beneficiari pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.1.4.9. Grupuri țintă

1. Personalul MEN și MMFPSPV și al altor organisme publice cu atribuții în domeniul FPC, inclusiv asigurarea calității și CNC;
2. Personalul din comisiile de specialitate și grupurile de lucru ale Autorității Naționale pentru Calificări;

⁵ Conform Ordonanței nr. 129 din 31 august 2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare

3. Specialiști/experti implicați în evaluarea și asigurarea calității și autorizarea programelor de formare profesională continuă;
4. Personal și membri al/ai organizațiilor sindicale, organizațiilor patronale și asociațiilor profesionale;
5. Personal al Comitetelor Sectoriale și al membrilor acestora;
6. Personal al/ai centrelor de certificare/validare a învățării anterioare;
7. Evaluatori ai competențelor profesionale dobândite în alte contexte decât cele formale și personal al Centrelor de Evaluare și Certificare a competențelor profesionale;
8. Personalul furnizorilor autorizați de FPC publici și privați.

II.1.4.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008 – 2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.1.4.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului;

II.1.4.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

- Solicitantul trebuie să fie o organizație cu personalitate juridică legal constituită în România.
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului (Condiții Generale și Specifice).
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art 93 (1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament;
- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:
  - obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
  - obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul trebuie să aibă responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului (Condiții generale și Specifice).

- Partenerii desfășoară activități relevante în cadrul proiectului și au în obiectul de activitate al instituției pe care o reprezintă și activitatea/activitățile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională.:

Criteria de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI.
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.
- Proiectul este implementat în România în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea;

Criteria de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia
- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.1.4.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr de furnizori de FPC sprijiniți pentru introducerea standardelor de asigurare a calității	-	2006	-	-	-	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	5.000
Număr de calificări profesionale dezvoltate în FPC	758	1999-2006	-	100	200	300	400	500	600	700	700
Indicatori de rezultat (result)											
Pondere a furnizorilor de FPC sprijiniți care au fost autorizați/certificali prin prisma standardelor de asigurare a calității (%)	-					80	80	80	80	80	80

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total
Indicatori de resurse (input)											

Valoarea asistenței financiare, din care:											
Proiecte strategice (%)			-	10	90	75	50	30	20	20	20
Proiecte de grant (%)			-	90	10	25	50	70	80	80	80
Număr de proiecte finanțate din care:				25	48	1.068	2.084	3.027	4.050	5.072	5.072
- proiecte strategice				1	3	8	14	17	20	22	22
- proiecte de grant				24	45	1.060	2.070	3.010	4.030	5.050	5.050
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr de furnizori de formare asistați - formare profesională continuă											
Număr de participanți la instruire – formare profesională continuă					1.000	2.000	3.500	5.000	6.500	7.500	7.500
Număr de participanți FSE – femei					550	1.100	1.925	2.750	3.575	4.125	4.125
Număr de calificări actualizate/ dezvoltate – formare profesională continuă											
Număr de studii, analize, rapoarte, strategii – formare profesională continuă				10	20	30	40	50	60	65	65
Indicatori de rezultat (result)											
Pondere a persoanelor formate și certificate, inclusiv ale comitetelor sectoriale (%), din care: - femei					90	90	90	90	90	90	90
Număr de participanți la instruire certificați – formare profesională continuă											
Număr de furnizori de formare acreditați conform standardelor de calitate – formare profesională continuă											
Număr de calificări validate – formare profesională continuă											
Parteneri transnaționali implicați în proiect – formare profesională continuă											

II.1.4.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Aceasta este o temă prezentă în cadrul acestui DMI prin activitățile desfășurate. Toate sesiunile de formare specifice furnizate grupurilor țintă vor include module care abordează principiile egalității de gen, egalității de șanse, nediscriminare și respectul pentru diversitate pentru a răspunde obiectivelor acestei teme orizontale. De asemenea, aspectele privind egalitatea de gen, egalitatea de șanse, nediscriminarea și respectarea diversității vor fi integrate în activitățile și procesele dezvoltate.

- **Dezvoltarea durabilă**

Acest DMI urmărește această temă orizontală, în special prin activitățile eligibile și tipurile de proiecte finanțate. Toate sesiunile de formare specifice furnizate grupurilor țintă vor include module care abordează prevenirea poluării, aspecte legate de mediul înconjurător, responsabilitate socială pentru a răspunde acestei teme orizontale.

II.1.4.15 Ajutorul de stat

Nu este cazul.

II.1.4.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
72	Elaborarea, introducerea și implementarea reformelor în sistemele de educație și formare în scopul dezvoltării capacității de ocupare, creșterea relevanței educației și formării profesionale inițiale pe piața muncii, îmbunătățirea abilităților formatorilor în scopul susținerii inovării și economiei bazate pe cunoaștere

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.1.4.17. Organismul Intermediar

Organismul Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane – Ministerul Educației Naționale.

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismului Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane - Ministerul Educației Naționale privind implementarea proiectelor de grant/strategice sunt stabilite prin Acordul de delegare de funcții semnat între părți, aprobat prin Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

II.1.4.18. Organismul responsabil de efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II. Domeniul Major de Intervenție 1.5 - Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării

II.1.5.1. Descriere

Acest DMI contribuie la dezvoltarea domeniilor de cercetare, dezvoltare, inovare din România prin îmbunătățirea accesului și calității formării inițiale a cercetătorilor prin sprijinirea programelor doctorale și post-doctorale. Intervențiile sprijină dezvoltarea resurselor umane în cercetare și inovare printr-o mai bună instruire a doctoranzilor pe parcursul programului de doctorat, și, de asemenea, pentru a sprijini și încuraja cariera și activitatea de cercetare, cu precădere în instituțiile de învățământ superior.

Principalele priorități ale acestui domeniu sunt:

- îmbunătățirea programelor doctorale și post-doctorale inclusiv prin inițierea și dezvoltarea unor sisteme specifice de asigurare și management al calității în cercetare;
- sprijinirea doctoranzilor și cercetătorilor în vederea participării la programele doctorale și a implicării în activitatea de cercetare post-doctorală.

Astfel, sprijinul FSE va fi acordat atât la nivel instituțional (dezvoltarea de programe doctorale și post-doctorale și a școlilor doctorale), cât și la nivel individual (sprijinirea participării la programe doctorale și la programe de cercetare post-doctorală), într-o abordare coerentă.

În concordanță cu reglementările europene și naționale promovate pentru implementarea procesului Bologna, programele doctorale sunt parte a învățământului superior și pregătesc doctoranzii să devină cercetători prin dobândirea de cunoștințe și dezvoltarea de competențe pentru activitățile de cercetare. În cadrul programelor doctorale, activitățile vor fi centrate pe asigurarea calității, inovarea conținutului programelor de studii, dezvoltarea aptitudinilor manageriale ale cercetătorilor, ca parte componentă a tuturor programelor doctorale și postdoctorale, care vor fi sprijinite în vederea creșterii capacității cercetătorilor de a răspunde la nevoile de inovare ale întreprinderilor (pentru creșterea eficienței și competitivității întreprinderilor în economia de piață). De asemenea, vor fi sprijinite înființarea și dezvoltarea școlilor doctorale și dezvoltarea resurselor umane implicate în activitățile de cercetare post-doctorală, în special în universități. În acest sens sunt abordate aspectele legate de cercetare din Agenda de modernizare a universităților, contribuind la dezvoltarea unui corp de cercetători-experti care să adopte o abordare interdisciplinară în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării. Aceste activități, precum și sprijinul acordat dezvoltării rețelelor între universități, centre de cercetare și întreprinderi, vor contribui la consolidarea legăturilor dintre învățământul superior, cercetare și mediul de afaceri.

Îmbunătățirea sistemului și programelor de studii doctorale și postdoctorale va include și activități care să conducă la promovarea unei abordări strategice și dezvoltarea politicilor de resurse umane din cercetare, avându-se în vedere și documentele cheie ale Uniunii Europene (precum Recomandarea Comisiei Europene cu privire la Carta Europeană a Cercetătorilor și Codul de Conduită pentru Recrutarea Cercetătorilor).

Sprijinirea doctoranzilor și cercetătorilor postdoctoranzi are ca scop îmbunătățirea participării la programe doctorale și post-doctorale, dezvoltarea mobilității academice pentru doctoranzi și cercetători și creșterea atractivității și motivației pentru alegerea unei cariere în cercetare. Sprijinul financiar oferit doctoranzilor, prin intermediul instituțiilor organizatoare de studii

universitare de doctorat, asigură condițiile pentru participarea la programe doctorale în România, pe tot parcursul programului doctoral, și posibilitatea de a beneficia de stagii de studii într-o universitate/centru de cercetare din UE. Se prevede și posibilitatea acordării de burse pentru participarea la programele doctorale organizate de universități/centre de cercetare din UE. Sprijinul acordat prin FSE va fi direcționat doar către doctoranzii și domeniile doctorale care corespund domeniilor de cercetare prioritare ale Strategiei Naționale pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2007-2013: tehnologiile societății informaționale, energie, mediu, sănătate, agricultură, securitatea și siguranța alimentelor, bio-tehnologii, materiale, produse și procese inovative, spațiu și securitate și cercetări socio-economice și umaniste.

Operațiunile orientative propuse vor urmări sprijinirea participării la studii doctorale și post doctorale, și prin programe internaționale de cooperare cu alte universități europene, și dezvoltarea de școli doctorale și post-doctorale, structuri administrative de sine stătătoare, încurajând programele comune de studii (Joint Degrees).

Având în vedere gradul scăzut de valorificare a rezultatelor cercetării la nivelul activităților economice, prin intermediul structurilor de tip „spin off” și „spin out”, în cadrul fiecărui program doctoral sau post-doctoral finanțat prin POS DRU, se va urmări dezvoltarea abilităților manageriale și antreprenoriale ale doctoranzilor și cercetătorilor.

Principalele *obiective operaționale* ale acestui DMI sunt:

- sprijinirea dezvoltării resurselor umane în cercetare, dezvoltare și inovare prin programe doctorale și programe de instruire mai bune;
- îmbunătățirea participării, creșterea atractivității și motivației pentru cariera în cercetare prin sprijinirea doctoranzilor și prin creșterea implicării în activitatea de cercetare post-doctorală;
- îmbunătățirea programelor doctorale și post-doctorale;
- dezvoltarea școlilor doctorale și rețelelor între universități, centre de cercetare și întreprinderi, inclusiv organizarea și managementul lor;
- sprijinirea colaborării dintre universități, centre de cercetare și companii.

II.1.5.2. Operațiuni orientative

1. Consolidarea sistemului național de studii doctorale și postdoctorale și sprijin pentru formarea de rețele între universități, centre de cercetare și întreprinderi;
2. Sprijinirea programelor doctorale și post-doctorale prin dezvoltarea conținuturilor inovatoare, inclusiv prin dezvoltarea abilităților manageriale ale cercetătorilor în vederea promovării valorificării rezultatelor cercetării în activități economice;
3. Sprijin pentru doctoranzi și cercetători în vederea participării la programe doctorale și la activități de cercetare post-doctorală, inclusiv prin dezvoltarea cooperării transnaționale și mobilității.

II.1.5.3. Activități eligibile

1. Elaborarea și implementarea de noi tehnologii, activități și acțiuni inovatoare în cadrul programelor doctorale și post-doctorale la nivel de sistem și la nivel de instituție de învățământ superior organizatoare de studii universitare de doctorat;
2. Construcție instituțională pentru școlile doctorale și post-doctorale;
3. Elaborarea/actualizarea/revizuirea/testarea/implementarea metodologiilor,

- instrumentelor, procedurilor pentru asigurarea calității cercetării în învățământul superior, inclusiv în cadrul programelor și școlilor doctorale și post-doctorale;
4. Înființarea și dezvoltarea de programe doctorale avansate, în conformitate cu legislația comunitară și națională în vigoare și cu strategia Lisabona;
  5. Furnizarea de sprijin financiar pentru doctoranzi, inclusiv mobilități interne și transnaționale, intrasectoriale/intersectoriale;
  6. Sprijinirea cercetătorilor pentru a se implica în cercetarea post-doctorală, inclusiv burse și mobilități interne și transnaționale, intrasectoriale/intersectoriale;
  7. Dezvoltarea, îmbunătățirea curriculum-ului pentru programe de studii doctorale avansate, inclusiv elaborarea de materiale și instrumente didactice;
  8. Diversificarea formelor de pregătire pentru doctoranzi, cercetători post-doctoranzi și seniori, personalul din cadrul școlilor doctorale/absolvenți de doctorat;
  9. Activități de tutorat și îndrumare pentru doctoranzi, cercetători post-doctoranzi pe parcursul programului doctoral/post-doctoral;
  10. Promovarea programelor doctorale și post-doctorale realizate în cooperare/co-tutelă cu alte universități europene/centre de cercetare;
  11. Sprijin financiar pentru participarea tinerilor doctoranzi și a cercetătorilor post-doctoranzi și a altor cercetători implicați în proiect la conferințe, seminarii internaționale legate de obiectul cercetării;
  12. Sprijin pentru mobilități academice pentru doctoranzi și pentru cercetători postdoctoranzi;
  13. Formarea și perfecționarea persoanelor din grupurile țintă (cu excepția grupului țintă „doctoranzi”);
  14. Crearea și dezvoltarea de rețele, parteneriate și cooperare între universități, întreprinderi, centre de cercetare la nivel regional, național și european;
  15. Înființarea, dezvoltarea și consolidarea de rețele, parteneriate, inclusiv parteneriate și rețele virtuale, destinate îmbunătățirii programelor doctorale și postdoctorale, inclusiv elaborarea de proceduri specifice de colaborare, transfer de informații, crearea și utilizarea de baze de date, definirea activităților comune, extinderea rețelelor etc.;
  16. Monitorizarea și evaluarea rezultatelor sprijinului financiar acordat doctoranzilor și cercetătorilor postdoctoranzi, precum și a mobilităților interne și transnaționale, intrasectoriale/intersectoriale;
  17. Dezvoltarea și implementarea instrumentelor și soluțiilor software pentru programele de studii/cercetare doctorale și post-doctorale;
  18. Dezvoltarea, actualizarea și întreținerea bazelor de date privind programele doctorale și post doctorale în sprijinul cercetării și conectarea cu baze de date relevante;
  19. Schimburi și abordare integrată a bunelor practici, vizite de studiu, organizarea de seminarii, conferințe;
  20. Introducerea de sesiuni specifice de formare care au ca tematică egalitatea de gen, egalitatea de șanse, nediscriminarea și respectarea diversității, dezvoltarea durabilă și protecția mediului pentru grupurile țintă;
  21. Introducerea unor sesiuni/module specifice privind managementul cercetării în programele de pregătire pentru grupurile țintă;
  22. Sprijin acordat doctoranzilor și cercetătorilor pentru întărirea capacității de publicare științifică, inclusiv prin analize bibliometrice;
  23. Activități inovatoare, interregionale și transnaționale, cu precădere destinate susținerii caracterului interdisciplinar în programele de formare/cercetare doctorale și post-

doctorale.

II.1.5.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.1.5.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 10% din finanțarea alocată pentru această AP.

II.1.5.6. Alocare financiară orientativă

An	TOTAL	Contribuția UE (FSE)	Contribuție publică națională*				Contribuție privată
			Buget de stat	Bugete locale	Alte resurse publice	Total	
2007	20.536.615	17.456.874	3.079.741	0	0	3.079.741	0
2008	31.834.875	27.060.808	4.774.067	0	0	4.774.067	0
2009	43.641.793	37.097.120	6.544.673	0	0	6.544.673	0
2010	51.919.617	44.133.573	7.786.044	0	0	7.786.044	0
2011	57.431.821	48.819.148	8.612.673	0	0	8.612.673	0
2012	64.273.551	54.634.869	9.638.682	0	0	9.638.682	0
2013	65.559.022	55.727.566	9.831.456	0	0	9.831.456	0
TOTAL	335.197.294	284.929.958	50.267.336	0	0	50.267.336	0

Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.1.5.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țărilor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;

- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanții eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;
- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial;
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local;

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sistemice. Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective. Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice. Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant.
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile	85% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 98% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. 95% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile	15% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 2% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

	<p>beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora;</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>5% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	<p>100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>85% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	<p>0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>15% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale, - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.

II.1.5.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. Ministerul Educației Naționale;
2. Agenții, structuri, organisme aflate în subordinea/coordonarea MEN și alte organisme publice cu atribuții în domeniul învățământului superior și cercetării științifice;
3. Instituții de învățământ superior publice și private, acreditate, organizatoare de studii universitare de doctorat;
4. Școli doctorale și graduale cu personalitate juridică;
5. Institute/centre de cercetare acreditate, inclusiv institute de cercetare ale Academiei Române.
6. Academia Română;

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Potențialii beneficiari pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.1.5.9. Grupuri țintă

1. Doctoranzi în ciclul de studii universitare de doctorat;
2. Cercetători;
3. Cercetători care dețin titlul științific de doctor;
4. Personal din cadrul școlilor doctorale și graduale;
5. Personal implicat în elaborarea politicilor în învățământul superior, cercetare științifică și sisteme, în domeniile doctoral și post-doctoral.

II 1.5.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008-2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.1.5.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului;

II.1.5.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

- Solicitantul trebuie să fie o organizație cu personalitate juridică legal constituită în România.
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu DCI POS DRU și cu Ghidul Solicitantului.
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art 93 (1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament;
- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:
  - obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
  - obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.

- Solicitantul trebuie să aibă responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Partenerii desfășoară activități relevante în cadrul proiectului și au în obiectul de activitate al instituției pe care o reprezintă și activitatea/activitățile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri
- Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene și sunt organizații legal constituite în țara de origine;
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională.

Criteria de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI.
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.
- Proiectul este implementat în România în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea;

Criteria de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia
- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.1.5.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicatori	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015** Total
Indicatori de realizare imediată (output)											
Numărul de doctoranzi sprijiniți	2.900	2006	2.500	4.000	6.000	8.000	11.000	13.000	15.000	15.000	
Număr de universități sprijinite	56	2006	-	10	20	30	40	50	60	70	
Indicatori de rezultat (result)											
Pondere	-	-	-	-	90	90	90	90	90	90	

doctoranzilor sprijiniți care au obținut titlul de doctor (%)											
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

** Valoriile sunt cumulative la nivel de axă prioritară

Indicatori suplimentari

Indicatori	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 Total
Indicatori de resurse (input)											
Media sprijinului financiar acordat/doctorand/an (Euro)			-	8.500	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Indicatori de realizare imediată (output)											
Numărul de școli doctorale asistate financiar – programe doctorale			-	-	-	20	25	30	30	30	30
Numărul de cercetători asistați financiar – cercetare post doctorală			-	500	1.000	1.200	1.300	1.500	2.000	2.500	2.500
Indicatori de rezultat (result)											
Numărul de lucrări științifice prezentate – programe doctorale			-	-	1.510	3.020	4.550	6.100	7.650	10.200	10.200
Numărul de lucrări științifice prezentate – cercetare post doctorală					1.500	3.000	4.500	6.000	7.000	10.000	10.000
Numărul de lucrări științifice publicate - programe doctorale					10	20	50	100	150	200	200
Număr de lucrări științifice publicate – cercetare post - doctorală											
Număr de doctoranzi care au obținut titlul de doctor – programe doctorale											
Rapoarte de cercetare validate de Consiliile Universităților – cercetare post doctorala					-	1.350	2.700	4.050	5.400	6.750	9.000
Parteneri transnaționali implicați în proiect – programe doctorale/cercetare post doctorală											

II.1.5.14. Teme orizontale

- Egalitatea de șanse

În cadrul acestui DMI, această temă orizontală va fi promovată prin asigurarea accesului și participării femeilor și grupurilor vulnerabile la activitățile de cercetare doctorală și post-doctorală, precum și la activitățile de schimb de experiență, crearea de rețele și construire de parteneriate în cadrul activităților implementate. Selecția candidaților la programele doctorale și post-doctorale sprijinite prin FSE se vor baza pe principiile egalității de șanse și de gen, nediscriminării și respectării diversității. În cadrul programelor de pregătire vor fi incluse sesiuni/module cuprinzând aspecte ale egalității de gen, egalității de șanse, nediscriminării și respectului diversității.

- **Dezvoltarea durabilă**

Acest DMI promovează această temă orizontală, în special prin activități eligibile cum ar fi: sesiuni/module de instruire cuprinzând aspecte privind prevenirea poluării, aspecte legate de mediu; introducerea problematicii privind dezvoltarea durabilă în elaborarea instrumentelor și metodologiilor. De asemenea, în desfășurarea activităților de cercetare doctorală și post-doctorală sprijinite prin FSE vor trebui respectate principiile privind protecția mediului, dezvoltarea durabilă etc.

II.1.5.15. Ajutorul de stat

Nu se aplică.

II.1.5.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
74	Dezvoltarea potențialului uman în domeniul cercetării și inovării, în special în ceea ce privește pregătirea post-universitară și formarea cercetătorilor, activități în rețea între universități, centre de cercetare și de afaceri
72	Elaborarea, introducerea și implementarea reformelor în sistemele de educație și formare în scopul dezvoltării capacității de ocupare, creșterea relevanței educației și formării profesionale inițiale pe piața muncii, îmbunătățirea abilităților formatorilor în scopul susținerii inovării și economiei bazate pe cunoaștere

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
01	Nu se aplică

II.1.5.17. Organismul Intermediar

Organismul Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane – Ministerul Educației Naționale

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismului Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane - Ministerul Educației Naționale privind implementarea proiectelor de grant/strategice sunt stabilite prin Acordul de delegare de funcții semnat între părți, aprobat prin Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

II.1.5.18. Organismul responsabil de efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil

II.2. AXA PRIORITARĂ 2 – Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii

AP 2 își propune să faciliteze tranziția de la școală la locul de muncă prin creșterea relevanței educației și formării profesionale pentru piața muncii și prin îmbunătățirea nivelului de calificare a angajaților, în perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți, în contextul societății bazate pe cunoaștere. Rezultatele slabe înregistrate în domeniul educației și formării profesionale reprezintă un obstacol în calea dobândirii și păstrării unui loc de muncă, devenind astfel una dintre principalele cauze pentru șomajul de lungă durată. Prin urmare, se are în vedere prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii și dobândirea competențelor necesare integrării și menținerii pe piața muncii.

Activitățile finanțate se concentrează asupra perspectivei învățării pe tot parcursul vieții și a contribuției acesteia la îmbunătățirea procesului de inserție a absolvenților pe piața muncii, prin reducerea ratei abandonului școlar timpuriu și creșterea participării la programele de FPC în vederea obținerii unei calificări complete și actuale în corelare cu cerințele pieței muncii. Această AP contribuie la asigurarea de oportunități pentru toți prin oferirea unei șanse fie prin educație, fie prin formare profesională, fie prin muncă. Se acordă o atenție specială asigurării utilității și relevanței șanselor și oportunităților oferite.

Pentru a contrabalansa efectele negative ale participării scăzute la FPC, activitățile de extindere, diversificare și modernizare ale oportunităților de FPC vor fi promovate pentru calificarea și/sau recalificarea angajaților în corelare cu cererea pe piața muncii.

Domeniile majore de intervenție ale acestei AP sunt:

1. Tranziția de la școală la viața activă;
2. Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii;
3. Acces și participare la FPC.

II.2.1. Domeniul Major de Intervenție 2.1 – Tranziția de la școală la viața activă

II.2.1.1. Descriere

Acest DMI se adresează persoanelor care participă la programe de educație și formare profesională organizate fie prin învățământul secundar, fie prin învățământul terțiar universitar și non-universitar, fie prin programe de ucenicie. Acest DMI se adresează, de asemenea, tinerilor absolvenți în prima etapă a primului lor loc de muncă relevant.

Principalul obiectiv al acestui DMI este dezvoltarea aptitudinilor de muncă ale persoanelor asistate (ucenici, elevi, studenți, tineri absolvenți în prima etapă a primului lor loc de muncă relevant) și, în consecință, îmbunătățirea inserției acestora pe piața muncii. Prin urmare, pe parcursul programelor de educație și formare profesională vor fi sprijinite activități care se vor concentra asupra creșterii relevanței rezultatelor învățării dobândite la locul de muncă, în perioada stagiilor de practică realizată prin implicarea tutorilor din întreprinderi, precum și asupra îmbunătățirii serviciilor de orientare și consiliere profesională. De asemenea, prin acțiuni cu caracter inovator cum ar fi, de exemplu, firmele de exercițiu sau întreprinderile simulate, vor fi sprijinite activități orientate către creșterea șanselor de ocupare ale elevilor și studenților.

Tranziția de la școală la viața activă va fi îmbunătățită inclusiv prin implementarea activităților complementare din alte DMI. Astfel, o importanță deosebită o are oferta de educație și formare profesională inițială susținută prin operațiunile din DMI 1.1., precum și dezvoltarea resurselor

umane din sistemul de educație și formare profesională finanțată în cadrul DMI 1.3.

În plus, tranziția de la școală la locul de muncă are în vedere creșterea relevanței curriculumului în raport cu cerințele pieței muncii prin componenta *Curriculum în dezvoltare locală* (CDL). Această componentă este propusă de către fiecare școală și întreprinderile partenere ale acesteia, este avizată de către Comitetul Local pentru Dezvoltarea Parteneriatului Social în Formarea Profesională Inițială și aprobată de către Inspectoratul Școlar Județean/al Municipiului București.

Monitorizarea inserției absolvenților învățământului preuniversitar și universitar pe piața muncii va identifica lacunele în pregătirea profesională anterioară, precum și orice alte obstacole ce trebuie îndepărtate în vederea facilitării tranziției de la școală la viața activă.

Programele de ucenicie, ca parte a formării profesionale din România, dezvoltate cu sprijinul maiștrilor de ucenicie din întreprinderi, vor fi susținute în acest DMI.

Tranziția de la școală la viața activă include, de asemenea, intervenții care sprijină pregătirea prin intermediul programelor de mentorat și al altor tipuri de acțiuni care implică tinerii absolvenți în prima etapă a primului lor loc de muncă.

Operațiunile din cadrul acestui DMI pot include și activități cu caracter inovator și motivațional care promovează ocuparea și cultura învățării pe tot parcursul vieții.

Principalele *obiective operaționale* ale acestui DMI sunt:

- Creșterea gradului de ocupare pentru absolvenții și viitorii absolvenți de învățământ secundar și terțiar și pentru ucenici, precum și creșterea adaptabilității acestora la cerințele primului lor loc de muncă relevant
- Îmbunătățirea serviciilor de orientare și consiliere profesională;
- Promovarea și dezvoltarea parteneriatelor în rândul școlilor, universităților, întreprinderilor și altor instituții în vederea facilitării tranziției de la școală la viața activă;
- Monitorizarea inserției absolvenților pe piața muncii (studii de urmărire a inserției absolvenților).

II.2.1.2. Operațiuni orientative

1. Sprijinirea programelor de învățare la locul de muncă pentru elevi și studenți;
2. Sprijinirea inițiativelor de parteneriat între școli, universități și întreprinderi;
3. Dezvoltarea și furnizarea serviciilor de orientare, consiliere și îndrumare în sprijinul tranziției de la școală la viața activă;
4. Monitorizarea inserției tinerilor absolvenți pe piața muncii;
5. Dezvoltarea acțiunilor inovatoare în vederea îmbunătățirii tranziției de la școală la viața activă.

II.2.1.3. Activități eligibile

1. Stagii de pregătire practică pentru elevi și studenți la un potențial viitor loc de muncă;
2. Programe de ucenicie;
3. Programe de mentorat pentru tinerii absolvenți (în prima etapă a primului loc de muncă după absolvire);
4. Activități care sprijină tinerii absolvenți (în prima etapă a primului loc de muncă după absolvire);

5. Dezvoltarea și implementarea CDL (inclusiv identificarea timpurie a nevoilor pieței locale a muncii);
6. Organizarea și furnizarea serviciilor de orientare și consiliere profesională, inclusiv construirea de instrumente (baterii de teste/chestionare de interese/aptitudini etc.) utile pentru consilierea carierei;
7. Formarea personalului din întreprinderi cu rol în învățarea la locul de muncă: tutori pentru stagiile de practică ale elevilor și studenților, maiștri de ucenicie, mentori;
8. Formarea autorilor de CDL, a membrilor comitetelor locale pentru dezvoltarea parteneriatului social care avizează CDL;
9. Sprijinirea dezvoltării parteneriatelor în vederea îmbunătățirii tranziției de la școală la viața activă;
10. Monitorizarea inserției socio-profesionale a absolvenților de învățământ preuniversitar și universitar, pe baza metodologiilor-cadru recomandate de MEN și, respectiv, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar/Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior ;
11. Sprijin pentru organizarea și funcționarea firmelor de exercițiu/întreprinderilor simulate;
12. Sprijin pentru organizarea târgurilor și a altor evenimente dedicate firmelor de exercițiu/întreprinderilor simulate;
13. Sprijin pentru elevi și studenți în vederea participării acestora la activitățile firmelor de exercițiu/întreprinderilor simulate organizate la nivel local, regional, național și european;
14. Campanii de conștientizare a opiniei publice în vederea sprijinirii tranziției de la școală la viața activă;
15. Campanii de conștientizare în rândul grupurilor țintă având drept scop promovarea unui stil de viață sănătos, prevenirea riscurilor de îmbolnăvire, nevoia de a conserva un mediu de lucru adecvat;
16. Schimb de experiență și diseminare de bune practici privind tranziția de la școală la viața activă;
17. Activități inovatoare, interregionale și transnaționale privind facilitarea tranziției de la școală la viața activă;
18. Acreditarea/autorizarea programelor de formare/educație destinate persoanelor din categoriile de grupuri țintă;
19. Sprijin pentru întreprinderi în vederea îmbunătățirii tranziției de la școala la viața activă prin integrarea pe piața muncii a tinerilor absolvenți.

II.2.1.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;

- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.2.1.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 10% din finanțarea alocată pentru această AP.

II.2.1.6. Alocare financiară orientativă

Euro

An	TOTAL	Contribuția UE (FSE)	Contribuția publică națională*				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugetele locale	Alte surse publice	Total	
2007	23.727.655	21.879.281	1.447.893	400.481	0	1.848.374	0
2008	18.101.747	16.236.485	1.244.455	620.807	0	1.865.262	0
2009	25.186.203	22.258.274	2.076.878	851.051	0	2.927.929	0
2010	30.153.112	26.480.146	2.660.490	1.012.476	0	3.672.966	0
2011	65.538.603	61.369.518	3.049.117	1.119.968	0	4.169.085	0
2012	77.635.796	68.680.338	3.265.900	5.689.558	0	8.955.458	0
2013	75.554.510	70.053.945	4.222.109	1.278.456	0	5.500.565	0
TOTAL	315.897.626	286.957.987	17.966.842	10.972.797	0	28.939.639	0

Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.2.1.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țăntelor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;
- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial;
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local;
- proiecte depuse în cadrul schemei de ajutor de stat pentru întreprinderi – proiecte cu o valoare echivalentă în lei cuprinsă între 10.000 - 2.000.000 euro

- schemă de ajutor de minimis, în cadrul căreia finanțarea acordată are o valoare echivalentă în lei de maxim 200.000 euro

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	<p>Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sistemice.</p> <p>Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective.</p> <p>Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice.</p> <p>Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant.</p> <p>Echivalentul în lei a 10.000 - 2.000.000 euro pentru proiectele depuse în cadrul schemei de ajutor de stat elaborată în conformitate cu Regulamentul Comisiei (CE) nr.800/2008⁶.</p> <p>Valoarea echivalentă în lei a maxim 200.000 euro pentru schema de ajutor de minimis.</p>
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile *	<p>85% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>98% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>95% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile *	<p>15% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>2% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>5% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în

* Valoarea eligibilă a proiectelor –reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare.

⁶ Regulamentul Comisiei (CE) nr.800/2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare)

	<p>coordonare finanțate integral din bugetele acestora 87,86% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
<p>Contribuția publică națională la finanțarea acordată</p>	<p>0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 12,14% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.

*Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile este aplicabilă pentru intervențiile care nu intră sub incidența regulilor ajutorului de stat. Intensitățile aplicabile intervențiilor care constituie ajutor de stat vor fi precizate în ghidul solicitantului.

II.2.1.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. Unități de învățământ și instituții de învățământ superior din sistemul național de învățământ;
2. Furnizori autorizați, publici și privați, care asigură formarea teoretică în cadrul programului de formare prin ucenicie la locul de muncă;
3. Furnizori de FPC, publici și privați, acreditați,⁷ care asigură pregătirea pentru personalul din întreprinderi cu atribuții de tutori/maștri de ucenicie/mentori;
4. Angajatori;
5. Asociații profesionale;
6. Camere de comerț și industrie;
7. Organizații sindicale și organizații patronale;
8. ONG-uri ;
9. MEN și structuri/agenții/organisme relevante, subordonate/coordonate de către acesta;
10. Ministerul Tineretului și Sportului;
11. MMFPSPV și structuri/agenții/organisme relevante, subordonate/coordonate de către acesta;
12. Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială;
13. Instituții și organizații membre ale consorțiilor și parteneriatelor regionale și locale în domeniile ocupării, educației și formării profesionale;

⁷ Conform Ordonanței nr. 129 din 31 august 2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare

14. Furnizori publici și privați de orientare și consiliere profesională;
15. Furnizori de servicii de ocupare acreditați, publici și privați⁸;
16. Organizații/Institute de cercetare cu atribuții în domeniul educației și formării profesionale și pieței muncii;
17. Departamentul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Mediul de Afaceri și Turism;
18. Secretariatul General al Guvernului.

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Potențialii beneficiari pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.2.1.9. Grupuri țintă

1. Elevi înmatriculați în sistemul național de învățământ;
2. Studenți înmatriculați în sistemul național de învățământ;
3. Ucenici;
4. Tineri absolvenți (la primul loc de muncă după absolvire⁹);
5. Personal din întreprinderi cu atribuții de tutori/maiștri de ucenicie/mentori;
6. Personal implicat în elaborarea și avizarea CDL.

II.2.1.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008-2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.2.1.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului;

II.2.1.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

- Solicitantul trebuie să fie o organizație cu personalitate juridică, legal constituită în România.
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului (Condiții Generale și Specifice).

⁸ HG nr. 277 din 21 martie 2002 privind aprobarea Criteriilor de acreditare a furnizorilor de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă.

⁹ *Loc de muncă având la bază un contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau cu durată determinată de minimum 1 an.*

- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art 93 (1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament;

Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:

- obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
- obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul are responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Partenerii desfășoară activități relevante în cadrul proiectului și au în obiectul de activitate al instituției pe care o reprezintă și activitatea/activitățile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională.:

Criteria de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI.
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.
- respectă limitele privind
- Proiectul este implementat în România, în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea.

Criteria de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia
- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.2.1.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatorii programului

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 Total
Indicatori de realizare imediată (output)											

Numărul de persoane asistate în tranziția de la școală la viața activă	0	-	-	15.000	35.000	65.500	91.000	95.000	148.600	150.000	150.000
Numărul beneficiarilor serviciilor de consiliere în carieră	86.161	2005									400.000
Indicatori de rezultat (result)											
Ponderea persoanelor asistate în tranziția de la școală la viața activă care au obținut un loc de muncă sau au participat activ la cursuri ulterioare	0	2007	-	-	18	28	38	52	65	65	65

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de resurse (input)											
Numărul proiectelor care sprijină tranziția de la școală la viața activă	-	-	-	43	115	207	312	433	557	557	557
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr de participanți la instruire – tranziția de școală la viața activă				1.440	2.980	5.550	8.210	10.840	12.950	12.950	12.950
Număr de persoane care beneficiază de consiliere/orientare – tranziția de la școală la viața activă											
Numărul de studii, analize, rapoarte, strategii – tranziția de la școală la viața activă											
Numărul parteneriatelor încheiate pentru schimb de experiență și bune practici – tranziția de la școală la viața activă*	-	-	-	500	1.000	1.500	2.000	2.500	3.000	3.000	3.000
Indicatori de rezultat (result)											
Număr de persoane care au beneficiat de consiliere/orientare și au găsit un loc de muncă – tranziția de la școală la viața activă											
Număr de persoane care au beneficiat											

de consiliere/orientare și au continuat studiile – tranziția de la școală la viața activă								
Parteneri transnaționali implicați în proiect - tranziția de la școală la viața activă								

* inclusiv convenții de practică, alte tipuri de parteneriate.

II.2.1.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Proiectele vor promova principiul egalității de șanse pentru toți prin asigurarea accesului egal la activitățile propuse în cadrul acestui DMI, indiferent de vârstă, gen, rasă, origine etnică, origine socială etc. Persoanele și grupurile dezavantajate, inclusiv persoanele cu dizabilități, vor beneficia în mod egal de oportunitățile create prin proiectele finanțate. Tratatul echitabil aplicat pe parcursul implementării acestor activități va asigura sprijinul necesar persoanelor vizate în vederea dobândirii unui loc de muncă stabil.

- **Dezvoltarea durabilă**

Proiectele vor contribui la dezvoltarea durabilă prin tipul de competențe dobândite pe durata desfășurării activităților organizate în cadrul tranziției de la școală la viața activă. De asemenea, competențele dobândite prin CDL vor fi în conformitate cu prioritățile dezvoltării durabile. Activitățile specifice desfășurate în cadrul acestui DMI vor integra aspecte referitoare la prevenirea poluării, conservarea mediului înconjurător, promovarea responsabilității sociale etc.

II.2.1.15. Ajutorul de stat

Conform art. 87 alin.1 al Tratatului CE, ajutorul de stat este: „orice ajutor acordat de către un Stat Membru sau prin resurse de stat sub orice formă care distorsionează sau amenință a distorsiona competiția prin favorizarea anumitor întreprinderi sau producția anumitor bunuri, în măsura în care afectează schimbul între Statele Membre și va fi incompatibil cu piața comună”.

În orice situație în care se aplică regulile ajutorului de stat, în conformitate cu articolul 87.1 al Tratatului Uniunii Europene, AMPOSDRU/OIPOSDRU va respecta condițiile stabilite prin regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare. În funcție de tipul proiectului, AMPOSDRU/OIPOSDRU va aplica Regulamentul Comisiei (CE) nr.800/2008 din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare).

Operațiunea	Regimul de ajutor de stat	Baza legală
Sprijinirea programelor de învățare la locul de muncă pentru elevi și studenți	Ajutor de stat pentru formare profesională generală și specifică	- Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei - Decizia (CE) nr. 5811/22.11.2007 de adoptare a programului operațional de ajutor comunitar din partea Fondului Social European în conformitate cu obiectivul „Convergență” în România (POS DRU); - Ordinul Ministrului Muncii, Familiei și

Operațiunea	Regimul de ajutor de stat	Baza legală
		Protecției Sociale nr. 309/2009

II.2.1.16 Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
72	Proiectarea, introducerea și implementarea reformelor în sistemele de educație și formare profesională în vederea creșterii ocupării, îmbunătățirii relevanței educației și formării profesionale inițiale pentru piața muncii, actualizării competențelor personalului de formare în vederea inovării și a dezvoltării economiei bazate pe cunoaștere.

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.2.1.17. Organismul intermediar

Organismul Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane – Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT).

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismului Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane - CNDIPT privind implementarea proiectelor de grant/strategice sunt stabilite prin Acordul de delegare de funcții semnat între părți, aprobat prin Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

II.2.1.18. Organismul responsabil de efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.2.2. Domeniul Major de Intervenție 2.2 – Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii

II.2.2.1. Descriere

Acest DMI urmărește prevenirea și corectarea fenomenului de părăsire timpurie a școlii, prin menținerea/reintegrarea în educație și formare profesională a elevilor cu risc de părăsire timpurie a școlii. Activitățile întreprinse pentru prevenirea și diminuarea fenomenului de părăsire timpurie a școlii sunt în conformitate cu noile linii integrate privind tinerii din cadrul Agendei Lisabona și din cadrul Pactului European privind Tinerii.

Capacitatea de ocupare a persoanelor care au părăsit școala de timpuriu este foarte scăzută având în vedere faptul aceștia nu dețin cunoștințele și competențele de bază necesare. Datorită amplitudinii acestui fenomen care conduce la creșterea riscului de a deveni șomer și de a intra în rândul șomerilor de lungă durată, este recomandată o abordare la nivel național, completată cu acțiuni specifice, adaptate la nivel local.

Activitățile care vizează fenomenul de părăsire timpurie a școlii vor avea un caracter integrat:

- *Preventiv* – creșterea accesului la educație preșcolară și școlară, programe de tip „școală după școală”, furnizarea serviciilor de orientare și consiliere, predare centrată pe elev, campanii de creștere a nivelului de conștientizare etc.
- *Remedial/corectiv* – dezvoltarea programelor de reintegrare în educație a celor care părăsesc timpuriu școala¹⁰, educația de „a doua șansă” etc.

Operațiunile promovate în cadrul acestui DMI vor viza nivele educaționale de la învățământul preșcolar și primar până la învățământul secundar superior (ISCED 0-3). În cadrul acestui DMI vor fi sprijinite acțiuni care urmăresc dezvoltarea și implementarea de strategii și planuri de acțiune, în special la nivel național sau multi-regional, pentru prevenirea acestui fenomen. În acest cadru pot fi finanțate și activități complementare cum ar fi: identificarea cauzelor (factori de natură familială, psihologică, pedagogică etc.) care determină părăsirea timpurie a școlii și abandonul școlar în vederea personalizării instrumentelor de prevenire; analize și studii de impact a măsurilor și programelor implementate; transferul de expertiză și de bune practici; constituirea de rețele de sprijin, inclusiv a rețelelor de sprijin formate din elevi etc.

Intervențiile promovate în cadrul acestui DMI vor fi direcționate atât către copii, preșcolari și elevi expuși riscului de părăsire timpurie a școlii, cât și către familiile acestora, și vor viza în special populația roma, persoanele cu dizabilități și persoanele din mediul rural, precum și alte categorii de grupuri vulnerabile. Operațiunile vor urmări să asigure educația de bază pentru toate categoriile de persoane care, din anumite motive, au fost nevoite, sau sunt în prezent supuse riscului de a abandona/părăsi timpuriu școala, inclusiv persoane adulte care au abandonat școala.

Pentru elevii cu performanțe școlare scăzute, de asemenea expuși riscului de părăsire timpurie a școlii, vor fi avute în vedere acțiuni specifice de educație remedială și furnizarea de servicii de orientare și consiliere și servicii alternative adaptate nevoilor specifice ale grupurilor țintă.

Sunt avute în vedere, totodată, intervențiile care conduc la îmbunătățirea și creșterea flexibilității furnizării educației „de a doua șansă”, inclusiv servicii de orientare și consiliere, educație remedială, sprijin financiar și campanii de conștientizare.

¹⁰ Conceptul de “persoană care a părăsit timpuriu școala” este utilizat conform definiției EUROSTAT

Principalele *obiective operaționale* ale acestui DMI sunt:

- prevenirea fenomenului de părăsire timpurie a școlii, în special pentru populația roma, persoanele cu dizabilități și persoanele din mediul rural, precum și alte categorii de grupuri vulnerabile;
- furnizarea competențelor și abilităților de bază necesare persoanelor care au părăsit timpuriu școala.

II.2.2.2. Operațiuni orientative

1. Sprijinirea și dezvoltarea de programe pentru menținerea elevilor în educație și prevenirea părăsirii timpurii a școlii;
2. Dezvoltarea de programe integrate pentru creșterea accesului și participării în învățământul primar și secundar pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile, inclusiv sprijin financiar pentru familiile acestora;
3. Promovarea unor servicii integrate și soluții alternative pentru învățământul preșcolar;
4. Implementarea programelor de tip “școală după școală”, educație remedială și învățare asistată;
5. Reintegrarea în educație a celor care au părăsit timpuriu școala (inclusiv programe de educație de tip “a doua șansă”);
6. Furnizarea serviciilor integrate de orientare și consiliere pentru persoanele expuse riscului de părăsire timpurie a școlii.

II.2.2.3. Activități eligibile

1. Organizarea campaniilor de creștere a gradului de conștientizare în vederea prevenirii și reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii;
2. Dezvoltarea și furnizarea serviciilor de orientare, consiliere și asistență educațională în vederea prevenirii/corectării fenomenului de părăsire timpurie a școlii (pentru persoanele cu risc de părăsire timpurie a școlii și pentru familiile acestora)/abandon școlar;
3. Activități de adaptare/dezvoltare a curriculumului din învățământul preșcolar pentru formarea competențelor cheie, inclusiv elaborarea de materiale didactice și de învățare și adaptarea acestora la specificul și nevoile preșcolarilor;
4. Dezvoltarea și furnizarea activităților de tipul „grădinița de familie”;
5. Elaborarea/dezvoltarea/testarea/implementarea metodelor și soluțiilor alternative și educaționale în vederea pregătirii pentru debutul școlar;
6. Diversificarea, dezvoltarea și furnizarea serviciilor de consiliere pentru părinți pentru a înțelege importanța educației și a intervenției timpurii, precum și rolul lor în educația copiilor;
7. Identificarea/detectarea/analiza/remedierea problemelor de sănătate care pot afecta dezvoltarea mentală, socială și viitorul parcurs educațional și profesional al populației școlare, în special în învățământul preșcolar și primar;
8. Promovarea și susținerea dezvoltării parteneriatului de tipul școală-comunitate-părinți și realizarea de activități educaționale integrate, în parteneriat, pentru prevenirea abandonului și părăsirii timpurii a școlii, în special în învățământul preșcolar și secundar superior;
9. Reintegrarea tinerilor delincvenți în educație;

10. Crearea, dezvoltarea și consolidarea rețelelor și parteneriatelor între școli, instituții locale, servicii de ocupare, servicii sociale și de sănătate etc., inclusiv parteneriate și rețele virtuale, în vederea prevenirii fenomenului de părăsire timpurie a școlii și reintegrarea în educație a celor care au părăsit timpuriu școala;
11. Dezvoltarea și furnizarea activităților de educație remedială (validarea învățării anterioare, detectarea lacunelor în pregătire, ore de recuperare, orientare psihologică și profesională, îndrumare etc.);
12. Dezvoltarea și furnizarea activităților de tipul „școală după școală” (în special cursuri de alfabetizare și de formare a abilităților numerice etc.);
13. Dezvoltarea activităților de tipul „școală de vară/duminică” și de grădiniță, în special pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile și familiilor acestora;
14. Furnizarea programelor flexibile de educație de tip „a doua șansă” care urmăresc dobândirea competențelor de bază și dezvoltarea abilităților personale pentru cei care părăsesc timpuriu/abandonează școala, inclusiv pentru populația adultă;
15. Elaborarea cercetărilor, studiilor, analizelor și sondajelor în domeniul părăsirii timpurii a școlii, ratei scăzute de participare la educație și pentru a sprijini creșterea flexibilității în educația de tip „a doua șansă”;
16. Dezvoltarea și implementarea metodologiilor și instrumentelor inovatoare ce se adresează celor care părăsesc timpuriu școala;
17. Sprijin pentru dezvoltarea învățării non-formale și informale pentru cei cu risc de părăsire timpurie a școlii și pentru cei care părăsesc timpuriu/abandonează școala;
18. Sprijin pentru formarea și perfecționarea personalului care lucrează cu persoane cu risc de părăsire timpurie a școlii, cu cei care părăsesc timpuriu școala și populația adultă în programe de prevenire a părăsirii timpurii a școlii și în programe de educație de tipul „a doua șansă”, inclusiv programe de consiliere, asistență psiho-pedagogică și sanitară;
19. Dezvoltarea acțiunilor specifice pentru îmbunătățirea și promovarea abilităților sociale în scopul facilitării integrării sociale a celor care părăsesc timpuriu școala;
20. Dezvoltarea acțiunilor specifice pentru îmbunătățirea și promovarea abilităților speciale în scopul facilitării integrării sociale a populației adulte în educația de tip „a doua șansă”;
21. Sprijinirea activităților care urmăresc introducerea unei abordări care integrează principiul egalității de șanse și de gen în instrumentele și mecanismele de reintegrare a celor care au părăsit timpuriu școala;
22. Înființarea, dezvoltarea și consolidarea de rețele, parteneriate, inclusiv parteneriate și rețele virtuale, destinate îmbunătățirii prevenirii și reducerii fenomenului de părăsire a școlii, inclusiv elaborarea de proceduri specifice de colaborare, transfer de informații, crearea și utilizarea de baze de date, definirea activităților comune, extinderea rețelelor etc.;
23. Elaborarea/actualizarea/revizuirea/testarea/implementarea de politici și instrumente de prevenire și corectare a fenomenului de părăsire timpurie a școlii, abandon școlar;
24. Schimb și transfer de bune practici, vizite de studiu, organizarea de seminarii, conferințe;
25. Introducerea de sesiuni de formare specifică privind egalitatea de gen, egalitatea de șansă, nediscriminarea și respectul diversității;
26. Integrarea în cadrul instrumentelor și metodologiilor dezvoltate a principiului dezvoltării durabile, în vederea creșterii conștientizării asupra problemelor de mediu și de prevenire a poluării, managementul schimbării etc.;

27. Dezvoltarea și implementarea sesiunilor de formare TIC, cursuri de limbi străine pentru grupurile țintă;
28. Activități inovatoare, interregionale și transnaționale pentru prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii;
29. Acreditarea/autorizarea programelor de formare/educație destinate persoanelor din categoriile de grupuri țintă;

II.2.2.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.2.2.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 10% din finanțarea alocată pentru această AP.

II.2.2.6. Alocare financiară orientativă

An	TOTAL	Contribuție UE (FSE)	Contribuția națională publică*				Contribuție privată
			Buget de stat	Buget local	Alte surse publice	Total	
2007	24.549.153	22.577.554	1.544.419	427.180	0	1.971.599	0
2008	20.375.193	17.318.914	2.394.085	662.194	0	3.056.279	0
2009	26.931.945	23.742.154	2.282.003	907.788	0	3.189.791	0
2010	33.229.979	28.245.483	3.904.522	1.079.974	0	4.984.496	0
2011	63.928.956	58.415.266	4.319.057	1.194.633	0	5.513.690	0
2012	75.171.733	65.374.148	4.636.314	5.161.271	0	9.797.585	0
2013	72.960.320	66.681.633	4.915.001	1.363.686	0	6.278.687	0
TOTAL	317.147.279	282.355.152	23.995.401	10.796.726	0	34.792.127	0

Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.2.2.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țintelor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin

- strategii sectoriale. Solicitanții eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanții eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;
  - proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial;
  - proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local;

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sistemice. Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective. Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice. Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant.
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile	85% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 98% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. 95% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile	15% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 2% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

	<p>beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora;</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>5% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția Comunitară la finanțarea acordată	<p>100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>87,86% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	<p>0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>12,14% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.

II.2.2.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. Ministerul Educației Naționale (MEN);
2. Agenții, structuri subordonate sau aflate în coordonarea MEN și alte entități sau organisme publice cu atribuții în domeniul îmbunătățirii accesului la educație și prevenirea și corectarea fenomenului de părăsire timpurie a școlii, incluziunii sociale și îmbunătățirii situației grupurilor vulnerabile în educație;
3. Inspectorate școlare județene și instituții afiliate/subordonate/coordonate (ex. Centre județene pentru resurse și asistență educațională, Centre județene pentru asistență psiho-pedagogică);
4. Instituții de învățământ superior acreditate, publice și private;
5. Institute/centre de cercetare/dezvoltare în domeniul educației, incluziunii sociale;
6. ONG-uri;
7. Unități de învățământ (ISCED 0-3) acreditate, publice și private, din rețeaua școlară națională;
8. Furnizori de orientare și consiliere școlară, publici și privați;
9. Organizații sindicale și patronate;

10. Instituții de cult¹¹ și asociații religioase;
11. Ministerul Sănătății și agenții, structuri subordonate sau aflate în coordonarea acestuia;
12. Agenția Națională Antidroș;
13. Administrația Națională a Penitenciarelor și instituții subordonate;
14. Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale);
15. Instituții/agenții guvernamentale cu atribuții în domeniul incluziunii sociale.
16. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, precum și instituții din subordinea acesteia.

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Potențialii beneficiari pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.2.2.9. Grupuri țintă

1. Preșcolari;
2. Elevii cu risc de părăsire timpurie a școlii;
3. Persoane care au părăsit de timpuriu școala;
4. Persoane anterior aflate în detenție;
5. Delincvenți juvenili;
6. Persoane care nu au absolvit învățământul obligatoriu;
7. Părinți/tutori ai elevilor cu risc de părăsire timpurie a școlii;
8. Personal implicat în dezvoltarea și implementarea programelor de educație de tip „a doua șansă”;
9. Personal implicat în dezvoltarea programelor de prevenire a fenomenului de părăsire a școlii.
10. Părinți/tutori ai preșcolarilor;

II.2.2.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008-2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.2.2.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului;

II.2.2.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

---

¹¹ În conformitate cu prevederile Legii nr.489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, cu modificările și completările ulterioare

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

- Solicitantul trebuie să fie o organizație cu personalitate juridică, legal constituită în România.
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului.
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art 93 (1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament.
- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:
  - obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
  - obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul are responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului (Condiții generale și Specifice).
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională.:

Criterii de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI.
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.
- Proiectul este implementat în România, în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea;

Criterii de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia
- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.2.2.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoare	An de	Ținte orientative cumulative
-----------	---------	-------	------------------------------

	de bază	bază	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total
Indicatori de realizare imediată (output)											
Nr. de participanți la programe de tipul educație „de a doua șansă” din care:	5747	2006-2007	-	2.000	7.000	10.000	19.000	25.000	30.000	35.000	35.000
- Femei			-	700	2.500	4.500	6.700	8.800	10.500	12.000	12.000
Indicatori de rezultat (result)											
Pondere a absolvenților de programe de educație de tip „a doua șansă” (%)	-	-	-	75	75	75	75	75	75	75	75

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Tinte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total
Indicatori de resurse (input)											
Nr. proiectelor cofinanțate pentru reducerea fenomenului de părăsire timpurie a școlii, din care:			-	17	59	161	263	385	511	662	662
a. după tip:											
• Proiecte strategice			-	2	4	6	8	10	11	12	12
• Proiecte de grant			-	15	55	155	255	375	500	650	650
b. după abordare:											
• preventiv			-	10	30	100	180	280	400	530	530
• corectiv			-	7	29	61	83	105	111	132	132
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr de persoane care au beneficiat de consiliere/ orientare – măsuri preventive/corective de părăsire timpurie a școlii				20.000	50.000	100.000	150.000	250.000	300.000	400.000	400.000
Număr de participanți la instruire - măsuri corective/preventive de părăsire timpurie a școlii											
Număr de participanți la programe de educație de tip „a doua șansă”	5747	2006-2007		2.000	7.000	13.000	19.000	25.000	30.000	35.000	35.000
Număr de participanți FSE – femei				700	2.500	4.500	6.700	8.800	10.500	12.000	12.000
Număr de participanți la alte servicii de educație (educație extracurriculară, TIC, pilotări de servicii noi etc.) – măsuri preventive/corective											

de părăsire timpurie a școlii Indicatori de rezultat (result)											
Număr de persoane care au beneficiat de consiliere/orientare și au continuat studiile - măsuri preventive de părăsire timpurie a școlii											
Număr absolvenți de programe de educație de tip „a doua șansă” - măsuri corective de părăsire timpurie a școlii											
Număr de participanți la instruire certificați - măsuri corective/preventive de părăsire timpurie a școlii											
Parteneri transnaționali implicați în proiect - măsuri preventive de părăsire timpurie a școlii/măsuri corective de părăsire timpurie a școlii											
Număr de servicii educaționale noi implementate/validate – măsuri preventive/corective de părăsire timpurie a școlii											

II 2.2.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Proiectele finanțate în cadrul acestui DMI promovează principiul egalității de șanse și de gen prin activitățile care se adresează nevoilor unui grup vulnerabil specific care se confruntă cu riscul de părăsire timpurie a școlii sau care au abandonat școala. Intervențiile din cadrul acestui DMI vor încerca să reducă dezavantajele educaționale generate de părăsirea timpurie a școlii și vor contribui substanțial la reducerea/prevenirea dezavantajelor ulterioare de pe piața muncii.. Aceste intervenții vor fi însoțite de campanii de informare, în scopul creșterii nivelului de conștientizare a egalității de șanse și de gen la nivelul societății. Toate activitățile de formare vor include module specifice privind egalitatea de gen, de șanse, nediscriminare și respectul diversității, iar abordarea egalității de șanse și de gen va fi inclusă în toate instrumentele și metodologiile dezvoltate.

- **Dezvoltarea durabilă**

DMI promovează și susține această temă orizontală, în special prin activitățile eligibile precum: integrarea modulelor/sesiunilor privind prevenirea poluării și a aspectelor legate de mediu în programele educaționale și de formare profesională, introducerea în cadrul instrumentelor și metodologiilor folosite a unei abordări ce are în vedere dezvoltarea durabilă.

Grupurile țintă vizate sunt cel mai puțin conștiente și greu de abordat în legătură cu importanța dezvoltării durabile. De aceea este cu atât mai important ca activitățile proiectului privind aspectele de bază ale dezvoltării durabile să li se adreseze.

II.2.2.15. Ajutorul de stat

Nu este cazul.

II.2.2.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
73	Măsuri de creștere a participării la educație și formare pe tot parcursul vieții inclusiv acțiuni destinate reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii, segregării pe criterii de gen și creșterea accesului la formarea profesională terțiară inițială și a calității acesteia.

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.2.2.17. Organismul Intermediar

Organismul Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane – Ministerul Educației Naționale.

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismului Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane - Ministerul Educației Naționale privind implementarea proiectelor de grant/strategice sunt stabilite prin Acordul de delegare de funcții semnat între părți, aprobat prin Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

II.2.2.18. Organismul responsabil de efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.2.3. Domeniul Major de Intervenție 2.3 – Acces și participare la FPC

II.2.3.1. Descriere

Obiectivul acestui DMI este acela de a îmbunătăți accesul și participarea la programele de FPC, facilitând calificarea angajaților.

Acest DMI urmărește îndeplinirea obiectivului de dezvoltare a capitalului uman și creștere a competitivității economice, prin activități destinate calificării sau recalificării angajaților.

Acest DMI se adresează angajaților din toate sectoarele economice, cu excepția administrației publice și educației, având în vedere că:

- finanțarea formării profesionale pentru angajații din sistemul de educație se realizează în cadrul DMI 1.3 - Dezvoltarea resurselor umane în educație și formare profesională al POSDRU;
- finanțarea formării profesionale pentru angajații din administrația publică se realizează prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative.

De asemenea, activitatea de calificare/recalificare în domenii non-agricole, care se adresează exclusiv persoanelor angajate din mediul rural, se realizează în cadrul domeniului major de intervenție 5.2 - *Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă.*

Activitățile se vor concentra asupra dobândirii cunoștințelor, deprinderilor și competențelor sociale și profesionale specifice unei calificări prin dezvoltarea și furnizarea programelor de FPC. Programele de FPC vizează atât formarea competențelor cheie și a competențelor transversale (inclusiv în domeniile tehnologiei informației și comunicațiilor, dezvoltării durabile, sănătății și securității la locul de muncă), precum și formarea competențelor profesionale specifice unei calificări.

Accentul se va pune în special pe sprijinirea formelor și metodelor moderne de furnizare a formării profesionale continue a adulților.

Prioritizarea FPC va fi realizată în corelare cu potențialul de creștere economică al sectoarelor, cu accent pe industrie și servicii, în special cele din turism. De asemenea, vor fi sprijinite intervenții pentru creșterea participării la FPC, precum și pentru promovarea schemelor de cofinanțare a FPC.

În cadrul acestui DMI, FSE va sprijini și promovarea atractivității formării profesionale continue, inclusiv furnizarea unei formări profesionale continue flexibile, care să răspundă nevoilor angajaților, să le consolideze încrederea în capacitățile proprii și să le crească șansele de ocupare pe piața muncii. În același context vor fi sprijinite și întreprinderile pentru facilitarea participării propriilor angajați la FPC.

Pentru promovarea oportunităților inovatoare de FPC, se va oferi asistență în sprijinirea parteneriatelor la diferite niveluri între întreprinderi, organizații sindicale, furnizori de FPC, furnizori de servicii de orientare și consiliere profesională, ONG-uri și alți actori relevanți pe piața muncii.

Principalele *obiective operaționale* ale acestui DMI sunt:

- Sprijinirea întreprinderilor pentru facilitarea participării propriilor angajați la FPC, în vederea calificării sau a recalificării;
- Promovarea accesului angajaților la programele de FPC, în vederea obținerii de către

- aceștia a unei calificări complete;
- Promovarea beneficiilor FPC în rândul angajaților, întreprinderilor și a altor grupuri interesate.

II.2.3.2. Operațiuni orientative

1. Furnizare de cursuri de calificare și recalificare a angajaților;
2. Acordare de sprijin și stimulente angajaților în vederea participării la FPC;
3. Sprijinirea angajaților pentru validarea cunoștințelor dobândite anterior;
4. Sprijinirea furnizorilor de FPC pentru dezvoltarea și diversificarea ofertelor de FPC;
5. Acordare de facilități pentru indivizii „greu de motivat” (aduții necalificați sau cu un nivel scăzut de calificare);
6. Sprijinirea angajatorilor pentru a încuraja participarea la FPC a angajaților, inclusiv prin stimulente;
7. Sprijinirea campaniilor de conștientizare și informare precum și a serviciilor de consiliere în carieră;
8. Sprijinirea activităților inovatoare privind accesul și participarea la FPC și dobândirea de noi competențe.

II.2.3.3. Activități eligibile

1. Sprijinirea angajaților în vederea participării la FPC pentru obținerea unei calificări sau pentru creșterea nivelului de calificare (respectiv trecerea de la un nivel de calificare la un alt nivel superior), inclusiv asigurarea costurilor de transport, hrană pe durata desfășurării formării, stimulente menite să îmbunătățească participarea eficientă a angajaților la FPC prin finanțarea bazată pe performanțe etc.;
2. Sprijinirea angajaților în vederea validării și certificării rezultatelor învățării anterioare;
3. Sprijin acordat întreprinderilor pentru actualizarea strategiilor/planurilor de dezvoltare a resurselor umane, inclusiv analiza nevoilor de formare;
4. Sprijinirea elaborării, autorizării și implementării programelor de FPC cu structură modulară care au în vedere dobândirea unei calificări complete, inclusiv a materialelor-suport de învățare. Programele de formare se vor baza pe standarde anterior elaborate în cadrul operațiunilor eligibile în AP 1;
5. Schimb de experiențe și diseminarea bunelor practici și a lecțiilor învățate în domeniul FPC;
6. Campanii de promovare adresate angajaților și angajatorilor privind beneficiile participării la programele de FPC care oferă calificare completă/recalificare;
7. Sprijin pentru dezvoltarea și implementarea serviciilor de orientare și consiliere profesională adresate angajaților (precum dezvoltarea și implementarea instrumentelor și mecanismelor de informare și consiliere profesională etc.);
8. Sprijinirea parteneriatelor la diferite niveluri care reunesc întreprinderi, organizații sindicale, patronate, furnizori de formare profesională continuă, ONG-uri și alți actori relevanți pe piața muncii, pentru promovarea oportunităților de FPC;
9. Activități de acompaniere adresate angajaților, precum servicii de îngrijire a persoanelor dependente de asistență medicală sau asistență socială, în vederea facilitării participării la FPC;
10. Activități de acompaniere a membrilor familiilor angajaților care participă la FPC pentru calificare/recalificare, membri dependenți de asistență socială (ex servicii de

- acompaniere a persoanelor cu handicap, servicii de îngrijire a copiilor etc.);
11. Activități inovatoare, interregionale și transnaționale privind creșterea accesului și participării la FPC.
  12. Acreditarea/autorizarea programelor de formare/educație destinate persoanelor din categoriile de grupuri țintă;

II.2.3.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.2.3.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 10% din finanțarea alocată pentru această AP.

II.2.3.6. Alocare financiară orientativă

An	TOTAL	Contribuția UE (FSE)	Contribuția publică națională*				Contribuția privată
			Bugetul de stat	Bugetele locale	Alte surse publice	Total	
2007	16.265.822	11.405.156	1.058.210	0	0	1.058.210	3.802.456
2008	60.573.947	53.039.176	1.640.387	0	0	1.640.387	5.894.384
2009	83.039.613	72.710.345	2.248.774	0	0	2.248.774	8.080.494
2010	98.790.278	86.501.791	2.675.313	0	0	2.675.313	9.613.174
2011	50.029.607	36.436.476	2.959.346	0	0	2.959.346	10.633.785
2012	55.286.211	40.777.076	2.608.570	0	0	2.608.570	11.900.565
2013	56.430.236	41.592.619	2.699.040	0	0	2.699.040	12.138.577
TOTAL	420.415.714	342.462.639	15.889.640	0	0	15.889.640	62.063.435

Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.2.3.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țintelor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin

strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;

- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;
- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial;
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local;
- proiecte depuse în cadrul schemei de ajutor de stat pentru formare profesională generală și specifică.

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sistemice. Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective. Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice. Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant. Echivalentul în lei a 10.000 – 2.000.000 euro pentru proiectele depuse în cadrul schemei de ajutor de stat elaborată în conformitate cu Regulamentul Comisiei (CE) nr.800/2008 ¹² .
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile*	97% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 98% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale;

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

¹² Regulamentul Comisiei (CE) nr.800/2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare)

	<ul style="list-style-type: none"> - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>95% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile*	<p>3% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>2% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>5% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	<p>100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>97,00% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	<p>0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>3,00% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.

*Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile este aplicabilă pentru intervențiile care nu intră sub incidența regulilor ajutorului de stat. Intensitățile aplicabile intervențiilor care constituie ajutor de stat vor fi precizate în ghidul solicitantului.

II.2.3.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. Furnizori de FPC autorizați, publici și privați¹³;
2. MMFPSPV și structuri/agenții subordonate/coordonate acestuia;
3. Autoritatea Națională pentru Calificări;
4. Centre autorizate de Evaluare și Certificare a competențelor profesionale;
5. Angajatori;
6. Furnizori de orientare și consiliere în carieră, publici și privați;
7. ONG-uri ;
8. Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică;
9. Organizații sindicale și patronate;
10. Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială;
11. Instituții și organizații membre ale consorțiilor și parteneriatelor regionale și locale în domeniile ocupării, educației și formării profesionale;
12. Asociații profesionale, camere de comerț și industrie;
13. Furnizori de servicii de ocupare, autorizați.

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

Potențialii beneficiari pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.2.3.9. Grupuri țintă

1. Angajați;
2. Manageri.

II.2.3.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008-2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.2.3.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită

---

¹³ Conform Ordonanței nr. 129 din 31 august 2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare

de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului;

II.2.3.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

- Solicitantul trebuie să fie o organizație, cu personalitate juridică legal constituită în România.
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului (condiții generale și specifice).
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art 93 (1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament.
- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:
  - obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
  - obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul are responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Partenerii desfășoară activități relevante în cadrul proiectului și au în obiectul de activitate al instituției pe care o reprezintă și activitatea/activitățile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională.:

Criterii de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI.
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.
- Proiectul este implementat în România în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea;

Criterii de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia

- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.2.3.13. Indicatorii de monitorizare și evaluare

Indicatorii programului

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total
Indicatori de realizare imediată (output)											
Numărul participanți la programe de FPC (calificare și recalificare), din care	187.000	2004		55.300	101.400	156.200	216.900	284.800	354.100	354.100	360.000
- Femei				24.885	45.630	70.290	97.605	128.160	159.345	159.345	160.000
Indicatori de rezultat (result)											
Ponderele întreprinderilor care furnizează FPC pentru personalul propriu (%)	11	1999									20
Ponderele participanților la programe de FPC certificați (%)	85	2004									90

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total
Indicatori de resurse (input)											
Numărul de programe de calificare/recalificare furnizate – formare profesională continuă											
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr de întreprinderi asistate financiar pentru participarea angajaților la formare – formare profesională continuă	3.492 (din 31.745)	1.999	-	4.100	4.700	5.700	6.000	6.349	6.349	6.349	6.349
Număr de persoane asistate pentru validarea cunoștințelor dobândite anterior - formare profesională continuă	-	-	-								
Număr de persoane	-	-	-	56.000	103.000	158.000	220.000	290.000	360.000	360.000	360.000

care beneficiază de consiliere/orientare – formare profesională continuă									
Indicatori de rezultat (result)									
Număr de participanți la instruire certificați - formare profesională continuă									
Numărul de programe de calificare/recalificare autorizate în cadrul proiectelor cofinanțate – formare profesională continuă									
Parteneri transnaționali implicați în proiect - formare profesională continuă									

II.2.3.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Proiectele vor promova principiul egalității de șanse pentru toți prin asigurarea accesului egal la activitățile propuse în cadrul acestui DMI, indiferent de vârstă, gen, rasă, origine etnică sau socială etc. Persoanele și grupurile dezavantajate, inclusiv persoanele cu dizabilități, vor beneficia în mod egal de oportunitățile generate de proiectele finanțate. Tratamentul echitabil aplicat pe parcursul implementării acestor activități va asigura sprijinul necesar persoanelor vizate în vederea dobândirii unei calificări complete.

- **Dezvoltarea durabilă**

Proiectele vor contribui la dezvoltarea durabilă prin tipul de competențe dobândite pe durata desfășurării programelor de FPC. Acest DMI promovează dezvoltarea durabilă în special prin integrarea în toate programele de FPC dezvoltate și implementate a unor sesiuni/module privind prevenirea poluării, conservarea mediului înconjurător, promovarea responsabilității sociale etc.

II.2.3.15. Ajutorul de stat

Conform art. 87 alin.1 al Tratatului CE, ajutorul de stat este: „orice ajutor acordat de către un Stat Membru sau prin resurse de stat sub orice formă care distorsionează sau amenință a distorsiona competiția prin favorizarea anumitor întreprinderi sau producția anumitor bunuri, în măsura în care afectează schimbul între Statele Membre și va fi incompatibil cu piața comună”.

În orice situație în care se aplică regulile ajutorului de stat, în conformitate cu articolul 87.1 al Tratatului Uniunii Europene, AMPOSDRU/OIPOSDRU va respecta condițiile stabilite prin regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare. În funcție de tipul proiectului, AMPOSDRU/OIPOSDRU va aplica Regulamentul Comisiei (CE) nr.800/2008 din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare).

Operațiunea	Regimul de ajutor de stat	Baza legală
-------------	---------------------------	-------------

Operațiunea	Regimul de ajutor de stat	Baza legală
Furnizare de cursuri de calificare și recalificare a angajaților	Ajutor de stat pentru formare profesională generală și specifică	- Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei - Decizia (CE) nr. 5811/22.11.2007 de adoptare a programului operațional de ajutor comunitar din partea Fondului Social European în conformitate cu obiectivul „Convergență” în România (POS DRU); - Ordinul Ministrului Muncii, Familiei și Protecției Sociale nr. 309/2009

II.2.3.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
62	Dezvoltarea sistemelor și strategiilor de educație și formare profesională continuă în cadrul întreprinderilor; formare și servicii pentru angajați în vederea îmbunătățirii capacității lor de adaptare la schimbare; promovarea antreprenoriatului și inovării

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.2.3.17. Organismul intermediar

Organismul Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane – Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT).

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismului Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane - CNDIPT privind implementarea proiectelor de grant/strategice sunt stabilite prin Acordul de delegare de funcții semnat între părți, aprobat prin Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

II.2.3.18. Organismul responsabil de efectuarea plăților către beneficiari

AMPOS DRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.3. AXA PRIORITARĂ 3 – Creșterea adaptabilității lucrătorilor și a întreprinderilor

Această AP urmărește îmbunătățirea adaptabilității, atât a întreprinderilor, în special a micro-întreprinderilor și IMM-urilor, cât și a angajaților, la mediul economic în schimbare și la provocările globalizării. În cadrul acestei AP sunt abordate: nevoia de forță de muncă mai bine calificată pentru a face față introducerii pe scară largă a tehnologiilor noi și moderne; noi forme de organizare a muncii; flexibilitatea și mobilitatea ocupării forței de muncă, inclusiv aplicarea reglementărilor europene privind sănătatea și securitatea la locul de muncă.

Activitățile propuse se concentrează pe creșterea nivelului calificărilor și a competențelor atât pentru angajați, cât și pentru angajatori, de a anticipa schimbările viitoare pe piața muncii în legătură directă cu piața economică deschisă și, de asemenea, cu procesul de restructurare a economiei. Ca răspuns la dinamica pieței muncii se va acorda o atenție deosebită facilitării transferului de locuri de muncă dinspre sectoarele sau ocupațiile în declin către cele în expansiune, ținând însă cont de avantajele comparative. Sunt sprijinite de asemenea intervențiile care limitează riscul ocupării locurilor de muncă slab plătite și care combat inegalitățile salariale odată cu sporirea cererii de personal calificat.

Aceste activități completează alte intervenții specifice destinate sprijinirii IMM-urilor și dezvoltării antreprenoriatului, promovate în cadrul POSCCE. POSDRU sprijină dezvoltarea IMM-urilor prin promovarea formării antreprenoriale și dezvoltării competențelor manageriale și, de asemenea, prin dezvoltarea serviciilor de consultanță și asistență pentru demararea unei afaceri. Astfel, vor fi promovate programe de formare în domeniul TIC în scopul consolidării capacității întreprinderilor de a se adapta la cerințele unei piețe competitive. În același context, POSCCE sprijină întreprinderile prin dezvoltarea structurilor de afaceri, furnizează sprijin prin consultanță, precum și sprijin pentru integrarea întreprinderilor în lanțurile și rețelele de furnizori.

În acest sens, în cadrul acestei AP se va furniza formare profesională specifică, în complementaritate cu tipurile de intervenții finanțate din POSCCE. POS DRU promovează operațiunile care conduc la creșterea competențelor specialiștilor implicați în sectoarele economice care utilizează tehnologie avansată, ca un tip distinct de operațiuni la nivel sectorial, în timp ce POSCCE finanțează formare profesională corelată cu achiziția echipamentelor specifice în baza regulii flexibilității.

Promovarea culturii antreprenoriale, din perspectivele inovării și afacerilor, urmărește crearea de noi oportunități de ocupare prin facilitarea inițierii de noi afaceri și angajării pe cont propriu.

Operațiunile avute în vedere vor sprijini creșterea productivității și promovarea unei mai bune reconcilierii a vieții profesionale cu cea de familie. Operațiunile vor include, de asemenea, campanii de creștere a conștientizării cu privire la responsabilitatea socială a întreprinderilor și încurajarea transformării muncii nedeclarate în ocupare în condiții legale.

Intervențiile finanțate în cadrul acestei AP vor sprijini, de asemenea, forme inovatoare de organizare a muncii, inclusiv asigurarea sănătății și securității la locul de muncă și diversificarea relațiilor contractuale și de muncă, în scopul îmbunătățirii calității și productivității muncii.

Ca o parte a dialogului social și civic, vor fi încurajate inițiativele pentru întărirea capacității administrative a partenerilor sociali și a organizațiilor non-guvernamentale, atât în vederea dezvoltării unor noi parteneriate pentru ocupare și incluziune socială, cât și pentru promovarea parteneriatelor existente, cu scopul de a le crește capacitatea de a dezvolta strategii și planuri de acțiune care au un impact mai mare în societate, cu scopul de a promova o bună guvernare și principiul parteneriatului.

Domeniile majore de intervenție ale acestei AP sunt:

1. Promovarea culturii antreprenoriale;
2. Formare și sprijin pentru întreprinderi și angajați pentru promovarea adaptabilității;
3. Dezvoltarea parteneriatelor și încurajarea inițiativelor partenerilor sociali și societății civile.

II.3.1. Domeniul Major de Intervenție 3.1 – Promovarea culturii antreprenoriale

II.3.1.1. Descriere

Acest DMI are ca scop promovarea culturii antreprenoriale în vederea creșterii abilității persoanelor de a materializa ideile de afaceri. Aceasta include creativitate, inovație și capacitatea de a-și asuma riscul, precum și abilitatea de a planifica și gestiona proiecte cu scopul de a-și atinge obiectivele. Din acest punct de vedere, obiectivul acestor intervenții este de a face din antreprenoriat o opțiune de carieră pentru fiecare, prin furnizarea programelor de formare profesională care să dezvolte competențe manageriale și antreprenoriale. Aceasta va fi o soluție importantă atât pentru a răspunde efectelor negative ale ajustărilor structurale și ale procesului de restructurare a industriei, prin generarea de alternative economice și sociale și prin îmbunătățirea statutului economic al unui număr semnificativ de persoane, cât și pentru a utiliza și beneficia de efectul pozitiv al dezvoltării economiei de piață care stimulează potențialul antreprenorial.

Mediul economic în schimbare, precum și numeroasele provocări ale globalizării vor duce inevitabil la noi evoluții pe piață: promovarea culturii antreprenoriale va acționa pentru creșterea capacităților întreprinderilor de a pătrunde pe noi piețe, prin intermediul transformării ideilor de afaceri în acțiuni concrete. Acest lucru poate fi făcut prin crearea de noi întreprinderi sau prin schimbarea cursului afacerilor existente.

De asemenea, operațiunile vor garanta faptul că managerii, în special din micro-întreprinderi și din întreprinderile mici și mijlocii, dobândesc cunoștințele necesare în ceea ce privește utilizarea optimă a oportunităților existente pe piață, a factorilor de succes care cresc competitivitatea în afaceri, a strategiilor de management și marketing etc.

Operațiunile se vor adresa, în același sens, persoanelor interesate să-și deschidă o afacere, ca persoană independentă sau ca angajator, prin furnizarea informațiilor necesare privind mediul de afaceri, oportunitățile existente, elaborarea unui plan de afaceri, legislația relevantă etc.

Principalul *obiectiv operațional* al acestui DMI este:

- dezvoltarea competențelor antreprenoriale și manageriale în vederea îmbunătățirii performanței și formării profesionale actuale a persoanelor, pentru a dezvolta spiritul antreprenorial și pentru a genera un număr crescut de afaceri.

II.3.1.2. Operațiuni orientative

1. Creșterea conștientizării și promovarea atitudinii pozitive față de cultura

- antreprenorială;
- 2. Implementarea de programe și servicii inovatoare pentru încurajarea antreprenoriatului și dezvoltarea culturii antreprenoriale;
- 3. Formarea abilităților manageriale, în special pentru micro-întreprinderi și IMM-uri;
- 4. Încurajarea antreprenoriatului prin servicii de sprijin pentru inițierea unei afaceri.

II.3.1.3. Activități eligibile

1. Dezvoltarea și implementarea campaniilor de informare și conștientizare privind oportunitățile existente în vederea încurajării antreprenoriatului;
2. Organizarea de seminarii în cadrul instituțiilor de educație și formare profesională și în întreprinderi pentru a promova cultura antreprenorială, cu accent pe oportunitățile de dezvoltare în noile domenii de ocupare;
3. Activități de diseminare pentru a promova antreprenoriatul din perspectiva dezvoltării durabile, precum conștientizarea asupra aspectelor referitoare la prevenirea poluării și protecția mediului înconjurător etc;
4. Sprijin pentru realizarea analizelor și studiilor privind dezvoltarea oportunităților antreprenoriale în activități noi în sectoarele productive privind, în special, domeniile noi de ocupare și dezvoltare economică și sectoarele emergente, precum sectorul turistic durabil;
5. Dezvoltarea activităților de cercetare și analiză în vederea conectării resurselor și serviciilor existente, cu scopul de a sprijini inițierea de noi afaceri;
6. Sprijinirea sistemelor teritoriale de servicii integrate pentru dezvoltarea afacerilor prin studii de fezabilitate, cercetări de piață și analize privind cererea în mediul de afaceri;
7. Dezvoltarea schemelor de ajutoare și stimulente pentru a sprijini demararea activităților unei afaceri, antreprenoriatul și ocuparea pe cont propriu;
8. Promovarea activităților dedicate implementării intervențiilor pilot privind schemele de ajutoare și stimulente financiare, precum vouchere tehnologice și pentru formare profesională pentru persoanele care inițiază o afacere și pentru întreprinzători;
9. Activități de formare profesională pentru a sprijini și susține reorganizarea IMM-urilor, în sprijinul inovațiilor de natură tehnologică și organizațională, pentru dezvoltarea sectoarelor inovatoare;
10. Asistență acordată IMM-urilor în vederea reorganizării afacerilor și studierii noilor structuri organizatorice;
11. Activități de sprijin a IMM-urilor pentru identificarea cererii de competențe necesare pentru creșterea competitivității lor în raport cu piața de referință și dinamica economiei locale;
12. Activități integrate cuprinzând consiliere, sprijin pentru inițierea afacerilor, formare profesională, activități de asistență și post-asistență în sprijinul inițierii afacerilor și a ocupării pe cont propriu;
13. Activități de formare profesională și asistență pentru crearea și consolidarea noilor întreprinderi;
14. Asistență în afaceri oferită companiilor nou înființate de către companiile cu experiență sau de către experți specializați, cu posibilitatea transferării poveștilor de succes și a bunelor practici naționale sau europene;
15. Activități de actualizare a calificărilor/competențelor pentru angajații micro-întreprinderilor și ai IMM-urilor dedicate dobândirii de noi competențe cu scopul de a

- garanta diseminarea inovării, o eficiență organizațională mai mare și corelarea cu cerințele pieței;
16. Activități de formare profesională dezvoltate pentru asociații de IMM-uri din sectoare/domenii specifice;
  17. Activități de formare profesională și consiliere/tutoriat cu scopul facilitării interacțiunii între universități, centre de afaceri și cercetare, cu accent pe diseminarea expertizei în tehnologiile eco-inovatoare și transferul bunelor practici în domeniul energiei și mediului;
  18. Activități de formare profesională în vederea dezvoltării și consolidării noilor domenii de ocupare și antreprenoriat (mediu, cultură, societate informațională, servicii personale/individualizate etc.);
  19. Activități de asistență pentru crearea de afaceri și ocuparea pe cont propriu, inclusiv prin intermediul proiectelor de tip spin-off;
  20. Activități pentru consolidarea capacității de a dezvolta și promova parteneriate, inclusiv în relație cu cerințele pieții interne și transnaționale;
  21. Activități de sprijin pentru noile companii prin dezvoltarea parteneriatului între noile companii și companiile consolidate, la nivel național sau transnațional;
  22. Implementarea măsurilor pentru crearea de servicii suplimentare noi, precum: consiliere și asistență personalizată, utilizarea asistenței informaționale și electronice, materiale educaționale adecvate, adoptarea de metode de formare și proiectarea de instrumente organizaționale pentru a îndeplini nevoile specifice;
  23. Înființarea, dezvoltarea și consolidarea de rețele, parteneriate, inclusiv comunități de practică, parteneriate și rețele virtuale, destinate dezvoltării unor programe antreprenoriale specifice tematic sau teritorial, inclusiv prin realizarea unor studii și cercetări prin situația antreprenoriatului la nivel local/regional/național;
  24. Activități inovatoare, interregionale și transnaționale în vederea promovării culturii antreprenoriale;
  25. Acreditarea/autorizarea programelor de formare/educație destinate persoanelor din categoriile de grupuri țintă;
  26. Înființarea și dezvoltarea de întreprinderi în scopul ocupării pe cont propriu;

II.3.1.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.3.1.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru

finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 10% din finanțarea alocată pentru această AP.

II.3.1.6. Alocarea financiară indicativă

Euro

An	TOTAL	Contribuție UE (FSE)	Contribuția națională publică*				Contribuție privată
			Bugetul de Stat	Bugete Locale	Alte surse publice	Total	
2007	11.043.426	9.356.883	597.234	0	0	597.234	1.089.309
2008	17.118.990	14.504.591	925.805	0	0	925.805	1.688.594
2009	23.468.080	19.884.054	1.269.166	0	0	1.269.166	2.314.860
2010	27.919.422	23.655.589	1.509.898	0	0	1.509.898	2.753.935
2011	30.883.574	26.167.060	1.670.200	0	0	1.670.200	3.046.314
2012	34.562.669	29.284.286	1.869.168	0	0	1.869.168	3.409.215
2013	35.253.922	29.869.971	1.906.551	0	0	1.906.551	3.477.400
TOTAL	180.250.083	152.722.434	9.748.022	0	0	9.748.022	17.779.627

Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.3.1.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țăintelor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;
- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial;
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local;
- schemă de ajutor de minimis, în cadrul căreia finanțarea acordată are o valoare echivalentă în lei de maxim 200.000 euro.

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sistemice.

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

	<p>Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective.</p> <p>Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice.</p> <p>Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant.</p> <p>Echivalentul în lei a maxim 200.000 de euro pentru sprijinul finanțat în cadrul schemei de ajutor de minimis.</p>
<p>Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile</p>	<p>94% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>98% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>95% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
<p>Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile</p>	<p>6% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>2% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>5% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
<p>Contribuția comunitară la finanțarea acordată</p>	<p>100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>94% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale;

	- persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 6% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.

II.3.1.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. Întreprinderi, indiferent de natura capitalului și forma de organizare;
2. Universități publice și private acreditate;
3. Ministerul Culturii și Patrimoniului Național și instituții/agenții/organizații subordonate/coordonate de acesta;
4. Agenții guvernamentale cu atribuții în domeniul ocupării, pieței muncii și incluziunii sociale;
5. Furnizori de FPC autorizați, publici și privați¹⁴;
6. Centre sau institute de cercetare cu atribuții specifice în domeniul promovării și dezvoltării antreprenoriatului;
7. Organismele și agențiile aflate în coordonarea/subordonate MEN și MMFPSPV sau structurile teritoriale ale acestora;
8. Organizații sindicale și patronate;
9. Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică;
10. Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială;
11. Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale);
12. Asociații profesionale;
13. Camere de comerț și industrie;
14. ONG-uri .
15. Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri și instituții/agenții/organizații subordonate/coordonate de acesta;

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Potențiali beneficiari pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.3.1.9. Grupuri țintă

¹⁴ Conform Ordonanței nr. 129 din 31 august 2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare.

1. Angajați;
2. Personalul de conducere din întreprinderi, mai ales din micro-întreprinderi și IMM-uri;
3. Întreprinzători;
4. Persoane care doresc să inițieze o activitate independentă.

II.3.1.10. Perioada orientativă pentru depunerea proiectelor

2008-2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.3.1.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului;

II.3.1.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

- Solicitantul trebuie să fie o organizație cu personalitate juridică, legal constituită în România.
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului (Condiții generale și specifice).
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art 93 (1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament.
- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:
  - obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
  - obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul are responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Partenerii desfășoară activități relevante în cadrul proiectului și au în obiectul de activitate al instituției pe care o reprezintă și activitatea/activitățile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională.

Criterii de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI.
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.

- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.
- Proiectul este implementat în România în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea;

Criteria de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia
- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.3.1.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată (output)											
Nr. de cursanți pregătiți pentru inițierea unei afaceri, dintre care:	805	2006	-	3.250	6.650	11.000	15.900	21.300	27.050	30.000	30.000
• femei				1.625	3.325	5.500	7.950	10.650	13.525	15.000	15.000
Indicatori de rezultat (result)											
Ponderea beneficiarilor de cursuri de formare care inițiază noi afaceri (%)	20	2006	-	20	25	25	30	30	35	35	35

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de resurse (input)											
Numărul de proiecte cofinanțate pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale și pentru inițierea afacerilor	-	-	-	39	80	132	191	256	325	360	360
Numărul de proiecte cofinanțate pentru dezvoltarea competențelor manageriale											
Indicatori de realizare imediată											

(output)											
Număr de persoane care au beneficiat de acțiuni pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale și pentru inițierea afacerilor											
Număr de persoane care au participat la acțiuni de dezvoltare a competențelor manageriale											
Număr de participanți la instruire – formare profesională continuă											
Număr participanți FSE – femei											
Indicatori de rezultat (result)											
Număr de persoane care au demarat o activitate independentă – formare profesională continuă											
Parteneri transnaționali implicați în proiect - formare profesională continuă											

II.3.1.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Această temă orizontală este promovată în cadrul DMI prin toate activitățile desfășurate. Toate programele de formare profesională specifică vor include sesiuni/module privind egalitatea de gen, egalitatea de șanse, nediscriminarea și respectul diversității adresate grupurilor țintă. Campaniile dezvoltate și implementate pentru promovarea culturii antreprenoriale vor include aspecte privind egalitatea de șanse și de gen, nediscriminarea și respectul diversității, inclusiv promovarea femeilor, atât în cariera profesională cât și în inițierea unei afaceri.

- **Dezvoltarea durabilă**

Această temă orizontală va fi promovată în cadrul DMI prin activitățile eligibile și tipurile de proiecte implementate. Toate programele de pregătire vor include sesiuni/module cuprinzând aspecte privind prevenirea poluării, protecția mediului etc. În același context, introducerea abordării privind dezvoltarea durabilă în instrumentele și metodologiile dezvoltate și utilizate vor contribui la promovarea acestui obiectiv orizontal.

II.3.1.15. Ajutorul de stat

În cazul în care se aplică regulile *ajutorului de minimis*, AMPOSDRU/OIROSDRU va respecta și va aplica condițiile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 din 18 decembrie 2013 pentru aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis*, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L352/1

din 24 decembrie 2013.

II.3.1.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
62	Dezvoltarea în firme a sistemelor și strategiilor de învățare pe tot parcursul vieții; formare profesională și servicii adresate angajaților pentru îmbunătățirea adaptabilității lor la schimbare; promovarea parteneriatului și inovării.

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.3.1.17. Organisme intermediare

8 Organisme Intermediare Regionale pentru POSDRU din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismelor Intermediare Regionale pentru POSDRU din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice privind implementarea proiectelor de grant/strategice sunt stabilite prin Acordul de delegare de funcții semnat între părți, aprobat prin Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

II.3.1.18. Organismul responsabil de efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.3.2. Domeniul Major de Intervenție 3.2 – Formare și sprijin pentru întreprinderi și angajați pentru promovarea adaptabilității

II.3.2.1. Descriere

În contextul european actual factorul uman intră în ecuația dezvoltării nu atât prin dimensiunea cantitativ-numerică, ci mai ales prin cea calitativ-structurală, exprimată în volumul și conținutul cunoștințelor, în posibilitatea reproducerii și reînnoirii cât mai rapide a acestora. În acest context, activitățile propuse în cadrul acestui DMI se vor concentra asupra creării capacități interne a firmelor de a dezvolta resurse umane proprii, inclusiv prin intermediul formării profesionale specializate, cu accent pe noile tehnologii.

Din punct de vedere al complementarității cu DMI 2.3, care abordează formarea profesională în vederea calificării/recalificării angajaților pentru îmbunătățirea competențelor și aptitudinilor lor generale, operațiunile din cadrul acestui DMI vor fi direcționate spre sprijinirea formării pentru inițiere, specializare/perfecționare, în cadrul întreprinderilor care, în efortul lor pentru promovarea adaptabilității, vor adopta tehnologii avansate. În acest sens, angajații întreprinderilor din domeniul protecției mediului sau tehnologiilor de vârf vor fi sprijiniți în obținerea noilor informații din domeniile lor de activitate.

Dezvoltarea economică depinde de abilitatea întreprinderilor și a lucrătorilor de a absorbi noile informații, de a-și îmbunătăți procedurile de control la nivelul întreprinderii, de a reorganiza rețeaua de furnizori și de a redistribui adecvat sarcinile și de a le duce la îndeplinire.

Activitățile pentru îmbunătățirea adaptabilității întreprinderilor și a angajaților la condițiile în schimbare, în special în vederea introducerii de tehnologii moderne și de soluții organizaționale pe o scară largă, vor reprezenta, printre altele, o promovare a flexibilității organizaționale și de ocupare (aplicarea unor diferite forme de organizare a muncii și contracte de muncă flexibile) și a flexibilității funcționale (adaptarea sarcinilor angajaților la sarcinile companiei). Aceste intervenții vor cuprinde inclusiv campanii de creștere a conștientizării privind respectarea diversității, sănătatea și securitatea la locul de muncă, transformarea muncii nedeclarate în ocupare formală etc.

Intervențiile din cadrul acestui DMI vor include formare profesională pentru personalul medical și medici, inclusiv din domeniul medicinei muncii. Totodată, problematica mediului și asigurării sănătății vor fi abordate transversal în cadrul programelor de formare. Se vor organiza campanii pentru prevenirea îmbolnăvirilor, cum ar fi promovarea controalelor medicale regulate, informare asupra efectelor dăunătoare ale tutunului și alcoolului, menținerea unor condiții de muncă adecvate, fără factori de risc (cum sunt stresul, zgomotul și poluarea) și informare asupra efectelor și acțiunilor ce trebuie întreprinse în eventualitatea unor valuri de frig sau de căldură.

Se vor promova activități pentru introducerea unor forme moderne de organizare a muncii, acțiuni inovatoare menite să crească productivitatea muncii și armonizarea activității profesionale cu viața de familie, inclusiv prin programe de lucru mai flexibile. În același timp, vor fi promovate inițiativele în domeniul ocupării în ceea ce privește flexibilitatea și securitatea (flexicuritatea) pe piața muncii, în special pentru promovarea îmbătrânirii active și participării femeilor pe piața muncii.

Principalul *obiectiv operațional* al acestui DMI este:

- Creșterea gradului de adaptabilitate și de mobilitate al angajaților, promovarea formelor flexibile de organizare a muncii, a formării profesionale specifice și

asigurarea sănătății și securității la locul de muncă.

II.3.2.2. Operațiuni orientative

1. Sprijinirea metodelor inovatoare de organizare flexibilă a muncii, inclusiv noi practici de lucru și îmbunătățirea condițiilor de muncă;
2. Furnizarea de formare profesională la locul de muncă pentru dezvoltarea competențelor angajaților în scopul creșterii calității și productivității muncii;
3. Sprijinirea activităților și măsurilor de prevenire a bolilor profesionale, de promovare a sănătății și securității în muncă, cât și pentru asigurarea unui mediu de lucru prietenos și încurajarea reconcilierii vieții profesionale cu viața de familie;
4. Promovarea și sprijinirea formării profesionale a personalului din domeniul managementului sănătății și a personalului medical;
5. Campanii de informare și conștientizare pentru schimbarea în mediile de lucru a atitudinilor sociale și stereotipurilor față de grupurile vulnerabile;
6. Promovarea formării profesionale în domeniul noilor tehnologii, inclusiv TIC, protecției mediului și controlului poluării;
7. Promovarea schimburilor de experiență trans-naționale în ceea ce privește creșterea adaptabilității;
8. Acordarea de certificate de calitate/premii întreprinderilor care promovează organizarea flexibilă a muncii și servicii pentru facilitarea reconcilierii vieții de familie a propriilor angajați cu activitatea profesională.

II.3.2.3. Activități eligibile

1. Promovare și sprijin pentru dezvoltarea și implementarea metodelor inovatoare în vederea organizării flexibile a muncii, inclusiv noi forme și practici și îmbunătățirea condițiilor de muncă, precum:
  - a. diseminarea modelelor flexibile de organizare capabile să coreleze cerințele de competitivitate ale companiilor cu reglementările din domeniul sănătății și securității la locul de muncă;
  - b. activități-suport pentru adoptarea noilor forme de organizare (orar redus, flexibilitate etc.) pentru a încuraja reconcilierea vieții profesionale cu viața de familie;
  - c. furnizare de programe de formare profesională pentru întreprinzători și manageri în vederea dezvoltării aptitudinilor necesare pentru asigurarea proceselor de reorganizare internă a întreprinderilor în corelare cu modularizarea/reducerea programului de lucru (cu normă redusă, muncă temporară, munca la distanță, rotația la locul de muncă etc.), inclusiv activități pilot pentru implementarea formelor netradiționale de organizare a muncii;
  - d. suport pentru implementarea formelor contractuale de tip “family friendly” adaptate programului de lucru, inclusiv programe de lucru flexibile dedicate angajaților vârstnici;
  - e. intervenții de sprijin și stimulare în vederea introducerii metodelor inovatoare de organizare a muncii pentru promovarea adaptabilității și flexibilității etc.;
2. Furnizarea programelor de formare profesională, inclusiv formare profesională specifică, pentru angajați în scopul obținerii competențelor necesare pentru îmbunătățirea calității și productivității muncii, precum:
  - a. suport pentru implementarea activităților inovatoare și transferul de bune practici;

- b. furnizare de programe de formare profesională centrate pe dezvoltarea instrumentelor metodologice și operaționale pentru întreprinderi în vederea promovării proceselor active de reorganizare și implementării modelelor de calitate;
  - c. activități de tutoriat asociate necesităților de formare profesională în contextul reorganizării, menite să îmbunătățească calitatea și productivitatea muncii etc.;
  - d. alte activități de formare profesională pentru angajați, de tipul inițiere, specializare/perfecționare sau alte activități de instruire în scopul obținerii competențelor necesare pentru îmbunătățirea calității și productivității muncii.
3. Activități și intervenții pentru prevenirea bolilor profesionale, asigurarea sănătății și securității la locul de muncă, cât și pentru asigurarea unui mediu de muncă atractiv și pentru reconcilierea activității profesionale cu viața de familie, precum:
  - a. furnizare de programe de formare profesională și activități pentru consolidarea sistemelor de securitate în vederea prevenirii riscurilor asociate locurilor de muncă cu un nivel de siguranță redus;
  - b. creșterea responsabilității sociale a întreprinderilor și creșterea implicării acestora în asigurarea sănătății și securității la locul de muncă și promovarea flexibilității muncii;
  - c. activități de promovare a respectului pentru diversitate și de combatere a discriminării la locul de muncă;
  - d. furnizare de programe de formare profesională și sprijin pentru asigurarea unui mediu de lucru adecvat și sigur etc.;
4. Promovarea și asigurarea formării profesionale pentru personalul medical și pentru managerii din domeniul sanitar, precum:
  - a. identificarea și implementarea noilor forme organizaționale și asigurarea calității și eficienței managementului sistemului de sănătate publică la nivel local;
  - b. formare profesională pentru specialiștii din domeniul sănătății, atât la nivel managerial cât și de execuție, pentru a răspunde noilor modele organizaționale necesare managementului descentralizat din sistemul de sănătate;
  - c. formare profesională pentru a asigura implementarea noilor tehnologii în sistemul de sănătate etc.;
  - d. specializare/perfecționare în domenii de specialitate pentru personalul medical.
5. Campanii de informare și conștientizare în vederea schimbării atitudinii sociale și stereotipurilor față de grupurile vulnerabile la locul de muncă, inclusiv:
  - a. Activități pentru promovarea principiului egalității de șanse, inclusiv facilitarea accesului la intervențiile finanțate pentru toate categoriile de lucrători;
  - b. activități pentru îmbunătățirea adaptabilității lucrătorilor la inovațiile tehnologice și organizaționale, în special femei, angajați vârstnici, persoane cu un nivel scăzut de calificare și grupuri vulnerabile;
  - c. activități de creștere a conștientizării în vederea promovării egalității de șanse și protecției grupurilor vulnerabile etc.;
6. Elaborarea, autorizarea și furnizarea programelor de formare profesională pentru inițiere și perfecționare/specializare, inclusiv formare profesională specifică, privind noile tehnologii, inclusiv TIC și actualizarea cunoștințelor TIC ale angajaților, controlul poluării și protecția mediului, precum:

- a. formare profesională, inclusiv formare profesională specifică, pentru facilitarea introducerii de noi procese tehnologice și organizatorice care să respecte normele de protecție a mediului;
  - b. formare profesională pentru întreprinzători și manageri privind inovația tehnologică, inclusiv TIC și în sectoare competitive cu potențial ridicat de dezvoltare;
  - c. formare profesională, inclusiv formare profesională specifică, și stagii de practică în vederea asigurării competențelor necesare pentru angajații din întreprinderi și pentru personalul din sistemul sanitar ocupați în funcții de cercetare și dezvoltare, și inovare tehnică și tehnologică;
  - d. formare profesională și asistență pentru creșterea nivelului de conștientizare al întreprinzătorilor și managerilor privind cerințele de forță de muncă înalt calificată, cerințele de cercetare și inovare tehnologică și organizațională a întreprinderii și nevoia de a defini poziția sectorului tehnologic în cadrul companiei;
  - e. activități-suport privind procesele de inovare și adaptare la schimbările economice și productive cu scopul de a minimiza impactul schimbărilor la nivel teritorial etc.;
7. Promovarea schimburilor de experiență transnaționale în vederea creșterii adaptabilității, precum:
- a. studii, analize și identificarea modelelor europene pentru îmbunătățirea adaptabilității întreprinderilor și a lucrătorilor;
  - b. schimb de experiență și stagii de practică în vederea creșterii adaptabilității;
  - c. pregătire în vederea testării și implementării noilor modele de organizare a muncii etc.;
8. Premii pentru calitate și certificarea calității pentru întreprinderile care promovează organizarea flexibilă a muncii și servicii vizând facilitarea reconcilierii activității profesionale cu viața de familie pentru proprii angajați, precum:
- a. măsuri de sprijin pentru asigurarea condițiilor contextuale favorabile prin implicarea întreprinderilor, partenerilor sociali și a altor actori relevanți, pentru promovarea principiului egalității de șanse;
  - b. sprijin pentru rețele între întreprinderi în vederea promovării calității;
  - c. creșterea conștientizării și consolidarea politicilor privind standardele de calitate, inclusiv transferul de bune practici;
  - d. sprijin pentru întreprinderi pentru dezvoltarea și implementarea modelelor organizaționale adecvate etc.;
9. Campanii specifice privind prevenirea riscurilor de îmbolnăvire, privind necesitatea menținerii unui mediu de lucru adecvat, privind acțiunile ce trebuie întreprinse în eventualitatea unor valuri de frig sau de căldură etc.;
10. Dezvoltare și furnizare module de formare profesională și activități de diseminare pentru crearea unei culturi privind protecția mediului, îmbunătățirea competențelor privind controlul poluării, respectarea și asigurarea protecției mediului;
11. Formare profesională pentru angajați și manageri în vederea asigurării competențelor necesare pentru respectarea reglementărilor UE din domeniul dezvoltării durabile;
12. Formare profesională și servicii de consiliere pentru personalul de conducere din întreprinderi, în scopul îmbunătățirii managementului (în special managementul resurselor umane), identificării nevoilor de formare ale angajaților și îmbunătățirii managementului sănătății și securității la locul de muncă;
13. Furnizarea programelor de formare profesională, inclusiv formare profesională specifică, destinate operatorilor tehnici din domeniul cercetării științifice și

tehnologice;

14. Activități inovatoare, interregionale și transnaționale în vederea promovării adaptabilității lucrătorilor și a întreprinderilor.

II.3.2.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.3.2.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 10% din finanțarea alocată pentru această AP.

II.3.2.6. Alocarea financiară orientativă

Euro

An	TOTAL	Contribuția UE (FSE)	Contribuția națională publică*				Contribuția privată
			Bugetul de Stat	Bugete Local	Alte surse publice	Total	
2007	18.904.046	14.035.325	2.477.130	0	0	2.477.130	2.391.591
2008	29.304.145	21.756.887	3.839.928	0	0	3.839.928	3.707.330
2009	40.172.467	29.826.081	5.264.081	0	0	5.264.081	5.082.305
2010	47.792.240	35.483.388	6.262.553	0	0	6.262.553	6.046.299
2011	52.866.247	39.250.589	6.927.436	0	0	6.927.436	6.688.222
2012	59.164.092	43.926.429	7.752.687	0	0	7.752.687	7.484.976
2013	60.347.373	44.804.957	7.907.740	0	0	7.907.740	7.634.676
TOTAL	308.550.610	229.083.656	40.431.555	0	0	40.431.555	39.035.399

Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.3.2.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țintelor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin

programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;

- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial;
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local;
- proiectele depuse în cadrul schemei de ajutor de stat pentru întreprinderi – proiecte cu o valoare echivalentă în lei cuprinsă între 10.000 - 2.000.000 euro;
- proiectele depuse în cadrul schemei de ajutor de minimis pentru întreprinderi – proiecte cu o valoare echivalentă în lei cuprinsă între 10.000 - 200.000 euro.

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sistemice. Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective. Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice. Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant. Echivalentul în lei a 10.000 - 2.000.000 euro pentru proiectele depuse în cadrul schemei de ajutor de stat elaborată în conformitate cu Regulamentul Comisiei (CE) nr.800/2008 ¹⁵ . Echivalentul în lei a 10.000 - 200.000 euro, pentru proiectele depuse în cadrul schemei de ajutor de minimis elaborată în conformitate cu Regulamentul Comisiei (CE) nr.1998/2006 ¹⁶ .
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile *	85% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 98% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora;

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

¹⁵ Regulamentul Comisiei (CE) nr.800/2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare)

¹⁶ Regulamentul Comisiei (CE) nr.1998/2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 ale Tratatului CE privind ajutorul de minimis

	<ul style="list-style-type: none"> - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>95% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile*	<p>15% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>2% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>5% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	<p>100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>85% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	<p>0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>15% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.

*Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile este aplicabilă pentru intervențiile care nu intră sub incidența regulilor ajutorului de stat și/sau ajutorului de minimis.

Intensitățile aplicabile intervențiilor care constituie ajutor de stat și/sau ajutor de minimis vor fi precizate în ghidul solicitantului.

II.3.2.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. Întreprinderi, indiferent de natura capitalului și forma de organizare;
2. Ministerul Culturii și Cultelor și instituții/agenții/organizații subordonate/coordonate de acesta;
3. Furnizori de FPC autorizați, publici și privați¹⁷;
4. Organizații sindicale și asociații patronale;
5. Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială;
6. Agenții guvernamentale cu atribuții în domeniul pieței muncii;
7. Asociații profesionale și asociații ale IMM-urilor;
8. Camere de Comerț și Industrie;
9. ANOFM și structurile sale teritoriale;
10. Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică;
11. ONG-uri ;
12. Universități publice și private, acreditate;
13. Institute de Cercetare în domeniul educației și formării profesionale și pieței muncii;
14. Ministerul Sănătății și agențiile/structurile subordonate/coordonate.

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Potențialii beneficiari pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.3.2.9. Grupuri țintă

1. Angajați;
2. Întreprinzători;
3. Persoane fizice autorizate;
4. Manageri de la toate nivelurile;
5. Personalul din sectorul sănătății;
6. Specialiști în domeniul medicinei muncii.

II.3.2.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008-2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

---

¹⁷ Conform Ordonanței nr. 129 din 31 august 2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare.

II.3.2.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului;

II.3.2.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

- Solicitantul trebuie să fie o organizație cu personalitate juridică, legal constituită în România.
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului.
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art.93(1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament.
- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:
  - obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
  - obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul are responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Partenerii desfășoară activități relevante în cadrul proiectului și au în obiectul de activitate al instituției pe care o reprezintă și activitatea/activitățile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională.

Criterii de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI.
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.
- Proiectul este implementat în România în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea;

Criterii de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia

- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.3.2.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total
Indicatori de realizare imediată (output)											
Numărul cursanților în managementul și organizarea muncii, din care:	88 ^{a)}	2006	-	1.600	3.300	5.400	7.800	10.600	13.500	15.000	15.000
• Femei				530	1.100	1.800	2.570	3.500	4.450	5.000	5.000
Numărul cursanților pentru actualizarea și îmbunătățirea competențelor, din care:	- ^{b)}	-	-	30.500	62.000	102.000	148.000	198.700	252.700	280.000	280.000
• medici				1.068	2.170	3.570	5.180	6.960	8.850	10.000	10.000
• asistente				6.560	13.330	21.930	31.820	42.720	54.330	60.000	60.000
Indicatori de rezultat (result)											
Pondere a cursanților certificați în managementul și organizarea muncii (%)	76	2006	-	76	76	78	78	80	80	80	80
Pondere a cursanților certificați pentru actualizarea și îmbunătățirea competențelor (%)	- ^{b)}	-	-	75	75	78	78	80	80	80	80

a) formare profesională finanțată de către MECMA pentru grupul de vârstă 18-35 ani;

b) nu există date disponibile; urmează a se stabili

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total
Indicatori de resurse (input)											
Numărul proiectelor cofinanțate pentru promovarea adaptabilității, dintre care:											
• Pentru inițierea/ specializarea/ perfecționarea angajaților											
• Pentru flexibilizarea muncii											
• Pentru promovarea sănătății și securității la locul de muncă											
• Pentru reconcilierea activității profesionale cu viața de familie.											
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr de participanți											

la instruire – formare profesională continuă Număr de participanți FSE - femei												
Număr de evenimente de comunicare și promovare – formare profesională continuă												
Numărul cursurilor de formare profesională cofinanțate, dintre care: • În TIC • În probleme legate de mediu • În probleme legate de sănătate și securitate												
Indicatori de rezultat (result)												
Număr de participanți la instruire, certificați – formare profesională continuă Parteneri transnaționali implicați în proiect - formare profesională continuă												

II.3.2.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Această temă orizontală este reflectată în cadrul DMI prin activitățile derulate. Toate programele de formare profesională vor include sesiuni/module cuprinzând aspecte privind egalitatea de gen, egalitatea de șanse, nediscriminare și respectarea diversității adresate grupurilor țintă. Campaniile de informare și de conștientizare dezvoltate și implementate în cadrul acestui DMI vor promova egalitatea de șanse și nediscriminarea la locul de muncă, precum și respectarea diversității.

- **Dezvoltarea durabilă**

DMI vizează această temă orizontală, în special, prin activitățile eligibile și tipurile de proiecte promovate. În cadrul programelor de pregătire vor fi incluse sesiuni/module cuprinzând aspecte privind prevenirea poluării, protecția mediului etc. În același context, introducerea abordării privind dezvoltarea durabilă în instrumentele și metodologiile dezvoltate și utilizate vor contribui la promovarea acestui obiectiv orizontal.

II.3.2.15. Ajutorul de stat/de minimis

Conform art. 87 alin.1 al Tratatului CE, ajutorul de stat este: „orice ajutor acordat de către un Stat Membru sau prin resurse de stat sub orice formă care distorsionează sau amenință a distorsiona competiția prin favorizarea anumitor întreprinderi sau producția anumitor bunuri, în măsura în care afectează schimbul între Statele Membre, și va fi incompatibil cu piața comună”.

În orice situație în care se aplică regulile ajutorului de stat, în conformitate cu articolul 87.1 al Tratatului Uniunii Europene, AMPOSDRU/OIPOSDRU va respecta condițiile stabilite prin regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare. În funcție de tipul proiectului, AMPOSDRU/OIPOSDRU va aplica Regulamentul Comisiei (CE) nr.800/2008 din 6 august

2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare).

Conform Regulamentului (CE) nr.1998/2006 privind aplicarea art.87 și 88 ale Tratatului CE privind ajutoarele de minimis, *ajutorul de minimis este*: “ajutorul care nu depășește un plafon de 200.000 euro pe durata unei perioade de 3 ani fiscali, nu afectează comerțul dintre statele membre și nu denaturează concurența, drept urmare nu intră sub incidența art.87 alin 1 din Tratatul CE. Pentru sectorul transportului rutier plafonul este de 100.000 euro”. În cazul în care se aplică regulile *ajutorului de minimis*, AMPOSDRU/OIRPOSDRU va respecta și va aplica condițiile prevăzute în Regulamentul Comisiei (CE) nr.1998/2006 din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 ale Tratatului CE ajutorului *de minimis*.

Operațiunea	Regimul de ajutor de stat	Baza legală
Furnizare de cursuri de specializare și perfecționare a angajaților.	Ajutor de stat pentru formare profesională generală și specifică	- Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei - Decizia (CE) nr. 5811/22.11.2007 de adoptare a programului operațional de ajutor comunitar din partea Fondului Social European în conformitate cu obiectivul „Convergență” în România (POS DRU); - Ordinul Ministrului Muncii, Familiei și Protecției Sociale nr. 309/2009
Sprijinirea activităților și măsurilor de prevenire a bolilor profesionale, de promovare a sănătății și securității în muncă, cât și pentru asigurarea unui mediu de lucru prietenos și încurajarea reconcilierii vieții profesionale cu viața de familie	Schemă de ajutor <i>de minimis</i>	- Regulamentul Comisiei Europene nr. 1998/2006 pentru aplicarea art. 87 și 88 din tratat ajutoarelor de minimis, - Decizia (CE) nr. 5811/22.11.2007 de adoptare a programului operațional de ajutor comunitar din partea Fondului Social European în conformitate cu obiectivul „Convergență” în România (POS DRU); - Ordinul Ministrului Muncii, Familiei și Protecției Sociale nr. 310/2009

II.3.2.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
63	Elaborarea și diseminarea metodelor inovatoare și mai productive de organizare a muncii

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.3.2.17. Organisme Intermediare

8 Organisme Intermediare Regionale pentru POS DRU din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismelor Intermediare Regionale pentru

POSDRU din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice privind implementarea proiectelor de grant/strategice sunt stabilite prin Acordul de delegare de funcții semnat între părți, aprobat prin Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

II.3.2.18. Organismul responsabil de efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.3.3. Domeniul Major de Intervenție 3.3 – Dezvoltarea parteneriatelor și încurajarea inițiativelor pentru partenerii sociali și societatea civilă

II.3.3.1. Descriere

Promovarea inițiativelor pentru partenerii sociali și dezvoltarea capacității acestora, ca parte a dialogului social, sunt domenii care trebuie consolidate. Operațiunile promovate în cadrul acestui DMI sprijină îmbunătățirea capacității partenerilor sociali și a organizațiilor societății civile, respectiv a organizațiilor sindicale, a patronatelor, ONG-urilor pentru a activa în cadrul rețelelor interinstituționale, structurilor parteneriale interorganizaționale, ca de exemplu: Pactele Regionale și Parteneriatele Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială, Comitetele Sectoriale, Consorțiile Regionale și Comitetele Locale pentru Dezvoltarea Parteneriatului Social în Învățământul Profesional și Tehnic. Asistarea acestor structuri are în vedere dezvoltarea și promovarea inițiativelor comune în domeniile ocupării și incluziunii sociale, pentru o contribuție deplină la atingerea obiectivelor Strategiei Lisabona și politiciii de coeziune economică și socială.

Acest DMI va sprijini consolidarea capacității partenerilor sociali, a organizațiilor societății civile și a actorilor sociali multipli de a contribui la creșterea ratei de ocupare, la îmbunătățirea calității și productivității muncii, precum și la promovarea incluziunii sociale.

Prin consolidarea capacității instituționale se va promova procesul de dezvoltare a capacității organizaționale și financiare pentru organizațiile partenerilor sociali și ONG-uri și intensificarea contribuției acestora la nivel local, regional și național. În acest context se va urmări dezvoltarea capacității acestora de a participa la procesul decizional, la acțiunile colective definite în limitele interesului comun al structurii parteneriale și de a monitoriza activitățile instituțiilor membre ale structurilor parteneriale și ale structurilor parteneriale, de a elabora strategii și planuri de acțiune în vederea dezvoltării sectoriale, regionale, județene și locale.

Operațiunile finanțate în cadrul acestui DMI vor consolida parteneriatul atât dintre partenerii sociali, organizațiile societății civile, cât și dintre aceștia și instituțiile și autoritățile publice și alți actori economici relevanți, pentru dezvoltarea și promovarea celor mai bune strategii de dezvoltare la nivel național, regional și local, precum și la nivel sectorial.

În vederea promovării și stimulării principiului parteneriatului, în cadrul acestui DMI va fi acordat sprijin pentru măsurile și activitățile întreprinse în comun de partenerii sociali. Astfel, vor fi sprijinite Pactele Regionale și Parteneriatele Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială, Comitetele Sectoriale, structurile parteneriale pluri/multipartite constituite pentru educație și formare profesională la nivel regional, local sau sectorial. Pentru asigurarea operaționalității acestor pacte, vor fi promovate intervențiile necesare asigurării și funcționării Secretariatelor Tehnice Permanente ale acestora, în conformitate cu regulamentele comunitare.

Principalul *obiectiv operațional* al acestui DMI este:

- Dezvoltarea inițiativelor comune ale actorilor relevanți și consolidarea capacității partenerilor sociali și a organizațiilor societății civile pentru a promova dezvoltarea durabilă, pentru a sprijini crearea de locuri de muncă și coeziunea socială la nivel local, regional și național.

II.3.3.2. Operațiuni orientative

1. Asistență și sprijin pentru elaborarea planurilor de acțiune pentru încurajarea și dezvoltarea parteneriatelor;
2. Identificarea și implementarea modalităților de creștere a interesului angajatorilor și al altor actori relevanți pentru creșterea investițiilor în resursele umane și creșterea responsabilității sociale a întreprinderilor;
3. Dezvoltarea capacității interne a partenerilor sociali de a promova dezvoltarea resurselor umane, cu accent pe standarde și certificare;
4. Consolidarea capacității ONG-urilor de cooperare cu autoritățile publice centrale și locale, în vederea promovării inițiativelor comune pentru incluziune socială, inclusiv dezvoltarea serviciilor de voluntariat și caritate;
5. Îmbunătățirea capacității de sprijinire a inițiativelor de dezvoltare a responsabilității civice, prin participarea la dezbateri publice și facilitarea accesului la informații publice;
6. Dezvoltarea inițiativelor de încurajare a rețelelor la nivel național și al UE;
7. Dezvoltarea serviciilor de consultanță pentru ONG-uri și pentru inițiativele care promovează ocuparea și incluziunea socială, inclusiv pentru partenerii sociali activi pe piața muncii;
8. Campanii de conștientizare și sprijin pentru parteneriatele sociale și locale în vederea transformării muncii nedeclarate în ocupare formală.

II.3.3.3. Activități eligibile

1. Cercetări, studii și sondaje, planificare strategică prin implicarea actorilor locali pentru dezvoltarea economică locală, din domeniul ocupării și incluziunii sociale, a partenerilor sociali și a organizațiilor societății civile și dezvoltarea parteneriatelor interinstituționale la nivel sectorial și teritorial;
2. Formare profesională, asistență, schimb de bune practici pentru creșterea capacității și competențelor pentru a realiza analize asupra legislației actuale și de a dezvolta propuneri de modificări;
3. Cercetări, studii, analize, inclusiv analize sociale, programe de formare profesională, dezvoltarea codurilor de conduită, creșterea conștientizării și schimb de bune practici pentru a promova și implementa conceptul de Responsabilitate Socială a Întreprinderilor în societatea și în mediul de afaceri din România;
4. Promovarea și susținerea inițiativelor comune de soluționare a problemelor la nivel teritorial și sectorial în domeniul dezvoltării economice durabile, al ocupării și al incluziunii sociale (cum ar fi: dezbateri publice, sondaje de opinie, campanii de conștientizare, publicații, studii de impact și de fezabilitate, organizarea de evenimente etc.);
5. Organizarea seminariilor și conferințelor privind piața muncii și ocuparea, campanii de conștientizare, dezbateri publice pentru stimularea rolului dialogului social și a parteneriatelor la nivel local, regional, național și sectorial și pentru susținerea inițiativelor pentru dezvoltarea responsabilității civice și facilitarea accesului la informațiile de interes public;
6. Activități de consolidare a structurilor parteneriale sectoriale și teritoriale (ex.: comitee sectoriale, federații, platforme, uniuni etc.);
7. Sprijin pentru partenerii sociali în scopul dezvoltării și implementării planurilor de acțiune pentru ocupare și incluziune socială, precum și a altor planuri de acțiune care sprijină formarea profesională în vederea creșterii ocupării (formare profesională, consultanță, informare, evaluare și audit);

8. Activități de îmbunătățire și diversificare a serviciilor pentru membrii partenerilor sociali, precum: servicii de informare, inclusiv prin intermediul paginilor de internet și newsletter-urilor, conferințelor anuale, reuniunilor periodice;
9. Dezvoltarea capacității instituționale a partenerilor sociali și consolidarea serviciilor destinate membrilor acestora prin activități de promovare a interesului de a deveni membru, printre partenerii sociali și organizațiile societății civile, precum: conferințe, grupuri de lucru, campanii de conștientizare, activități de marketing etc.;
10. Sprijin pentru partenerii sociali și pentru parteneriatele regionale/locale în vederea dezvoltării și implicării active în rețele, precum și consolidării legăturilor între diferitele niveluri de dialog civic și social la nivel național și european;
11. Dezvoltarea capacității instituționale a partenerilor sociali pentru implementarea standardelor și certificărilor (ex.: asistență, consultanță, informare, evaluare și audit, asigurarea conformității cu standardele și certificările adoptate);
12. Sprijin acordat ONG-urilor pentru consolidarea cooperării cu autoritățile publice naționale și locale în vederea promovării incluziunii sociale, serviciilor de voluntariat și caritate;
13. Activități de formare profesională pentru facilitarea transferului de competențe în rândul partenerilor sociali și al reprezentanților societății civile în corelație cu descentralizarea administrației publice;
14. Informare și consiliere cuprinzând aspecte din domeniul pieței muncii, incluziunii sociale și egalității de șanse pentru stimularea rolului partenerilor sociali și societății civile;
15. Activități de monitorizare desfășurate de partenerii sociali și ONG-uri în vederea responsabilizării instituțiilor publice și creșterii participării cetățenilor;
16. Informare, formare profesională și servicii de consiliere, centre resurse pentru partenerii sociali și ONG-uri avându-se în vedere necesitățile acestora (precum: strângere de fonduri, dezvoltarea asociațiilor, mobilizarea comunității, aspecte legislative și financiare etc.);
17. Formare profesională a partenerilor sociali și ONG-urilor privind mecanismele accesului la informații de interes public, participarea la luarea deciziilor și negocieri în dialogul civic și social;
18. Activități pentru dezvoltarea și funcționarea Secretariatelor Tehnice ale Pactelor Regionale pentru Ocupare și Incluziune Socială, precum: pregătire inițială pentru personalul secretariatelor; realizarea și implementarea planurilor de dezvoltare organizațională; dezvoltarea și aplicarea planurilor de lucru; realizarea studiilor regionale privind ocuparea, șomajul și incluziunea socială; activități de consultanță pentru membrii pactelor, inclusiv activități de informare și comunicare;
19. Vizite de studiu și schimb de bune practici și expertiză în vederea dezvoltării și menținerii parteneriatelor;
20. Activități inovatoare, interregionale și transnaționale pentru promovarea parteneriatelor și încurajarea inițiativelor pentru partenerii sociali și societatea civilă;
21. Activități de promovare și alte intervenții specifice privind diseminarea pe scară largă a beneficiilor ocupării formale și combaterii muncii la negru.

II.3.3.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.3.3.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 10% din finanțarea alocată pentru această AP.

II.3.3.6. Alocarea financiară orientativă

An	TOTAL	Contribuția UE (FSE)	Contribuția națională publică*				Contribuția privată
			Bugetul de Stat	Bugete Locale	Alte surse publice	Total	
2007	5.519.219	4.189.649	1.181.696	0	0	1.181.696	147.874
2008	8.555.628	6.494.593	1.831.808	0	0	1.831.808	229.227
2009	11.728.739	8.903.308	2.511.189	0	0	2.511.189	314.242
2010	13.953.406	10.592.056	2.987.503	0	0	2.987.503	373.847
2011	15.434.811	11.716.594	3.304.680	0	0	3.304.680	413.537
2012	17.273.528	13.112.367	3.698.360	0	0	3.698.360	462.801
2013	17.618.998	13.374.614	3.772.327	0	0	3.772.327	472.057
TOTAL	90.084.329	68.383.181	19.287.563	0	0	19.287.563	2.413.585

Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.3.3.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țărilor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face

obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operațional sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanții eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;

- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial;
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local.

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sistemice. Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective. Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice. Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant.
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile	78% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 98% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. 95% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile	22% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 2% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora;

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă proiectelor depuse după 01 ianuarie 2012, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

	<ul style="list-style-type: none"> - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>5% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	<p>100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>78% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	<p>0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>22% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.

II.3.3.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. Parteneri sociali reprezentativi la nivel național/regional/local;
2. Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială;
3. ONG-uri (asociații și fundații);
4. Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică;
5. Membri ai Consorțiilor Regionale pentru educație și formare profesională;
6. Membri ai Comitetelor Locale pentru Dezvoltarea Parteneriatului Social în Învățământul profesional și tehnic (CLDPS);
7. Agenții guvernamentale cu atribuții în domeniul pieței muncii și incluziunii sociale;
8. Asociații profesionale;
9. Camere de Comerț și Industrie;
10. Asociații ale IMM-urilor;
11. Asociații ale fermierilor și meseriașilor;

12. Formatori de FPC autorizați publici și privați¹⁸

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Potențialii beneficiari pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.3.3.9. Grupuri țintă

1. Personalul partenerilor sociali;
2. Personalul membrilor pactelor regionale pentru ocupare și incluziune socială;
3. Personalul membrilor parteneriatelor locale pentru ocupare și incluziune socială;
4. Personalul organizațiilor societății civile;
5. Personalul membrilor Comitetelor Sectoriale;
6. Personalul membrilor Consorțiilor Regionale pentru educație și formare profesională;
7. Personalul membrilor Comitetelor Locale pentru Dezvoltarea Parteneriatului Social în Învățământul profesional și tehnic (CLDPS);
8. Personalul asociațiilor profesionale;
9. Personalul Camerelor de Comerț și Industrie;
10. Personalul asociațiilor IMM-urilor;
11. Personalul asociațiilor fermierilor și meseriașilor.

II.3.3.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008 – 2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.3.3.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului;

II.3.3.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

- Solicitantul trebuie să fie o organizație cu personalitate juridică, legal constituită în România.
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului (Condiții generale și specifice).
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art 93 (1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament.

---

¹⁸ Conform Ordonanței nr. 129 din 31 august 2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare

- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:
  - obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
  - obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul are responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Partenerii desfășoară activități relevante în cadrul proiectului și au în obiectul de activitate al instituției pe care o reprezintă și activitatea/activitățile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională

Criteria de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI.
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.
- Proiectul este implementat în România în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea;

Criteria de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia
- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.3.3.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total
Indicatori de realizare imediată (output)											
Numărul partenerilor sociali și ONG-urilor sprijinite	0	-	-	52	108	180	261	353	450	500	500
Indicatori de rezultat (result)											
Ponderea partenerilor sociali și a ONG-urilor sprijiniți, care oferă servicii comunității (%)	- ^{a)}	-	-	30	35	40	45	50	50	50	50

a) nu există date disponibile

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative									
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total	
Indicatori de resurse (input)												
Numărul de proiecte co-finanțate pentru dezvoltarea parteneriatelor și rețelelor												
Numărul de proiecte co-finanțate pentru întărirea capacității partenerilor sociali și a reprezentanților societății civile												
Numărul de parteneri/ONG asistați financiar - dezvoltarea rețelelor și parteneriatelor cu reprezentanții societății civile												
Numărul de parteneri/ONG asistați financiar - dezvoltarea capacității reprezentanții societății civile												
Indicatori de rezultat (result)												
Numărul de parteneri/ONG care oferă servicii comunității - dezvoltarea rețelelor și parteneriatelor cu reprezentanții societății civile												
Numărul de parteneri/ONG care oferă servicii comunității - dezvoltarea capacității reprezentanții societății civile												
Parteneri transnaționali implicați în proiect - dezvoltarea rețelelor și parteneriatelor cu reprezentanții societății civile/ dezvoltarea capacității reprezentanții societății civile												

II.3.3.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Această temă orizontală este promovată în cadrul DMI prin activitățile dezvoltate și implementate. Toate programele de pregătire specifică vor include sesiuni/module privind egalitatea de gen, egalitatea de șanse, nediscriminarea și respectul diversității adresate grupurilor țintă. În același context, vor fi dezvoltate și implementate campanii de informare și de creștere a conștientizării pentru promovarea egalității de șanse și de gen, precum și pentru respectarea diversității. Toate inițiativele dezvoltate și implementate de partenerii sociali și reprezentanții societății civile în domeniul ocupării și incluziunii sociale vor include componente pentru promovarea și asigurarea egalității de șanse și egalității de gen, precum și nediscriminării și respectării diversității.

- **Dezvoltarea durabilă**

DMI vizează această temă orizontală, în special, prin activitățile eligibile și tipurile de proiecte promovate. Toate programele de pregătire specifică vor include sesiuni/module privind prevenirea poluării, aspecte de mediu, protecția mediului etc. Introducerea abordării privind dezvoltarea durabilă în instrumentele și metodologiile utilizate vor contribui la promovarea acestui obiectiv orizontal. Toate inițiativele și planurile dezvoltate în parteneriat vor include aspecte privind promovarea dezvoltării durabile și asigurarea protecției mediului.

II.3.3.15. Ajutorul de stat

Nu este cazul.

II.3.3.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
80	Promovarea parteneriatelor, pactelor și inițiativelor prin intermediul creării unor rețele între factorii interesați

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.3.3.17. Organisme intermediare

Organismul intermediar desemnat în conformitate cu legislația Uniunii Europene și în acord cu legislația națională primară și secundară privind achizițiile publice.

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismului Intermediar privind implementarea proiectelor vor fi stabilite prin contractul de servicii semnat între părți.

II.3.3.18. Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.4. AXA PRIORITARĂ 4 – Modernizarea Serviciului Public de Ocupare

Modernizarea SPO implică orientarea către un angajament activ față de grupurile cărora li se adresează (persoane în căutarea unui loc de muncă, șomeri, persoane ocupate și angajatori), ducând la combaterea și diminuarea ineficiențelor și dezechilibrelor de pe piața muncii. Prin implementarea acestei AP se urmărește creșterea calității și eficienței serviciilor furnizate de către ANOFM pentru a asigura: corelarea ofertei cu cererea de forță de muncă; pentru a asigura o asistență personalizată persoanelor în căutarea unui loc de muncă și acelor care aparțin grupurilor vulnerabile, în vederea creșterii nivelului de satisfacție al clienților și o mai bună identificare a potențialului acestora; creșterea competențelor profesionale ale personalului implicat în furnizarea acestor servicii; îmbunătățirea cooperării SPO cu alte organizații și organisme active pe piața muncii, cu autoritățile publice locale și cu furnizorii de educație și de formare profesională, precum și pentru a oferi servicii de consiliere profesională de înaltă calitate pentru dezvoltarea carierei.

Măsurile de modernizare și de creștere a calității implementate până în prezent de SPO au fundamentat dezvoltarea unor servicii de ocupare moderne. Tendințele în domeniul ocupării pun accentul pe furnizarea serviciilor personalizate și pe planurile individuale de acțiune. În acest sens, este necesară creșterea nivelului de competențe și abilități profesionale ale personalului SPO în scopul elaborării și aplicării planurilor individuale de acțiune, pentru și împreună cu persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă precum și pentru efectuarea preselecției candidaților în funcție de cererile de forță de muncă.

În același timp SPO își va dezvolta propriul sistem de înregistrare a informațiilor de pe piața muncii și a celor privind persoanele în căutarea unui loc de muncă, în scopul asigurării transparenței serviciilor de ocupare oferite și diversificarea acestora prin implementarea serviciilor de tip „self-service” la nivelul tuturor agențiilor de ocupare.

Operațiunile finanțate în cadrul acestei AP vor sprijini întărirea capacității administrative a agențiilor de ocupare la nivel național, județean și local, luând în considerare necesitatea viitoare de modernizare a SPO, atât din punct de vedere al necesității dezvoltării serviciilor de ocupare oferite în prezent, cât și din punct de vedere al diversificării acestora.

Domeniile majore de intervenție ale acestei AP sunt:

1. Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare;
2. Formarea personalului propriu al SPO.

II.4.1. Domeniul Major de Intervenție 4.1 – Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare

II.4.1.1. Descriere

Operațiunile finanțate în cadrul acestui DMI vor sprijini activitățile desfășurate în vederea întăririi capacității SPO de furnizare a serviciilor de ocupare. Vor fi promovate intervenții care vor conduce la îmbunătățirea relației dintre SPO și clienții săi și de asemenea la facilitarea și creșterea accesului la măsurile active de ocupare.

Dinamica semnificativă și rapiditatea schimbărilor de pe piața muncii din România necesită atât identificarea și implementarea de noi măsuri de ocupare, cât și dezvoltarea și extinderea

aplicării celor existente. De aceea, va fi sprijinită modernizarea și reorganizarea structurii SPO, inclusiv prin acțiuni inovatoare, interregionale și transnaționale, luându-se în considerare și nevoia de extindere a sistemului de management a calității la nivel județean și local.

Intervențiile destinate modernizării SPO vor integra aspecte privind localizarea geografică, de natură economică și socială. Abordarea procesului de modernizare la nivel național, care va include promovarea culturii abordării integratoare („mainstreaming”), va fi complementară procesului de modernizare la nivel local, prin susținerea agențiilor de ocupare județene în elaborarea planurilor de dezvoltare proprii, adaptate particularităților și profilului regiunii în care sunt situate.

Vor fi sprijinite elaborarea și implementarea metodelor și instrumentelor adecvate de monitorizare și evaluare pentru măsurarea impactului net al măsurilor active de ocupare, dezvoltarea și utilizarea unui set de indicatori specifici pieței muncii, în vederea unei adaptări eficiente a tipurilor de servicii de ocupare furnizate și asigurarea unei calități corespunzătoare a acestora.

Vor fi dezvoltate rețele de colaborare cu parteneri specializați în oferirea de servicii pe piața muncii, din sectorul public și privat, în vederea îmbunătățirii serviciilor furnizate clienților și asigurării complementarității activităților desfășurate de diferiți actori care acționează pe piața muncii. Domeniile de colaborare vor include: schimb de informații, identificarea și valorificarea oportunităților viitoare de formare profesională, întâlniri regulate cu furnizori de servicii de ocupare privați, propuneri pentru revizuirea și îmbunătățirea curriculei și ofertei de formare profesională, elaborarea de analize privind piața muncii, schimb de expertiză și bune practici în furnizarea serviciilor de ocupare.

Va fi furnizat sprijin pentru îmbunătățirea sistemului de înregistrare a locurilor de muncă vacante în funcție de activitatea desfășurată, de ocupație și de tipul și nivelul competențelor necesare, în conformitate cu Clasificarea Internațională Standard a Ocupațiilor (ISCO).

Pentru a asigura un impact eficient pe piața muncii, SPO trebuie să fie în măsură să acționeze rapid și să anticipeze schimbările. De aceea, vor fi sprijinite intervenții în scopul creșterii capacității de analiză a pieței muncii, de elaborare a prognozelor și de acțiune la nivel strategic în furnizarea serviciilor de ocupare.

Pentru a facilita accesul la serviciile de ocupare, vor fi promovate serviciile de ocupare prin utilizarea TIC, respectiv servicii de tip „self-service”, în cadrul agențiilor de ocupare. În acest context, prin implementarea noilor metode de facilitare a corelării ofertei cu cererea de pe piața muncii, personalul SPO va putea fi redirecționat către furnizarea serviciilor de consiliere profesională individualizată și personalizată în vederea dezvoltării și asigurării aptitudinilor cerute pe piața muncii, cât și către realizarea atribuțiilor rezultate prin implementarea noilor soluții organizaționale. Astfel, va fi dezvoltat conceptul de abordare personalizată a clientului, care implică interviuri individuale de evaluare, dezvoltarea comună a planurilor individuale de acțiune și asistență în căutarea unui loc de muncă. Mai mult, intervențiile finanțate din FSE vor sprijini SPO să dezvolte un sistem adecvat de abordare a șomajului neînregistrat, în special în zonele rurale și pentru grupurile vulnerabile.

Principalele *obiective operaționale* ale acestui DMI sunt următoarele:

- Îmbunătățirea și diversificarea tipurilor de servicii furnizate clienților SPO;
- Îmbunătățirea procesului de monitorizare și de evaluare a impactului net al măsurilor active de ocupare;

- Îmbunătățirea capacității SPO de anticipare a schimbărilor de pe piața muncii.

II.4.1.2. Operațiuni orientative

1. Dezvoltarea și implementarea de acțiuni inovatoare și transnaționale în sprijinul modernizării Serviciului Public de Ocupare;
2. Dezvoltarea serviciului de asistență personalizată și abordare individuală pentru șomerii cu dificultăți de integrare/reintegrare pe piața muncii;
3. Dezvoltarea serviciilor de tip “self-service”;
4. Dezvoltarea soluțiilor pentru abordarea șomajului neînregistrat, în special în mediul rural și pentru grupurile vulnerabile;
5. Dezvoltarea bazei de date privind serviciile furnizate, locurile de muncă vacante și angajatorii;
6. Elaborarea de analize, studii, cercetări și prognoze privind piața muncii, incluzând nivelul general al muncii nedeclarate sau al ocupării informale;
7. Extinderea sistemului de management al calității;
8. Îmbunătățirea sistemului de furnizare a serviciilor de formare profesională pentru forța de muncă (de ex. centre de formare profesională a adulților);
9. Elaborarea și implementarea instrumentelor adecvate pentru monitorizarea și evaluarea impactului real al măsurilor active pe piața muncii;
10. Dezvoltarea de acțiuni pentru o mai bună vizibilitate a SPO și a serviciilor pe care acesta le oferă.

II.4.1.3. Activități eligibile

1. Dezvoltarea metodelor/instrumentelor/serviciilor/programele de implementare a măsurilor active de ocupare, incluzând informare și consiliere, servicii care au în vedere în mod specific integrarea grupurilor vulnerabile etc.;
2. Implementarea activităților care vizează consolidarea capacității SPO de a furniza servicii de ocupare a forței de muncă;
3. Dezvoltarea și implementarea metodelor/instrumentelor pentru monitorizarea și evaluarea măsurilor active de ocupare și a impactului acestora pe piața muncii la nivel local, regional și național, precum:
  - a. dezvoltarea și integrarea unor tehnici și instrumente inovatoare pentru monitorizarea impactului măsurilor active de ocupare asupra grupurilor țintă;
  - b. dezvoltarea și implementarea unor sisteme de monitorizare și raportare adecvate corelate cu baza de date europeană Eurostat privind măsurile active de ocupare;
4. Dezvoltarea și implementarea sistemelor și instrumentelor pentru consolidarea capacității de prognoză și planificare în domeniul ocupării;
5. Dezvoltarea și implementarea de noi soluții organizaționale orientate spre creșterea calității și eficienței serviciilor de ocupare furnizate;
6. Elaborarea/implementarea/monitorizarea planurilor individuale de acțiune;
7. Elaborarea și implementarea metodelor specifice, inclusiv inovatoare de recrutare și plasare a forței de muncă în concordanță cu cerințele angajatorilor;

8. Dezvoltarea și implementarea instrumentelor și tehnicilor specifice pentru creșterea calității serviciilor de mediere a muncii, inclusiv organizarea burselor de locuri de muncă, la nivel local, regional, național și transnațional;
9. Identificarea, elaborarea, transferul de cunoștințe și implementarea de tehnici, metode, metodologii și instrumente în vederea furnizării serviciilor SPO;
10. Elaborarea și implementarea unor tehnici și instrumente inovatoare pentru furnizarea serviciilor de consiliere personalizată;
11. Dezvoltarea și implementarea serviciilor de tip „self-service” pentru a veni în întâmpinarea cerințelor clienților SPO;
12. Dezvoltarea unor tehnici și instrumente inovatoare pentru îmbunătățirea capacității SPO de a evalua potențialul profesional al șomerilor;
13. Îmbunătățirea serviciilor destinate IMM-urilor, inclusiv micro-întreprinderilor, în vederea prevenirii șomajului;
14. Identificarea și implementarea standardelor și procedurilor internaționale aplicabile serviciilor furnizate de SPO;
15. Schimbul de date între structurile SPO, dezvoltarea de rețele software, schimb și implementare de bune practici și modalități de îndeplinire a funcțiilor și de furnizare a serviciilor;
16. Identificarea, implementarea și schimbul de bune practici și expertiză cu Serviciile Publice de Ocupare din statele membre ale UE;
17. Extinderea și modernizarea sistemului informatic al SPO la nivel național și local;
18. Extinderea și modernizarea bazei de date a SPO, la nivel național și local, inclusiv prin dezvoltarea de sisteme inovatoare de comunicare cu alte instituții relevante (precum Inspectoratul Teritorial de Muncă, Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Internelor și Reformei Administrative, pentru datele personale; Agenția Națională de Administrare Fiscală, EURES – portalul mobilității europene pentru ocuparea forței de muncă etc.);
19. Dezvoltarea, utilizarea și actualizarea bazelor de date privind cererea și oferta de forță de muncă în vederea realizării corepondenței cu profilul ocupațional, precum și pentru a furniza informații integrate;
20. Implementarea și certificarea sistemului de management al calității;
21. Cooperarea și dezvoltarea rețelelor cu furnizori acreditați publici/privați de servicii de informare și consiliere profesională;
22. Cooperarea și dezvoltarea rețelelor la diferite niveluri cu actori relevanți publici și privați de pe piața muncii, precum furnizori de servicii de ocupare și furnizori de FPC, în vederea dezvoltării și asigurării calității serviciilor de ocupare oferite, inclusiv promovarea dialogului social și schimburi de experiență și de bune practici;
23. Identificarea și diseminarea expertizei și bunelor practici prin intermediul acțiunilor de informare, organizarea de evenimente și informarea personalului;
24. Campanii de informare și publicitate în scopul promovării serviciilor de ocupare oferite, inclusiv promovarea poveștilor de succes și rezultatelor obținute, la nivel local, regional, național și transnațional, publicații și alte materiale informative;
25. Dezvoltarea și implementarea activităților de informare și publicitate adresate potențialilor clienți cu scopul de a promova serviciile SPO (inclusiv prin stabilirea birourilor de informare, campaniilor de informare și a altor măsuri de informare și publicitate);

26. Dezvoltarea și implementarea metodelor și intervențiilor specifice de abordare a șomajului neînregistrat, în special în mediul rural și pentru grupurile vulnerabile;
27. Elaborarea de analize și studii privind funcționarea SPO pe piața muncii;
28. Analiză, cercetare și expertiză privind instrumentele și programele aplicate, în special în domenii precum:
  - a. identificarea programelor de ocupare cu un nivel ridicat de eficiență și eficacitate și diseminarea acestora;
  - b. standarde specifice serviciilor de ocupare;
  - c. informare și consiliere profesională;
  - d. formare profesională;
  - e. plasarea la locul de muncă;
  - f. mobilitatea profesională a șomerilor;
29. Crearea, utilizarea și actualizarea registrelor cu instituțiile care furnizează programe de formare profesională pentru șomeri și pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă;
30. Cercetare, analiză și expertiză în vederea identificării nevoilor de formare profesională ale șomerilor și ale persoanelor supuse riscului de a deveni șomeri, diagnosticării cerințelor de calificare, precum și pentru identificarea și analiza obstacolelor în participarea la formare profesională și a metodelor pentru eliminarea acestora;
31. Îmbunătățirea capacității propriilor centre de formare profesională de a furniza servicii de formare profesională de calitate adresate șomerilor (precum pregătirea personalului din cadrul centrelor de formare, dezvoltarea programelor furnizate etc.), inclusiv dezvoltarea și extinderea mecanismelor de validare/certificare a învățării anterioare;
32. Dezvoltarea și actualizarea programelor modulare de formare profesională furnizate persoanelor în căutarea unui loc de muncă, corelate cu nevoile pieței muncii;
33. Consolidarea capacității SPO de analiză a cadrului legislativ relevant și de a dezvolta propuneri de modificări legislative în domeniul ocupării;
34. Identificarea și implementarea de noi forme de organizare și management al SPO;
35. Activități inovatoare, interregionale și transnaționale, în vederea diversificării și îmbunătățirii calității serviciilor de ocupare furnizate de SPO;.

II.4.1.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.4.1.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 10% din finanțarea alocată pentru această AP.

II.4.1.6. Alocare financiară orientativă

An	TOTAL	Contribuția UE (FSE)	Contribuția publică națională			Total	Contribuția privată
			Bugetul de Stat	Bugetele Locale	Alte surse publice*		
2007	9.310.311	6.982.733	0	0	2.327.578	2.327.578	0
2008	14.432.397	10.824.297	0	0	3.608.100	3.608.100	0
2009	19.785.083	14.838.812	0	0	4.946.271	4.946.271	0
2010	23.537.848	17.653.386	0	0	5.884.462	5.884.462	0
2011	26.036.816	19.527.612	0	0	6.509.204	6.509.204	0
2012	29.138.527	21.853.895	0	0	7.284.632	7.284.632	0
2013	29.721.296	22.290.972	0	0	7.430.324	7.430.324	0
TOTAL	151.962.278	113.971.707	0	0	37.990.571	37.990.571	0

* Bugetul Asigurărilor de Șomaj

II.4.1.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țințelor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;
- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial;
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local;

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

	proiectele sistemice. Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective. Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice. Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant.
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile	75%
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile	25% (care va reprezenta cheltuială definitivă pe bugetul de șomaj conform OUG 64/2009)
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	100%
Contribuția publică națională la finanțarea acordată (de către AMPOSDRU)	0%

II.4.1.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă;
2. Unitățile cu personalitate juridică din subordinea ANOFM.

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Potențialii beneficiari pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.4.1.9. Grupuri țintă

1. Personalul propriu al Serviciului Public de Ocupare;
2. Instituții ale Serviciului Public de Ocupare.

II.4.1.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008-2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.4.1.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului;

II.4.1.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

- Solicitantul trebuie să fie o organizație cu personalitate juridică, legal constituită în România.
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului (condiții generale și specifice).
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art 93 (1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament.
- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:
  - obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
  - obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul are responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Partenerii desfășoară activități relevante în cadrul proiectului și au în obiectul de activitate al instituției pe care o reprezintă și activitatea/activitățile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională.

Criterii de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI.
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.
- Proiectul este implementat în România în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea;

Criterii de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia
- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.4.1.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoare	An de	Ținte orientative cumulative
-----------	---------	-------	------------------------------

	de bază	bază	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 to tal
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr de agenții de ocupare sprijinite	35	2005	-	50	70	95	125	160	180	190	200
Număr de analize și prognoze privind piața muncii	0	2005	-	7	17	27	31	33	35	36	36
Indicatori de rezultat (result)											
Numărul agențiilor de ocupare care furnizează servicii de tip "self-service"	0	2006	-	5	10	25	40	65	85	95	100
Ponderele agențiilor de ocupare certificate în sistemul de management al calității (%)	90	2005	-	90,6	91	91,8	93	94	95	95	95
Ponderele șomerilor cuprinși în programele de formare din totalul șomerilor care au beneficiat de cel puțin o măsură activă de ocupare (%)	6,68	2005	-	6,84	7,05	7,85	8,91	9,45	9,79	9,91	10

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 to tal
Indicatori de resurse (input)											
Numărul proiectelor care sprijină întărirea capacității SPO	0	2006	-	15	30	45	70	85	90	95	100
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr de evenimente de comunicare și promovare la nivel național - Serviciul Public de Ocupare	0	2006			1	2	3	4	5	5	5
Număr de evenimente de comunicare și promovare la nivel județean - Serviciul Public de Ocupare	0	2006			42	84	126	168	210	210	210
Număr de studii, analize, rapoarte, strategii - Serviciul Public de Ocupare	0	2006	-	1	2	3	4	5	6	7	7
Indicatori de rezultat (result)											
Ponderele șomerilor de lungă durată din mediul rural în total șomeri beneficiari a cel puțin o măsură activă de ocupare (%)	43,32	2005	-	45	47	50	53	56	58	59	60
Ponderele șomerilor beneficiari de servicii de tip "self-service" în total șomeri înregistrați la o agenție (%)	0	2006	-	5	10	20	35	50	65	80	90
Gradul de satisfacție a clienților SPO (pe o scară de la 1 la 10)	8,5 ^{a)}	2004	-	6,5	7,0	7,2	7,5	7,7	8,0	8,2	8,5 ^{b)}
Număr de agenții de ocupare acreditate conform standardelor de calitate - Serviciul Public de Ocupare											
Parteneri transnaționali implicați în proiect - Serviciul Public de Ocupare											

a) la nivelul agențiilor de ocupare certificate în Sistemul de Management al Calității

b) la nivelul tuturor agențiilor de ocupare

II.4.1.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Proiectele vor promova principiul egalității de șanse prin dezvoltarea de noi măsuri de ocupare și prin extinderea celor existente, prin acțiuni inovatoare care urmăresc să diminueze inegalitățile și discriminările bazate pe vârstă, gen, rasă, etnie, origine socială, disabilități etc. De asemenea, prin dezvoltarea serviciilor de tip „self-service”, accesul la informații va fi facilitat pentru toate grupurile vulnerabile de pe piața muncii. Toate instrumentele și metodologiile dezvoltate și implementate vor integra principiile egalității de șanse și de gen, nediscriminării și respectului pentru diversitate. Proiectele promovate sub acest DMI vor avea un impact pozitiv asupra acestui obiectiv orizontal prin dezvoltarea și extinderea serviciilor de ocupare care să conducă la creșterea participării la formare profesională (îmbunătățirea sistemului de furnizare de formare profesională), îmbunătățirea accesului la muncă și la oportunitățile de ocupare (asistență personalizată și abordare individualizată), încurajarea desfășurării activităților independente pentru grupurile cu dificultăți de integrare/reintegrare pe piața muncii.

- **Dezvoltarea durabilă**

Proiectele finanțate în cadrul acestui DMI vor contribui la promovarea principiului dezvoltării durabile prin integrarea aspectelor privind protecția mediului, controlul poluării etc. în instrumentele și metodologiile dezvoltate, precum și în campaniile de informare și publicitate desfășurate.

II.4.1.15. Ajutorul de stat

Nu este cazul.

II.4.1.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
65	Modernizarea și consolidarea instituțiilor pieței muncii

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.4.1.17. Organismul intermediar

Organismul Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane din cadrul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM).

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismului Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane - ANOFM, privind implementarea proiectelor de grant/strategice, sunt stabilite prin Acordul de delegare de funcții semnat între părți, aprobat prin Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

II.4.1.18. Organismul responsabil pentru realizarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.4.2. Domeniul Major de Intervenție 4.2 – Formarea personalului propriu al SPO

II.4.2.1. Descriere

În vederea creșterii calității și eficienței serviciilor oferite de personalul propriu și consolidării capacității SPO de adaptare la cerințele mereu în schimbare ale pieței muncii, se va dezvolta și implementa strategia de formare profesională continuă a personalului SPO. Formarea profesională specifică reprezintă cheia asigurării și menținerii calității serviciilor de ocupare. Instruirea trebuie să fie continuă și personalizată pentru a furniza cunoștințele și competențele necesare corelate în mod direct cu furnizarea serviciilor de ocupare.

În acest sens, SPO va elabora un plan de formare profesională atât pentru calificarea și recalificarea, cât mai ales pentru specializarea și perfecționarea continuă a personalului implicat în furnizarea serviciilor de ocupare către clienți. Programele de formare vor trebui, de asemenea, să asigure creșterea nivelului de conștientizare în rândul funcționarilor publici privind noua cultură a serviciilor și să furnizeze cunoștințele și competențele necesare pentru a face față principalelor schimbări rezultate în urma dezvoltării economiei și a pieței muncii, la nivel național, regional și local.

Operațiunile promovate în cadrul acestui DMI vor include: modele/programe de formare profesională care urmăresc să dezvolte competențe specifice pentru furnizarea serviciilor de ocupare și asistență (incluzând servicii adresate persoanelor cu nevoi speciale) prin intermediul proiectelor care vizează specializarea și perfecționarea și asigurarea unitară a calității serviciilor pe întreg teritoriul țării; dezvoltarea competențelor pentru elaborarea prognozelor și analizelor pe piața muncii; pentru asigurarea și promovarea principiilor egalității de șanse și de gen și respectarea diversității, precum și competențele necesare furnizării serviciilor inovatoare specializate pentru clienții SPO. Mai mult, se vor desfășura programe de formare profesională în domeniul strategiilor de marketing și comunicării.

Tendențele în domeniul ocupării pun accent pe servicii personalizate și pe planuri individuale de acțiune. În acest sens, este necesară atât creșterea nivelului de competențe sociale și profesionale ale personalului SPO, pentru a elabora și implementa planuri individuale de acțiune pentru și împreună cu persoanele în căutarea unui loc de muncă și pentru a pre-selecta candidații în funcție de cererea de forță de muncă, cât și pregătire profesională în vederea promovării noilor forme de organizare și management.

Pentru a se realiza monitorizarea corespunzătoare a impactului net al măsurilor active, este necesară concentrarea sprijinului acordat în vederea asigurării unei pregătiri profesionale adecvate a personalului pentru a folosi și implementa instrumente de monitorizare, inclusiv dezvoltarea competențelor în domeniul TIC.

Formarea continuă a personalului propriu este un element esențial pentru Serviciul Public de Ocupare în contextul în care ritmul accelerat al schimbărilor pe piața muncii, modificările organizaționale continue și reproiectarea permanentă a serviciilor și a metodelor de furnizare a acestora au importante implicații asupra competențelor de bază pe care personalul ar trebui să le aibă. Prin urmare sunt necesare investiții semnificative în formarea continuă a personalului SPO fundamentate pe o strategie eficientă de formare profesională continuă.

Principalul *obiectiv operațional* al acestui DMI este:

- Creșterea nivelului de competențe profesionale ale personalului propriu SPO.

II.4.2.2. Operațiuni orientative

1. Îmbunătățirea sistemului de formare profesională a personalului SPO, inclusiv modele de programe de formare;
2. Formarea personalului SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare și asistență, inclusiv a serviciilor pentru persoane cu nevoi speciale (populația romă, persoanele cu dizabilități, tinerii peste 18 ani care părăsesc sistemul de stat pentru protecția copilului, alte categorii de persoane aflate în situație de risc);
3. Formarea personalului SPO pentru promovarea unei abordări integratoare privind egalitatea de gen și nevoile specifice ale grupurilor vulnerabile;
4. Formarea pentru utilizarea intensivă a tehnologiilor moderne de informare și comunicare;
5. Formare și acțiuni inovatoare și transnaționale pentru sprijinirea noilor forme de organizare și management;
6. Dezvoltarea competențelor profesionale ale personalului pentru realizarea analizelor și prognozelor pe piața muncii, planificărilor, activităților cu grupurile speciale etc.

II.4.2.3. Activități eligibile

1. Îmbunătățirea sistemului de formare profesională a personalului SPO, în special prin activități de diagnosticare a necesarului de pregătire, dezvoltarea și implementarea planurilor și programelor de formare profesională;
2. Realizarea studiilor și analizelor pentru colectarea informațiilor privind cererea de competențe și nevoile specifice de formare profesională a personalului propriu SPO;
3. Dezvoltarea, implementarea și monitorizarea strategiei de formare profesională continuă a personalului SPO și a programelor de formare;
4. Îmbunătățirea capacității centrelor proprii de formare profesională în vederea furnizării serviciilor profesionale de formare pentru personalul SPO (precum formarea unor grupuri de formatori, dezvoltarea cursurilor personalizate de formare pentru formatori etc.);
5. Promovarea schimbului de experiență și bunelor practici privind sistemul de formare profesională SPO;
6. Activități de calificare, recalificare, specializare și perfecționare pentru asigurarea calității serviciilor de ocupare oferite;
7. Organizarea cursurilor de formare profesională pentru personalul SPO implicat în furnizarea serviciilor de ocupare, în domenii precum:
  - a. tehnici și instrumente pentru furnizarea serviciilor de consiliere profesională și mediere;
  - b. tehnici personalizate și servicii de ocupare individualizate, inclusiv consiliere personalizată;
  - c. consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri;
  - d. tehnici de comunicare personalizate în funcție de specificitatea grupurilor țintă;
  - e. management organizațional, management de proiect;
  - f. sisteme informatice și utilizarea TIC;

- g. prognoze ale pieței muncii;
8. Specializare și perfecționare în vederea îmbunătățirii competențelor personale și profesionale ale personalului SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare personalizate și specializate pentru persoane cu dificultăți de integrare/reintegrare pe piața muncii;
  9. Formarea specifică pentru implementarea noilor forme de organizare și management;
  10. Dezvoltarea și îmbunătățirea competențelor angajaților SPO în utilizarea și implementarea instrumentelor de monitorizarea a măsurilor active de ocupare;
  11. Formarea profesională continuă a personalului SPO prin utilizarea diferitelor forme și metode, precum conferințe, seminarii, grupuri de lucru, formare la locul de muncă, e-learning etc.;
  12. Activități precum vizite de studiu, schimb de experiență și de bune practici, dezvoltarea rețelelor și parteneriatelor care vizează creșterea competențelor pentru furnizarea serviciilor de ocupare;
  13. Furnizarea de programe de formare profesională care să includă module privind sănătatea și securitatea la locul de muncă, eliminarea factorilor de risc la locul de muncă;
  14. Identificarea, revizuirea și actualizarea profilelor profesionale specifice pentru personalul SPO;
  15. Activități inovatoare, interregionale și transnaționale în vederea îmbunătățirii competențelor sociale și profesionale pentru furnizarea serviciilor de ocupare eficiente și calitative și a strategiei de formare profesională continuă a personalului SPO.

II.4.2.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.4.2.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 10% din finanțarea alocată pentru această AP.

II.4.2.6. Alocare financiară orientativă

Euro

An	TOTAL	Contribuția UE (FSE)	Contribuția națională publică				Contribuția privată
			Bugetul de Stat	Bugetele locale	Alte surse publice*	Total	
2007	5.120.683	3.840.512	0	0	1.280.171	1.280.171	0
2008	7.937.836	5.953.377	0	0	1.984.459	1.984.459	0
2009	10.881.820	8.161.365	0	0	2.720.455	2.720.455	0
2010	12.945.846	9.709.385	0	0	3.236.461	3.236.461	0
2011	14.320.281	10.740.211	0	0	3.580.070	3.580.070	0
2012	16.026.225	12.019.669	0	0	4.006.556	4.006.556	0
2013	16.346.750	12.260.063	0	0	4.086.687	4.086.687	0
TOTAL	83.579.441	62.684.582	0	0	20.894.859	20.894.859	0

* Bugetul Asigurărilor de Șomaj

II.4.2.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țintelor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;
- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial;
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local;

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sistemice. Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective. Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice. Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant.
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile	75%

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile	25%
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	100%
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	0%

II.4.2.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă;
2. Unitățile cu personalitate juridică din subordinea ANOFM.

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Potențialii beneficiari pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.4.2.9. Grupuri țintă

1. Personalul Serviciului Public de Ocupare

II.4.2.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008-2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.4.2.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului;

II.4.2.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

- Solicitantul trebuie să fie o organizație cu personalitate juridică, legal constituită în România.
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului.
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art 93 (1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament.
- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:
  - obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;

- obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul are responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului (Condiții generale și Specifice).
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională. În acest sens vor fi evaluate:
  - existența resurselor administrative;
  - existența surselor de finanțare stabile pentru implementarea proiectului (rezultatul net din bilanțul contabil al ultimilor 2 ani). Evaluarea capacității financiare nu se aplică pentru instituțiile administrației publice centrale și locale.

Criteria de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.
- Proiectul este implementat în România în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea;

Criteria de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia
- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.4.2.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total**
Indicatori de realizare imediată (output)											
Numărul personalului instruit	1048	2004	-	1.250	1.565	1.900	2.245	2.575	2.800	2.950	3.000*
Număr de agenții de ocupare sprijinite	35	2005	-	50	70	95	125	160	180	190	200
Indicatori de rezultat (result)											
Ponderea personalului instruit cu certificate de absolvire (%)	70	2004	-	71	73	76	78	79	80	80	80

*ținta se referă la numărul de persoane din grupurile țintă sprijinite indiferent de numărul de cursuri finanțate din FSE la care acestea au participat

** Valorile sunt cumulative la nivel de axă prioritară

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total
Indicatori de resurse (input)											
Numărul proiectelor destinate dezvoltării competențelor profesionale ale personalului SPO	0	2006	-	15	30	45	70	85	90	95	100
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr de studii, analize, rapoarte, strategii - Serviciul Public de Ocupare	0	2006	-	2	4	6	9	11	13	15	16
Indicatori de rezultat (result)											
Numărul de participanți la instruire certificați - Serviciul Public de Ocupare				888	1.143	1.444	1.751	2.034	2.240	2.360	2.400
Număr de parteneri transnaționali implicați în proiect - Serviciul Public de Ocupare											

II.4.2.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Proiectele din cadrul acestui DMI vor promova principiul egalității de șanse prin formarea profesională a personalului SPO în vederea furnizării serviciilor de asistență și ocupare persoanelor cu nevoi speciale și prin formarea profesională în vederea promovării culturii „abordării integratoare”. Toate programele de formare profesională adresate personalului propriu al SPO vor include sesiuni/module cuprinzând aspecte privind egalitatea de șanse și de gen, nediscriminarea și respectul pentru diversitate.

- **Dezvoltarea durabilă**

Proiectele promovate în cadrul acestui DMI vor avea un impact pozitiv asupra dezvoltării durabile prin includerea în programele de formare destinate personalului SPO a aspectelor privind protecția mediului și controlul poluării. De asemenea, strategia pentru formarea profesională continuă a personalului dezvoltată și implementată în cadrul intervențiilor finanțate din FSE va include o componentă specifică privind promovarea dezvoltării durabile.

II.4.2.15. Ajutorul de stat

Nu este cazul.

II.4.2.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
-----	-----------------

65	Modernizarea și consolidarea instituțiilor pieței muncii
Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă
Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.4.2.17. Organisme intermediare

Organismul Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane din cadrul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismului Intermediar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane - ANOFM, privind implementarea proiectelor de grant/strategice, sunt stabilite prin Acordul de delegare de funcții semnat între părți, aprobat prin Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

II.4.2.18. Organismul responsabil de efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.5. AXA PRIORITARĂ 5 – Promovarea măsurilor active de ocupare

Această AP promovează măsuri destinate creșterii ratei de ocupare, prin atragerea și susținerea a cât mai multe persoane pe piața muncii, inclusiv în zonele rurale, facilitarea integrării pe piața muncii a șomerilor tineri și a șomerilor de lungă durată și sprijinirea ocupării formale.

Prin operațiunile propuse în cadrul acestei AP vor fi promovate măsurile pentru motivarea persoanelor inactice, pentru promovarea mobilității geografice și ocupaționale și pentru armonizarea ofertei cu cererea de forță de muncă. De asemenea, vor fi promovate programe integrate, cu o abordare pe tot parcursul vieții, cuprinzând intervenții pentru facilitarea accesului la educație, formare profesională, ocupare, servicii personalizate, inclusiv dezvoltarea și implementarea planurilor individuale de acțiune, consiliere și asistență. Un accent deosebit va fi pus pe schemele inovatoare pentru stimularea ocupării tinerilor și a șomerilor de lungă durată, precum și pe măsurile de asistență pentru integrarea și menținerea cât mai îndelungată pe piața muncii.

Promovarea măsurilor active de ocupare și a măsurilor preventive vor avea rezultate pozitive asupra mentalității șomerilor și a angajatorilor, în ceea ce privește ocuparea și integrarea activă pe piața muncii. Mai mult, aceasta înseamnă înlăturarea diferitelor obstacole privind accesul pe piața muncii, furnizarea serviciilor de asistență și consiliere pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, facilitarea accesului la diferite măsuri active de ocupare și înlăturarea capcanei inactivității.

Vor fi promovate operațiuni specifice pentru persoanele din zonele rurale, ocupate în agricultura de subsistență. Măsurile propuse se vor concentra pe redirectionarea acestora din agricultura de subsistență către activități non-agricole, inclusiv către sectorul serviciilor. În acest sens vor fi furnizate servicii personalizate, consiliere și programe de formare profesională specifice, adaptate nevoilor specifice ale grupului țintă.

Domeniile majore de intervenție din cadrul acestei AP sunt:

1. Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare;
2. Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă.

II.5.1. Domeniul Major de Intervenție 5.1 – Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare

II.5.1.1. Descriere

Având în vedere efectele negative ale scăderii demografice continue, ale restructurării economice și necesitatea adaptării la cerințele pieței muncii, politica de ocupare a României vizează combaterea șomajului și inactivității prin măsuri de ocupare cu caracter activ, preventiv, inovativ și flexibil.

Măsurile promovate în cadrul acestui DMI au o abordare pe tot parcursul vieții și sunt destinate grupurilor de persoane cu o situație dificilă pe piața muncii, precum șomerii tineri, șomerii vârstnici și șomerii de lungă durată. O atenție specială va fi acordată șomajului de lungă durată, care înregistrează rate peste media UE.

Pesoanele aflate în șomaj pentru o lungă perioadă de timp întâmpină dificultăți în adaptarea la cerințele pieței muncii moderne, au o motivație scăzută pentru căutarea și menținerea unui loc de muncă și, cel mai important lucru, calificările lor sunt redundante pe piața muncii. Măsurile implementate pentru asistarea șomerilor de lungă durată vor conduce la prevenirea creșterii numărului de șomeri și vor facilita reintegrarea acestora pe piața muncii.

Experiența furnizării și implementării serviciilor de ocupare evidențiază nevoia de a reconsidera și de a reorienta activitățile de până acum adresate persoanelor aflate în șomaj de lungă durată. În acest sens, măsurile adresate acestui grup necesită o gamă de tehnici și instrumente distincte, luându-se în considerare aspectele variate ale șomajului – cum ar fi cel psihologic, precum conștientizarea pierderii poziției sociale, sentimentul de respingere, respectul de sine scăzut.

În cadrul acestui DMI vor fi promovate intervențiile integrate, care prevăd implementarea mai multor activități eligibile, precum informare și consiliere profesională, asistență în planificarea carierei și căutarea unui loc de muncă, job-cluburi, programe de formare profesională, formare la locul de muncă, programe locale de ocupare în lucrări comunitare etc. Participarea grupurilor țintă la programele de formare profesională se va realiza numai în urma activității de informare și consiliere profesională sau de mediere.

Principalele *obiective operaționale* ale acestui DMI sunt:

- Atragerea și menținerea a cât mai multor persoane pe piața muncii, în vederea obținerii unei rate cât mai mare de ocupare, cu accent special pe grupurile dezavantajate pe piața muncii;
- Reducerea șomajului de lungă durată prin acțiuni preventive și corective;
- Îmbunătățirea capacității de ocupare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă, a șomerilor, în special de lungă durată și a persoanelor inactive.

II.5.1.2. Operațiuni orientative

1. Sprijinirea tuturor activităților privind măsurile active de ocupare;
2. Elaborarea și implementarea de planuri de acțiune individualizate, furnizarea de asistență pentru căutarea unui loc de muncă, servicii de orientare și formare pentru șomeri tineri și șomeri de lungă durată, lucrători vârstnici, persoane aflate în căutarea unui loc de muncă revenite pe piața muncii după o perioadă de absență;
3. Dezvoltarea și implementarea unor măsuri și acțiuni transnaționale pentru promovarea mobilității ocupaționale și geografice;
4. Măsuri pentru o mai bună corelare între aptitudinile individuale, educație și potențialul de muncă și oportunitățile de pe piața muncii (echilibru și diagnoza muncii);
5. Elaborarea și implementarea metodelor inovatoare pentru promovarea ocupării în rândul șomerilor tineri și de lungă durată;
6. Promovarea sistemelor duale de finanțare pentru ocuparea tinerilor prin combinarea formării în școlile profesionale și practica în întreprinderi.

II.5.1.3. Activități eligibile

1. Activități pentru facilitarea accesului la informații relevante privind piața muncii pentru grupurile țintă;

2. Furnizarea serviciilor de mediere, inclusiv realizarea planurilor individuale de mediere și organizarea burselor de locuri de muncă, care să includă:
  - a. informații privind locurile de muncă vacante și condițiile de ocupare a acestora;
  - b. corelarea ofertei cu cererea de pe piața muncii, inclusiv prin utilizarea TIC;
  - c. preselecția candidaților în conformitate cu cerințele locurilor de muncă oferite și în concordanță cu pregătirea, aptitudinile, experiența și cu interesele acestora;
3. Furnizarea serviciilor de informare și consiliere profesională individuală sau în grup, care să includă:
  - a. informare privind piața muncii și evoluția ocupațiilor;
  - b. stabilirea traseului profesional;
  - c. evaluarea și autoevaluarea personalității în vederea orientării profesionale;
  - d. dezvoltarea abilității și încrederii în sine a persoanelor în căutarea unui loc de muncă;
  - e. instruire în metode și tehnici de căutare a unui loc de muncă și prezentare la interviuri în vederea ocupării;
4. Furnizarea programelor de formare profesională, la locul de muncă sau în afara locului de muncă, care să asigure creșterea și diversificarea competențelor profesionale ale persoanelor în căutarea unui loc de muncă în scopul asigurării mobilității și reintegrării pe piața muncii;
5. Activități care conduc la consolidarea încrederii în sine și la motivarea persoanelor în căutarea unui loc de muncă în vederea integrării active pe piața muncii;
6. Dezvoltarea și furnizarea serviciilor de informare și consiliere profesională personalizate în funcție de specificul grupului țintă, incluzând aspecte privind egalitatea de șanse și de gen și respectarea diversității;
7. Activități pentru promovarea sistemelor duale de finanțare pentru ocuparea tinerilor prin corelarea formării profesionale cu practica în întreprinderi;
8. Activități pentru stimularea mobilității geografice și ocupaționale, inclusiv prime de încadrare/instalare;
9. Subvenții acordate pentru ocupare, acordate atât angajaților cât și angajatorilor, inclusiv dar fără a se limita la subvenționarea locurilor de muncă, acordarea de credite în condiții avantajoase în vederea creării de noi locuri de muncă, acordarea de facilități etc.;
10. Promovarea inițiativelor locale pentru sprijinirea persoanelor aflate în șomaj de lungă durată în vederea integrării/reintegrării pe piața muncii, inclusiv campanii de conștientizare și informare;
11. Servicii de consiliere și formare profesională pentru dezvoltarea capacității persoanelor în căutarea unui loc de muncă de a se auto-organiza, inclusiv organizarea job-cluburilor, în vederea facilitării accesului la ocupare;
12. Furnizarea serviciilor de consultanță și asistență, inclusiv stimulente financiare, pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri care să includă servicii juridice, de marketing, financiare, metode și tehnici eficiente de management și alte servicii de consultanță;
13. Formare profesională, inclusiv prin tehnici și metode moderne, în vederea adaptării calificărilor la nevoile pieței muncii, prin dobândirea, actualizarea sau schimbarea calificărilor, respectiv inițiere, calificare, recalificare, perfecționare și specializare;

14. Furnizarea serviciilor de informare și consiliere profesională și plasare la locul de muncă, prin implementarea planurilor individuale de acțiune, adresate în special persoanelor amenințate de pierderea locului de muncă și șomerilor de lungă durată;
15. Sprijin pentru programele inovatoare, în special programele inovatoare privind combaterea șomajului de lungă durată, și activități interregionale și transnaționale;
16. Activități de acompaniere adresate șomerilor, inclusiv șomerilor de lungă durată, precum servicii de îngrijire a persoanelor dependente de aceștia, în vederea facilitării participării la serviciile de ocupare oferite;
17. Acreditarea/autorizarea programelor de formare/educație destinate persoanelor din categoriile de grupuri țintă.

II.5.1.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.5.1.5. Folosirea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 10% din finanțarea alocată pentru această AP.

II.5.1.6 Alocare financiară orientativă

An	TOTAL	Contribuție UE (FSE)	Contribuție publică națională*				Contribuție privată
			Buget de stat	Buget local	Alte surse publice	Total	
2007	18.285.898	15.776.076	1.783.941	0	0	1.783.941	725.881
2008	28.345.922	24.455.315	2.765.381	0	0	2.765.381	1.125.226
2009	38.858.857	33.525.303	3.791.004	0	0	3.791.004	1.542.550
2010	46.229.470	39.884.266	4.510.069	0	0	4.510.069	1.835.135
2011	51.137.556	44.118.694	4.988.894	0	0	4.988.894	2.029.968
2012	57.229.469	49.374.464	5.583.211	0	0	5.583.211	2.271.794
2013	58.374.056	50.361.951	5.694.875	0	0	5.694.875	2.317.230
TOTAL	298.461.228	257.496.069	29.117.375	0	0	29.117.375	11.847.784

* Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.5.1.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țăintelor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;
- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial;
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local;
- proiectele depuse în cadrul schemei de ajutor de stat pentru întreprinderi – proiecte cu o valoare echivalentă în lei cuprinsă între 10.000 - 2.000.000 euro;

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sistemice. Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective. Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice. Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant. Echivalentul în lei a 10.000 - 2.000.000 euro pentru proiectele depuse în cadrul schemei de ajutor de stat elaborată în conformitate cu Regulamentul Comisiei (CE) nr.800/2008 ¹⁹ .
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile *	91% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de grant și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 98% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

¹⁹ Regulamentul Comisiei (CE) nr.800/2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare)

	<p>beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora;</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>95% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile*	<p>9% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de grant și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>2% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>5% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	<p>100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de grant și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>91% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	<p>0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de grant și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>9% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele

	locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
--	--

* Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile este aplicabilă pentru intervențiile care nu intră sub incidența regulilor ajutorului de stat. Intensitățile aplicabile intervențiilor care constituie ajutor de stat vor fi precizate în ghidul solicitantului.

II.5.1.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. Furnizori de FPC autorizați, publici și privați²⁰;
2. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și structurile sale teritoriale;
3. Furnizori de servicii de ocupare acreditați, publici și privați²¹;
4. Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială;
5. MMFPSPV și structuri/agenții subordonate/coordonate de acesta;
6. Ministerul Tineretului și Sportului (MTS);
7. Agenții guvernamentale cu atribuții în domeniul pieței muncii;
8. Camere de Comerț și Industrie;
9. Întreprinderi, indiferent de natura capitalului și forma de organizare;
10. ONG-uri ;
11. Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale);
12. Institute de cercetare în domeniul pieței muncii
13. Patronate și organizații sindicale;
14. Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică.

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Potențialii beneficiari pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.5.1.9. Grupuri țintă

1. Persoane inactive;
2. Persoane în căutarea unui loc de muncă;
3. Șomeri, inclusiv:
  - a. Șomeri tineri, cu vârsta între 16-24 de ani;
  - b. Șomeri peste 45 ani;
  - c. Șomeri de lungă durată, tineri și adulți (tineri șomeri, 16-24 ani, după șase luni de la intrarea în șomaj și adulți șomeri, 25-64 ani, după o perioadă de peste 12 luni);
4. Persoane care au părăsit timpuriu școala.

II.5.1.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

²⁰ Conform Ordonanței nr. 129 din 31 august 2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare.

²¹ HG nr. 277 din 21 martie 2002 privind aprobarea Criteriilor de acreditare a furnizorilor de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de munca.

2008-2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.5.1.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului;

II.5.1.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

- Solicitantul trebuie să fie o organizație cu personalitate juridică, legal constituită în România.
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului.
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art 93 (1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament.
- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:
  - obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
  - obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul are responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Partenerii desfășoară activități relevante în cadrul proiectului și au în obiectul de activitate al instituției pe care o reprezintă și activitatea/activitățile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională.

Criterii de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI.
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.
- Proiectul este implementat în România în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea;

Criterii de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia
- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.5.1.13. Indicatori de monitorizare și evaluare*Indicatori de program*

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată (output)											
Numărul șomerilor de lungă durată participanți la programe integrate, din care:	34.806	2005	-	7.000	14.300	23.600	34.200	46.200	59.000	65.000	65.000
-femei	15.170			3.080	6.300	10.400	15.000	20.400	26.000	30.000	30.000
-tineri	8.399			1.700	3.500	5.700	8.300	11.100	14.000	16.000	16.000
Indicatori de rezultat (result)											
Ponderea șomerilor de lungă durată care au participat la programe integrate certificați (%), din care:	55	2005	-	55	56	56	57	58	59	60	60
-femei ^{a)}											
-tineri ^{a)}											

a) nu există date disponibile

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total
Indicatori de resurse (input)											
Numărul proiectelor cofinanțate pentru promovarea măsurilor active de ocupare, dintre care:											
-pentru promovarea sistemelor duale de finanțare											
-pentru promovarea mobilității ocupaționale și geografică											
-pentru corelarea cererii cu oferta de locuri de muncă											
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr de persoane care au beneficiat de consiliere/orientare - acces pe piața muncii											
Număr de participanți la instruire – acces pe piața muncii											
Număr de participanți la instruire, șomeri de lungă											

durată – acces pe piața muncii Numărul de locuri de muncă pentru șomeri subvenționați Indicatori de rezultat (result)											
Ponderea persoanelor care în termen de 6 luni după participarea la programe integrate și-au găsit un loc de muncă (%) - acces pe piața muncii	-	-	-	15	15	20	20	25	25	25	25
Ponderea persoanelor care în termen de 6 luni după participarea la programe integrate urmează o altă formă de pregătire (%) - acces pe piața muncii											
Număr de participanți la instruire care și-au găsit un loc de muncă în termen de 6 luni - acces pe piața muncii											
Număr de participanți la instruire care urmează o altă formă de pregătire - acces pe piața muncii											
Număr de persoane care au demarat o activitate independentă – acces pe piața muncii											
Număr de participanți la instruire certificați, șomeri de lungă durată – acces pe piața muncii											
Număr participanți FSE - femei											
Număr participanți FSE – grupa de vârstă 15 – 24 ani											
Parteneri transnaționali implicați în proiect - acces pe piața muncii											

II.5.1.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Proiectele vor promova principiul egalității de șanse prin promovarea acțiunilor comune cu directă implicare a tuturor actorilor sociali din sectoarele public și privat, inclusiv societatea civilă. Acest DMI urmărește crearea de condiții pentru asigurarea accesului egal la măsurile active de ocupare de calitate. Proiectele vor promova principiul egalității de șanse pentru toate persoanele, indiferent de vârstă, gen, rasă, origine etnică, origine socială etc., pentru a avea acces la activitățile propuse în cadrul acestui DMI. Grupurile și persoanele dezavantajate, inclusiv persoanele cu dizabilități, vor beneficia în mod egal de aceste activități. Tratatul egal de-a lungul implementării activităților va asigura consolidarea capacității persoanelor asistate de integrare activă și durabilă pe piața muncii.

- **Dezvoltarea durabilă**

Proiectele promovate în acest domeniu vor avea un impact pozitiv asupra dezvoltării durabile în principal datorită tipului de competențe dobândite în timpul participării la programele integrate oferite grupurilor țintă. DMI adresează această temă orizontală, în particular, prin integrarea în programele de formare profesională a unor sesiune/module de prevenire a

poluării, aspecte privind protecția mediului înconjurător etc.

II.5.1.15. Ajutorul de stat

Conform art. 87 alin.1 al Tratatului CE, ajutorul de stat este: „orice ajutor acordat de către un Stat Membru sau prin resurse de stat sub orice formă care distorsionează sau amenință a distorsiona competiția prin favorizarea anumitor întreprinderi sau producția anumitor bunuri, în măsura în care afectează schimbul între Statele Membre, și va fi incompatibil cu piața comună”.

În orice situație în care se aplică regulile ajutorului de stat, în conformitate cu articolul 87.1 al Tratatului Uniunii Europene, AMPOSDRU/OIPOSDRU va respecta condițiile stabilite prin regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare. În funcție de tipul proiectului, AMPOSDRU/OIPOSDRU va aplica Regulamentul Comisiei (CE) nr.800/2008 din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare).

Operațiunea	Regimul de ajutor de stat	Baza legală
Sprijinirea tuturor activităților privind măsurile active de ocupare	Ajutor de stat pentru ocuparea forței de muncă	- Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei - Decizia (CE) nr. 5811/22.11.2007 de adoptare a programului operațional de ajutor comunitar din partea Fondului Social European în conformitate cu obiectivul „Convergență” în România (POS DRU); - Ordinul Ministrului Muncii, Familiei și Protecției Sociale nr. 308/2009

II.5.1.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
66	Implementarea măsurilor active și preventive pe piața muncii

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.5.1.17. Organisme intermediare

8 Organisme Intermediare Regionale pentru POS DRU din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismelor Intermediare Regionale pentru POSDRU din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, privind implementarea proiectelor de grant/strategice, sunt stabilite prin Acordul de delegare de funcții semnat între părți, aprobat prin Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

II.5.1.18. Organismul responsabil de efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.5.2. Domeniul Major de Intervenție 5.2 – Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă

II.5.2.1. Descriere

Operațiunile propuse în cadrul acestui DMI vizează persoanele din mediul rural, inclusiv persoanele implicate în agricultura de subzistență, printre care: persoane care sunt sau ar putea fi implicate în agricultura de subzistență ca urmare a nivelului scăzut de educație și formare profesională și a oportunităților scăzute de ocupare din mediul rural. O atenție deosebită va fi acordată tinerilor; micilor întreprinzători sau viitorilor întreprinzători care pot genera dezvoltare locală și oportunități de ocupare; membrilor de familie dependenți etc. De asemenea, o atenție specială va fi acordată femeilor din mediul rural, în vederea creșterii șanselor de a fi ocupate în alte sectoare decât în agricultura de subzistență, în special în domeniul serviciilor.

În contextul POS DRU, prin populația ocupată în agricultură se înțelege populația care are un venit din activitățile agricole, fie ca tehnicieni sau fermieri în întreprinderile agricole zootehnice, fie producători agricoli autorizați independenți, în timp ce populația din agricultura de subzistență înseamnă lucrători familiali neremunerați, în cadrul producției gospodărești pentru consumul final propriu. În cadrul acestui DMI se finanțează operațiuni care urmăresc integrarea pe piața muncii a persoanelor inactive din mediul rural, inclusiv a persoanelor care își câștigă existența din agricultura de subzistență.

Se va sprijini, de asemenea, participarea persoanelor din mediul rural la programe de formare profesională adecvate, care să permită forței de muncă să beneficieze de avantajul oportunităților ce decurg din managementul și protecția mediului. Programele de formare profesională în scopul calificării sau recalificării angajaților din mediul rural sunt finanțate în cadrul AP 2, DMI 2.3. Activitățile de formare profesională promovate în cadrul acestui DMI vor asigura calificarea persoanelor din mediul rural, în special a celor ocupate în agricultura de subzistență, în domeniile non-agricole cerute pe piața regională sau locală, precum: construcții, turism, servicii complementare, meșteșuguri specifice, servicii sociale sau de îngrijire a sănătății, tehnologia informației/telecomunicații etc. De asemenea, prin aceste programe de formare profesională se va urmări și furnizarea altor competențe necesare dezvoltării personale și integrării pe piața muncii: module de limbi străine, utilizarea TIC etc. Programele de formare profesională vor cuprinde, totodată, module privind sănătatea și securitatea la locul de muncă.

Pentru creșterea mobilității forței de muncă din mediul rural, se va finanța, de asemenea, desfășurarea campaniilor de promovare (care să includă broșuri prezentând profile ocupaționale, motivarea pentru obținerea unui loc de muncă etc.) pentru mobilitatea ocupațională, sectorială și geografică a forței de muncă și alte măsuri inovatoare în această direcție.

Pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale în zonele rurale, în cadrul acestui DMI vor fi sprijinite, de asemenea, campanii de promovare a antreprenoriatului, programe de formare și consiliere, precum și alte servicii suport pentru dezvoltarea antreprenoriatului, pentru cei care doresc să demareze o afacere în zonele rurale.

Proiectele vor avea în vedere nevoile de dezvoltare la nivel local și regional și vor fi adaptate necesităților de formare profesională a acestor categorii de persoane, prin furnizarea serviciilor personalizate, inclusiv servicii de informare și consiliere profesională, programe de formare profesională specifice care să includă și componente de activare și motivare, programe de plasare la locul de muncă și alte categorii de intervenții care urmăresc facilitarea accesului pe piața muncii în sectoare/activități non-agricole. Participarea grupurilor țintă la programele de formare profesională se va realiza numai în urma activității de informare și consiliere profesională sau de mediere. În cadrul acestui DMI vor fi încurajate proiecte integrate care să cuprindă implementarea mai multor activități eligibile în vederea asigurării unui suport eficient și de calitate pentru persoanele din mediul rural.

Principalele *obiective operaționale* ale acestui DMI sunt:

- îmbunătățirea calității resurselor umane în zonele rurale, în vederea facilitării accesului la ocupare în activități non-agricole;
- asigurarea sustenabilității pe termen lung în zonele rurale prin crearea condițiilor pentru dezvoltarea întreprinderilor profitabile non-agricole;
- facilitarea integrării durabile pe piața muncii prin furnizarea serviciilor de sprijin și suport pentru membrii de familie dependenți din zonele rurale;
- creșterea oportunităților de ocupare, prin furnizarea sprijinului pentru crearea de noi locuri de muncă/noi forme de ocupare pentru lucrătorii independenți din zonele rurale și promovarea culturii antreprenoriale în zonele rurale.

II.5.2.2. Operațiuni orientative

1. Dezvoltarea programelor integrate pentru formare, ocupare și alte măsuri de sprijin pentru populația din zonele rurale, care urmăresc reducerea agriculturii de subsistență;
2. Măsuri pentru promovarea mobilității ocupaționale și geografice a forței de muncă din mediul rural, pentru a beneficia de toate oportunitățile de ocupare existente și pentru creșterea coeziunii regionale;
3. Măsuri pentru îmbunătățirea mediului înconjurător în zonele rurale și a stării de sănătate a populației din mediul rural, cu scopul de a-i crește motivația, disponibilitatea și oportunitățile de participare pe piața muncii;
4. Sprijin pentru membrii de familie aflați în îngrijire, servicii de asistență și alte activități asociate pentru a permite indivizilor să participe pe piața muncii;
5. Promovarea programelor care sprijină și încurajează demararea afacerilor în activități non-agricole.

II.5.2.3. Activități eligibile

1. Activități de cercetare și studii de teren privind situația actuală a șomajului și a persoanelor ocupate în agricultura de subsistență în zonele rurale, inclusiv previziuni privind tendințele pieței muncii în zonele rurale;
2. Activități de cercetare și studii de teren privind identificarea și evaluarea nevoilor specifice ale diferitelor grupuri țintă din zonele rurale în vederea integrării/reintegrării pe piața muncii;
3. Dezvoltarea și implementarea campaniilor de informare și conștientizare în școlile din zonele rurale privind oportunitățile de educație și formare profesională și de ocupare în domeniile non-agricole;

4. Dezvoltarea și implementarea campaniilor de informare și conștientizare privind oportunitățile de ocupare în domenii non-agricole pentru persoanele ocupate în agricultura de subzistență;
5. Dezvoltarea și implementarea campaniilor de conștientizare, motivare, informare și consiliere pentru persoanele din mediul rural implicate în activități non-agricole, în vederea asigurării participării acestora la activități de formare profesională, pentru îmbunătățirea adaptabilității la nevoile și evoluția pieței locale și regionale a muncii;
6. Dezvoltarea și implementarea campaniilor de conștientizare în rândul angajaților și angajatorilor din mediul rural în vederea combaterii muncii nedeclarate și respectării diversității la locul de muncă;
7. Promovarea campaniilor pentru mobilitatea ocupațională, sectorială și geografică a forței de muncă din mediul rural;
8. Dezvoltarea și implementarea programelor și campaniilor de promovare a culturii antreprenoriale în mediul rural, cu o atenție specială acordată femeilor;
9. Promovarea și acordarea de sprijin pentru revitalizarea și dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale;
10. Promovarea campaniilor de protecție a mediului în zonele rurale, a unui mod de viață sănătos, creșterea conștientizării asupra efectelor nocive ale tutunului, alcoolului etc.;
11. Activități de consiliere și asistență pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri în mediul rural, inclusiv asistență privind modalitatea de accesare și utilizare a microcreditelor, cu o atenție specială acordată femeilor;
12. Furnizarea serviciilor de informare și consiliere profesională, consiliere în carieră, consiliere pentru dezvoltarea personală și alte tipuri de servicii de sprijin, cu precădere pentru persoanele nou intrate pe piața muncii și pentru membrii familiilor acestora, în vederea facilitării mobilității lor ocupaționale, sectoriale și geografice;
13. Evaluarea competențelor dobândite în contexte informale și/sau nonformale pentru persoanele din mediul rural, în scopul certificării cunoștințelor, abilităților și aptitudinilor pentru activități non-agricole;
14. Furnizarea programelor de formare profesională pentru persoanele din mediul rural, cu excepția formării în scopul calificării sau recalificării angajaților din domeniile agricole, în vederea creșterii gradului de ocupabilitate prin îmbunătățirea abilităților și competențelor necesare pe piața muncii, inclusiv programe de formare în vederea achiziționării de competențe suplimentare (utilizare TIC, module de limbi străine etc.);
15. Furnizarea programelor de formare profesională în sectoarele non-agricole, inclusiv programe de formare pentru îmbunătățirea abilităților și competențelor necesare pe piața muncii, pentru persoanele ocupate în agricultura de subzistență și/sau persoanele din mediul rural, în vederea reorientării profesionale a acestor persoane; furnizarea programelor de formare profesională va avea în vedere oportunitățile existente pe piața muncii locală sau regională;
16. Furnizarea de programe de formare profesională care să integreze module privind asigurarea sănătății și securității la locul de muncă (incluzând limitarea factorilor de risc la locul de muncă);
17. Programe de formare profesională pentru manageri și specialiști în managementul resurselor umane din mediul rural, care să includă aspecte privind managementul eficient al resurselor umane, protecția muncii și a mediului înconjurător, egalitatea de șanse și respectul diversității la locul de muncă etc.;

18. Dezvoltarea și furnizarea programelor de formare profesională pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale pentru promovarea afacerilor în mediul rural;
19. Dezvoltarea și furnizarea programelor de formare profesională în vederea dezvoltării competențelor care să permită forței de muncă din mediul rural să beneficieze de oportunitățile oferite de managementul și protecția mediului înconjurător;
20. Înființarea și dezvoltarea rețelelor de servicii și operatori de dezvoltare a resurselor umane în mediul rural, inclusiv formare profesională, pentru a furniza servicii de informare și consiliere pentru persoanele din zonele rurale;
21. Înființarea și dezvoltarea rețelelor și parteneriatelor pentru facilitarea schimbului și integrării bunelor practici, inclusiv vizite de studii, organizarea de seminarii și conferințe, incluzând aspecte privind motivarea și mobilizarea persoanelor din mediul rural în vederea ocupării, organizarea pieței muncii și a sectorului de servicii în mediul rural, diversificarea economiei rurale, promovarea egalității de șanse, protecția mediului și a patrimoniului cultural în mediul rural etc.;
22. Furnizarea serviciilor de plasare la locul de muncă și a altor servicii de ocupare precum activități de informare, creșterea conștientizării, orientare, consiliere, activități motivaționale, sprijin în găsirea unui loc de muncă, burse de locuri de muncă, job-cluburi organizate în zonele rurale;
23. Sprijin pentru membrii de familie dependenți, respectiv servicii de asistență care să asigure participarea persoanelor din zonele rurale pe piața muncii, precum servicii de îngrijire pe timp de zi pentru copii și adulți, servicii specifice pentru persoane cu dizabilități, îngrijire la domiciliu etc.;
24. Suport pentru elaborarea și implementarea strategiilor integrate pentru dezvoltarea inițiativelor locale în zonele rurale, care să genereze diversitate în economia locală și noi locuri de muncă în zonele rurale, în sectoarele non-agricole;
25. Sprijin pentru măsuri inovatoare, interregionale și transnaționale și dezvoltarea mijloacelor și mecanismelor de creștere a numărului persoanelor din mediul rural active din punct de vedere economic;
26. Acreditarea/autorizarea programelor de formare/educație destinate persoanelor din categoriile de grupuri țintă.

II.5.2.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.5.2.5. Folosirea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor

FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 10% din finanțarea alocată pentru această AP.

II.5.2.6. Alocare financiară orientativă

Euro

An	TOTAL	Contribuția UE (FSE)	Contribuția publică națională*				Contribuția privată
			Bugetul de stat	Bugetele locale	Alte surse publice	Total	
2007	15.950.895	13.411.814	2.318.098	0	0	2.318.098	220.983
2008	24.726.312	20.790.350	3.593.404	0	0	3.593.404	342.558
2009	33.896.807	28.501.075	4.926.126	0	0	4.926.126	469.606
2010	40.326.236	33.907.060	5.860.497	0	0	5.860.497	558.679
2011	44.607.593	37.506.906	6.482.694	0	0	6.482.694	617.993
2012	49.921.601	41.975.024	7.254.964	0	0	7.254.964	691.613
2013	50.920.033	42.814.525	7.400.063	0	0	7.400.063	705.445
TOTAL	260.349.477	218.906.754	37.835.846	0	0	37.835.846	3.606.877

* Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari eligibili

II.5.2.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țărilor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;
- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial;
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local;
- proiectele depuse în cadrul schemei de ajutor de stat pentru întreprinderi – proiecte cu o valoare echivalentă în lei cuprinsă între 10.000 - 2.000.000 euro,;

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică

Valoarea eligibilă a proiectelor *	<p>Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sisteme.</p> <p>Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective.</p> <p>Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice.</p> <p>Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant.</p> <p>Echivalentul în lei a 10.000 - 2.000.000 euro pentru proiectele depuse în cadrul schemei de ajutor de stat elaborată în conformitate cu Regulamentul Comisiei (CE) nr.800/2008²².</p>
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile*	<p>85,94% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>98% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>95% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile*	<p>14,06% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>2% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>5% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

²² Regulamentul Comisiei (CE) nr.800/2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare)

AP 5, DMI 5.2 – Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă

	<p>fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>85,94% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	<p>0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>14,06% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial

* Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile este aplicabilă pentru intervențiile care nu intră sub incidența regulilor ajutorului de stat. Intensitățile aplicabile intervențiilor care constituie ajutor de stat vor fi precizate în ghidul solicitantului.

II.5.2.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. Furnizori de servicii de ocupare acreditați, publici și privați²³;
2. ANOFM și structurile sale teritoriale;
3. Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale);
4. Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială;
5. MMFPSPV și structuri/agenții/organizații subordonate/coordonate de acesta;
6. Agenții guvernamentale cu atribuții în domeniul pieței muncii;
7. Ministerul Sănătății și structurile/agențiile subordonate/coordonate;
8. Organizații sindicale;
9. Furnizori de FPC autorizați, publici și privați²⁴;

²³ HG nr. 277 din 21 martie 2002 privind aprobarea Criteriilor de acreditare a furnizorilor de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă.

²⁴ Conform Ordonanței nr. 129 din 31 august 2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare.

10. ONG-uri ;
11. Întreprinderi, indiferent de natura capitalului și forma de organizare;
12. Patronate;
13. Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică;
14. Asociații profesionale;
15. Institute de cercetare și dezvoltare.

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Potențialii beneficiari pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.5.2.9. Grupuri țintă

Persoanele aparținând grupului țintă din cadrul acestui DMI trebuie să aibă reședința în zone rurale definite în conformitate cu legislația în vigoare²⁵.

1. Persoane inactive;
2. Persoane în căutarea unui loc de muncă;
3. Șomeri, inclusiv:
  - a. Șomeri tineri, cu vârsta între 16-24 de ani;
  - b. Șomeri de lungă durată (tineri șomeri, 16-24 ani, după șase luni de la intrarea în șomaj și adulți șomeri, 25-64 ani, după o perioadă de peste 12 luni);
4. Persoane ocupate în agricultura de subsistență;
5. Manageri și angajați din mediul rural.

II.5.2.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008-2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.5.2.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului

II.5.2.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

---

²⁵ Zona rurală este formată din localitățile rurale definite conform Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și Legii nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități, cu modificările și completările ulterioare, respectiv localitățile în care majoritatea populației este ocupată în agricultură, silvicultură sau pescuit sau localitățile care nu îndeplinesc obligațiile legale din punct de vedere al dotării cu utilități publice pentru a fi declarate localități urbane, deși majoritatea populației este ocupată în alte sectoare decât cele menționate anterior. Astfel, din punct de vedere administrativ, teritoriul României este organizat, la nivelul NUTS 5 în 319 orașe care formează zona urbană și în 2.851 de comune, care formează zona rurală (date din 31 decembrie 2005). La rândul lor, în majoritatea cazurilor comunele sunt alcătuite din mai multe sate (în total, 12.946 sate) fără responsabilități administrative.

- Solicitantul trebuie să fie o organizație cu personalitate juridică, legal constituită în România.
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului.
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art 93 (1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament.
- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:
  - obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
  - obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul are responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Partenerii desfășoară activități relevante în cadrul proiectului și au în obiectul de activitate al instituției pe care o reprezintă și activitatea/activitățile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională.

Criterii de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI.
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.
- Proiectul este implementat în România în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea;

Criterii de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia
- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.5.2.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoare	An	Ținte orientative cumulative
-----------	---------	----	------------------------------

AP 5, DMI 5.2 – Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă

	de bază	de bază	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015**
Indicatori de realizare imediată (output)											
Numărul șomerilor de lungă durată participanți la programe integrate **, din care:	34.806	2005	-	7.000	14.300	23.600	34.200	46.200	59.000	65.000	65.000
-femei	15.170			3.080	6.300	10.400	15.000	20.400	26.000	30.000	30.000
-tineri	8.399			1.700	3.500	5.700	8.300	11.100	14.000	16.000	16.000
Numărul participanților din zonele rurale la programe integrate	96.790	2005	-	16.250	33.100	54.600	79.100	106.500	135.500	150.000	150.000
Indicatori de rezultat (result)											
Ponderea șomerilor de lungă durată care au participat la programe integrate certificați (%), din care:	55	2005	-	55	56	56	57	58	59	60	60
-femei ¹⁾											
-tineri ¹⁾											
Ponderea participanților din mediul rural la programe integrate certificați (%), dintre care:											
• Femei	0	2005	-	30	35	40	45	45	50	50	50
Ponderea participanților din zonele rurale certificați în cadrul programelor integrate, care au obținut un loc de muncă (%)	0	2005	-	10	10	15	15	15	15	15	15

** Valorile sunt cumulative la nivel de axă prioritară

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de resurse (input)											
Numărul proiectelor cofinanțate pentru dezvoltarea ocupării și DRU în mediul rural, dintre care:											
-pentru promovarea mobilității ocupaționale și geografică											
-pentru promovarea și dezvoltarea antreprenoriatului											
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr de participanți la instruire - sustenabilitate zone rurale											
Număr de participanți FSE din mediul rural											

AP 5, DMI 5.2 – Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă

Număr de participanți FSE – femei Număr de persoane care beneficiază de consiliere/orientare - sustenabilitate zone rurale											
Numărul participanților din zonele rurale, din care: - persoane ocupate în agricultura de subzistență											
Numărul participanților la: - campanii de informare și conștientizare - programe de formare profesională - activități de evaluare a învățării anterioare - programe de sprijin pentru membrii de familie dependenți											
Indicatori de rezultat (result)											
Ponderele persoanelor care în termen de 6 luni după participarea la programe integrate urmează o altă formă de pregătire sau și-au găsit un loc de muncă (%)	-	-	-	15	15	20	20	25	25	25	25
Număr de participanți la instruire care și-au găsit un loc de muncă în termen de 6 luni - sustenabilitate zone rurale											
Număr de participanți la instruire care urmează o altă formă de pregătire – sustenabilitate zone rurale											
Număr de participanți la instruire certificați - sustenabilitate zone rurale											
Parteneri transnaționali implicați în proiect - sustenabilitate zone rurale											

II.5.2.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Proiectele vor promova principiul egalității de șanse prin susținerea acțiunilor comune pentru dezvoltarea resurselor umane din mediul rural, cu directa implicare a tuturor actorilor sociali din sectoarele public și privat, inclusiv societatea civilă. Acest DMI urmărește crearea condițiilor pentru asigurarea accesului egal la serviciile și măsurile eficiente de sprijin pentru

toți. Proiectele vor promova principiul egalității de șanse prin asigurarea participării la activitățile proiectului a tuturor persoanelor, indiferent de vârstă, gen, rasă, etnie, categorie socială etc. Tratatul egal asigurat pe parcursul implementării activităților va conduce la creșterea șanselor de ocupare și menținere a unui loc de muncă pentru persoanele participante la proiect. Vor fi dezvoltate și implementate campanii de informare și conștientizare care vor promova principiile egalității de șanse și de gen, nediscriminării și respectarea diversității. În același context, vor fi promovate campanii și sesiuni de pregătire specifică pentru angajatorii și pentru angajații din mediul rural în vederea combaterii discriminării la locul de muncă și asigurării accesului egal la ocupare.

- **Dezvoltarea durabilă**

Proiectele promovate în cadrul acestui DMI vor avea un impact pozitiv asupra dezvoltării durabile și dezvoltării resurselor umane din zonele rurale, în principal prin tipul de competențe dobândite pe parcursul programelor integrate furnizate grupurilor țintă. Proiectele vor include un plan de fezabilitate pentru încheiere, pentru asigurarea continuității/valorizării/abordării integrate a rezultatelor după încheierea proiectului. În același context, activitățile proiectelor, precum studii, campanii de informare și de creșterea conștientizării, activități de motivare, consiliere și formare profesională, schimb de bune practici etc., vor include aspecte privind protecția și managementul mediului înconjurător, controlul poluării în zonele rurale, stilul de viață sănătos, siguranța la locul de muncă etc. În cadrul programelor de formare profesională vor fi incluse sesiuni/module privind managementul și protecția mediului.

II.5.2.15. Ajutorul de stat

Conform art. 87 alin.1 al Tratatului CE, ajutorul de stat este: „orice ajutor acordat de către un Stat Membru sau prin resurse de stat sub orice formă care distorsionează sau amenință a distorsiona competiția prin favorizarea anumitor întreprinderi sau producția anumitor bunuri, în măsura în care afectează schimbul între Statele Membre, și va fi incompatibil cu piața comună”.

În orice situație în care se aplică regulile ajutorului de stat, în conformitate cu articolul 87.1 al Tratatului Uniunii Europene, AMPOSDRU/OIPOSDRU va respecta condițiile stabilite prin regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare. În funcție de tipul proiectului, AMPOSDRU/OIPOSDRU va aplica Regulamentul Comisiei (CE) nr.800/2008 din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare).

Operațiunea	Regimul de ajutor de stat	Baza legală
Sprijinirea tuturor activităților privind măsurile active de ocupare	Schemă de ajutor de stat pentru ocuparea forței de muncă	- Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei - Decizia (CE) nr. 5811/22.11.2007 de adoptare a programului operațional de ajutor comunitar din partea Fondului Social European în conformitate cu obiectivul „Convergență” în România (POS DRU); - Ordinul Ministrului Muncii, Familiei și Protecției Sociale nr. 308/2009

II.5.2.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
66	Implementarea măsurilor active și preventive pe piața muncii

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.5.2.17. Organisme intermediare

8 Organisme Intermediare Regionale pentru POS DRU din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismelor Intermediare Regionale pentru POSDRU din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, privind implementarea proiectelor de grant/strategice, sunt stabilite prin Acordul de delegare de funcții semnat între părți, aprobat prin Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

II.5.2.18. Organismul responsabil de efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.6. AXA PRIORITARĂ 6 – Promovarea incluziunii sociale

AP 6 urmărește dezvoltarea programelor specifice pentru dezvoltare personală, atât în scopul consolidării motivației pentru participarea la educație și formare profesională cât și în vederea integrării grupurilor vulnerabile pe piața muncii. Scopul final al acestei AP este facilitarea accesului pe piața muncii și promovarea unei societăți inclusive și coezive bazate pe înțelegerea și respectarea la nivel general a drepturilor omului.

Incluziunea socială poate fi realizată cu succes numai folosind o abordare complexă, care se adresează tuturor aspectelor (ocupare, educație, locuință, îngrijirea sănătății, protecție socială etc.) și, în același timp, utilizând resursele disponibile în mod eficient și concentrat. Totuși, coordonarea eficientă poate fi obținută în cazul în care toți actorii relevanți sunt interesați, conștienți de beneficiile și scopurile unei astfel de acțiuni sincronizate și doresc să fie implicați. Aceasta se poate obține prin furnizarea unui acces adecvat la serviciile de bază (apă, electricitate etc.), la informare, cât și prin asigurarea unui tratament nediscriminatoriu pentru a avea acces la toate oportunitățile oferite de societate.

În cadrul acestei AP vor fi sprijinite acțiuni care au în vedere promovarea economiei sociale, dezvoltarea de rețele integrate pentru servicii sociale, îmbunătățirea accesului și participării grupurilor vulnerabile la educație și pe piața muncii, promovarea egalității de șanse între femei și bărbați pe piața muncii, precum și dezvoltarea și susținerea inițiativelor transnaționale care pun accent pe o piață inclusivă a muncii.

O atenție specială va fi acordată proiectelor integrate care presupun un număr mare de participanți din rândul grupurilor vulnerabile: persoane de etnie romă, tineri peste 18 ani care părăsesc sistemul de stat de protecție a copilului, persoane cu dizabilități, femei, persoane cu risc sporit de marginalizare sau excluziune socială, inclusiv persoane în detenție sau aflate anterior în detenție, dependenți de droguri, persoane cu dizabilități mintale, femei, familii cu mai mult de doi copii – inclusiv familiile monoparentale, copii în situații de risc, persoane fără adăpost, persoane infestate cu virusul HIV/SIDA, victime ale violenței domestice. Din aceste grupuri, persoanele de etnie romă trebuie să fie din ce în ce mai mult implicate în proiectele finanțate, în special cele dedicate programelor de formare profesională alternativă, incluzând programele de tip “educație de a doua șansă”. Noile oportunități de participare la programele de formare profesională care corespund nevoilor specifice vor trebui să se adreseze persoanelor de etnie roma și celor care au părăsit timpuriu școala. Intervențiile promovate în cadrul acestei AP vor urmări motivarea lor pentru integrarea pe piața muncii și în activități lucrative și pentru schimbarea mentalităților în ceea ce privește beneficiile educației.

Un număr mare de femei se confruntă cu diferite tipuri de discriminare la locul de muncă, cum ar fi: atitudinile stereotipe, apartenența la etnia romă, victime ale violenței în familie etc. Pentru anumite categorii de femei, integrarea și mai ales reintegrarea pe piața muncii, după ani de creștere a copiilor, poate fi o provocare. Inactivitatea de lungă durată înseamnă adesea pierderea competențelor și abilităților solicitate pe o piață a muncii în rapidă schimbare, fiind uneori însoțită de insecuritate sau de lipsa de încredere în sine la angajarea într-un nou loc de muncă. În acest sens, intervențiile adresate femeilor trebuie să conducă la facilitarea integrării/reintegrării pe piața muncii și la reconcilierea vieții profesionale cu viața de familie, atât prin modernizarea serviciilor sociale existente (ex. crearea de parteneriate sau rețele între furnizorii de servicii de asistență socială), cât și prin crearea de noi servicii de îngrijire pentru membrii de familie dependenți.

Prin promovarea inițiativelor transnaționale vor fi sprijinite activitățile întregului PO prin schimbul de bune practici, prin învățarea din experiențele și din poveștile de succes, prin promovarea inovării și a parteneriatului, inclusiv prin asigurarea unor oportunități mai vaste pentru cercetare și dezvoltare.

Domeniile majore de intervenție ale acestei AP sunt:

1. Dezvoltarea economiei sociale;
2. Îmbunătățirea accesului și a participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii;
3. Promovarea egalității de șanse pe piața muncii;
4. Inițiative transnaționale pentru o piață inclusivă a muncii.

II.6.1. Domeniul Major de Intervenție 6.1 – Dezvoltarea economiei sociale

II.6.1.1. Descriere

Acest DMI urmărește dezvoltarea economiei sociale. Economia socială este termenul generic utilizat pentru a face referire la un grup de persoane care se reunește pentru a-și asuma un rol economic activ în procesul de incluziune socială, ex. cooperative, structuri ale economiei sociale, ONG-uri (fundații și asociații) și alte organizații non profit care au un rol important în activități de gestionare și consolidare.

Dezvoltarea economiei sociale în România va aduce beneficii întregii economii. Va fi intensificată crearea de forme de ocupare inovatoare și flexibile pentru grupurile vulnerabile, se va promova dezvoltarea locală a politicilor, inclusiv cetățenia activă, cooperarea și solidaritatea socială. În același timp, vor fi înființate noi grupuri și parteneriate funcționale în economie, cum ar fi cooperative și asociații de întraajutorare, fundații și alte asociații voluntare, care vor oferi noi servicii și noi oportunități persoanelor cu dificultăți în integrarea sau reintegrarea pe piața muncii.

Este de așteptat ca noile grupuri, parteneriate și organizații, să ofere soluții locale problemelor locale prin facilitarea accesului și furnizarea de noi servicii sociale, de sănătate, educație etc. Vor fi înființate structuri ale economiei sociale pentru valorificarea forței de muncă locale. Rezultatul acestora va fi reprezentat de creșterea oportunităților de ocupare pentru persoanele de etnie roma, pentru persoanele cu dizabilități sau pentru alte grupuri vulnerabile expuse riscului de excluziune socială.

Operațiunile finanțate în cadrul acestui DMI pentru promovarea economiei sociale vor sprijini entități precum ONG-uri, cooperative sociale, asociații de ajutor reciproc, alte organizații de caritate și voluntariat, ca instrumente flexibile și sustenabile de asistență a comunităților în atingerea propriilor obiective, precum: stimularea creării de locuri de muncă și dezvoltarea aptitudinilor, consolidarea capacității comunității pentru sprijinul social, susținerea creșterii economice și revitalizarea vecinătății, protecția mediului, mobilizarea grupurilor dezavantajate.

Principalele *obiective operaționale* ale acestui DMI sunt:

- dezvoltarea structurilor economiei sociale – dezvoltarea și promovarea unor activități și servicii generatoare de profit pentru a ajuta persoanele excluse social sau cele expuse riscului de excluziune socială să se integreze sau reintegreze pe piața muncii, în structurile economiei sociale și/sau în economia formală;

- promovarea economiei sociale (cooperative, structuri ale economiei sociale, fundații, asociații etc, organizații de voluntariat și alte organizații non-profit) ca un instrument flexibil și durabil pentru dezvoltarea economică și crearea de locuri de muncă la nivel regional și local;
- consolidarea capacităților, competențelor, cunoștințelor și stimei de sine pentru grupurile vulnerabile prin înființarea parteneriatelor public/private în domeniul economiei sociale;
- consolidarea capacității operatorilor din economia socială, precum și încurajarea cooperării între organizații.

II.6.1.2. Operațiuni orientative

1. Dezvoltarea mecanismelor și instrumentelor necesare pentru implementarea integrală a conceptului de economie socială;
2. Promovarea capacității de a ocupa un loc de muncă și adaptabilității persoanelor slab calificate, persoanelor cu dizabilități și persoanelor supuse riscului de excludere socială, în entitățile economiei sociale;
3. Sprijinirea parteneriatelor între toți actorii relevanți implicați din comunitate (sindicate, instituții publice, asociații patronale, lucrători, sectorul non-guvernamental, întreprinderi, mediul de afaceri și alte asociații etc.);
4. Acțiuni de sensibilizare, promovare a serviciilor de consiliere și informare și schimbul de experiență în domeniul economiei sociale;
5. Dezvoltarea instrumentelor și metodelor adecvate pentru furnizarea serviciilor sociale; furnizarea, dezvoltarea și crearea serviciilor flexibile și alternative pentru îngrijirea copiilor și/sau a altor membri ai familiei aflați în îngrijire pe parcursul zilei;
6. Dezvoltarea programelor de formare pentru specialiștii implicați în sistemul serviciilor sociale (lucrători sociali, asistenți personali, asistente comunitare, mediatori familiari, mediatori sanitari, asistenți maternali, îngrijitori, personal din instituții rezidențiale).

II.6.1.3. Activități eligibile

1. Cercetări, studii și analize, seminarii, conferințe, grupuri de lucru, publicații în domeniul economiei sociale, incluzând aspecte juridice, de reglementare și ale politicilor publice, noi idei de afaceri și abilități necesare în economia socială;
2. Activități de cercetare și promovare a unor măsuri adecvate în ceea ce privește nevoile persoanelor supuse riscului de excludere socială sau excluse social și ale comunităților defavorizate, cum ar fi cercetări, studii și analize, seminarii, conferințe, grupuri de lucru, publicații, activități de conștientizare și intervenții pilot;
3. Servicii de integrare la locul de muncă, ocupare temporară sau formare la locul de muncă, crearea unor locuri de muncă permanente pentru persoanele dezavantajate pe piața muncii și ateliere protejate;
4. Dezvoltarea și furnizarea programelor de formare profesională, inclusiv dezvoltarea competențelor de utilizare TIC pentru grupurile dezavantajate;
5. Furnizarea serviciilor de ocupare, precum informare și consiliere profesională, asistență, mentorat, tutorat, orientare profesională, consiliere psihologică, consiliere psihiatrică, medierea locurilor de muncă;
6. Dezvoltarea și furnizarea programelor de formare pentru managerii structurilor economiei sociale și pentru specialiștii implicați în economia socială, în vederea dezvoltării cunoștințelor și competențelor necesare, cum ar fi planificarea unei afaceri, dezvoltarea spiritului antreprenorial, marketing și vânzări, management financiar etc.;

7. Dezvoltarea și implementarea programelor de formare pentru formatorii din domeniul economiei sociale;
8. Activități care să conducă la promovarea responsabilizării și implicării comunităților în procesul incluziunii sociale în vederea consolidării capacității comunității de furnizare a suportului social, revitalizării vecinătății și protecției mediului, mobilizării grupurilor dezavantajate;
9. Înființarea și dezvoltarea rețelelor, organizațiilor tip „umbrelă” și centrelor de resurse pentru structurile economiei sociale;
10. Dezvoltarea serviciilor, precum servicii de informare, formare profesională, consiliere etc. în sprijinul managerilor și structurilor economiei sociale;
11. Campanii de promovare a unui stil de viață sănătos, prevenirea riscurilor de îmbolnăvire, conștientizarea necesității controalelor medicale regulate;
12. Activități de marketing, precum organizarea de târguri și expoziții, realizarea cercetărilor de piață;
13. Evenimente de informare și promovare la nivel național, regional și local privind aspecte ale economiei sociale;
14. Înființarea și dezvoltarea de structuri ale economiei sociale;
15. Promovarea și dezvoltarea activităților în parteneriat, între organizații orientate spre profit și organizații non profit în vederea dezvoltării economiei sociale;
16. Schimbul de bune practici în domeniul incluziunii sociale și economiei sociale, între actori regionali/locali, naționali și transnaționali din domeniul economiei sociale;
17. Activități de formare profesională și de consolidare a capacităților, competențelor, cunoștințelor și stimei de sine, dedicate persoanelor vulnerabile pentru a le ajuta să înființeze structuri ale economiei sociale și să beneficieze de oportunitățile nou create;
18. Dezvoltarea și furnizarea programelor de formare profesională care să includă aspecte privind egalitatea de șanse și de gen, nediscriminare și acceptarea diversității, dezvoltare durabilă și protecția mediului;
19. Dezvoltarea și promovarea activităților integrate, care să cuprindă informare, consiliere, formare, planificarea unei afaceri și asistență în vederea inițierii unei afaceri, pentru inițierea și dezvoltarea de structuri ale economiei sociale;
20. Dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor comunitare care stimulează implicarea în viața comunității a persoanelor excluse social;
21. Formarea profesională a personalului furnizorilor de servicii sociale (inclusiv ONG-uri și voluntari);
22. Dezvoltarea standardelor de calitate a serviciilor de integrare pe piața muncii asigurate de furnizorii de servicii sociale;
23. Dezvoltarea și implementarea activităților specifice și personalizate dedicate integrării sociale a imigranților, inclusiv cursuri de limbă română, aspecte legislative etc.;
24. Inițiative care să conducă la diminuarea lipsei de încredere și a excluziunii sociale a grupurilor vulnerabile și la combaterea și prevenirea infraționalității, prin promovarea activităților artistice și culturale, protecția mediului, conservarea patrimoniului cultural și a tradițiilor;
25. Activități inovatoare, interregionale și transnaționale pentru dezvoltarea economiei sociale;
26. Acreditarea/autorizarea programelor de formare/educație destinate persoanelor din categoriile de grupuri țintă.
27. activități de motivare a persoanelor aflate în supravegherea serviciilor de probațiune pentru a se integra/reintegra pe piața muncii;

28. activități de asistență și consiliere pentru identificarea oportunităților de ocupare sau a cursurilor de calificare/recalificare pentru persoanele aflate în supravegherea serviciilor de probațiune;
29. activități pentru combaterea disfuncțiilor sociale – consum de alcool, consum de droguri, conduite infracționale etc;
30. cercetări, studii și analize privind nevoile specifice ale persoanelor aflate în supravegherea serviciilor de probațiune și metodelor de lucru cu această categorie de persoane vulnerabile, precum și elaborarea unor programe specifice destinate lucrului cu aceste persoane, în vederea facilitării reintegrării sociale inclusiv pe piața muncii a acestora.

II.6.1.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.6.1.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 15% din finanțarea alocată pentru această AP (se aplică art. 3 al Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1081/2006).

II.6.1.6. Alocarea financiară orientativă

Anul	TOTAL	Contribuția UE (FSE)	Contribuția națională publică*				Contribuție privată
			Buget de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Buget de stat	
2007	18.021.987	14.354.273	3.141.853	0	0	3.141.853	525.861
2008	27.936.819	22.251.304	4.870.351	0	0	4.870.351	815.164
2009	38.298.026	30.503.867	6.676.666	0	0	6.676.666	1.117.493
2010	45.562.264	36.289.735	7.943.073	0	0	7.943.073	1.329.456
2011	50.399.519	40.142.545	8.786.373	0	0	8.786.373	1.470.601
2012	56.403.507	44.924.641	9.833.075	0	0	9.833.075	1.645.791
2013	57.531.578	45.823.134	10.029.737	0	0	10.029.737	1.678.707
TOTAL	294.153.700	234.289.499	51.281.128	0	0	51.281.128	8.583.073

* Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari eligibili

II.6.1.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țărilor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;
- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional, sau sectorial;
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local;
- schemă de ajutor de minimis, în cadrul căreia finanțarea acordată are o valoare echivalentă în lei de maxim 200.000 euro.

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	<p>Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sistemice.</p> <p>Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective.</p> <p>Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice.</p> <p>Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant</p> <p>Valoarea echivalentă în lei a maxim 200.000 euro pentru schema de ajutor de minimis</p>
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile	<p>82,65% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>98% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora;

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

	<ul style="list-style-type: none"> - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>95% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile	<p>17,35% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>2% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>5% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	<p>100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>82,65% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	<p>0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>17,35% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale;

	- persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
--	---

II.6.1.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. ONG-uri ;
2. Cooperative de credit, de consum și de producție;
3. Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială;
4. MMFPSPV și structuri/agenții coordonate/subordonate acestuia;
5. Ministerul Culturii și Cultelor și instituții/agenții/organizații subordonate/coordonate de acesta;
6. Agenția Națională Antidrog;
7. Ministerul de Interne, prin structurile sale de specialitate, inclusiv cele din subordine sau coordonare;
8. Agenții guvernamentale cu atribuții în domeniul incluziunii sociale;
9. Administrația Națională a Penitenciarelor și instituții subordonate;
10. Ministerul Justiției prin structurile interne responsabile pentru gestionarea serviciilor de probațiune;
11. Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică;
12. Organizații sindicale;
13. Patronate;
14. Unități de cult și Asociații religioase;
15. Furnizori de FPC autorizați, publici și privați²⁶;
16. Furnizori de servicii sociale²⁷;
17. Furnizori de servicii de ocupare acreditați, publici și privați²⁸;
18. Întreprinderi implicate în economia socială;
19. Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale);
20. Institute de cercetare;
21. Universități acreditate, publice și private.

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Potențialii beneficiari pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.6.1.9. Grupuri țintă

1. Persoane din grupuri vulnerabile:
  - a. Persoane de etnie romă;
  - b. Persoane cu dizabilități;
  - c. Tineri peste 18 ani care părăsesc sistemul instituționalizat de protecție a copilului;

²⁶ Conform Ordonanței nr. 129 din 31 august 2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare.

²⁷ Conform Ordonanței nr.68/2003 privind serviciile sociale și Hotărârii nr.1024/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 68/2003 privind serviciile sociale, precum și a Metodologiei de acreditare a furnizorilor de servicii sociale, cu modificările și completările ulterioare.

²⁸ HG nr. 277 din 21 martie 2002 privind aprobarea Criteriilor de acreditare a furnizorilor de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă.

- d. Familii care au mai mult de 2 copii și familiile monoparentale;
  - e. Copii în situație de risc;
  - f. Persoane care au părăsit timpuriu școala;
  - g. Persoane aflate în detenție, persoane anterior aflate în detenție și delincvenți juvenili
  - h. Persoane condamnate la pedeapsa închisorii cu suspendarea executării acesteia în stare de libertate
  - i. Persoane dependente de droguri și de alcool, persoane cu probleme de sănătate mintală;
  - j. Persoane fără adăpost;
  - k. Victime ale violenței în familie;
  - l. Persoane afectate de boli care le influențează viața profesională și socială (cum sunt persoanele infectate cu HIV/SIDA, cancer etc.);
  - m. Imigranți;
  - n. Femei (în situații de risc);;
  - o. Refugiați și persoane care solicită azil;
  - p. Persoane care trăiesc din venitul minim garantat;
  - q. Persoane care locuiesc în comunități izolate;
  - r. Victime ale traficului de persoane;
  - s. Alte grupuri vulnerabile;
2. Lucrători sociali, asistenți personali, asistenți comunitari;
  3. Mediatori familiari, mediatorii sanitari;
  4. Asistenți maternali, îngrijitori, personal din instituții rezidențiale;
  5. Manageri ai structurilor economiei sociale;
  6. Specialiști și formatori implicați în economia socială.
  7. Elevi/Studenti
  8. Persoane afectate de boli ocupaționale

II.6.1.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008-2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.6.1.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului;

II.6.1.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

- Solicitantul trebuie să fie o organizație cu personalitate juridică, legal constituită în România.
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului (Condiții generale și specifice).
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art 93 (1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile

bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament.

- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:
  - obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
  - obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul are responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Partenerii desfășoară activități relevante în cadrul proiectului și au în obiectul de activitate al instituției pe care o reprezintă și activitatea/activitățile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională.:

Criteria de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.
- Proiectul este implementat în România în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea;

Criteria de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia
- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.6.1.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015** total
Indicatori de realizare imediată (output)											
Numărul structurilor economiei sociale înființate	3	2005	-	92	190	310	450	605	770	830	830
Numărul participanților la	4.795	2005	-	1.040	2.200	3.800	5.400	7.260	9.350	10.000	10.000

programele de formare dedicate specialiștilor în domeniul incluziunii sociale												
Numărul participanților la programele de calificare/recalificare destinate grupurilor vulnerabile, din care:	6.487	2005	-	9.000	23.500	43.000	70.000	95.000	115.000	130.000	130.000 ²⁹	
persoane de etnie romă	1.500			2.250	3.580	12.900	28.000	41.700	56.700	65.000	65.000	
persoane cu dizabilități	160			315	1.175	3.010	7.200	11.800	16.200	20.500	20.500	
tineri care părăsesc sistemul de stat de protecție a copilului	221			300	800	1.500	2.800	3.900	4.800	5.400	5.400	
- femei												
Indicatori de rezultat (result)												
Numărul locurilor de muncă create de structurile economiei sociale	12	2005	-	550	1.140	1.860	2.700	3.630	4.620	5.000	5.000	
Ponderea participanților la programele de formare pentru specialiști în domeniul incluziunii sociale, care obțin certificare (%)	83	2005	-	83	83	84	84	85	85	85	85	

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative									
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total	
Indicatori de realizare imediată (output)												
Număr de persoane care beneficiază de orientare/consiliere – economie socială												
Număr de participanți la instruire - economie socială												
Număr de participanți FSE - femei												
Număr de participanți FSE – persoane de etnie romă												
Număr de participanți FSE – persoane cu dizabilități												
Număr de participanți FSE – alte grupuri vulnerabile												
Număr de evenimente de comunicare și promovare – economie socială	-	-	-	8	16	24	32	40	48	56	56	
Indicatori de rezultat (result)												
Ponderea participanților la programele de												

** Valorile sunt cumulative la nivel de axă prioritară

²⁹ Ținta PO este de 150.000 persoane, distribuite după cum urmează: 130.000 persoane formate în cadrul DMI 6.2 și 20.000 femei calificate/recalificate în cadrul DMI 6.3.

calificare/recalificare pentru grupurile vulnerabile care obțin certificare, din care: -persoane de etnie romă -persoane cu dizabilități -tineri care părăsesc sistemul de stat de protecție											
Ponderele participanților la programele de formare pentru specialiști în domeniul incluziunii sociale, care obțin certificare (%), din care: - femei	83	2005	-	83	83	84	84	85	85	85	85
Număr de participanți la instruire certificați – economie socială											
Număr de locuri de muncă menținute de structurile economiei sociale											
Parteneri transnaționali implicați în proiect - economie socială											

** Valorile sunt cumulative la nivel de axă prioritară

II.6.1.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Toate proiectele finanțate din cadrul acestui DMI vor respecta principiul egalității de șanse și de gen, inclusiv prin promovarea acțiunilor comune care să implice direct toți actorii relevanți din sectorul public și privat, inclusiv societatea civilă. Acest DMI urmărește să creeze condițiile pentru asigurarea accesului egal la și pentru furnizarea de măsuri eficiente de asistență și sprijin pentru toți. Proiectele vor promova principiul egalității de șanse pentru toate persoanele, indiferent de vârstă, sex, rasă, etnie, origine socială etc., pentru a avea acces egal la activitățile propuse în cadrul acestui DMI. În cadrul proiectelor vor fi dezvoltate campanii de promovare a egalității de șanse și de gen, precum și programe de pregătire adresate tuturor actorilor relevanți din economia socială care vor include sesiuni și module specifice cuprinzând aspecte ale egalității de șanse și de gen, nediscriminării și acceptării diversității.

- **Dezvoltarea durabilă**

Proiectele promovate în acest DMI vor avea un impact semnificativ asupra dezvoltării durabile, în special prin tipul de competențe obținute în cadrul programelor integrate furnizate grupurilor țintă. În cadrul programelor de formare finanțate vor fi incluse module și sesiuni care integrează aspecte privind protecția mediului, controlul poluării etc. De asemenea, vor fi dezvoltate și susținute structuri ale economiei sociale care să activeze în domeniul protecției mediului.

II.6.1.15. Ajutorul de stat

În cazul în care se aplică regulile *ajutorului de minimis*, AMPOSDRU/OIRPOSDRU va respecta și va aplica condițiile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 din 18 decembrie 2013 pentru aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis*, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L352/1 din 24 decembrie 2013.

II.6.1.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
71	Modalități de integrare și de reintegrare pe piața muncii a persoanelor dezavantajate; combaterea discriminării în ceea ce privește accesul și promovarea pe piața muncii și măsuri de încurajare a acceptării diversității la locul de muncă.

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.6.1.17. Organisme Intermediare

8 Organisme Intermediare Regionale pentru POS DRU din cadrul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismelor Intermediare Regionale pentru POSDRU din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, privind implementarea proiectelor de grant/strategice, sunt stabilite prin Acordul de delegare de funcții semnat între părți, aprobat prin Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

II.6.1.18. Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.6.2. Domeniul Major de Intervenție 6.2 – Îmbunătățirea accesului și a participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii

II.6.2.1. Descriere

Acest DMI vizează facilitarea accesului la ocupare pentru persoanele care aparțin grupurilor vulnerabile, în scopul evitării excluziunii sociale, marginalizării, discriminării și riscului de sărăcie. Intervențiile promovate se adresează tuturor grupurilor marginalizate care nu sunt incluse în politicile principale și care au nevoie de o atenție specială într-un mod particular.

Planurile individualizate de formare profesională pentru dezvoltarea aptitudinilor și calificărilor de bază, în afara învățământului obligatoriu, vor fi implementate în scopul integrării sau reintegrării persoanelor vulnerabile pe piața muncii. În același timp, se vor înființa servicii speciale de consiliere și orientare dedicate atât sprijinului psihologic cât și social pentru persoanele cu risc de excluziune socială cu scopul de a-i motiva în vederea participării la programele de integrare pe piața muncii.

Vor fi introduse stimulente pentru angajatori și alte forme de sprijin pentru dezvoltarea de noi oportunități de locuri de muncă protejate în sectorul privat, precum: stimulente pentru angajarea persoanelor cu dizabilități (ex. rata obligatorie de persoane cu dizabilități ocupate pentru fiecare 10/100/1000 persoane fără dizabilități); reconversia persoanelor cu calificări redundante, stagii de practică etc.

Prejudecățile și stereotipurile sunt unul din obstacolele pe care le întâmpină persoanele cu dizabilități în obținerea unui loc de muncă. Familiarizarea angajatorilor atât cu soluțiile legale de sprijin pentru ocuparea persoanelor cu dizabilități, cât și cu problemele asociate condiției de dizabilitate nu este suficientă. O schimbare în atitudinea angajaților și a angajatorilor fără dizabilități față de cei cu dizabilități este una din condițiile esențiale ale procesului dezvoltării egalității de șanse și a incluziunii profesionale și sociale.

Posibilitățile de punere în practică a formelor de angajare flexibile și alternative și sprijinul acordat în vederea inițierii unei activități independente pot schimba situația dezavantajată a grupurilor vulnerabile. În acest caz sunt necesare următoarele:

- informare și consiliere profesională,
- actualizarea calificărilor profesionale,
- creșterea mobilizării profesionale,
- promovarea diferitelor forme alternative și flexibile de angajare a persoanelor cu dizabilități,
- identificarea modalităților prin care poate fi dezvoltată capacitatea de ocupare a persoanelor cu dizabilități, care din cauza deficiențelor lor ar putea avea dificultăți în adaptarea la organizarea tradițională a muncii.

Eficacitatea acestor măsuri poate fi îmbunătățită prin utilizarea noilor tehnologii pentru implementarea lor (în special utilizarea tehnologiei informației și a internetului).

Proiectele promovate în cadrul acestui DMI vor include activități de furnizare de pregătire, alta decât cea din sistemul general de educație sau educația de tip „a doua șansă”, dar printr-un tip mai personalizat de programe, inclusiv campanii de conștientizare în rândul populației de etnie romă asupra beneficiilor rezultate în urma participării la programe de formare. Intervențiile vor sprijini, de asemenea, activitățile care au un rol în eliminarea barierelor care limitează accesul la educație și la locurile de muncă; vor promova servicii specializate și

individualizate de informare și consiliere profesională, precum și servicii sociale pentru persoanele cu risc de excluziune socială.

Grupurile vulnerabile sunt adesea percepute negativ de angajatori și au probleme privind integrarea sau reintegrarea pe piața muncii. Aceștia au nevoie de sprijin complex, condiții adecvate de incluziune și asistență în ceea ce privește depășirea problemelor lor curente. Trebuie dezvoltate și implementate măsuri active care să le permită să își dezvolte stima de sine, încredere în propria lor putere de a depăși obstacolele fizice și psihologice, și, ca rezultat, să crească nivelul de calificare profesională și experiența profesională dobândită. Una din prioritățile acestui domeniu va fi de a crea o rețea de Centre de Incluziune Socială care să desfășoare activități precum: dezvoltarea competențelor care să le permită să-și asume roluri sociale și economice, dobândirea de competențe profesionale și formare profesională în vederea ocupării, recalificare sau formare profesională ulterioară. Va fi de o deosebită importanță crearea soluțiilor care să încurajeze comunitățile locale și angajatorii în vederea implicării în activități comune în scopul combaterii marginalizării și efectelor acesteia.

Pentru obținerea beneficiilor reale și a celor mai bune rezultate pentru persoanele dezavantajate, autoritățile locale, alte organizații din sectorul public de servicii, sectorul de afaceri și ONG-urile vor fi încurajate să furnizeze o gamă largă de servicii integrate de sprijin, inclusiv și în special în parteneriat.

Principalul *obiectiv operațional* al acestui DMI este:

- Facilitarea accesului la educație și integrarea sau reintegrarea persoanelor vulnerabile pe piața muncii.

II.6.2.2. Operațiuni orientative

1. Dezvoltarea programelor specifice, inclusiv stimulente pentru angajatori, pentru (re)integrarea pe piața muncii a grupurilor vulnerabile, în special a populației romă, persoanelor cu dizabilități și tinerilor peste 18 ani care au părăsit sistemul de stat de protecție a copilului;
2. Programe de formare pentru dezvoltarea competențelor și calificărilor de bază pentru grupurile vulnerabile;
3. Măsuri de acompaniere în vederea identificării și menținerii unui loc de muncă (sprijin pentru membrii de familie aflați în îngrijire, servicii de asistență și alte activități asociate care permit individului să participe pe piața muncii);
4. Sprijin special pentru dezvoltarea unor noi locuri de muncă protejate în întreprinderi.

II.6.2.3. Activități eligibile

1. Dezvoltarea și furnizarea ofertelor individualizate de formare profesională care vizează nevoile specifice ale grupurilor vulnerabile, inclusiv dezvoltarea competențelor de bază și certificarea acestora;
2. Activități de motivare pentru grupurile vulnerabile pentru a se integra/reintegra pe piața muncii, inclusiv asistență în căutarea unui loc de muncă;
3. Activități care vizează reconversia profesională a lucrătorilor cu calificări redundante, în special pentru persoanele cu risc de excluziune socială;
4. Consiliere și asistență pentru dezvoltarea de noi locuri de muncă protejate în întreprinderi;
5. Activități pentru dezvoltarea serviciilor de îngrijire/asistență pentru persoanele dependente pentru a susține participarea pe piața muncii a persoanelor cu risc de excluziune socială;

6. Organizarea de grupuri de sprijin și grupuri de sprijin reciproc pentru furnizarea serviciilor de informare și consiliere profesională;
7. Studii și expertiză care vizează evaluarea impactului și eficacității măsurilor și intervențiilor suport oferite persoanelor supuse riscului de excluziune socială;
8. Furnizarea programelor de formare profesională, inclusiv calificarea și recalificarea, pentru creșterea și dezvoltarea aptitudinilor și calificărilor grupurilor vulnerabile;
9. Formare profesională, grupuri de lucru educative, pentru persoanele supuse riscului de excluziune socială;
10. Dezvoltarea și implementarea activităților pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii de către tineri, inclusiv pentru combaterea disfuncțiilor sociale, cum ar fi consumul de droguri și alcool, comiterea de infracțiuni etc.;
11. Campanii pentru promovarea voluntariatului în activitățile dedicate integrării pe piața muncii a persoanelor supuse riscului de excluziune socială;
12. Dezvoltarea și promovarea formelor alternative de ocupare adaptate la nevoile persoanelor vulnerabile – muncă la distanță, muncă prin internet, ocupare cu normă redusă;
13. Dezvoltarea și promovarea diferitelor forme de cooperare între angajatori, patronate, organizații sindicale, ONG-uri (asociații și fundații) și alți actori relevanți pe piața muncii în vederea identificării și promovării oportunităților de ocupare pentru grupurile vulnerabile;
14. Activități în scopul schimbării atitudinii sociale privind grupurile vulnerabile, în special în ceea ce privește mediul de lucru, inclusiv campanii de informare și promovare îndreptate către angajatori și angajații acestora, comunitățile locale și factorii de decizie;
15. Formare profesională pentru specialiștii implicați în domeniul incluziunii sociale (inclusiv din instituțiile administrației locale), pentru a le îmbunătăți acestora competențele și modalitatea de abordare în activitatea desfășurată cu sau pentru persoanele vulnerabile și familiile acestora;
16. Campanii pentru promovarea unui stil de viață sănătos, prevenirea riscurilor de îmbolnăvire și promovarea necesității controalelor medicale regulate;
17. Cercetări și studii privind nevoile specifice ale diferitelor grupuri vulnerabile în domenii precum: noi forme și condiții de reabilitare profesională și metode de lucru cu persoanele vulnerabile etc.;
18. Activități pentru dezvoltarea potențialului profesional al persoanelor vulnerabile și pentru identificarea și dezvoltarea oportunităților de ocupare, inclusiv formare profesională, grupuri de lucru, asistență, consiliere etc.;
19. Formare profesională și grupuri de lucru pentru organizații relevante precum furnizorii de servicii de ocupare, furnizorii de servicii de medicină a muncii, instituțiile administrației locale, angajatori care încadrează persoane vulnerabile etc., pentru a le îmbunătăți acestora competențele și modalitatea de abordare în activitatea desfășurată cu sau pentru persoanele vulnerabile și familiile acestora;
20. Înființarea, dezvoltarea și susținerea Centrelor de Incluziune Socială pentru persoanele supuse riscului de marginalizare și excluziune socială, în special în zonele rurale și în comunitățile izolate și marginalizate;
21. Dezvoltarea și furnizarea serviciilor care facilitează accesul persoanelor vulnerabile la formare profesională;
22. Dezvoltarea și implementarea activităților specifice și personalizate dedicate integrării sociale și pe piața muncii a imigranților;
23. Proiectele care se adresează persoanelor vulnerabile vor include măsuri de acompaniere, precum sprijin pentru membrii de familie aflați în îngrijire, servicii de asistență și alte activități asociate care permit persoanelor vulnerabile să participe pe

- piața muncii;
24. Activități inovatoare, interregionale și transnaționale în vederea îmbunătățirii accesului și participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii;
  25. Acreditarea/autorizarea programelor de formare/educație destinate persoanelor din categoriile de grupuri țintă.
  26. activități de motivare a persoanelor aflate în supravegherea serviciilor de probațiune pentru a se integra/reintegra pe piața muncii;
  27. activități de asistență și consiliere pentru identificarea oportunităților de ocupare sau a cursurilor de calificare/recalificare pentru persoanele aflate în supravegherea serviciilor de probațiune;
  28. activități pentru combaterea disfuncțiilor sociale – consum de alcool, consum de droguri, conduite infracționale etc;
  29. cercetări, studii și analize privind nevoile specifice ale persoanelor aflate în supravegherea serviciilor de probațiune și metodelor de lucru cu această categorie de persoane vulnerabile, precum și elaborarea unor programe specifice destinate lucrului cu aceste persoane, în vederea facilitării reintegrării sociale inclusiv pe piața muncii a acestora.

II.6.2.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.6.2.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 15% din finanțarea alocată pentru această AP (se aplică art. 3 al Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1081/2006).

II.6.2.6. Alocarea financiară orientativă

Anul	TOTAL	Contribuția UE (FSE)	Contribuția națională publică*				Contribuție privată
			Buget de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	10.756.202	9.094.345	1.230.672	0	0	1.230.672	431.185
2008	16.673.747	14.097.617	1.907.728	0	0	1.907.728	668.402
2009	22.857.707	19.326.141	2.615.267	0	0	2.615.267	916.299
2010	27.193.278	22.991.857	3.111.322	0	0	3.111.322	1.090.099

Euro

2011	30.080.334	25.432.857	3.441.644	0	0	3.441.644	1.205.833
2012	33.663.740	28.462.619	3.851.640	0	0	3.851.640	1.349.481
2013	34.337.015	29.031.871	3.928.673	0	0	3.928.673	1.376.471
TOTAL	175.562.023	148.437.307	20.086.946	0	0	20.086.946	7.037.770

* Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari eligibili

II.6.2.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țăntelor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;
- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial;
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local;

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sistemice. Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective. Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice. Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant.
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile	91,40% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 98% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

	<p>speciale;</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>95% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile	<p>8,60% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>2% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. <p>5% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial</p>
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	<p>100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>91,40% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	<p>0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>8,60% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora;

	<ul style="list-style-type: none"> - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
--	--

II.6.2.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. Cooperative sociale, asociații de întraajutorare, ONG-uri cu activitate relevantă pentru specificul acestui DMI;
2. Furnizori de servicii de ocupare acreditați, publici și privați³⁰;
3. Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială;
4. MMFPSPV și structure/agenții subordonate/coordonate de acesta;
5. Ministerul Culturii și Cultelor și instituții/agenții/organizații subordonate/coordonate de acesta;
6. Ministerul de Interne, prin structurile sale de specialitate, inclusiv din subordone-coordonare;
7. Agenții/instituții guvernamentale cu atribuții în domeniul ocupării și incluziunii sociale;
8. Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică;
9. unități de cult și asociații religioase;
10. Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale);
11. Organizații sindicale și patronate;
12. Administrația Națională a Penitenciarelor și instituții subordonate;
13. Ministerul Justiției – prin structurile interne responsabile pentru gestionarea serviciilor de probațiune;
14. Furnizori de FPC autorizați, publici și privați³¹;
15. Furnizori de servicii sociale publici/privați;
16. Întreprinderi, indiferent de natura capitalului și forma de organizare și asociații ale acestora;
17. Universități acreditate, publice și private.

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Potențialii beneficiari pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.6.2.9. Grupuri țintă

1. Persoane din grupuri vulnerabile:
  - a. Persoane de etnie romă;
  - b. Persoane cu dizabilități;
  - c. Tineri peste 18 ani care părăsesc sistemul instituționalizat de protecție a copilului;
  - d. Familii cu mai mult de 2 copii, inclusiv familiile monoparentale;
  - e. Femei;

³⁰ HG nr. 277 din 21 martie 2002 privind aprobarea Criteriilor de acreditare a furnizorilor de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă.

³¹ Conform Ordonanței nr. 129 din 31 august 2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare.

- f. Elevi/studenti;
  - g. Persoane aflate anterior în detenție, persoane aflate în detenție, delincvenți juvenili, precum și familiile acestora;
  - h. Persoane condamnate la pedeapsa închisorii cu suspendarea executării acesteia în stare de libertate;
  - i. Persoanele dependente de droguri și de alcool și foștii dependenți de droguri, precum și familiile acestora;
  - j. Persoanele fără adăpost;
  - k. Victime ale violenței în familie;
  - l. Persoane afectate de boli care le influențează viața profesională și socială (ex. HIV/SIDA, cancer etc.), precum și familiile acestora;
  - m. Persoanele afectate de boli ocupaționale;
  - n. Imigranți;
  - o. Refugiați și persoane care solicită azil;
  - p. Victime ale traficului de persoane;
  - q. Alte grupuri vulnerabile;
2. Personal al agențiilor publice/private care furnizează servicii sociale și de ocupare grupurilor vulnerabile;
  3. Personal al organizațiilor societății civile și voluntari;
  4. Angajați;
  5. Manageri;
  6. Personalul administrației publice locale, inclusiv asistenți maternali;
  7. Personal al Centrelor de Incluziune Socială.

II.6.2.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008-2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.6.2.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului;

II.6.2.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

- Solicitantul trebuie să fie o organizație cu personalitate juridică, legal constituită în România.
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului (Condiții generale și specifice).
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art 93 (1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament.
- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:

- obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
- obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul trebuie să aibă responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Partenerii desfășoară activități relevante în cadrul proiectului și au în obiectul de activitate al instituției pe care o reprezintă și activitatea/activitățile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională.

Criteria de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI.
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.
- Proiectul este implementat în România în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea;

Criteria de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia
- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.6.2.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative									
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total	
Indicatori de realizare imediată (output)												
Numărul participanților la programele de calificare/recalificare destinate	6.487	2005	-	9.000	23.500	43.000	70.000	95.000	115.000	130.000	130.000 ³²	

³² Ținta PO este de 150.000 persoane, distribuite după cum urmează: 130.000 persoane formate în cadrul DMI 6.2 și 20.000 femei calificate/recalificate în cadrul DMI 6.3.

grupurilor vulnerabile, din care:												
- persoane de etnie romă	1.500			2.250	3.580	12.900	28.000	41.700	56.700	65.000	65.000	
- persoane cu dizabilități	160			315	1.175	3.010	7.200	11.800	16.200	20.500	20.500	
- tineri care părăsesc sistemul de stat de protecție a copilului	221			300	800	1.500	2.800	3.900	4.800	5.400	5.400	
Numărul de persoane dependente sprijinite	12.526	2005										40.000
Indicatori de rezultat (result)												
Ponderea participanților la programele de calificare/recalificare pentru grupurile vulnerabile care obțin certificare, din care:	-		-	30	33	37	42	48	52	55	55	
-persoane de etnie romă												60
-persoane cu dizabilități												60
-tineri care părăsesc sistemul de stat de protecție												50

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative									
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total	
Indicatori de realizare imediată (output)												
Număr de participanți la instruire – acces pe piața muncii												
Număr de persoane care au beneficiat de consiliere/orientare – acces pe piața muncii												
Număr de participanți FSE – femei												
Număr de participanți FSE - persoane cu dizabilități												
Număr de participanți FSE – persoane de etnie roma												

Numărul de locuri de muncă nou create ¹ – acces pe piața muncii												
Numărul participanților la programele de formare dedicate specialiștilor în domeniul incluziunii sociale												
Indicatori de rezultat (result)												
Ponderea persoanelor care în termen de 6 luni după participarea la programe integrate și-au găsit un loc de muncă (%) Ponderea persoanelor care în termen de 6 luni după participarea la programe integrate urmează o altă formă de pregătire	-	-	-	10	10	10	15	15	15	15	15	15
Număr de participanți la instruire care au găsit un loc de muncă în termen de 6 luni - acces pe piața muncii												
Număr de participanți la instruire care urmează o altă formă de pregătire – acces pe piața muncii												
Număr de participanți la instruire certificați - acces pe piața muncii												
Numărul de locuri de muncă menținute ¹												
Parteneri transnaționali implicați în proiect - acces pe piața muncii												

¹ se referă la locuri de muncă protejate

II.6.2.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Această temă orizontală este reflectată și promovată în cadrul DMI prin toate activitățile finanțate, inclusiv prin promovarea acțiunilor comune cu implicare directă a tuturor actorilor relevanți din sectorul public sau privat, inclusiv societatea civilă. Toate programele de formare profesională finanțate vor include sesiuni/module cuprinzând aspecte privind egalitatea de șanse și de gen, nediscriminare și acceptarea diversității. Proiectele promovate trebuie să dezvolte condițiile necesare pentru asigurarea accesului egal la și pentru furnizarea de măsuri eficiente de asistență și sprijin pentru toți. Activitățile finanțate vor promova principiul egalității de șanse pentru toate persoanele, indiferent de vârstă, sex, rasă, etnie, origine socială etc., pentru a avea acces egal la activitățile propuse în cadrul acestui DMI. În cadrul proiectelor vor fi dezvoltate campanii de promovare a egalității de șanse și de gen, precum și programe de pregătire adresate tuturor actorilor relevanți care activează cu și pentru grupurile vulnerabile care vor include sesiuni și module specifice cuprinzând aspecte ale egalității de șanse și de gen, nediscriminării și acceptării diversității

- **Dezvoltarea durabilă**

Proiectele promovate în cadrul acestui DMI vor avea un impact semnificativ asupra dezvoltării durabile, în special prin tipul de competențe obținute în cadrul programelor integrate furnizate grupurilor țintă. În cadrul programelor de formare finanțate vor fi incluse module și sesiuni care integrează aspecte privind protecția mediului, controlul poluării etc. De asemenea, vor fi dezvoltate și implementate campanii de informare și conștientizare privind dezvoltarea durabilă și protecția mediului.

II.6.2.15. Ajutorul de stat

Nu este cazul.

II.6.2.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
71	Modalități de integrare și de reintegrare pe piața muncii a persoanelor dezavantajate; combaterea discriminării în ceea ce privește accesul și promovarea pe piața muncii și măsuri de încurajare a acceptării diversității la locul de muncă

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.6.2.17. Organisme Intermediare

8 Organisme Intermediare Regionale pentru POS DRU din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismelor Intermediare Regionale pentru POSDRU din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice privind implementarea proiectelor de grant/strategice sunt stabilite prin Acordul de delegare de funcții semnat între părți, aprobat prin Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

II.6.2.18. Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.6.3. Domeniul Major de Intervenție 6.3 – Promovarea egalității de șanse pe piața muncii

II.6.3.1. Descriere

Acest DMI vizează dezvoltarea și promovarea principiului egalității de șanse și de gen în societatea românească. Este încă necesar să fie eliminate practicile discriminatorii bazate pe criterii precum gen, origine etnică, dizabilități, vârstă etc. Inegalitățile structurale între femei și bărbați sunt încă prezente, deși au fost adoptate anumite acte normative, cum ar fi, de exemplu, cele referitoare la plata egală a salariilor. În pofida procedurilor legale, *de facto* femeile sunt încă victime ale discriminării și hărțuirii sexuale.

Sunt necesare acțiuni pozitive pentru o mai bună promovare a femeilor pe piața muncii pentru a obține slujbe mai multe și mai bune, inclusiv în domenii ocupate în mod tradițional de bărbați. Pentru a facilita integrarea/reintegrarea și menținerea pe piața muncii vor fi dezvoltate și furnizate servicii de îngrijire pentru membrii de familie aflați în întreținere, în vederea reconcilierii vieții de familie cu activitatea profesională.

Asigurarea și promovarea tratamentului și accesului egal pe piața muncii pentru femei și bărbați constă în intervenții nu numai în domeniul economiei și educației, dar și în vederea conștientizării drepturilor egale, în domeniul legislației muncii și în depășirea stereotipurilor culturale, impunând un mod specific de a înțelege rolurile sociale pe care femeile și bărbații trebuie să le joace. Schimbările economice, sociale și tehnologice arată că diviziunea tradițională a rolurilor nu mai corespunde situației actuale și se impun cu necesitate intervenții specifice, inclusiv dezvoltarea și promovarea activităților în parteneriat.

Mai mult decât atât, trebuie să fie încurajată egalitatea de șanse pe piața muncii pentru toți, prin implementarea unor campanii de conștientizare în ceea ce privește lupta împotriva discriminării și violenței și promovarea drepturilor civile. De asemenea vor fi promovate măsuri care conduc la creșterea încrederii în sine și calificarea/recalificarea femeilor care se reîntorc pe piața muncii după perioade de îngrijire și susținere a propriilor familii.

Sunt, de asemenea, necesare măsuri specifice pentru combaterea violenței domestice împotriva femeilor și a altor persoane vulnerabile, precum și campanii de informare și modalități discrete de protejare a femeilor/copiilor care sunt victime ale traficului de persoane.

Principalele *obiective operaționale* ale acestui DMI sunt:

- Consolidarea principiului accesului egal pentru toți pe piața muncii cu scopul de a crește oportunitățile de angajare ale femeilor și persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile;
- Creșterea conștientizării asupra principiului egalității de șanse și de gen în cadrul societății civile, incluzând întreg personalul, experți, întreprinzători etc.;
- Creșterea conștientizării asupra problematicei privind hărțuirea sexuală la locul de muncă;
- Asigurarea accesului egal la ocupare și la construirea unei cariere profesionale, în vederea creării unei piețe a muncii inclusive;
- Prevenirea și combaterea violenței domestice și a traficului de persoane.

II.6.3.2. Operațiuni orientative

1. Programe de calificare și recalificare pentru creșterea abilităților și calificărilor femeilor;
2. Programe specifice adresate femeilor interesate de dezvoltarea carierei, inclusiv sprijin pentru inițierea unei afaceri;
3. Campanii de sensibilizare și schimb de bune practici în școli și întreprinderi pentru combaterea stereotipurilor de gen, inclusiv campanii pentru femei, în special pentru femeile din zonele rurale și pentru cele care aparțin grupurilor cu nevoi speciale;
4. Programe de sprijin concentrate pe eliminarea stereotipurilor de gen din societate, în special prin mass-media;
5. Furnizarea de sprijin și campanii de conștientizare privind promovarea culturii sănătății, combaterea traficului de ființe umane, a violenței domestice etc.

II.6.3.3. Activități eligibile

1. Dezvoltarea și furnizarea programelor de formare profesională, inclusiv calificare și recalificare, pentru creșterea și dezvoltarea aptitudinilor și calificărilor femeilor;
2. Dezvoltarea și implementarea programelor specifice de formare profesională adresate femeilor în vederea dezvoltării carierei acestora;
3. Campanii de informare și de creștere a conștientizării și schimb de bune practici, inclusiv în instituții de educație și formare profesională și în întreprinderi;
4. Sesiuni de formare profesională pentru experții și operatorii mass-media, care să urmărească eliminarea stereotipurilor de gen în societate și în special în mass-media;
5. Formare profesională și asistență pentru femei în vederea inițierii unei afaceri;
6. Campanii de creștere a conștientizării pentru promovarea sănătății, prevenirea riscurilor de îmbolnăvire etc.;
7. Campanii pentru creșterea conștientizării și combaterea traficului de persoane și violenței domestice, în special împotriva femeilor și copiilor;
8. Activități de promovare a principiului egalității de șanse și de gen, combaterea violenței domestice și traficului de persoane adresate autorităților publice centrale și locale și partenerilor sociali;
9. Activități care urmăresc combaterea inegalităților, mai ales a celor bazate pe etnie, dizabilități și vârstă;
10. Dezvoltarea/consolidarea comitetelor și/sau funcțiilor pentru garantarea respectării și aplicării principiului egalității de șanse în politicile locale (pregătire privind principiile egalității de șanse și egalității de gen și urmărirea modalității de respectare a acestora în deciziile adoptate de către autoritățile locale, companii, școli etc.);
11. Promovarea principiului egalității de gen și de șanse și campanii de creștere a conștientizării adresate persoanelor cu atribuții de elaborare a politicilor, persoanelor din cadrul administrației publice, partenerilor sociali și parteneriatelor publice/private cu atribuții în elaborarea politicilor pe piața muncii și guvernarea teritorială;
12. Campanii pentru promovarea poveștilor de succes ale femeilor aflate în funcții de conducere din cadrul instituțiilor publice, consiliilor de administrație, companiilor și asociațiilor patronale;
13. Sprijin pentru crearea de rețele profesionale și inter-profesionale pentru femei;
14. Activități pentru promovarea incluziunii sociale și economice a femeilor dezavantajate din punct de vedere social;

15. Cercetări și studii asupra diferențelor bazate pe gen în ceea ce privește profesiile, cariera și veniturile;
16. Cercetări și studii privind segregarea bazată pe gen existentă pe piața muncii (precum segregarea profesională a femeilor în sectorul de sănătate sau ocuparea de către femei a unor poziții inferioare pe piața muncii);
17. Studii și analize asupra bunelor practici privind egalitatea de șanse și combaterea violenței domestice și a traficului de persoane, dezvoltate în cadrul altor programe la nivel central și local;
18. Sprijin pentru înființarea grupurilor formale la nivel local (comitete pentru egalitatea de gen, comisii pentru egalitatea de șanse, combaterea violenței domestice și a traficului de persoane etc.) în cadrul cărora să fie examinate bunele practici privind egalitatea de șanse dezvoltate de administrațiile locale și de sectoarele productive locale (inclusiv la nivel național și transnațional);
19. Elaborarea de ghiduri pentru o bună înțelegere a principiului egalității de gen și de șanse și a abordării integratoare în ceea ce privește egalitatea de gen și de șanse în administrația publică centrală și locală;
20. Activități de formare profesională pentru dezvoltarea competențelor de utilizare TIC pentru femei și pentru grupurile vulnerabile;
21. Programe specifice centrate pe implicarea femeilor în politici de dezvoltare durabilă;
22. Activități de acompaniere – dezvoltarea și furnizarea serviciilor pentru îngrijirea copiilor și a persoanelor dependente, atât pentru a oferi suport pentru activitatea profesională a femeilor, cât și pentru a dezvolta un domeniu pentru crearea de noi locuri de muncă.
23. Activități inovatoare, interregionale și transnaționale concentrate pe bunele practici în domeniul egalității de șanse;
24. Acreditarea/autorizarea programelor de formare/educație destinate persoanelor din categoriile de grupuri țintă.
25. Formare profesională și calificare pentru experții din cadrul structurilor publice care au responsabilități în prevenirea violenței domestice și traficului de persoane și/sau interacționează cu victime ale violenței domestice și traficului de persoane;
26. Crearea unor mecanisme și implementarea de măsuri dedicate prevenirii și combaterii violenței domestice și traficului de persoane, inclusiv centre dedicate și modalități discrete de protejare a victimelor violenței domestice și traficului de persoane.

II.6.3.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.6.3.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 15% din finanțarea alocată pentru această AP (se aplică art. 3 al Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1081/2006).

II.6.3.6. Alocarea financiară orientativă

Anual	TOTAL	Contribuția UE (FSE)	Contribuția națională publică*				Contribuție privată
			Buget de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	10.393.648	9.061.151	1.240.999	0	0	1.240.999	91.498
2008	14.214.812	12.149.239	1.923.737	0	0	1.923.737	141.836
2009	19.486.802	16.655.149	2.637.213	0	0	2.637.213	194.440
2010	24.912.440	21.543.688	3.137.431	0	0	3.137.431	231.321
2011	32.795.091	27.051.107	5.488.104	0	0	5.488.104	255.880
2012	36.701.900	30.273.647	6.141.891	0	0	6.141.891	286.362
2013	37.435.938	30.879.120	6.264.729	0	0	6.264.729	292.089
TOTAL	175.940.631	147.613.101	26.834.104	0	0	26.834.104	1.493.426

* Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari eligibili

II.6.3.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țintelor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;
- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial;
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local;

Valoarea proiectelor Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sistemice. Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective. Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice. Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant.
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile	88,78% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 98% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. 95% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile	11,22% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 2% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. 5% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 88,78% pentru:

* Valoarea eligibilă a proiectelor –reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

	<ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	<p>0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora</p> <p>11,22% pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.

II.6.3.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. ONG-uri ;
2. Furnizori de FPC autorizați, publici și privați³³;
3. Furnizori de servicii de ocupare acreditați, publici și privați³⁴;
4. Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială;
5. MMFPSPV și structuri/agenții subordonate/coordonate de acesta;
6. Agenții/instituții guvernamentale cu atribuții în domeniul ocupării și incluziunii sociale;
7. Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane;
8. Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică;
9. Organizații mass-media;
10. Cooperative sociale;
11. Organizații sindicale și patronate;
12. Autorități ale administrației publice centrale și locale (unități administrativ-teritoriale);
13. Institute de cercetare în domeniul pieței muncii;
14. Universități acreditate, publice și private;
15. Asociații profesionale;
16. Întreprinderi, indiferent de natura capitalului și forma de organizare;

³³ Conform Ordonanței nr. 129 din 31 august 2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare.

³⁴ HG nr. 277 din 21 martie 2002 privind aprobarea Criteriilor de acreditare a furnizorilor de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă.

17. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Potențialii beneficiari pot avea parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.6.3.9. Grupuri țintă

1. Femei;
2. Copii în situații de risc;
3. Victime ale traficului de persoane, inclusiv victime ale violenței domestice;
4. Alte grupuri vulnerabile;
5. Experți și operatori mass-media;
6. Personalul autorităților publice locale și centrale, inclusiv conducerea acestora;
7. Experți din cadrul structurilor publice care au responsabilități în prevenirea violenței domestice și traficului de persoane și/sau interacționează cu victime ale violenței domestice și traficului de persoane.
8. Voluntari implicați în activități de sprijin destinate grupurilor vulnerabile;
9. Personalul partenerilor sociali și al organizațiilor societății civile.

II.6.3.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008-2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.6.3.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului;

II.6.3.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

- Solicitantul trebuie să fie o organizație cu personalitate juridică, legal constituită în România.
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului (Condiții generale și specifice).
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art 93 (1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament.
- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:

- obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
- obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul are responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Partenerii desfășoară activități relevante în cadrul proiectului și au în obiectul de activitate al instituției pe care o reprezintă și activitatea/activitățile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională.

Criteria de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI.
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.
- Proiectul este implementat în România în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea.

Criteria de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia
- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.6.3.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								2015** total
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Indicatori de realizare imediată (output)											
Numărul participanților la programele de calificare/recalificare destinate grupurilor vulnerabile, din care:	6.487	2005	-	9.000	23.500	43.000	70.000	95.000	115.000	130.000	130.000 ³⁵

³⁵ Ținta PO este de 150.000 persoane, distribuite după cum urmează: 130.000 persoane formate în cadrul DMI 6.2 și 20.000 femei calificate/recalificate în cadrul DMI 6.3.

persoane de etnie romă	1.500		2.250	3.580	12.900	28.000	41.700	56.700	65.000	65.000
persoane cu dizabilități	160		315	1.175	3.010	7.200	11.800	16.200	20.500	20.500
tineri care părăsesc sistemul de stat de protecție a copilului	221		300	800	1.500	2.800	3.900	4.800	5.400	5.400
Numărul participanților femei la programele de calificare/recalificare ³⁶	-	-	2.100	4.400	7.400	10.700	14.400	18.300	20.000	20.000
Indicatori de rezultat (result)										
Ponderea participanților la programele de calificare/recalificare pentru grupurile vulnerabile care obțin certificare, din care:	-	-	30	33	37	42	48	52	55	55
-persoane de etnie romă										60
-persoane cu dizabilități										60
-tineri care părăsesc sistemul de stat de protecție										50
Ponderea participanților la programele de calificare/recalificare care obțin certificare	-	-	30	33	37	42	48	52	55	55

** Valorile sunt cumulative la nivel de axă prioritară

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr de participanți la instruire - acces pe piața muncii											
Număr de evenimente de comunicare și promovare - acces pe piața muncii											40
Număr de persoane care au demarat o activitate independentă – femei - acces pe piața muncii											5.000
Numărul participanților la programele de formare dedicate specialiștilor în domeniul incluziunii sociale											
Ponderea participanților la programele de formare pentru specialiști în domeniul incluziunii sociale, care obțin certificare (%)											
Număr de victime ale violenței domestice/traficului de persoane sprijinite.											
Indicatori de rezultat											

³⁶ Ținta PO este de 150.000 persoane, distribuite după cum urmează: 130.000 persoane formate în cadrul DMI 6.2 și 20.000 femei calificate/recalificate în cadrul DMI 6.3.

(result)											
Pondere a femeilor care au participat la programe de formare profesională care au obținut certificat (%)											75
Pondere a femeilor asistate în dezvoltarea carierei care au avansat în carieră* (%)											15
Pondere a femeilor asistate în inițierea unei afaceri care au demarat o activitate independentă (%)											10
Număr de participanți la instruire certificați - acces pe piața muncii											
Număr de persoane care au beneficiat de consiliere/orientare și au avansat în carieră după un an – femei - acces pe piața muncii											
Parteneri transnaționali implicați în proiect - acces pe piața muncii											

* la 1 an după finalizarea proiectului

II.6.3.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Toate proiectele finanțate în cadrul acestui DMI vor promova și vor asigura respectarea principiului egalității de șanse și de gen. Vor fi promovate sesiuni/module specifice de pregătire destinate tuturor actorilor relevanți pe piața muncii, cuprinzând aspecte privind egalitatea de gen, egalitatea de șanse, nediscriminarea și respectarea diversității. De asemenea, în cadrul proiectelor vor fi dezvoltate și implementate campanii de sensibilizare cu privire la drepturile femeilor, protecția împotriva hărțuirii sexuale, violenței domestice, traficului de ființe umane etc.

- **Dezvoltarea durabilă**

Activitățile finanțate în cadrul acestui DMI vor contribui la promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin introducerea în cadrul programelor de formare profesională a unor sesiuni/module specifice care vor face referire la aspecte privind protecția mediului, controlul poluării etc.

II.6.3.15. Ajutorul de stat

Nu este cazul.

II.6.3.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
69	Măsuri pentru îmbunătățirea accesului la ocupare și creșterea participării durabile și progresului ocupării femeilor în vederea reducerii segregăției bazate pe gen pe piața muncii și reconcilierii vieții profesionale cu viața de familie, cum sunt facilitarea accesului la servicii de îngrijire a copilului și de ajutor pentru persoanele aflate în îngrijire

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.6.3.17. Organisme intermediare

8 Organisme Intermediare Regionale pentru POS DRU din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Responsabilitățile AM POSDRU și ale Organismelor Intermediare Regionale pentru POSDRU din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice privind implementarea proiectelor de grant/strategice sunt stabilite prin Acordul de delegare de funcții semnat între părți, aprobat prin Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

II.6.3.18. Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.6.4. Domeniul Major de Intervenție 6.4 – Inițiative transnaționale pentru o piață inclusivă a muncii

II.6.4.1. Descriere

Acest DMI se concentrează asupra inițiativelor transnaționale ca o parte a strategiei privind schimbul de informații și inovații pe o piață inclusivă a muncii, cu alte State Membre UE. Întrădevăr, cooperarea transnațională s-a dovedit a fi atât un mijloc de bună guvernare cât și un instrument pentru a crea valoare adăugată.

Vor fi încurajate parteneriatele cu parteneri transnaționali care au avut rezultate pozitive în integrarea și atragerea persoanelor în educație și formare, beneficiindu-se astfel de diseminarea inițiativelor inovative, experienței, rezultatelor și bunelor practici. Cooperarea transnațională va acoperi o gamă largă de activități, precum: schimbul de informații și schimbul de persoane între administrații, formatori, actori relevanți pe piața muncii și în domeniul politicilor sociale, adaptarea și transferul/preluarea experienței altor state, studii și evaluări, acțiuni comune.

Finanțarea acțiunilor transnaționale și interregionale contribuie la promovarea și susținerea inovației prin schimbul de experiențe privind activitățile inovative în ceea ce privește ocuparea, identificarea și implementarea celor mai bune practici privind crearea unor locuri de muncă mai multe și mai bune, consolidarea politicilor și practicilor în ceea ce privește ocuparea și dezvoltarea rețelelor la nivel european, precum și consolidarea capacității organizațiilor de a se implica activ în promovarea ocupării și incluziunii sociale.

Vor fi finanțate proiecte pentru sprijinirea inițiativelor transnaționale și a parteneriatelor la nivel european, urmărindu-se astfel dezvoltarea resurselor umane și crearea unei piețe a muncii inclusive, dezvoltarea programelor comune pentru promovarea ocupării, dezvoltarea de noi metode pentru combaterea discriminării și a inegalităților pe piața muncii, înființarea de parteneriate pentru schimbul de experiență în ceea ce privește adaptarea formării profesionale la noile tehnologii, promovarea transferului de expertiză privind incluziunea și ocuparea șomerilor de lungă durată și dezvoltarea studiilor trans-naționale comparative.

Principalul *obiectiv operațional* al acestui DMI este:

- Dezvoltarea unei piețe a muncii mai permisivă, flexibilă și inclusivă.

II.6.4.2. Operațiuni orientative

1. Sprijinirea inițiativelor transnaționale și a parteneriatelor la nivel european, urmărindu-se dezvoltarea resurselor umane și crearea unei piețe a muncii inclusive;
2. Dezvoltarea programelor comune pentru promovarea ocupării;
3. Dezvoltarea unor metode noi pentru combaterea discriminării și a inegalităților pe piața muncii;
4. Înființarea parteneriatelor pentru schimbul de experiență în ceea ce privește adaptarea formării profesionale la noile tehnologii;
5. Promovarea transferului de expertiză privind incluziunea și ocuparea șomerilor de lungă durată;
6. Schimburi transnaționale de experiență și bune practici, pentru Autoritatea de Management și Organismele Intermediare;
7. Dezvoltarea studiilor transnaționale comparative.

II.6.4.3. Activități eligibile

1. Proiecte transnaționale orientate spre dezvoltarea resurselor umane în cadrul politicilor și practicilor de incluziune socială;
2. Stabilirea parteneriatelor la nivel european în domeniul dezvoltării resurselor umane și incluziunii sociale;
3. Dezvoltarea și implementarea de noi metode și instrumente pentru combaterea discriminării și a inegalităților;
4. Schimbul de experiență și transferul de expertiză legat de metodologiile de succes dezvoltate pentru incluziunea socială, inclusiv mentorat;
5. Schimb de informații, pregătire și stagii de practică în instituții relevante pe piața muncii și în domeniul politicilor sociale;
6. Diseminarea metodelor inovatoare către alți actori implicați în combaterea discriminării;
7. Participarea și colaborarea cu rețelele tematice europene și naționale, inclusiv organizarea și participarea la grupuri de lucru, evenimente, seminarii și conferințe în domeniul dezvoltării resurselor umane și incluziunii sociale;
8. Schimb de experiență și bune practici, inclusiv stagii de practică, pentru identificarea celor mai bune modalități de utilizare a fondurilor destinate dezvoltării resurselor umane;
9. Schimb de bune practici și transfer de expertiză privind incluziunea și ocuparea șomerilor, în special a șomerilor de lungă durată;
10. Identificarea bunelor practici și schimbul de experiență privind adaptarea formării profesionale la noile tehnologii;
11. Dezvoltarea și susținerea programelor comune pentru promovarea ocupării;
12. Studii și cercetări comparative la nivel european privind aspectele incluziunii sociale și integrării pe piața muncii;
13. Stimularea și susținerea inovării prin schimbul de experiențe și bune practici și de cercetare într-o nouă abordare.

II.6.4.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Taxe;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Subvenții și burse;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată nedeductibilă, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012.

II.6.4.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. din Regulamentul Consiliului (CE) nr 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 15% din finanțarea alocată pentru această AP (se aplică art. 3 al Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1081/2006).

II.6.4.6. Alocare financiară orientativă

Euro

An	TOTAL	Contribuția UE (FSE)	Contribuția națională publică*				Contribuția privată
			Bugetul de Stat	Bugete locale	Alte surse public	Total	
2007	1.333.302	611.851	721.451	0	0	721.451	0
2008	3.963.744	2.845.385	1.118.359	0	0	1.118.359	0
2009	5.433.818	3.900.682	1.533.136	0	0	1.533.136	0
2010	4.735.037	2.911.102	1.823.935	0	0	1.823.935	0
2011	0	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL	15.465.901	10.269.020	5.196.881	0	0	5.196.881	0

* Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari eligibili

II.6.4.7. Dimensiunea finanțării acordate

- proiecte sistemice – proiecte care contribuie la atingerea unor obiective strategice în anumite sectoare și care vizează grupuri țintă clar delimitate, în scopul îndeplinirii recomandărilor specifice de țară, a țărilor naționale în contextul Strategiei Europa 2020, sau pentru implementarea unor obiective de politică asumate legal sau prin strategii sectoriale. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate, cu posibilitatea încheierii de parteneriate cu structuri publice sau private relevante care pot contribui la îndeplinirea acestor obiective;
- proiecte retrospective - proiecte aflate în stadiu de execuție/finalizate, finanțate prin programe naționale de la bugetul de stat/fonduri speciale/bugete locale/ împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale care pot face obiectul decontării din instrumente structurale în cadrul Programului operational sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, conform regulilor de implementare ale acestuia. Solicitanți eligibili pentru aceste proiecte pot fi doar entități publice cu atribuții în domeniul obiectivelor vizate;
- proiecte strategice – proiecte care vor fi implementate la nivel național, multi-regional sau sectorial;
- proiecte de grant – proiecte care vor fi implementate la nivel regional, multi-regional sau local;

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele sistemice. Echivalentul în lei a 5.000.001 – 50.000.000 euro pentru proiectele retrospective. Echivalentul în lei a 500.000 – 5.000.000 euro pentru proiectele strategice.

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

	Echivalentul în lei a 50.000 – 499.999 euro pentru proiectele de grant.
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile	75% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 98% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. 95% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial
Contribuția minimă eligibilă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile	25% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 2% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. 5% pentru persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 75% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale; - persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora 25% pentru: <ul style="list-style-type: none"> - beneficiari instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale; - beneficiari ordonatori de credite ai bugetului local și beneficiari entități finanțate integral din bugetele acestora; - beneficiari entități publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale;

- persoane juridice de drept privat cu/fără scop patrimonial.

II.6.4.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. ONG-uri (asociații și fundații);
2. MMFPSPV și agenții/structuri coordonate/subordonate acestuia;
3. AMPOSDRU și organismele intermediare POS DRU;
4. Agenții/instituții guvernamentale cu atribuții în domeniul pieței muncii și incluziunii sociale;
5. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă;
6. Autoritatea Națională pentru Calificări;
7. Administrația Națională a Penitenciarelor și instituții subordonate;
8. Furnizori de FPC autorizați, publici și privați³⁷;
9. Furnizori de servicii sociale;
10. Furnizori de servicii de ocupare acreditați, publici și privați³⁸;
11. Autorități ale administrației publice centrale și locale (unități administrativ-teritoriale);
12. Institute de cercetare în domeniul pieței muncii și incluziunii sociale;
13. Organizații sindicale și patronate;
14. Asociații ale IMM-urilor;
15. Asociații profesionale;
16. Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică;
17. Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială;
18. Universități publice și private, acreditate.

Solicitantul poate implementa proiectul în parteneriat, compus din una sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene.

Potențialii beneficiari trebuie să aibă parteneri transnaționali din state membre UE. Partenerii transnaționali sunt organizații din statele membre ale Uniunii Europene;

II.6.4.9. Grupuri țintă

1. Personalul AMPOSDRU;
2. Personalul Organismelor Intermediare pentru POS DRU;
3. Personalul membrilor parteneriatelor transnaționale.

II.6.4.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008-2014

În acord cu principiile asistenței retroactive din partea UE, proiectele retrospective vor fi depuse la nivelul anului 2015.

II.6.4.11. Tipuri de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu evaluare continuă și selecție după termenul limită de depunere, stabilit prin Ghidul Solicitantului;

³⁷ Conform Ordonanței nr. 129 din 31 august 2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare.

³⁸ HG nr. 277 din 21 martie 2002 privind aprobarea Criteriilor de acreditare a furnizorilor de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă.

II.6.4.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

- Solicitantul trebuie să fie o organizație cu personalitate juridică, legal constituită în România.
- Solicitantul trebuie să aparțină categoriilor de beneficiari eligibili în conformitate cu prevederile prezentului document și cu Ghidul Solicitantului (Condiții generale și specifice).
- Solicitantul nu trebuie să se afle în situațiile prevăzute de art. 93(1) și 94 din Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 privind regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene și să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 93 (2) al aceluiași regulament.
- Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:
  - obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
  - obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Solicitantul are responsabilitatea finală pentru pregătirea și managementul proiectului;
- Partenerii desfășoară activități relevante în cadrul proiectului și au în obiectul de activitate al instituției pe care o reprezintă și activitatea/activitățile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri
- Solicitantul și partenerii acestuia trebuie să demonstreze că au capacitate financiară și operațională.:

Criterii de eligibilitate pentru proiecte

- Proiectul este relevant pentru obiectivele specifice ale AP/DMI.
- Grupul/grupurile țintă și activitățile proiectului sunt în concordanță cu condițiile AP/DMI și ale cererii de propuneri de proiecte.
- Bugetul proiectului respectă limitele prevăzute de cererea de propuneri de proiecte.
- Proiectul respectă limitele privind perioada de implementare (pentru proiectele retrospective aceasta se suprapune cu perioada în care cheltuielilor efectuate au fost efectiv plătite de către beneficiar, respectiv de la data de 1 ianuarie 2007) și regulile privind transmiterea cererilor de finanțare.
- Proiectul este implementat în România în condițiile stabilite prin Ghidul Solicitantului
- Proiectul respectă prevederile comunitare și naționale privind informarea și publicitatea;

Criterii de evaluare/selecție a proiectelor

- Relevanța
- Metodologia
- Sustenabilitatea
- Cost-eficiență

II.6.4.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total
Indicatori de realizare imediată (output)											
Numărul inițiativelor transnaționale și a parteneriatelor sprijinite	0	2006	-	13	26	45	66	88	112	120	120

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total
Indicatori de realizare imediată (output)											
Numărul de programe comune dezvoltate pentru promovarea ocupării și incluziunii sociale	-	-									40
Număr de studii, analize, rapoarte, strategii – acces pe piața muncii	-	-									10
Număr de evenimente axate pe schimbul de experiență cu privire la implementarea fondurilor și aspecte tematice – acces pe piața muncii											40
Indicatori de rezultat (result)											
Numărul parteneriatelor încheiate pentru schimb de experiență și bune practici – acces pe piața muncii											60
Ponderele proiectelor cofinanțate ce promovează transferul de expertiză privind incluziunea și ocuparea șomerilor de lungă durată (%)											40
Parteneri transnaționali implicați în proiect - acces pe piața muncii											

II.6.4.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Toate proiectele finanțate în cadrul acestui DMI vor promova principiul egalității de șanse și egalității de gen, în special prin inițiativele comune dezvoltate pentru facilitarea accesului la ocupare și la educație și formare profesională pentru toți, indiferent de vârstă, gen, rasă, origine etnică, origine socială etc., și prin programele comune de promovare a unei piețe a muncii flexibile și inclusive.

- **Dezvoltarea durabilă**

Inițiativele comune dezvoltate la nivel transnațional în cadrul acestui DMI vor cuprinde o componentă specifică privind promovarea dezvoltării durabile, protecția mediului, controlul poluării, managementul mediului etc.

II.6.4.15. Ajutorul de stat

Nu este cazul.

II.6.4.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
80	Promovarea parteneriatelor, a pactelor și inițiativelor prin relaționarea actorilor relevanți

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.6.4.17. Organisme Intermediare

Nu este cazul.

II.6.4.18. Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.7. AXA PRIORITARĂ 7 – Asistență tehnică

Una dintre condițiile fundamentale pentru managementul Fondurilor Structurale ale UE este de a asigura existența unei capacități administrative adecvate pentru managementul fondurilor, în conformitate cu regulamentele comunitare și legislația națională. Asistența tehnică reprezintă un instrument folosit de Autoritatea de Management pentru a consolida calitatea și a accelera coerența acțiunilor, dar și pentru a asigura cea mai bună și eficientă utilizare a fondurilor în scopul maximizării impactului programului.

Pentru a se asigura managementul și utilizarea eficientă a programului, activitățile din această AP vor include acțiuni de facilitare și consolidare a capacității administrative, dezvoltare de rețele, asigurarea funcționării Comitetului de Monitorizare, furnizarea consilierii și orientării, monitorizarea progresului, promovare și publicitate, evaluare, pregătirea rapoartelor anuale, construirea parteneriatelor, cercetare, studii și diseminarea bunelor practici.

Informarea și promovarea POS DRU va cuprinde activități privind creșterea conștientizării cu privire la intervențiile Fondului Social European în România, organizarea de evenimente și diseminarea materialelor informative privind bunele practici și poveștile de succes în promovarea dezvoltării resurselor umane și incluziunii sociale.

Această AP este complementară cu asistența inclusă în Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2007-2013, gestionat la nivel național de Ministerul Economiei și Finanțelor.

Domeniile majore de intervenție sunt:

1. Sprijin pentru implementarea, managementul general și evaluarea POS DRU;
2. Sprijin pentru promovare și comunicare POSDRU.

II.7.1. Domeniul major de intervenție 7.1 – Sprijin pentru implementarea, managementul general și evaluarea POS DRU

II.7.1.1. Descriere

Activitățile din cadrul acestui DMI vor asigura suport personalului din cadrul AM și organismelor intermediare pentru POS DRU pentru implementarea, monitorizarea, evaluarea și controlul operațiunilor finanțate de FSE prin POS DRU 2007-2013.

Managementul eficace al fondurilor europene și o administrare eficientă vor facilita o rată de absorbție ridicată a FSE în România. Proiectele care oferă sprijin AMPOS DRU vor fi finanțate în vederea îmbunătățirii atât a managementului general al PO cât și a proceselor de selecție, monitorizare, evaluare și management financiar, inclusiv activitățile de control și verificare. Formarea profesională va fi disponibilă atât pentru personalul Autorității de Management cât și pentru personalul organismelor intermediare ale POS DRU în toate aspectele programării și managementului PO. Crearea de rețele, schimbul de experiență, creșterea conștientizării atât la nivel regional, cât și local, activități de cercetare și alte activități care conduc la îmbunătățirea managementului programului vor fi promovate în cadrul acestui DMI.

Principalul *obiectiv operațional* al acestui DMI este:

- Consolidarea capacității AM și OI în vederea implementării și managementului eficient și eficace al POS DRU.

II.7.1.2. Operațiuni orientative

1. Elaborarea rapoartelor, studiilor de context și cercetărilor relevante pentru implementarea programului și pregătirea următorului exercițiu de programare;
2. Sprijin pentru implementarea POS DRU (inclusiv pregătirea și elaborarea de proiecte), monitorizare și control, evaluare (ex-ante, pe parcurs, ex-post, strategică, tematică);
3. Sprijin pentru Comitetul de Monitorizare al POS DRU, în special pentru organizare și logistică;
4. Formarea personalului AMPOSDRU și al Organismelor Intermediare privind activitățile specifice;
5. Cheltuielile salariale cu personalul și experții implicați în sarcinile privind elaborarea, selectarea, evaluarea, monitorizarea, controlul și auditul programului;
6. Întărirea și îmbunătățirea resurselor tehnice și echipamentelor folosite de personalul implicat în pregătirea, selecția, monitorizarea, controlul și auditul activităților din program;
7. Achiziționarea, instalarea și întreținerea echipamentului TIC (altul decât SMIS) și a echipamentelor de birou necesare pentru managementul și implementarea programului;
8. Sprijin pentru AMPOSDRU și organismele intermediare pentru integrarea și simplificarea sistemelor.

II.7.1.3. Activități eligibile

1. Asistență tehnică pentru managementul programului, evaluarea, monitorizarea, controlul, auditul, managementul financiar;
2. Asistență tehnică pentru realizarea sondajelor, cercetărilor și rapoartelor de evaluare etc.;
3. Sprijin acordat AM în vederea facilitării îndeplinirii obiectivelor generale și specifice ale PO, inclusiv prin activități de elaborare a instrumentelor și procedurilor de implementare pentru diferitele tipuri de intervenții;
4. Elaborarea documentelor programatice și documentelor suport pentru activitățile de programare, management, monitorizare, evaluare și control (precum manuale de proceduri, liste de verificare etc.);
5. Integrarea și extinderea utilizării instrumentelor de guvernare pe mai multe niveluri, care facilitează integrarea și cooperarea între AM și diferiți actori implicați în implementarea PO;
6. Sprijin pentru pregătirea Comitetului de Monitorizare și a Comitetului de Coordonare a Evaluării POSDRU și asistență pentru consolidarea funcționării acestora;
7. Planificarea și testarea unor modalități noi de implementare, caracterizate printr-un accent mai pronunțat asupra priorităților și obiectivelor de realizat, introducerea în metodologia de implementare a intervențiilor a formelor similare “contractelor bazate pe rezultate”;
8. Consolidarea și extinderea sistemului de control de prim nivel în conformitate cu standardele și procedurile stabilite de Comisia Europeană;
9. Consolidarea sistemelor de control, în scopul garantării independenței și separării necesare, evitării suprapunerii, îmbunătățirii eficacității și eficienței generale;
10. Sprijin pentru activitățile de control și verificare, inclusiv prin elaborarea și implementarea modalităților inovatoare de certificare a cheltuielilor;
11. Simplificarea și inovarea procedurilor de management, administrative și financiare ale PO și consolidării capacității administrative a AM și a organismelor intermediare;
12. Diseminarea practicilor și modelelor inovatoare pentru programarea și managementul Fondurilor Structurale;

13. Dezvoltarea și implementarea instrumentelor și activităților specifice pentru a sprijini managementul, dezvoltarea sistemelor de monitorizare și evaluare și inovarea organizațională;
14. Consolidarea, sprijinul și salarizarea resurselor tehnice și umane implicate în programarea, managementul, monitorizarea, evaluarea și controlul PO;
15. Realizarea de evaluări ex-ante, pe parcursul implementării POSDRU și ex-post;
16. Elaborarea rapoartelor prevăzute în Regulamentele UE prin utilizarea SMIS și a sistemului informatic complementar acestuia dezvoltat de AMPOSDRU;
17. Planificarea și implementarea sistemului informatic de monitorizare și raportare complementar SMIS, în vederea îmbunătățirii eficienței AM și a organismelor intermediare;
18. Studierea, identificarea, selecția și stabilirea indicatorilor pentru monitorizarea intervențiilor și a cheltuielilor în funcție de obiective (eficiență);
19. Activități, proceduri și modele de e-guvernanta în scopul asigurării interacțiunii cu toți actorii implicați (în special cu cetățenii și întreprinderile), simplificarea proceselor, accelerarea fluxurilor financiare etc;
20. Activități suport pentru definirea și implementarea procedurilor armonizate privind managementul financiar, tehnic și contractual;
21. Activități destinate îmbunătățirii cunoștințelor privind sistemul economic și social (studii-scenarii economice și sociale, analize SWOT și simulări socio-economice);
22. Analize și studii privind nevoia de formare în corespondență cu cererea de competențe, inclusiv prin scenarii inovatoare;
23. Anchete și cercetări pe teren în vederea evaluării impactului formării profesionale, analize ale satisfacției clienților;
24. Activități care au ca scop întărirea capacității administrative în domeniul evaluării la nivel de program destinate personalului AMPOSDRU și OI POSDRU, membrilor Comitetului de Coordonare a Evaluării POSDRU și membrilor CM POSDRU;
25. Analize privind neconcordanța dintre cererea și oferta de formare profesională;
26. Dezvoltarea și implementarea instrumentelor pentru înregistrarea, promovarea și diseminarea ulterioară a modelelor, abordărilor și instrumentelor inovatoare, și pentru arhivarea și utilizarea documentelor corespunzătoare proiectelor de un interes sau importanță specifică;
27. Sprijin pentru dezvoltarea și consolidarea comunităților de practică;
28. Activități inovatoare, interregionale și transnaționale pentru îmbunătățirea managementului, implementării și evaluării PO.

II.7.1.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de program;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli aferente organizării de evenimente;
- Cheltuieli pentru instruirea personalului din Autoritatea de Management/organismele intermediare și a potențialilor beneficiari;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012, cu respectarea prevederilor art. 11 alin. 2 din Regulamentul CE 1081/2006.

II.7.1.5. Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 10% din finanțarea alocată pentru această AP.

II.7.1.6. Alocarea financiară orientativă

Euro

An	TOTAL	Contribuția UE (FSE)	Contribuția publică națională*				Contribuția privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	6.014.381	4.510.786	1.503.595	0	0	1.503.595	0
2008	9.323.205	6.992.404	2.330.801	0	0	2.330.801	0
2009	12.780.995	9.585.746	3.195.249	0	0	3.195.249	0
2010	15.205.249	11.403.937	3.801.312	0	0	3.801.312	0
2011	16.819.561	12.614.671	4.204.890	0	0	4.204.890	0
2012	18.823.240	14.117.430	4.705.810	0	0	4.705.810	0
2013	19.199.704	14.399.778	4.799.926	0	0	4.799.926	0
TOTAL	98.166.335	73.624.752	24.541.583	0	0	24.541.583	0

* Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari eligibili

II.7.1.7. Dimensiunea finanțării acordate

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	Maxim echivalentul în lei a 15.000.000 euro
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile	75%
Contribuția minimă eligibilă a beneficiarului din totalul costurilor eligibile	25%
Contribuția comunitară la finanțarea acordată	100%
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	0%

II.7.1.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. AMPOSDRU;
2. Organisme Intermediare pentru POS DRU.

II.7.1.9. Grupuri țintă

1. Personalul AMPOSDRU;
2. Personalul Organismelor Intermediare pentru POS DRU;

* Valoarea eligibilă a proiectelor – reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr. 759/2007, cu modificările și completările ulterioare

3. Membrii Comitetului de Coordonare a Evaluării POS DRU;
4. Membrii Comitetului de Monitorizare POS DRU;
5. Categoriile de beneficiari eligibili POSDRU.

II.7.1.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor 2008-2014

II.7.1.11. Tipuri de lansări

- Cerere de propuneri de proiecte cu depunere continuă.
- Atribuire directă (potrivit Memorandumului de Înțelegere dintre Guvernul României și Banca Mondială privind parteneriatul și sprijinul pentru implementarea Fondurilor Structurale și de Coeziune ale U.E. în România și de modernizarea administrației publice).

II.7.1.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Selecția proiectelor se va face cu respectarea legislației în domeniul achizițiilor publice, fiind necesară îndeplinirea obligatorie a două condiții:

- coerența activităților cu obiectivele POSDRU;
- respectarea politicilor naționale și a celor comunitare.

Se exceptează de la aplicarea reglementărilor privind achizițiile publice, proiectele pentru care se încheie acorduri de servicii cu Banca Mondială în baza Memorandumului menționat la punctul 7.1.11.

II.7.1.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr studii, anchete	-	-									20
Număr întâlniri ale Comitetului de Monitorizare	-	-	1								18

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr de reuniuni ale comitetelor și grupurilor de lucru relevante											
Număr de studii, analize, rapoarte și strategii											
Număr de cursuri de formare profesională											
Număr de participanți la instruire											
Număr de aplicații informatice dezvoltate/achiziționate											
Zile participant la instruire – beneficiar											

Zile participant la instruire – structuri de gestionare											
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

II.7.1.14. Temele orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Toate proiectele finanțate în cadrul acestui DMI vor asigura suport AM și organismelor intermediare în vederea promovării obiectivelor orizontale ale POS DRU, respectiv egalitate de șanse și de gen, nediscriminare și respectarea diversității în managementul, implementarea și evaluarea PO. În acest sens, în cadrul proiectelor vor fi dezvoltate și implementate instrumente și metodologii care să integreze această temă orizontală. Sesiunile de pregătire specifică vor cuprinde module/sesiuni care să includă obiectivele orizontale ale POS DRU.

- **Dezvoltarea durabilă**

Toate proiectele finanțate în cadrul acestui DMI vor asigura suport AM și organismelor intermediare în vederea promovării obiectivelor orizontale ale POS DRU, respectiv dezvoltarea durabilă, în managementul, implementarea și evaluarea PO. În acest sens, în cadrul proiectelor vor fi dezvoltate și implementate instrumente și metodologii care să integreze această temă orizontală. Sesiunile de pregătire specifică vor cuprinde module/sesiuni care să includă obiectivele orizontale ale POS DRU.

II.7.1.15. Ajutorul de stat

Nu se aplică.

II.7.1.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
85	Pregătirea, implementarea, monitorizarea și inspecția
86	Evaluare și studii; informare și comunicare

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.7.1.17. Organismele Intermediare

Nu este cazul.

II.7.1.18. Organismul responsabil de efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

II.7.2. Domeniul Major de Intervenție 7.2 – Sprijin pentru promovare și comunicare POS DRU

II.7.2.1. Descriere

Activitățile finanțate în cadrul acestui DMI vor fi destinate publicității și promovării FSE și POS DRU. Publicitatea și activitățile întreprinse pentru creșterea conștientizării vor fi realizate la nivel național, regional și local. Scopul acestor intervenții este de a maximiza vizibilitatea programului și a rolului îndeplinit de UE și de a înlesni accesul la oportunitățile de finanțare existente pentru dezvoltarea resurselor umane. Se vor desfășura o serie largă de activități personalizate și se va utiliza un set variat de instrumente de comunicare, avându-se în vedere particularitățile diferitelor grupuri țintă. Campaniile de informare și de publicitate intensive și orientate către grupurile țintă vor conduce la creșterea nivelului de conștientizare și de cunoaștere al potențialilor beneficiari și grupurilor țintă în ceea ce privește oportunitățile oferite de program.

Principalul *obiectiv operațional* al acestui DMI este:

- Promovarea obiectivelor și operațiunilor POS DRU și a intervențiilor Fondului Social European în România.

II.7.2.2. Operațiuni orientative

1. Comunicare și informare: elaborarea Planului de Comunicare, crearea unui site web, publicarea și distribuirea informației;
2. Elaborarea și diseminarea materialelor promoționale și educaționale privind POS DRU, organizarea de conferințe, sesiuni de pregătire, caravane, ateliere de lucru, în special privind „bunele practici”, atât pentru publicul larg, cât și pentru partenerii sociali, societatea civilă și potențialii beneficiari.

II.7.2.3. Activități eligibile

1. Suport pentru elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea Planului de Comunicare al POS DRU;
2. Pregătirea, organizarea și desfășurarea campaniilor de informare și promovare;
3. Activități pentru creșterea gradului de conștientizare cu privire la oportunitățile și posibilitățile de finanțare oferite prin POS DRU;
4. Promovarea și publicarea bunelor practici și a proiectelor de succes;
5. Înfăptuirea unor rețele de comunicare pentru schimbul de bune practici;
6. Dezvoltarea și furnizarea sesiunilor de pregătire pentru potențialii beneficiari și pentru beneficiari;
7. Asistență tehnică pentru elaborarea anchetelor, cercetărilor și rapoartelor de evaluare etc.;
8. Asistență tehnică pentru organizarea caravelor și a evenimentelor și pentru diseminarea materialelor promoționale;
9. Asistență tehnică pentru dezvoltarea și promovarea identității vizuale și pentru realizarea planurilor media ale campaniilor publicitare;
10. Asistență tehnică pentru personalul unităților de informare și comunicare din cadrul AM și organismelor intermediare pentru POS DRU în vederea furnizării de servicii precum puncte de contact și centre de informare, relații media, publicații, editarea conținutului materialelor promoționale etc.;
11. Asistență tehnică pentru realizarea site-ului web și componentelor multimedia;
12. Elaborarea, tipărirea și distribuirea publicațiilor, materialelor promoționale, ghidurilor etc.;

13. Asistență tehnică pentru editarea spoturilor TV și radio.

II.7.2.4. Categoriile de cheltuieli eligibile

- Cheltuieli cu personalul;
- Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;
- Cheltuieli aferente managementului de program;
- Cheltuieli financiare și juridice;
- Cheltuieli pentru închirieri, amortizări și leasing;
- Cheltuieli generale de administrație;
- Cheltuieli de informare și publicitate;
- Cheltuieli aferente organizării de evenimente;
- Cheltuieli pentru instruirea personalului din Autoritatea de Management/organismele intermediare și a potențialilor beneficiari;
- Cheltuieli de tip FEDR;
- Taxa pe valoare adăugată, în cazul propunerilor de proiecte depuse după data de 01 ianuarie 2012, cu respectarea prevederilor art. 11 alin. 2 din Regulamentul CE 1081/2006.

II.7.2.5. Folosirea finanțării încrucișate FEDR/FSE

În scopul creșterii eficienței intervențiilor există posibilitatea recurgerii la utilizarea resurselor FSE, în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Consiliului (CE) nr.1083/2006, pentru finanțarea activităților complementare necesare și a cheltuielilor aferente scopului asistenței de tip FEDR, în limita a 10% din finanțarea alocată pentru această AP.

II.7.2.6. Alocarea financiară orientativă

An	TOTAL	Contribuție UE (FSE)	Contribuție publică națională*				Contribuție privată
			Buget de Stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	4.009.588	3.007.191	1.002.397	0	0	1.002.397	0
2008	6.215.469	4.661.602	1.553.867	0	0	1.553.867	0
2009	8.520.663	6.390.497	2.130.166	0	0	2.130.166	0
2010	10.136.833	7.602.625	2.534.208	0	0	2.534.208	0
2011	11.213.040	8.409.780	2.803.260	0	0	2.803.260	0
2012	12.548.826	9.411.620	3.137.206	0	0	3.137.206	0
2013	12.799.802	9.599.852	3.199.950	0	0	3.199.950	0
TOTAL	65.444.221	49.083.167	16.361.054	0	0	16.361.054	0

* Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari eligibili

II.7.2.7. Dimensiunea finanțării acordate

Valoarea proiectelor	Nu se aplică
Valoarea maximă a finanțării acordate	Nu se aplică
Valoarea eligibilă a proiectelor *	Maxim echivalentul în lei a 15.000.000 euro
Valoarea maximă a finanțării acordate din totalul costurilor eligibile	75%
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	25%

* Valoarea eligibilă a proiectelor –reprezintă valoarea cheltuielilor eligibile, inclusiv taxa pe valoare adăugată nedeductibilă aferentă acestora, potrivit H.G. nr.759/2007, cu modificările și completările ulterioare

Contribuția comunitară la finanțarea acordată	100%
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	0%

II.7.2.8. Categoriile de beneficiari eligibili

1. AMPOSDRU;
2. Organismele Intermediare pentru POS DRU.

II.7.2.9. Grupuri țintă

1. Personalul AMPOSDRU și al Organismelor Intermediare pentru POS DRU;
2. Categoriile de beneficiari eligibili POS DRU;
3. Grupurile țintă din POS DRU;
4. Publicul larg.

II.7.2.10. Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2008-2014

II.7.2.11. Tipuri de lansări

- Cerere de propuneri de proiecte cu depunere continuă.
- Atribuire directă (potrivit Memorandumului de Înțelegere dintre Guvernul României și Banca Mondială privind parteneriatul și sprijinul pentru implementarea Fondurilor Structurale și de Coeziune ale U.E. în România și de modernizarea administrației publice).

II.7.2.12. Criterii de eligibilitate și evaluare/selecție

Selecția proiectelor se va face cu respectarea legislației în domeniul achizițiilor publice, fiind necesară îndeplinirea obligatorie a două condiții:

- coerența activităților cu obiectivele POSDRU;
- respectarea politicilor naționale și a celor comunitare.

Se exceptează de la aplicarea reglementărilor privind achizițiile publice, proiectele pentru care se încheie acorduri de servicii cu Banca Mondială în baza Memorandumului menționat la punctul 7.2.11.

II.7.2.13. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total
Indicatori de realizare imediată (output)											
Număr campanii de promovare (TV, radio, presă)	-	-									15
Medie anuală a vizitelor pe website	-	-									90.000
Număr broșuri publicate	-	-									200

Indicatori suplimentari

Indicatori	Valoare de bază	An de bază	Ținte orientative cumulative									
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 total	
Indicatori de realizare imediată (output)												
Număr de evenimente de comunicare și promovare												340
Număr de materiale de informare și publicitate tipărite												875.000
Numărul de spoturi TV/radio difuzate												240
Indicatori de rezultat (result)												
Număr de participanți la evenimente de comunicare și promovare												20.000
Număr de solicitări de informații primite la Centrul de Informare												45.000
Indicatori de impact												
Nivelul de conștientizare a populației (%)												10

II.7.2.14. Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Toate proiectele finanțate în cadrul acestui DMI vor asigura suport AM și organismelor intermediare în vederea promovării obiectivelor orizontale ale POS DRU, respectiv egalitate de șanse și de gen, nediscriminare și respectarea diversității în activitatea de informare și comunicare. În acest sens, în cadrul proiectelor vor fi dezvoltate și implementate instrumente și metodologii care să integreze această temă orizontală. Sesiunile de pregătire specifică vor cuprinde module/sesiuni care să includă obiectivele orizontale ale POS DRU.

- **Dezvoltarea durabilă**

Toate proiectele finanțate în cadrul acestui DMI vor asigura suport AM și organismelor intermediare în vederea promovării obiectivelor orizontale ale POS DRU, respectiv dezvoltarea durabilă, în activitatea de informare și comunicare. În acest sens, în cadrul proiectelor vor fi dezvoltate și implementate instrumente și metodologii care să integreze această temă orizontală. Sesiunile de pregătire specifică vor cuprinde module/sesiuni care să includă obiectivele orizontale ale POS DRU.

II.7.2.15. Ajutorul de stat

Nu se aplică.

II.7.2.16. Clasificarea intervențiilor

Cod	Tema prioritară
86	Evaluare și studii; informare și comunicare
Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă
Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.7.2.17. Organisme intermediare

Nu este cazul.

II.7.2.18. Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

AMPOSDRU – Compartimentul Financiar Contabil, în calitate de Unitate de Plată

III. PLANUL FINANCIAR

Alocarea financiară pentru fiecare axă prioritară și domeniu major de intervenție este indicată în tabelul de mai jos. Tabelele financiare prezentate în DCI au fost elaborate pe baza alocărilor financiare aprobate de Comisia Europeană, la nivel de axă prioritară în POS DRU.

Euro

AN	TOTAL	Contribuție UE (FSE)	Contribuție publică națională				Contribuție privată
			Buget de stat	Buget local	Alte surse publice	Total	
TOTAL POS Dezvoltarea Resursei Umane							
2007	260.598.832	212.973.834	32.496.647	1.465.516	3.607.749	37.569.912	10.055.086
2008	402.967.801	330.141.809	49.374.750	2.271.774	5.592.559	57.239.083	15.586.909
2009	551.791.378	452.584.803	67.057.736	3.114.328	7.666.726	77.838.790	21.367.785
2010	657.832.602	538.429.514	81.156.369	3.705.043	9.120.923	93.982.335	25.420.753
2011	727.779.560	595.593.519	89.878.745	4.098.400	10.089.274	104.066.419	28.119.622
2012	821.691.855	666.545.305	99.538.780	12.847.129	11.291.188	123.677.097	31.469.453
2013	830.815.138	679.876.212	102.644.704	4.678.367	11.517.011	118.840.082	32.098.844
TOTAL	4.253.477.166	3.476.144.996	522.147.731	32.180.557	58.885.430	613.213.718	164.118.452
AP 1 – Educația și formare profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere							
2007	61.392.616	48.879.254	11.247.059	637.855	0	11.884.914	628.448
2008	95.167.888	75.770.273	17.434.654	988.773	0	18.423.427	974.188
2009	130.463.753	103.871.950	23.900.818	1.355.489	0	25.256.307	1.335.496
2010	155.209.664	123.574.020	28.434.243	1.612.593	0	30.046.836	1.588.808
2011	171.687.971	136.693.633	31.453.050	1.783.799	0	33.236.849	1.757.489
2012	192.140.791	152.977.652	35.199.984	1.996.300	0	37.196.284	1.966.855
2013	195.983.607	156.037.207	35.903.983	2.036.225	0	37.940.208	2.006.192
TOTAL	1.002.046.290	797.803.989	183.573.791	10.411.034	0	193.984.825	10.257.476
DMI 1.1 – Acces la educație și formare profesională inițială de calitate							
2007	8.084.700	5.933.519	1.889.454	261.727	0	2.151.181	0
2008	12.532.515	9.197.856	2.928.942	405.717	0	3.334.659	0
2009	17.180.573	12.609.157	4.015.227	556.189	0	4.571.416	0
2010	20.439.325	15.000.818	4.776.822	661.685	0	5.438.507	0
2011	22.609.328	16.593.425	5.283.968	731.935	0	6.015.903	0
2012	25.302.728	18.570.164	5.913.435	819.129	0	6.732.564	0
2013	25.808.783	18.941.568	6.031.704	835.511	0	6.867.215	0
TOTAL	131.957.952	96.846.507	30.839.552	4.271.893	0	35.111.445	0
DMI 1.2 – Calitate în învățământul superior							
2007	13.608.241	10.689.161	2.919.080	0	0	2.919.080	0
2008	21.094.842	16.569.824	4.525.018	0	0	4.525.018	0
2009	28.918.497	22.715.240	6.203.257	0	0	6.203.257	0
2010	34.403.657	27.023.788	7.379.869	0	0	7.379.869	0
2011	38.056.226	29.892.851	8.163.375	0	0	8.163.375	0
2012	42.589.782	33.453.922	9.135.860	0	0	9.135.860	0
2013	43.441.578	34.123.001	9.318.577	0	0	9.318.577	0
TOTAL	222.112.823	174.467.787	47.645.036	0	0	47.645.036	0
DMI 1.3 – Dezvoltarea resurselor umane în educație și formare profesională							
2007	16.032.842	12.652.733	2.910.150	376.128	0	3.286.278	93.831

2008	24.853.342	19.613.660	4.511.175	583.056	0	5.094.231	145.451
2009	34.070.951	26.887.974	6.184.280	799.300	0	6.983.580	199.397
2010	40.533.409	31.987.990	7.357.293	950.908	0	8.308.201	237.218
2011	44.836.763	35.384.094	8.138.402	1.051.864	0	9.190.266	262.403
2012	50.178.072	39.599.325	9.107.913	1.177.171	0	10.285.084	293.663
2013	51.181.633	40.391.312	9.290.071	1.200.714	0	10.490.785	299.536
TOTAL	261.687.012	206.517.088	47.499.284	6.139.141	0	53.638.425	1.531.499
DMI 1.4 – Calitate în FPC							
2007	3.130.218	2.146.967	448.634	0	0	448.634	534.617
2008	4.852.314	3.328.125	695.452	0	0	695.452	828.737
2009	6.651.939	4.562.459	953.381	0	0	953.381	1.136.099
2010	7.913.656	5.427.851	1.134.215	0	0	1.134.215	1.351.590
2011	8.753.833	6.004.115	1.254.632	0	0	1.254.632	1.495.086
2012	9.796.658	6.719.372	1.404.094	0	0	1.404.094	1.673.192
2013	9.992.591	6.853.760	1.432.175	0	0	1.432.175	1.706.656
TOTAL	51.091.209	35.042.649	7.322.583	0	0	7.322.583	8.725.977
DMI 1.5 – Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării							
2007	20.536.615	17.456.874	3.079.741	0	0	3.079.741	0
2008	31.834.875	27.060.808	4.774.067	0	0	4.774.067	0
2009	43.641.793	37.097.120	6.544.673	0	0	6.544.673	0
2010	51.919.617	44.133.573	7.786.044	0	0	7.786.044	0
2011	57.431.821	48.819.148	8.612.673	0	0	8.612.673	0
2012	64.273.551	54.634.869	9.638.682	0	0	9.638.682	0
2013	65.559.022	55.727.566	9.831.456	0	0	9.831.456	0
TOTAL	335.197.294	284.929.958	50.267.336	0	0	50.267.336	0
AP 2 – Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii							
2007	64.542.630	55.861.991	4.050.522	827.661	0	4.878.183	3.802.456
2008	99.050.887	86.594.575	5.278.927	1.283.001	0	6.561.928	5.894.384
2009	135.157.761	118.710.773	6.607.655	1.758.839	0	8.366.494	8.080.494
2010	162.173.369	141.227.420	9.240.325	2.092.450	0	11.332.775	9.613.174
2011	179.497.166	156.221.260	10.327.520	2.314.601	0	12.642.121	10.633.785
2012	208.093.740	174.831.562	10.510.784	10.850.829	0	21.361.613	11.900.565
2013	204.945.066	178.328.197	11.836.150	2.642.142	0	14.478.292	12.138.577
TOTAL	1.053.460.619	911.775.778	57.851.883	21.769.523	0	79.621.406	62.063.435
DMI 2.1 – Tranziția de la școală la viața activă							
2007	23.727.655	21.879.281	1.447.893	400.481	0	1.848.374	0
2008	18.101.747	16.236.485	1.244.455	620.807	0	1.865.262	0
2009	25.186.203	22.258.274	2.076.878	851.051	0	2.927.929	0
2010	30.153.112	26.480.146	2.660.490	1.012.476	0	3.672.966	0
2011	65.538.603	61.369.518	3.049.117	1.119.968	0	4.169.085	0
2012	77.635.796	68.680.338	3.265.900	5.689.558	0	8.955.458	0
2013	75.554.510	70.053.945	4.222.109	1.278.456	0	5.500.565	0
TOTAL	315.897.626	286.957.987	17.966.842	10.972.797	0	28.939.639	0
DMI 2.2 – Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii							
2007	24.549.153	22.577.554	1.544.419	427.180	0	1.971.599	0
2008	20.375.193	17.318.914	2.394.085	662.194	0	3.056.279	0
2009	26.931.945	23.742.154	2.282.003	907.788	0	3.189.791	0
2010	33.229.979	28.245.483	3.904.522	1.079.974	0	4.984.496	0

2011	63.928.956	58.415.266	4.319.057	1.194.633	0	5.513.690	0
2012	75.171.733	65.374.148	4.636.314	5.161.271	0	9.797.585	0
2013	72.960.320	66.681.633	4.915.001	1.363.686	0	6.278.687	0
TOTAL	317.147.279	282.355.152	23.995.401	10.796.726	0	34.792.127	0
DMI 2.3 – Acces și participare la FPC							
2007	16.265.822	11.405.156	1.058.210	0	0	1.058.210	3.802.456
2008	60.573.947	53.039.176	1.640.387	0	0	1.640.387	5.894.384
2009	83.039.613	72.710.345	2.248.774	0	0	2.248.774	8.080.494
2010	98.790.278	86.501.791	2.675.313	0	0	2.675.313	9.613.174
2011	50.029.607	36.436.476	2.959.346	0	0	2.959.346	10.633.785
2012	55.286.211	40.777.076	2.608.570	0	0	2.608.570	11.900.565
2013	56.430.236	41.592.619	2.699.040	0	0	2.699.040	12.138.577
TOTAL	420.415.714	342.462.639	15.889.640	0	0	15.889.640	62.063.435
AP 3 – Creșterea adaptabilității lucrătorilor și a întreprinderilor							
2007	35.466.691	27.581.857	4.256.060	0	0	4.256.060	3.628.774
2008	54.978.763	42.756.071	6.597.541	0	0	6.597.541	5.625.151
2009	75.369.286	58.613.443	9.044.436	0	0	9.044.436	7.711.407
2010	89.665.068	69.731.033	10.759.954	0	0	10.759.954	9.174.081
2011	99.184.632	77.134.243	11.902.316	0	0	11.902.316	10.148.073
2012	111.000.289	86.323.082	13.320.215	0	0	13.320.215	11.356.992
2013	113.220.293	88.049.542	13.586.618	0	0	13.586.618	11.584.133
TOTAL	578.885.022	450.189.271	69.467.140	0	0	69.467.140	59.228.611
DMI 3.1 – Promovarea culturii antreprenoriale							
2007	11.043.426	9.356.883	597.234	0	0	597.234	1.089.309
2008	17.118.990	14.504.591	925.805	0	0	925.805	1.688.594
2009	23.468.080	19.884.054	1.269.166	0	0	1.269.166	2.314.860
2010	27.919.422	23.655.589	1.509.898	0	0	1.509.898	2.753.935
2011	30.883.574	26.167.060	1.670.200	0	0	1.670.200	3.046.314
2012	34.562.669	29.284.286	1.869.168	0	0	1.869.168	3.409.215
2013	35.253.922	29.869.971	1.906.551	0	0	1.906.551	3.477.400
TOTAL	180.250.083	152.722.434	9.748.022	0	0	9.748.022	17.779.627
DMI 3.2 – Formare și sprijin pentru întreprinderi și angajați pentru promovarea adaptabilității							
2007	18.904.046	14.035.325	2.477.130	0	0	2.477.130	2.391.591
2008	29.304.145	21.756.887	3.839.928	0	0	3.839.928	3.707.330
2009	40.172.467	29.826.081	5.264.081	0	0	5.264.081	5.082.305
2010	47.792.240	35.483.388	6.262.553	0	0	6.262.553	6.046.299
2011	52.866.247	39.250.589	6.927.436	0	0	6.927.436	6.688.222
2012	59.164.092	43.926.429	7.752.687	0	0	7.752.687	7.484.976
2013	60.347.373	44.804.957	7.907.740	0	0	7.907.740	7.634.676
TOTAL	308.550.610	229.083.656	40.431.555	0	0	40.431.555	39.035.399
DMI 3.3 – Dezvoltarea parteneriatelor și încurajarea inițiativelor partenerilor sociali și societății civile							
2007	5.519.219	4.189.649	1.181.696	0	0	1.181.696	147.874
2008	8.555.628	6.494.593	1.831.808	0	0	1.831.808	229.227
2009	11.728.739	8.903.308	2.511.189	0	0	2.511.189	314.242
2010	13.953.406	10.592.056	2.987.503	0	0	2.987.503	373.847
2011	15.434.811	11.716.594	3.304.680	0	0	3.304.680	413.537

2012	17.273.528	13.112.367	3.698.360	0	0	3.698.360	462.801
2013	17.618.998	13.374.614	3.772.327	0	0	3.772.327	472.057
TOTAL	90.084.329	68.383.181	19.287.563	0	0	19.287.563	2.413.585
AP 4 – Modernizarea Serviciului Public de Ocupare							
2007	14.430.994	10.823.245	0	0	3.607.749	3.607.749	0
2008	22.370.233	16.777.674	0	0	5.592.559	5.592.559	0
2009	30.666.903	23.000.177	0	0	7.666.726	7.666.726	0
2010	36.483.694	27.362.771	0	0	9.120.923	9.120.923	0
2011	40.357.097	30.267.823	0	0	10.089.274	10.089.274	0
2012	45.164.752	33.873.564	0	0	11.291.188	11.291.188	0
2013	46.068.046	34.551.035	0	0	11.517.011	11.517.011	0
TOTAL	235.541.719	176.656.289	0	0	58.885.430	58.885.430	0
DMI 4.1 – Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare							
2007	9.310.311	6.982.733	0	0	2.327.578	2.327.578	0
2008	14.432.397	10.824.297	0	0	3.608.100	3.608.100	0
2009	19.785.083	14.838.812	0	0	4.946.271	4.946.271	0
2010	23.537.848	17.653.386	0	0	5.884.462	5.884.462	0
2011	26.036.816	19.527.612	0	0	6.509.204	6.509.204	0
2012	29.138.527	21.853.895	0	0	7.284.632	7.284.632	0
2013	29.721.296	22.290.972	0	0	7.430.324	7.430.324	0
TOTAL	151.962.278	113.971.707	0	0	37.990.571	37.990.571	0
DMI 4.2 – Formarea personalului propriu al SPO							
2007	5.120.683	3.840.512	0	0	1.280.171	1.280.171	0
2008	7.937.836	5.953.377	0	0	1.984.459	1.984.459	0
2009	10.881.820	8.161.365	0	0	2.720.455	2.720.455	0
2010	12.945.846	9.709.385	0	0	3.236.461	3.236.461	0
2011	14.320.281	10.740.211	0	0	3.580.070	3.580.070	0
2012	16.026.225	12.019.669	0	0	4.006.556	4.006.556	0
2013	16.346.750	12.260.063	0	0	4.086.687	4.086.687	0
TOTAL	83.579.441	62.684.582	0	0	20.894.859	20.894.859	0
AP 5 – Promovarea măsurilor active de ocupare							
2007	34.236.793	29.187.890	4.102.039	0	0	4.102.039	946.864
2008	53.072.234	45.245.665	6.358.785	0	0	6.358.785	1.467.784
2009	72.755.664	62.026.378	8.717.130	0	0	8.717.130	2.012.156
2010	86.555.706	73.791.326	10.370.566	0	0	10.370.566	2.393.814
2011	95.745.149	81.625.600	11.471.588	0	0	11.471.588	2.647.961
2012	107.151.070	91.349.488	12.838.175	0	0	12.838.175	2.963.407
2013	109.294.089	93.176.476	13.094.938	0	0	13.094.938	3.022.675
TOTAL	558.810.705	476.402.823	66.953.221	0	0	66.953.221	15.454.661
DMI 5.1 – Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare							
2007	18.285.898	15.776.076	1.783.941	0	0	1.783.941	725.881
2008	28.345.922	24.455.315	2.765.381	0	0	2.765.381	1.125.226
2009	38.858.857	33.525.303	3.791.004	0	0	3.791.004	1.542.550
2010	46.229.470	39.884.266	4.510.069	0	0	4.510.069	1.835.135
2011	51.137.556	44.118.694	4.988.894	0	0	4.988.894	2.029.968
2012	57.229.469	49.374.464	5.583.211	0	0	5.583.211	2.271.794
2013	58.374.056	50.361.951	5.694.875	0	0	5.694.875	2.317.230
TOTAL	298.461.228	257.496.069	29.117.375	0	0	29.117.375	11.847.784

DMI 5.2 – Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă							
2007	15.950.895	13.411.814	2.318.098	0	0	2.318.098	220.983
2008	24.726.312	20.790.350	3.593.404	0	0	3.593.404	342.558
2009	33.896.807	28.501.075	4.926.126	0	0	4.926.126	469.606
2010	40.326.236	33.907.060	5.860.497	0	0	5.860.497	558.679
2011	44.607.593	37.506.906	6.482.694	0	0	6.482.694	617.993
2012	49.921.601	41.975.024	7.254.964	0	0	7.254.964	691.613
2013	50.920.033	42.814.525	7.400.063	0	0	7.400.063	705.445
TOTAL	260.349.477	218.906.754	37.835.846	0	0	37.835.846	3.606.877
AP 6 – Promovarea incluziunii sociale							
2007	40.505.139	33.121.620	6.334.975	0	0	6.334.975	1.048.544
2008	62.789.122	51.343.545	9.820.175	0	0	9.820.175	1.625.402
2009	86.076.353	70.385.839	13.462.282	0	0	13.462.282	2.228.232
2010	102.403.019	83.736.382	16.015.761	0	0	16.015.761	2.650.876
2011	113.274.944	92.626.509	17.716.121	0	0	17.716.121	2.932.314
2012	126.769.147	103.660.907	19.826.606	0	0	19.826.606	3.281.634
2013	129.304.531	105.734.125	20.223.139	0	0	20.223.139	3.347.267
TOTAL	661.122.255	540.608.927	103.399.059	0	0	103.399.059	17.114.269
DMI 6.1 – Dezvoltarea economiei sociale							
2007	18.021.987	14.354.273	3.141.853	0	0	3.141.853	525.861
2008	27.936.819	22.251.304	4.870.351	0	0	4.870.351	815.164
2009	38.298.026	30.503.867	6.676.666	0	0	6.676.666	1.117.493
2010	45.562.264	36.289.735	7.943.073	0	0	7.943.073	1.329.456
2011	50.399.519	40.142.545	8.786.373	0	0	8.786.373	1.470.601
2012	56.403.507	44.924.641	9.833.075	0	0	9.833.075	1.645.791
2013	57.531.578	45.823.134	10.029.737	0	0	10.029.737	1.678.707
TOTAL	294.153.700	234.289.499	51.281.128	0	0	51.281.128	8.583.073
DMI 6.2 – Îmbunătățirea accesului și a participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii							
2007	10.756.202	9.094.345	1.230.672	0	0	1.230.672	431.185
2008	16.673.747	14.097.617	1.907.728	0	0	1.907.728	668.402
2009	22.857.707	19.326.141	2.615.267	0	0	2.615.267	916.299
2010	27.193.278	22.991.857	3.111.322	0	0	3.111.322	1.090.099
2011	30.080.334	25.432.857	3.441.644	0	0	3.441.644	1.205.833
2012	33.663.740	28.462.619	3.851.640	0	0	3.851.640	1.349.481
2013	34.337.015	29.031.871	3.928.673	0	0	3.928.673	1.376.471
TOTAL	175.562.023	148.437.307	20.086.946	0	0	20.086.946	7.037.770
DMI 6.3 – Promovarea egalității de șanse pe piața muncii							
2007	10.393.648	9.061.151	1.240.999	0	0	1.240.999	91.498
2008	14.214.812	12.149.239	1.923.737	0	0	1.923.737	141.836
2009	19.486.802	16.655.149	2.637.213	0	0	2.637.213	194.440
2010	24.912.440	21.543.688	3.137.431	0	0	3.137.431	231.321
2011	32.795.091	27.051.107	5.488.104	0	0	5.488.104	255.880
2012	36.701.900	30.273.647	6.141.891	0	0	6.141.891	286.362
2013	37.435.938	30.879.120	6.264.729	0	0	6.264.729	292.089
TOTAL	175.940.631	147.613.101	26.834.104	0	0	26.834.104	1.493.426
DMI 6.4 – Inițiative trans-naționale pentru o piață inclusivă a muncii							
2007	1.333.302	611.851	721.451	0	0	721.451	0
2008	3.963.744	2.845.385	1.118.359	0	0	1.118.359	0

2009	5.433.818	3.900.682	1.533.136	0	0	1.533.136	0
2010	4.735.037	2.911.102	1.823.935	0	0	1.823.935	0
2011	0	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL	15.465.901	10.269.020	5.196.881	0	0	5.196.881	0
AP 7 – Asistență tehnică							
2007	10.023.969	7.517.977	2.505.992	0	0	2.505.992	0
2008	15.538.674	11.654.006	3.884.668	0	0	3.884.668	0
2009	21.301.658	15.976.243	5.325.415	0	0	5.325.415	0
2010	25.342.082	19.006.562	6.335.520	0	0	6.335.520	0
2011	28.032.601	21.024.451	7.008.150	0	0	7.008.150	0
2012	31.372.066	23.529.050	7.843.016	0	0	7.843.016	0
2013	31.999.506	23.999.630	7.999.876	0	0	7.999.876	0
TOTAL	163.610.556	122.707.919	40.902.637	0	0	40.902.637	0
DMI 7.1 – Sprijin pentru implementarea, managementul general și evaluarea POS DRU							
2007	6.014.381	4.510.786	1.503.595	0	0	1.503.595	0
2008	9.323.205	6.992.404	2.330.801	0	0	2.330.801	0
2009	12.780.995	9.585.746	3.195.249	0	0	3.195.249	0
2010	15.205.249	11.403.937	3.801.312	0	0	3.801.312	0
2011	16.819.561	12.614.671	4.204.890	0	0	4.204.890	0
2012	18.823.240	14.117.430	4.705.810	0	0	4.705.810	0
2013	19.199.704	14.399.778	4.799.926	0	0	4.799.926	0
TOTAL	98.166.335	73.624.752	24.541.583	0	0	24.541.583	0
DMI 7.2 – Sprijin pentru promovare și comunicare POS DRU							
2007	4.009.588	3.007.191	1.002.397	0	0	1.002.397	0
2008	6.215.469	4.661.602	1.553.867	0	0	1.553.867	0
2009	8.520.663	6.390.497	2.130.166	0	0	2.130.166	0
2010	10.136.833	7.602.625	2.534.208	0	0	2.534.208	0
2011	11.213.040	8.409.780	2.803.260	0	0	2.803.260	0
2012	12.548.826	9.411.620	3.137.206	0	0	3.137.206	0
2013	12.799.802	9.599.852	3.199.950	0	0	3.199.950	0
TOTAL	65.444.221	49.083.167	16.361.054	0	0	16.361.054	0

IV. ASPECTE PRIVIND IMPLEMENTAREA

IV.1. Cadrul general pentru implementarea POSDRU

Conform Regulamentului General³⁹, articolul 59 (1), au fost desemnate următoarele autorități responsabile pentru implementarea POS DRU:

- **Autoritatea de Management POSDRU** – MFE
- **Organisme Intermediare POSDRU** – Organismele Intermediare desemnate de Autoritatea de Management sunt:
  - 8 OI regionale în subordonarea MMFPSPV;
  - Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă;
  - Ministerul Educației Naționale
  - Centrul Național pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic;

Autoritatea de Management pentru POSDRU

Autoritatea de Management este responsabilă în totalitate pentru gestionarea și implementarea POS DRU în conformitate cu principiile managementului financiar riguros și a separării clare a funcțiilor.

Responsabilitățile și funcțiile AMPOSDRU au fost stabilite în conformitate cu Regulamentele Fondurilor Structurale, respectiv cu Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006 și cu Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1828/2006.

Autoritatea de Management realizează în mod direct implementarea AP 7 „Asistență tehnică”, a DMI 4 „Inițiative transnaționale pentru o piață inclusivă a muncii” din cadrul AP 6 „Promovarea incluziunii sociale”, precum și a proiectelor strategice din cadrul AP 1-6.

Organisme Intermediare POSDRU

POSDRU va fi implementat de cele 11 organisme intermediare menționate anterior.

Axa Prioritară	Domeniu Major de Intervenție	Organism Intermediar
AP1 „Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”	DMI 1 „Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”	Organism Intermediar POSDRU - Ministerul Educației Naționale
	DMI 2 „Calitate în învățământul superior”	Organism Intermediar POSDRU - Ministerul Educației Naționale
	DMI 3 „Dezvoltarea resurselor umane în educație și formare profesională”	Organism Intermediar POSDRU - Ministerul Educației Naționale
	DMI 4 „Calitate în FPC”	Organism Intermediar POSDRU - Ministerul Educației Naționale
	DMI 5 „Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării”	Organism Intermediar POSDRU - Ministerul Educației Naționale
AP2 „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”	DMI 1 „Tranziția de la școală la viața activă”	Centrul Național pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic
	DMI 2 „Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii”	Organism Intermediar POSDRU - Ministerul Educației Naționale
	DMI 3 „Acces și participare la	Centrul Național pentru Dezvoltarea

³⁹ Regulamentul Consiliului (CE) Nr. 1083/2006

	FPC	Învățământului Profesional și Tehnic
AP3 „Creșterea adaptabilității lucrătorilor și a întreprinderilor”	DMI 1 „Promovarea culturii antreprenoriale”	Organisme intermediare regionale - Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
	DMI 2 „Formare și sprijin pentru întreprinderi și angajați pentru promovarea adaptabilității”	Organisme intermediare regionale - Ministerul Muncii, Familiei Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
	DMI 3 „Dezvoltarea parteneriatelor și încurajarea inițiativelor partenerilor sociali și societății civile”	Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
AP 4 „Modernizarea Serviciului Public de Ocupare”	DMI 1 „Întărirea capacității Serviciului Public de Ocupare pentru furnizarea serviciilor de ocupare”	Organism Intermediar, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
	DMI 2 „Formarea personalului propriu al Serviciului Public de Ocupare”	Organism Intermediar - Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
AP 5 „Promovarea măsurilor active de ocupare”	DMI 1 „Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare”	Organisme intermediare regionale - Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
	DMI 2 „Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă”	Organisme intermediare regionale - Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
AP 6 „Promovarea incluziunii sociale”	DMI 1 „Dezvoltarea economiei sociale”	Organisme intermediare regionale - Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
	DMI 2 „Îmbunătățirea accesului și a participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii”	Organisme intermediare regionale - Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
	DMI 3 „Promovarea egalității de șanse pe piața muncii”	Organisme intermediare regionale - Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
	DMI 4 „Inițiative trans-naționale pentru o piață inclusivă a muncii”	AMPOSDRU - Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
AP 7 „Asistență tehnică”	DMI 1 „Sprijin pentru implementarea, managementul general și evaluarea POS DRU”	AMPOSDRU – Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
	DMI 2 „Sprijin pentru promovare și comunicare POS DRU”	AMPOSDRU – Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice

Relația cu organizațiile desemnate ca Organisme Intermediare este reglementată printr-un *Acord de delegare de funcții*, în care sunt prevăzute obiectul și durata acordului, angajamente și garanții, drepturi și obligații ale părților, funcțiile delegate, mecanisme de control, responsabilități detaliate ale părților, modificarea/încetarea acordului și alte prevederi relevante.

IV.2. Principii privind transmiterea, evaluarea și selecția proiectelor

Principiile și procedura de lucru privind transmiterea, evaluarea și selecția proiectelor reprezintă cadrul general pentru instituțiile care gestionează și implementează POS DRU (AM/OI). Acest proces va fi detaliat în ghidul solicitantului.

În implementarea POS DRU, în etapele evaluării și selecției proiectelor, instituțiile responsabile vor asigura îndeplinirea următoarelor principii:

- **transparență** – acest principiu este asigurat prin publicarea criteriilor de selecție, precum și prin informarea periodică a solicitanților privind stadiul evaluării cererilor de finanțare;
- **imparțialitate** – principiul este asigurat de caracterul obiectiv al criteriilor de evaluare și selecție a proiectelor;
- **eficacitate** – în urma procesului de evaluare și selecție se urmărește aprobarea proiectelor care să garanteze o utilizare a fondurilor eficiente, rațională, bine administrată și în conformitate cu obiectivele stabilite.

AM/OI publică ghidul solicitantului odată cu lansarea cererii pentru propuneri de proiecte. Cererile de finanțare vor fi completate și transmise online de potențialii beneficiari, după lansarea cererii de propuneri de proiecte. Cererile de finanțare vor fi trimise în format standard și vor conține toate documentele necesare conform prevederilor ghidului solicitantului. Solicitanții nu pot modifica cererea de finanțare după transmiterea electronică a acesteia.

Evaluarea cererilor de finanțare primite este realizată on-line de către un Comitet de Evaluare. Pentru a se asigura transparența și obiectivitatea procesului de evaluare, datele de identificare ale solicitantului și ale partenerilor acestuia vor fi secretizate. Comitetul de Evaluare este format din evaluatori externi independenți și/sau experți interni ai AM și/sau ai OI.

Procesul de evaluare al cererilor de finanțare cuprinde următoarele etape:

- Verificarea conformității administrative și a eligibilității solicitanților, partenerilor și a proiectului;
- Selecția cererilor de finanțare pe baza criteriilor de selecție aprobate de Comitetul de Monitorizare POSDRU (relevanță; metodologie; sustenabilitate; cost-eficiență)

După încheierea procesului de selecție sunt întocmite rapoartele de evaluare ale cererilor de finanțare primite.

IV.3. Procedura de modificare a Documentului Cadru de Implementare a POSDRU

Documentul Cadru de Implementare a POSDRU se aprobă prin ordin al ministrului fondurilor europene. Inițierea procedurii de modificare a Documentului Cadru de Implementare a POSDRU revine AM/OSDRU.